

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

ISSN-1857-9779

Б И Л Т Е Н

НА

**УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

Број 1125

Скопје, 15 јуни 2016 година

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Ул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

Уредник на издавачката дејност на УКИМ:

проф. д-р Велимир СТОЈКОВСКИ, ректор

Уредник на Билтенот: Томислав БАШЕВСКИ

Лектор: Весна Илиевска - Цветановска

Бр. _____

_5.8. 2013_

Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на веб-страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ” бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на веб-страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања, рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа, прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми, рецензиите на учебници и учебни помагала, како и рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј”. По објавување на материјалите на веб-страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во **електронска форма**.

Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт **Georgia**. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на наредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со корегирани знаци во италиќ формата за македонските букви ‘**g**’, ‘**u**’, ‘**iu**’, ‘**i**’ може да се добие во компјутерскиот центар на УКИМ на барање на факултетот. Исто така, таму може да се добие софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач кога работи под Windows XP оперативниот систем при притискање на копчето ‘`’ во македонска поддршка да се добие знакот ‘**è**’, а при притискање на копчето ‘~’ во македонска поддршка да се добие знакот ‘**й**’.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на веб-страницата, ве молиме, рефератите откако ќе бидат лекторирани, да ја доставите оригиналната верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија да ја доставите на e-mail адресата: t.basevski@ukim.edu.mk (so mali bukvi).

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе ја добиеме бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

Проректор

Проф. д-р Коле Василевски

Изготвил:Т.Б.

Одобрил:К.М.

Содржина на Билтен број 1125 од 15 јуни 2016 година

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на архитектонската физика и енергетската ефикасност во архитектурата на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет во Скопје (**д-р Страхиња Трпевски**).....8-20

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Анализа на пожарно однесување на спрегнати елементи од челик и бетон при повеќекатни згради** од м-р **Шинаси Зејнели**, пријавена на Градежниот факултет во Скопје.....21-30

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Влијанието на инструментите на централната банка врз финансиската стабилност**, од м-р **Елена Мучева Михајловска**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....31-39
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Управување со ликвидносниот и кредитниот ризик на банките во услови на банкарска криза**, од м-р **Неда Поповска-Камнар**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....40-49
3. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Макроекономските предизвици од електронските пари и електронското банкарство**, од м-р **Мирослава Стевановиќ**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....50-58
4. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Економскиот факултет во Скопје (**Васко ваневски, Даниела Стефанова, Ивана Паневска, Тихо Несторовски, Сања Милишева, Урим Азизи, Михаил Ефремов, Билјана Величковска, Валентина Марковска, Маја Јанчевска, Атина Петровска, Катерина Петрова, Ана Клопчевска, Елпида Ангеловска, Кристина Шукуровска, Јела Ѓурчилова, Стефанија Василева**).....59-61

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Машинскиот факултет во Скопје (**Аљбина Муча, Ѓорѓи Николовски**).....62

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на два наставника во сите звања по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет во Скопје (**н. сор. д-р Татјана Јаќовска, д-р Кристина Миронска**).....63-114
2. Реферат за избор на 3 наставници во сите наставно-научни звања по предметот интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје (**насл. доц. д-р Марија Вавлукис, насл. доц. д-р Магдалена Отљанска, в.н. сор. д-р Деска Димитриевска, н.с. д-р Златица Димитријевиќ Гошева, насл. доц. д-р Андон Чибишев, в.н. сор. д-р Нико Беќаровски**).....115-216
3. Реферат за избор на два научни работника по предметот медицина на трудот на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. д-р Драган Мијакоски, ас. д-р Сашо Столески**).....217-257
4. Реферат за избор на асистенти-докторанди по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет во Скопје (**д-р Наташа Чучкова Никчевска, д-р Валентина Цвејоска Чолаковска, д-р Илија Кировски, д-р Наташа Најдановска Алулоска**)...258-286
5. Реферат за избор на еден асистент-докторанд по предметот оториноларингологија на Медицинскиот факултет во Скопје (**д-р Марија Докоска**).....287-289

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје (**Олцај Исмаили**).....290

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Ne bis in idem во казненото право од м-р Оља Крстиќеска**, пројавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....291-295
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје (**Софија Ристова, Оливер Алексов, Христина Стојаноска, Ана Шуманска, Ненад Ивановски, Дени Трајков, Иван Менкиноски, Илија Илиевски, Александра Живковиќ, Милена Петровска, Царка Милошевска, Златко Спиоровски, Соња Солевска, Јорген Грен, Љупка Мишкоска, Андреа Петрова, Тони Кузмановски, Дарко Дејаноски, Гоце Светковски, Елена Димкоска, Андријана Митковска, Дејан Костадинов-Петров, Кристина Додевска, Ивана Серафимоска, Александар Илковски, Драгиња Апостолова, Петар Манчевски, Марина Трајева, Ивица Вангеловски, Соња Камбовска, Марина Стоева, Јулијана Тодева, Росана Кочова, Орце Милошевски, Драгана Крчаноска, Елена Ристеска, Глигорчо Цаков, Габриела Папеш, Атанас Чавдаров**).....296-301

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Природно-математичкиот факултет во Скопје (**м-р Марија Љакоска**).....302
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Природно-математичкиот факултет во Скопје (**Билјана Шуминоска**).....303

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски труд на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Жаклина Менчева, д-р Ана Белазелковска Грежловска**).....304
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**д-р Шаќири Салајдин**).....305

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: технологија на облека, анализа и мерење на работата и времето, статистички методи во контрола на квалитет и испитување на текстилот на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје (**д-р Соња Кортошева**).....306-316
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: технологија на облека, технологија на конфекција и организација на технолошки процеси, на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје (**д-р Горан Дембоски**).....317-331

ФАКУЛТЕТ ЗА ДИЗАЈН И ТЕХНОЛОГИИ НА МЕБЕЛ И ЕНТЕРИЕР

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област проектирање на мебел и ентериер во полето преработка на дрвото на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје (**д-р Владимир Каранакон**).....332-345

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Механизми за квалитет на сервисот и вертикален Multi-homing за 5G мобилни и безжични мрежи од м-р Томислав Шуминоски**, пријавена на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје.....346-353

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област хемија на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје (**д-р Биљана Петановска-Илиевска**).....354-372
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација под наслов **Испитување на конкурентната способност во производството на кравјо млеко во Република Македонија**, изработена од **м-р Васко Хаџиевски**, пријавена на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.....373-379

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Факултетот за физичко образование, спорт и здравје во Скопје (**Жижица Тасевски, Виктор Баџуков, Ивана Анастасовска, Златко Димановски**).....380-381

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски труд на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (**м-р Виолета Дамчевска, м-р Феиме Лапаштица-Липскомб, м-р Хоу Лици, м-р Јосифа Силјаноска, м-р Анита Димитријовска-Јанкуловска**).....382

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација под наслов **Можности за унапредување на економичноста во работењето на претпријатијата во Република Македонија, со посебен осврт на претпријатијата од секторот хотели и ресторани** од м-р **Снежана Бардарева**, поднесена на Економскиот институт во Скопје.....383-388
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Економскиот институт во Скопје (**Марија Смилкоска, Зоран Миџоски**).....389

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Детектирање на оштетувања на конструкции од високоградбата преку експериментална идентификација на еден сет на модални параметри** од м-р **Горан Јекиќ**, пријавена на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје.....390-398

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје (**Ивана Блажевска-Ристовска**).....399

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје (**Емилија Митевска, Мила Аритонска, Марија Таушанова, Арбереша Влаши**).....400

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО
ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА АРХИТЕКТОНСКАТА ФИЗИКА И
ЕНЕРГЕТСКАТА ЕФИКАСНОСТ ВО АРХИТЕКТУРАТА
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ВИСОКОГРАДБА ПРИ АРХИТЕКТОНСКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Архитектонски факултет - Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 24.3.2016 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на архитектонската физика и енергетската ефикасност во архитектурата на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 6/96 од 1.4.2016, донесена на 32. седница одржана на 29.3.2016, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Огнен Марина, вонреден професор на Архитектонскиот факултет, д-р Митко Хаџи-Пуља, редовен професор на Архитектонскиот факултет и д-р Ана Тромбева-Гаврилошка, вонреден професор на Архитектонскиот факултет.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на архитектонската физика и енергетската ефикасност во архитектурата на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет, во предвидениот рок се пријави доц. д-р Страхиња Трпевски.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Страхиња Трпевски е роден на 19.1.1955 година, во Струга. Средно образование завршил во Скопје во гимназијата „Раде Јовчевски-Корчагин“, природно-математичка насока. Со високо образование се стекнал на Архитектонскиот факултет во Скопје, каде што дипломирал во 1979 година, со просечен успех 8,93.

Кандидатот активно се служи со англискиот и пасивно со словенечкиот јазик.

Во учебната 1983 се запишал на постдипломски студии по домување на Архитектонскиот факултетот во Белград. Студиите ги завршил во 1988 година, со просечен успех 10,00. Во 1988 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *Анализа на звучнаџа зашџиџа на сџанбениџе објекџи од еџиница соседсџиво А1-4 во населба Аеродром-Скопје*.

Докторска дисертација пријавил во 1993 година на Архитектонскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Сообраќајнаџа бучава и неџиноџо влијание врз сџанбениџе објекџи - џреку анализа на реализирани сџанбени целини во Скопје* ја одбрал на 28.2.1997 година, пред Комисија во состав: д-р Владимир Симовски, редовен професор на Архитектонскиот факултет, претседател, Љубомир Томиќ, редовен професор на Архитектонскиот факултет, Никола Павловски, редовен професор на Архитектонскиот факултет, д-р Мирослав Грчев, вонреден професор на Архитектонскиот факултет и д-р Зорица Блажевска, доцент на Архитектонскиот факултет. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на технички науки.

На 13.9.2011 година е избран во звањето доцент по група предмети од областа на енергетската ефикасност во архитектурата на Институтот за високоградба при Архитектонскиот факултет.

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1013 од 13.8.2011 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1013 од 13.8.2011 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Архитектонски факултет, кандидатот доц. д-р Страхиња Трпевски изведува настава и вежби на интегрираните петгодишни студии од прв и втор циклус по архитектура, по предметите: архитектонска физика, инсталации во архитектурата, економија и управување со инвестициони проекти, архитектура и животна средина. Во предметната програма внесува нови тематски единици и користи педагошки техники кои на студентите им го олеснуваат и подобруваат разбирањето на архитектонската физика и енергетската ефикасност на архитектонските објекти.

Наставно - образовната дејност на д-р Страхиња Трпевски претставува повеќезначаен и повеќеслоен придонес, како во создавањето на основите на нови наставни содржини и иновативни методи на едукација, така и за нивната операционализација во практика. Во изминатиот период, за предметите за кои ја изведува наставата, кандидатот подготвил соодветни пакет материјали.

Кандидатот бил ментор на 5 магистерски трудови.

Кандидатот учествувал како член во комисија за оценка и одбрана на 1 дипломска, 67 магистерски и 2 докторски труда.

Научноистражувачка дејност

Доц. д-р Страхиња Трпевски има објавено вкупно 13 научни трудови од областа архитектонска физика и енергетска ефикасност во архитектурата, од кои 1 научен труд во меѓународно научно списание, 9 труда во меѓународни научни публикации и 3 труда во зборници од научни собири.

Научно - истражувачката дејност на доц. д-р Страхиња Трпевски се однесува на бројни аспекти од областа на архитектонската физика, енергетската ефикасност на објектите, проектирањето и менаџментот во архитектурата. Притоа, фокусот е ставен на перманентното истражување на развојот на технологии во современата архитектура, осознавајќи ги и обзnanувајќи ги процесите и закономерностите кои влијаат на нивното техничко, технолошко и енергетски ефикасно обликување. Своите знаења доц. д-р Страхиња Трпевски ги имплементира и им пренесува на колегите низ активно учество во меѓународни проекти и работа со кандидатите магистри на Архитектонскиот факултет.

Доц. д-р Страхиња Трпевски учествувал како член во 1 меѓународен научен проект.

Кандидатот бил ментор на 5 магистерски трудови.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Доц. д-р Страхиња Трпевски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на изработка на техничка документација од областа на енергетската ефикасност. Како соработник учествувал во изработка на основни проекти и ревидентски извештаи.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Доц. д-р Страхиња Трпевски бил раководител на Институтот за високоградба и активно е вклучен во работата на Одборот за доверба и соработка со јавноста при Архитектонскиот факултет.

Кандидатот учествува во уредувачкиот одбор на меѓународното научно - стручно списание *Journal of Sustainable Development*.

Бил член на 1 рецензентска комисија за избор на лица во наставно-научно звање.

Кандидатот доц. д-р Страхиња Трпевски остварил експертски активности при подготовка на 3 национални документи. Кандидатот е член на ТК 8-Системи и опрема за топлинска заштита и заштита од пожар кај градежни објекти при Институтот за стандардизација на РМ.

Доц. д-р Страхиња Трпевски бил претседател и член на Управниот одбор на Комората на овластени архитекти и овластени инженери.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот доц. д-р Страхиња Трпевски, во континуитет, добил (високо) позитивни оценки за наставно-образовната дејност од анонимно спроведените анкети на студентите на Архитектонскиот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Страхиња Трпевски.

Доц. д-р Страхиња Трпевски е со јасно изграден личен став - педагог со широки и темелни познавања во областа на енергетската ефикасност и одржливиот развој во архитектурата и истражувач во смисла на неговиот широк интерес за многу комплементарни области на науката и професијата.

Етичноста и високо изградените професионални и педагошки критериуми се темелните премиси на неговото дејствување во образованието на архитектите и во неговите релации со стручната јавност. Комисијата посебно го истакнува неговиот придонес во иновирањето на предметните содржини во наставата во областа на архитектонската физика и енергетската ефикасност на архитектурата на Архитектонскиот факултет, преку кој на актуелните образовни тенденции им дава личен белег и наставата на Архитектонскиот факултет ја придвижува кон главните текови на архитектонското образование денес.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека доц. д-р Страхиња Трпевски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во научната област архитектонска физика и енергетска ефикасност во архитектурата.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, доц. д-р Страхиња Трпевски да биде избран во звањето вонреден професор во научната област архитектонска физика и енергетска ефикасност во архитектурата.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 1. Вонр. проф. д-р Огнен Марина, с. р.**
- 2. Проф. д-р Митко Хаџи Пуља, с. р.**
- 3. Вонр. проф. д-р Ана Тромбева-Гаврилоска, с. р.**

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Страхиња Трпевски
Институција: Архитектонски факултет / Институт за високоградба
Научна област: АРХИТЕКТОНСКА ФИЗИКА И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ ВО АРХИТЕКТУРАТА

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
1.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2015/2016 - предавања (2 часа)	1,2
2.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2015/2016- вежби (1 час x 5 групи)	2,25
3.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2015/2016 (149 студенти)	0,298
4.	Архитектура и животна средина, II циклус студии, зимски семестар, 2015/2016- предавања (1 час)	0,75
5.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2015/2016 (61 студент)	0,122
6.	Инсталации, I циклус студии, летен семестар, 2014/2015 - предавања (2 часа)	1,2
7.	Инсталации, I циклус студии, летен семестар, 2014/2015 -вежби (1 час x 8 групи)	3,6
8.	Консултации со студенти, летен семестар, 2014/2015 (136 студенти)	0,272
9.	Економија и управување со инвестициони проекти, II циклус студии, летен семестар, 2014/2015 - предавања (2 часа)	1,5
10.	Консултации со студенти, летен семестар, 2014/2015 (115 студенти)	0,23
11.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2014/2015 - предавања (2 часа)	1,2
12.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2014/2015- вежби (1 час x 5 групи)	2,25
13.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2014/2015 (135 студенти)	0,27

Ред. број	Назив на активнoста (наставно-образовна):	Поени
14.	Архитектура и животна средина, II циклус студии, зимски семестар, 2014/2015- предавања (1 час)	0,75
15.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2014/2015 (42 студенти)	0,084
16.	Инсталации во архитектурата, I циклус студии, летен семестар, 2013/2014 - предавања (2 часа)	1,2
17.	Инсталации во архитектурата, I циклус студии, летен семестар, 2013/2014 -вежби (1 час x 9 групи)	4,05
18.	Консултации со студенти, летен семестар, 2013/2014 (128 студенти)	0,256
19.	Економија и управување со инвестициони проекти, II циклус студии, зимски семестар, 2013/2014 - предавања (2 часа)	1,5
20.	Економија и управување со инвестициони проекти, II циклус студии, зимски семестар, 2013/2014-вежби (1 час x 5 групи)	2,25
21.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2013/2014 (135 студенти)	0,27
22.	Архитектура и животна средина, II циклус студии, зимски семестар, 2013/2014- предавања (1 час)	0,75
23.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2013/2014 (43 студенти)	0,086
24.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2013/2014 - предавања (2 часа)	1,2
25.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2013/2014- вежби (1 час x 5 групи)	2,25
26.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2013/2014 (135 студенти)	0,27
27.	Енергетска ефикасност, II циклус студии, зимски семестар, 2013/2014 - предавања (1 час)	0,75
28.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2013/2014 (49 студенти)	0,098
29.	Инсталации во архитектурата, I циклус студии, летен семестар, 2012/2013 - предавања (2 часа)	1,2
30.	Инсталации во архитектурата, I циклус студии, летен семестар, 2012/2013 -вежби (1 час x 8 групи)	3,6
31.	Консултации со студенти, летен семестар, 2012/2013 (124 студенти)	0,248

Ред. број	Назив на активнoста (наставно-образовна):	Поени
32.	Економија и управување со инвестициони проекти, II циклус студии, летен семестар, 2012/2013 - предавања (2 часа)	1,5
33.	Консултации со студенти, летен семестар, 2012/2013 (67 студенти)	0,134
34.	Енергетска ефикасност, II циклус студии, летен семестар, 2012/2013 - предавања (1 час)	0,75
35.	Консултации со студенти, летен семестар, 2012/2013 (37 студенти)	0,074
36.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2012/2013 - предавања (2 часа)	1,2
37.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2012/2013- вежби (1 час x 6 групи)	2,7
38.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2012/2013 (121 студент)	0,242
39.	Енергетска ефикасност, II циклус студии, зимски семестар, 2012/2013 - предавања (1 час)	0,75
40.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2012/2013 (46 студенти)	0,092
41.	Инсталации во архитектурата, I циклус студии, летен семестар, 2011/2012 - предавања (2 часа)	1,2
42.	Инсталации во архитектурата, I циклус студии, летен семестар, 2011/2012 - вежби (1 час x 6 групи)	2,7
43.	Консултации со студенти, летен семестар, 2011/2012 (96 студенти)	0,192
44.	Енергетска ефикасност, II циклус студии, летен семестар, 2011/2012 - предавања (1 час)	0,75
45.	Консултации со студенти, летен семестар, 2011/2012 (26 студенти)	0,052
46.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2011/2012 - предавања (2 часа)	1,2
47.	Архитектонска физика, I циклус студии, зимски семестар, 2011/2012- вежби (1 час x 5 групи)	2,25
48.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2011/2012 (75 студенти)	0,15
49.	Енергетска ефикасност, II циклус студии, зимски семестар, 2011/2012 - предавања (1 час)	0,75
50.	Консултации со студенти, зимски семестар, 2011/2012 (30 студенти)	0,06
51.	Подготовка на нов предмет-предавања/5	5

Ред. број	Назив на активност (наставно-образовна):	Поени
52.	Подготовка на нов предмет-вежби/2	1
53.	Член на комисија за оценка и одбрана на докторат/2	1
54.	Член на комисија за оценка и одбрана на магистерска работа/67	20,1
55.	Член на комисија за оценка и одбрана на дипломска работа/1	0,2
56.	Пакет материјали по предметот инсталации во архитектурата	1
57.	Пакет материјали по предметот архитектонска физика	1
58.	Пакет материјали по предметот економија и управување со инвестициони проекти	1
59.	Пакет материјали по предметот енергетска ефикасност	1
60.	Пакет материјали по предметот архитектура и животна средина	1
61.	Раководител на меѓународна работилница, Архитектонски бариери и овозможување на пристап и движење на лица со посебни потреби во јавни објекти, ИПА - програма за меѓугранична соработка Македонија-Бугарија, Македонија, јуни 2014	1,5
62.	Раководител на меѓународна работилница, Подобрување на патна мрежа за развој на руралната прекугранична област - АГРАС, ИПА - програма за меѓугранична соработка Македонија-Грција, Македонија, декември 2013	1,5
63.	Раководител на меѓународна работилница за проект, Заеднички развој на напредни виртуелни решенија за поголема пристапност на јавните услуги во Југоисточна Европа – Сековија, Југо - источна Европа транснационална програма на ЕУ, Македонија, декември 2013	1,5
	Вкупно	89,5

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност (научноистражувачка):	Поени
1.	Ментор на магистерска работа/5	3
2.	<i>Учесник во меѓународен научен проект: OPEN HOUSE - Benchmarking and mainstreaming building sustainability on the EU based on transparency and openness (open source and availability) from model to implementation, European Commission, 2010-2013.</i>	5

Ред. број	Назив на активнoста (научноистражувачка):	Поени
	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание	
3.	Knezevic, M., Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Andreev, A., Trombeva-Gavriloska, A., Lazarevska, M., Impact of thermal insulation and type of windows on energy demand of buildings with passive house standard, Applied Mechanics and Materials, Vol. 726, 2015, pp. 1519-1529.	2,4
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	
4.	Trpevski, S., Sustainable development in communities - sustainability performance assessment and benchmarking of buildings, Balkan architectural biennale-BAB, Serbia, 2015, pp.263-274.	2
5.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Andreev, A., Trombeva-Gavriloska, A., Lazarevska, M., Parametric analyses on energy demand of building with passive house standard, Proceedings of XXVI Congress and international conference for research and application of modern achievements in civil engineering in the field of materials and constructions, Serbia, 2014, pp. 569-581.	1,2
6.	Trpevski, S. , Challenges on the path to sustainable construction for EU candidate countries, World Engineering Forum 2012, Slovenia, 2012, pp.15-23.	2
	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
7.	Trpevski, S. , Kenzo's master plan after the earthquake – a base for regenerative development of Skopje, Europe and the Mediterranean towards a sustainable built environment, Malta, 2016, pp.223-230.	3
8.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Andreev, A., Gavriloska-Trombeva, A., Lazarevska, M., Papasterevski, D., Energy Demand for achving passive house standard as function of building envelope, 16 th International symposium of MASE, Macedonia, 2015, pp. 226-237.	1,8
9.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Papasterevski, D., Establishing sustainability assessment with an "Open House" methodology“, 16 th International symposium of MASE, Macedonia, 2015, pp. 238-246.	2,4
10.	Trpevski, S. , Papasterevski, D., Method of consequently development and management of detail in building through design, 16 th International symposium of MASE, Macedonia, 2015, pp. 1003-1012.	2,7

Ред. број	Назив на активнoста (научноистражувачка):	Поени
11.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Andreev, A., Gavriloska, A., Lazarevska, M., Parametric analysis of the impact of windows on energy needs of buildings with Energy Passive House Standard, Proceedings EURO ELECS 2015, Vol. 1, Portugal, 2015, pp.99-107.	1,8
12.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Andreev, A., Knezevic, M., Parametric analysis on the energy demand in buildings with Passive House Standard, Contribution of sustainable building to meet EU 20-20-20 targets, Portugal, 2013, pp.303-310.	1,8
13.	Sazdovski, I., Taseska, V., Trpevski, S. , Markovska, N., Estimating the marginal cost and environmental effectiveness of the climate change mitigation measures in public buildings in Macedonia, 7 th Conference on sustainable development of energy, water and environment systems, Macedonia, 2012, pp. 217-218.	1,8
14.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Knezevic, M., Lazarevska, M., Building envelope influence on energy efficiency of building structures, Proceedings of 12th International scientific conference on planning, design, construction and building renewal-iNDiS 2012, Serbia, 2012, pp. 431-438.	1,8
15.	Sazdovski, I., Taseseka, V., Markovska, N., Trpevski, S. , Assessment of the policy and technical needs for successful energy efficiency planning, 24th International conference on efficiency, cost, optimization, simulation and environmental impact of energy systems-ECOS 2011, Serbia, 2011, Volume 1 pp. 1927-1936.	1,8
	Апстрактни објавени во зборници на меѓународни симпозиуми	
16.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Andreev, A., Gavriloska-Trombeva, A., Lazarevska, M., Papasterevski, D., Energy Demand for achving passive house standard as function of building envelope, 16 th International symposium of MASE, Macedonia, 2015, pp. 41-42.	1
17.	Cvetkovska, M., Trpevski, S. , Papasterevski, D., Establishing sustainability assessment with an “Open House” methodology“, 16 th International symposium of MASE, Macedonia, 2015, pp.43-44.	1
18.	Trpevski, S., Papasterevski, D., Method of consequently development and management of detail in building through design, 16 th International symposium of MASE, Macedonia, 2015, pp.227-228.	1
19.	Sazdovski, I., Taseska, V., Trpevski, S. , Markovska, N., Estimating the marginal cost and environmental effectiveness of the climate change mitigation measures in public buildings in Macedonia, 7 th	1

Ред. број	Назив на активност (научноистражувачка):	Поени
	Conference on sustainable development of energy, water and environment systems, Macedonia, pp. 217-218.	
20.	Пленарно предавање на стручен собир со меѓународно учество, Устойчиво строителство одговорност на инженерната обшност за сохранение на природата, Бугарија, 2014.	3
21.	Секциско предавање на научен/стручен собир, Национална конференција за енергетска ефикасност кај зградите, Македонија, 2014.	1
	Вкупно	42,5

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност (стручно-апликативна):	Поени
1.	Ревидент на Основен архитектонски проект за реконструкција на основно училиште „Рајко Жинзифов“ во Скопје, Градежен факултет, Скопје, 2015	0,5
3.	Основен проект за Просторна акустика на златна сала во Собранието на Република Македонија, Бетон ад-Скопје, декември 2014	2
	Основен проект за енергетска ефикасност на објект трговски центар Рамстор, УРБАНКОН ДООЕЛ Скоје, февруари 2014	2
4.	Основен проект за енергетска ефикасност за објект Основно и средно училиште со детска градинка ПСУ ЈАХЈА КЕМАЛ, УРБАНКОН ДООЕЛ Скопје, декември 2013	2
5.	Основен проект за енергетска ефикасност за објект Дистрибутивен центар за јаболка на ГП 1.1 согласно УПВНМ Макази КО Козјак, Општина Ресен, “Иванов инженеринг”, ноември 2013	2
6.	Ревидент на проект за акустика на Изведбениот проект за објектот Македонска филхармонија, ИН ПУМА ДОО Скопје, април 2013	0,5
7.	Основен проект за енергетска ефикасност за објект трговски центар со апартаментско хотелско сместување Капитол Малл, УРБАНКОН ДООЕЛ Скопје, февруари 2012	2
8.	Основен проект за енергетска ефикасност за објект Домување во станбени куќи на ул. Кочин 7а во Општина Карпош, УРБАНКОН ДООЕЛ Скопје, февруари 2012	2

Ред. број	Назив на активнoста (стручно-апликативна):	Поени
9.	Основен проект за енергетска ефикасност на објект: Хотел – временo сместување во општина Аеродром, УРБАНКОН ДООЕЛ Скопје, јануари 2012	2
10.	Основен проект за енергетска ефикасност за објект Регионален центар за одржлив развој 1.1.2., во кампус Сарај, блок 36 локалитет Сарај - Скопје, “Иванов инженеринг”, септември 2012	2
11.	Основен проект за енергетска ефикасност за катна гаража ГП 9.13 ДУП Голем Ринг – Јужен дел - Исток , Скопје, “Иванов инженеринг”, јуни 2011	2
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС:	
1.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно стручно списание: Journal of Sustainable Development, Integrated Business Faculty, Skopje, Macedonia	1
2.	Раководител на Институт за високоградба	3
3.	Член на Одбор за доверба и соработка со јавност при АФ - УКИМ	0,5
4.	Член на комисија за избор во звање/1	0,2
	Подготовка на национални документи	
5.	Физибилити студија за развој на туризмот во планинските области на Белица Бугарија и Македонска Каменица, Македонија, ССИ Number 2007СВ16П0007, декември 2014	2
6.	Ревизија на Национална стратегија за регионален развој 2009-2019 година, GIZ-RED & Swiss Agency for Development and Cooperation-SDC, мај 2014	2
7.	Национална станбена стратегија на Црна Гора за период од 2011-2020 година, Влада на Црна Гора, септември 2011	2
	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
8.	Претседател и член на Управен одбор на Комора на овластени архитекти и овластени инженери	1
9.	Член на ТК 8-Топлински карактеристики на згради и градежни компоненти при Институтот за стандардизација на Република Македонија	1
	Вкупно	31,7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	89,5
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	42,5
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	31,7
Вкупно	163,7

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА:

Вонр.проф д-р Огнен Марина, претседател, с. р.

Проф. д-р Митко Хаџи Пуља, член, с. р.

Вонр.проф д-р Ана Тромбева, член, с. р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „АНАЛИЗА НА ПОЖАРНО ОДНЕСУВАЊЕ НА СПРЕГНАТИ ЕЛЕМЕНТИ ОД ЧЕЛИК И БЕТОН ПРИ ПОВЕЌЕКАТНИ ЗГРАДИ” ОД М-Р ШИНАСИ ЗЕЈНЕЛИ, ДИПЛ. ГРАД. ИНЖ., ПРИЈАВЕНА НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на својата 436. седница одржана на 27.4.2016 година, не именува за членови на Комисијата за преглед и оценка на докторската дисертација под наслов:

Анализа на пожарното однесување на спрегнати елементи од челик и бетон при повеќекатни згради,

изработена од м-р Шинаси Зејнели, дипл. град. инж., асистент на Факултетот за применети науки, студиска програма: градежништво при ДУТ- Тетово.

По прегледот на дисертацијата, Комисијата го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација под наслов **Анализа на пожарното однесување на спрегнати елементи од челик и бетон при повеќекатни згради**, изработена од м-р Шинаси Зејнели, дипл. град. инж. асистент на Факултетот за применети науки, студиска програма: градежништво при ДУТ-Тетово, изработена е на 138 страници, разработена во 8 глави и посебен дел Прилози од 124 страници. Дисертацијата содржи 93 слики, 42 табели и список на користена литература со 74 наслови подредени според годината на изработка.

1.Предмет и цел на истражувањето

Предмет на истражувањето во дисертацијата е анализа на пожарното однесување на спрегнати елементи од челик и бетон при повеќекатни згради. Според досегашните истражувања во светот, утврдено е дека конструктивните елементи се оние што го детерминираат, во најголема мера, пожарното однесувањето на конструкцијата. Од оваа констатација се налага потребата за подетална анализа на пожарната отпорност на конструктивните елементи на една спрегната конструкција, со цел преземање на стратегија за поголема пожарна сигурност на градежните објекти.

Споредено со чисто челичните конструктивни елементи (најчесто кај индустриските објекти), спрегнатите имаат поголема пожарна отпорност, но се и поскапи. Секако дека ништо не може да се спореди со цената на човечките животи изгубени во големиот број на пожари кои се случиле низ историјата на човештвото.

Со правилно димензионирање и конструирање на носивите елементи може да се обезбеди пропишаното време на пожарната отпорност кое го наложува техничката регулатива и со тоа да се намали ризикот од евентуални човечки жртви и големи материјални штети.

Спрегнатите конструкции претставуваат композитни материјали главно од два материјала - челик и бетон. Имајќи го ова предвид, целото наше внимание

мора да се насочи кон заедничката работа на овие два благодетни материјала. Носивоста на композитните конструктивни елементи изложени на пожар значително зависи од начинот на поставувањето на челичниот профил во пресекот и неговото спрегање со можданиците.

Дејството на високата температура врз спрегнатите конструкции предизвикува драстично смалување на нивната носивост, големи оштетувања и лом. Распределбата на температурата во напречниот пресек доведува до различен степен на загреаност на двете композитни компоненти (бетонот и челикот), а со тоа и до различен пад на нивните механички карактеристики. Во овој случај, носивоста врз себе ја презема оној дел од пресекот кој подоцна се загрева, односно последен ја губи својата носивост.

Како решение, за забавување на процесот на загревање, најчесто се применува термоизолационо облагање, т.н. „пасивна заштита”. Применетиот материјал за заштита мора да биде поткрепен со атест, добиен експериментално, за нивото на неговата отпорност на високи температури. Современите методи, за проучување на пожарната отпорност на спрегнатите конструкции, вклучуваат една поширока листа на параметри со кои на поексплицитен начин ќе се доближиме до реалната пожарна отпорност на спрегнатите елементи од некој објект.

Еврокодот 4 дел 1-2 дава аналитичка метода за определување на пожарната отпорност на конструктивните елементи во градежните објекти: греди, столбови и меѓукатни конструкции, изведени како спрегнати. Во пожарниот процес се користени најчесто применуваните криви температура-време, и тоа: стандардната крива температура-време (ISO 834) и параметриските криви температура-време. Во денешно време постојат поголем број на софтверски пакети кои ја определуваат пожарната отпорност на носивите елементи од една спрегната конструкција. Еден од најкористените софтверски пакети во поголем број на европски земји е ArcelorMital, кој е користен во анализата на пожарната отпорност на конструктивните елементи од една повеќекатна зграда во Тетово.

Предмет на докторската дисертација е на еден практичен пример, преку примена на применетиот софтверски пакет, да се определи пожарниот ризик на конструктивните елементи од разгледаниот објект во пожарен сектор. Конструктивните елементи се разгледани како парцијално пожарно оптоварени до нивно рушење без пожарна заштита, за потоа да се применат неколку видови на заштита и повторно да се определи нивната пожарна отпорност во разгледуваните пожарни сектори.

Целта на истражувањето е да се определат конструктивните елементи со најголем пожарен ризик, како незащитени, а потоа со примената на нивна соодветна заштита, да се зголеми пожарната отпорност до бараната класа R120. Секој од разгледуваните елементи мора да ја поседува пропишаната класа на носивост при опожарување. Во случај кој било елемент да има пониска вредност од предвидената ќе предизвика рушење и на останатите елементи од конструкцијата, па и на целиот објект.

Во дисертацијата се избрани такви типови на заштита, кои неминовно мора да ја обезбедат бараната класа од R120, водејќи сметка за нивната поедноставна примена, естетскиот изглед и економската оправданост.

2. Содржина на дисертацијата

Разработката на горенаведената проблематика и резултатите од извршените истражувања се дадени во 8 поглавја и делот Прилози со резултатите од пресметките за пожарната отпорност на конструктивните елементи како незаштитени и со примена на соодветни заштити.

Во **Глава 1** е даден еден историски преглед на најголемите опожарувања на градежните објекти, со жртвите и материјалните штети направени од нив. Имајќи го ова предвид, спомнати се и првите чекори кон преземање на мерки за превентива за заштита од пожарите. Секако дека во рамките на овој контекст, решавањето на овој проблем води кон обезбедувања на пожарната отпорност на конструкциите, евакуација на луѓето во опжарениот објект, пристап до објектот, пристап на пожарната бригада и ред други феномени кои ги следат големите пожари.

Во **Глава 2** е прикажано однесувањето на двата материјала кои работат како композит, челикот и бетонот, на повишена температура. Промената на нивните материјални својства неповолно влијае на понатамошното однесување на конструктивните елементи па и на целата конструкција од објектот. Оттука се наметнува потребата за дефинирање на конструкциите во услови на пожар преку дефинирање на температурната зависност на материјалните својства на челикот и бетонот. Различни земји во светот даваат свои зависности за материјалните својства на овие два материјала при повишена температура. Прво се дадени карактеристиките на челикот на пожарно влијание, а потоа и на бетонот и објаснето е од што зависи јакоста на овие два материјала при покачена температура. Дадени се повеќе криви, од повеќе автори, кои ја анализираат оваа зависност. Дадени се и емпириски изрази за определување на оваа зависност за нормални бетони и лесни бетони во зависност од нивниот состав.

За нас од посебен интерес се зависностите кои се дадени во европските стандарди ЕС 2, ЕС 3 и ЕС 4, а се однесуваат на овие материјали. Во темата се дадени зависности добиени врз основа на долгосежни истражувања, проследени со голем број експериментални испитувања, а се изразени преку значителен број емпириски изрази и графици со можност некои параметри да се користат и од националните стандарди.

Во **Глава 3** е презентирана анализата на пожарната отпорност на градежните конструкции според техничката регулатива. Пожарната отпорност на конструктивните елементи се изразува како време во минути (30, 60, 90, 120, 180 итн.) од моментот на неговата појава, до моментот кога елементот ќе ја достигне својата гранична носивост (границата на јакоста, стабилноста и деформабилноста), односно кога елементот ќе престане да ја врши својата функција.

Ова време практично претставува период на евакуација на сите кои живеат во опжарениот објект. Најчесто ова време е пропишано во кодовите на голем број земји според видот на објектот.

Проектирањето на пожарната отпорност на градежните конструкции се заснова на некое предвидено пожарно сценарио. Овде се дадени повеќе типови на пожарни сценарија кои се применуваат во светот. Во најголем број земји од Европа се користи стандарден пожар, кој е зададен со крива температура-време според **ISO 834**. Оваа крива е многу блиска со кривата температура-време која се користи во САД, **ASTM E119** (American Society for Testing and Materials).

Во оваа глава е објаснето сценариото на природниот (реален) пожар кој се применува како алтернатива на стандардниот пожар, кој е многу погоден кога доаѓа до распламтување на огинот во објектот, таканаречен „flashover”. Пожарното сценарио најчесто се случува во одреден дел на објектот. Анализите на опожарувањето се насочени кон заградување на тој простор, таканаречен „пожарен сектор”, со цел тој да не се прошири на останатите делови или катови од објектот.

Елементите за раздвојување на пожарниот сектор нема да се во состојба да ја извршат својата задача ако конструктивниот систем кој ги носи нив не успее да се спротивстави доволно долго на дејството на пожарот. Пожарната отпорност мора да се базира со време кое ќе биде исто, или приближно исто, за сите елементи во пожарниот сектор бидејќи, во спротивно, рушењето на некој од нив ќе предизвика и комплетно рушење на објектот. Големината на отворите во еден пожарен сектор или просторија исто така има големо влијание врз развојот на температурата на воздухот. Поголемите отвори од кои влегува поголема количина на кислород придонесуваат за разгорување на запалениот пожар и за пократко време достигнување на фазата „flashover”. Ова влијание е објаснето преку дијаграми изразени со зависноста температура-време за мали и големи отвори во пожарниот сектор. Количината на топлина која се ослободува при комплетно согорување на сите согорливи материјали во внатрешноста на пожарниот сектор, позната како „густина на пожарното оптоварување”, зависи од типот на согорливите материјали, големината на секторот и отворите во него. Овде како меродавна густина на пожарно оптоварување за различни видови градежни објекти е разгледана онаа што ја даваат шведските стандарди. Општо земено, густината на пожарното оптоварување е еден од клучните параметри кои го детерминираат пожарниот процес. Класификацијата на конструкциите и конструктивните елементи, изразена според регулативата за пропишаната пожарна отпорност, во голема мера зависи од густината на пожарното оптоварување. Еврокод 1, дел 2.2 (Анекс В), предлага алтернативно користење на параметарски криви за определување на температура во пожарни сектори со површина до 100 m², без отвори на таванот и со максимална висина на секторот од 4 m. Овие модели ги вклучуваат базичните параметри на пожарниот процес како: густина на пожарното оптоварување, вентилациониот фактор, термичките карактеристики на обложената конструкција и др. Како резултат на опсежни експериментални и теориски истражувања на голем број автори добиени се аналитички модели на пожарниот процес, кои користат параметарски криви температура-време.

Во **Глава 4** се прикажани методите на проектирање на композитни конструктивни елементи во повеќекатните згради. Проектирањето на овие елементи во регулативите на земјите од Европа и светот се заснова на три модели:

- спроведување на пожарен тест;
- користење на емпириски изрази и табеларни податоци;
- аналитичка примена на математички модели со однапред пропишано пожарно сценарио.

Во последните две децении разработени се низа аналитички постапки за определување на пожарната отпорност на ниво на конструктивни елементи. Најчесто се работи за упростени постапки на пресметка чија основна цел е да дадат аналитичка алтернатива на стандардниот пожарен тест и со својата

едноставност да најдат на поширока примена во инженерската практика. Оваа постапка се базира на следниве претпоставки:

- константно оптоварување;
- поедноставени услови на потпирање;
- стандардна крива на загревање;
- однапред дефинирано температурно сценарио.

За да се поедностави дефинирањето на температурното сценарио, односно да се избегне решавањето на равенките за трансфер на топлина, во литературата се дадени готови дијаграми за временскиот распоред на изотермите во напречните пресеци на одделни типови на конструктивни елементи со различни димензии.

Во овој дел се дадени постапките како треба да се конструираат спрегнатите напречни пресеци за главните конструктивни елементи кај повеќекатните згради, греди, столбови и меѓукатни плочи, според Еврокод 4, дел 2. Разгледани се спрегнати греди делумно бетонирани, потполно бетонирани и греди од шупливи напречни пресеци исполнети со бетон. Еврокод 4, дел 2 ги пропишува сите потребни параметри кои треба да бидат исполнети при конструирањето на спрегнатите греди како што се: минималниот челичен профил, минималниот процент на арматурни прачки и узенгии, минималната дебелина на заштитните слоеви со бетон и, по потреба, поставување на можданици. Ваква анализа во Еврокодот 4 е пропишана и за формирање на спрегнати столбови изведени од делумно бетонирани челични профили, потполно бетонирани и столбови изведени од шупливи профили исполнети со бетон. Посебно внимание е посветено на спрегнатите меѓукатни плочи кои кај повеќекатните згради, за разлика од мостовите, се изведуваат со користење на трапезни или вовлечени трапезни лимови. Како и за претходните носиви конструктивни елементи и овде се дадени правилата за конструирање на овие плочи како што се: нивната дебелина, дебелина и формата на челичните лимови, поставување на можданиците и арматурните прачки.

Во **глава 5** е објаснето конструктивното однесување на спрегнатите елементи кај повеќекатните згради изложени на покачена температура според Еврокод 4, дел 2. За спрегнатите греди дадена е постапката за проверка на:

- носивоста на напречните пресеци на свиткување;
- вертикалното смолкнување;
- носивоста на подолжното смолкнување;
- носивоста на комбинирано свиткување и вертикално смолкнување.

Разгледани се композитни греди делумно и потполно бетонирани, како слободно потпрени или континуирани греди.

Ефектите на температурата врз материјалните карактеристики се земени предвид со намалување на димензиите на деловите од кои се состои напречниот пресек или со множење на карактеристичните механички својства на материјалите со фактори на редуција. Носивоста на позитивните моменти на свиткување е определена според следниве оптоварувања: бетонот од плочата под притисок, горната фланша од челичниот профил, реброто на профилот, долната фланша и арматурните прачки. За секој од овие делови на напречниот пресек е определен ефектот од температурата. Носивоста на негативните моменти на свиткување ги зема предвид: арматурните прачки во бетонската плоча, горната фланша на профилот и притиснатиот бетон меѓу фланшите.

Во темата се дадени модели за пресметување на носивоста на позитивниот и негативниот момент на свиткување кај делумно бетонирани челична греда

поврзана со бетонска плоча изложена на пожар од долната страна на бетонската плоча, според стандардната крива температура-време. Пресметката опфаќа поголем број на коефициенти на редукција со кои се врши редукција на пресеците на гредата, елементите на профилот и дебелината на плочата без трапезен и со трапезен лим. Овие редукциони фактори имаат различни вредности за класификацијата на пожарната отпорност на носивите елементи (R 30, R 60, R 90, R 120 и R 180).

Следните конструктивни елементи кои се анализирани во темата се спрегнатите столбови изведени како потполно бетонирани, делумно бетонирани или од профили исполнети со бетон. Дадени се пресметковни модели за најнеповолните случаи кога столбовите се изложени на пожар од сите четири страни. Напречниот пресек на спрегнатите столбови е поделен на неколку различни делови и тоа: а-челичен профил, s-арматурни прачки и с-бетон. Математичкиот модел дава изрази за определување на класата на пожарната отпорност користејќи голем број на коефициенти на редукција. Во изразите се дадени просечните вредности на температурата на елементите од челичниот профил, фланшите и вертикалното ребро, бетонот и арматурните прачки. Пресметката го опфаќа аксијалното извикување при повишени температури при централно и ексцентрично оптоварување на столбовите. Точката на нанесување на ексцентричното оптоварување останува во внатрешноста на композитниот напречен пресек на столбот. Еврокод 4 за делумно бетонираните пресеци дава големина на профили од типот HEA поделени во две групи според висината и тоа: $h < 400\text{mm}$ и $h > 400\text{mm}$. За овој тип на спрегнати столбови дадени се криви за проектни вредности на оптоварување на извикување во зависност од должината на извикување за калси на пожарни отпорности од R 60, R 90 и R 120. Последната анализа се однесува за столбови од кружни и квадратни цевки исполнети со бетон, оптоварени со централно и ексцентрично оптоварување. За разгледуваните напречни пресеци се дадени проектни гарафици за пожарна отпорност од R 60 и R 90.

Композитните плочи се анализирани како незаштитени изложени на пожар од долната страна според стандардната крива температура-време. За ваквите плочи во пресметката на пожарната отпорност дадени се изрази за пресметување на позитивните и негативните моменти на свиткување за бетон со нормална тежина и лесен бетон. Пресметката користи голем број на коефициенти за деловите долната фланша на плочата, реброто и горната фланша според формата на трапезниот лим за класи на пожарната отпорност од R 30, R 60, R 90 и R120. Во анализата при спрегнатите плочи е разгледана и пожарната отпорност на арматурните прачки.

На крајот од оваа глава се дадени детали за поврзувањето на гредите и столбовите при спрегнатите конструкции кои треба да се применат за да не дојде до разрушување на врските при повишени температури.

Во **Глава 6** е презентирани начинот на заштита на спрегнатите конструктивни елементи при повеќекатните згради. Постојат два типа на заштита на конструктивните елементи, и тоа: пасивни и активни. Пасивниот тип на заштита е проектиран и се изведува за елементи уште при нивната изведба. Во европските и светските стандарди е дадена класификација на отпорност од високи температури низ одредено време за градежните објекти за три битни карактеристики: R-за носивоста, E- за целовитоста и I-за изолацијата. Покрај оваа класификација, стандардите вклучуваат и други битни параметри при опожарувањата, како што се: количината и видот на чад кој се создава при

опжарувањето и појавата на капки во текот на пожарот. Во темата посебно е разгледана заштитата на носивите елементи при повеќекатните спрегнати конструкции. Посебно е прикажан начинот на заштита на челичните делови, на бетонските делови и спрегнатите елементи.

Кај спрегнатите елементи, иако се заштитени до определена температура со бетонот, при многу високи температури се појавуваат прснатини во бетонот, со што челичниот дел и арматурата се изложени на високата температура. Пасивната заштита на спрегнатите конструкции се изведува со нивно облагање со материјали кои се отпорни на високи температури како што се: гипс, вермакулит, керамика, шамот, природен (вулкански) камен, минерална волна, стаклена волна или комбинации.

Активната заштита се состои во ладењето на носивите елементи со вода. Овој начин се применува кога барањата за пожарната отпорност се многу строги, при што водата мора постојано да циркулира. Ваквата заштита се практикува за конструкции изведени од шупливи профили во кои постојано циркулира вода. Најчесто во објектот се вградени индикатори кои автоматски се вклучуваат при покачена температура, при што се активираат распрскувачите на вода кон опожарените елементи и на тој начин вршат нивно ладење. Во темата е прикажан еден ваков систем и се дадени дијаграми за намалување на температурата со ладењето.

Во **Глава 7**, како најважна во темата, е анализирана пожарна отпорност на елементите од една изведена повеќекатна административна зграда како спрегната. Избрани се два пожарни сектора: еден на првиот кат и вториот на четвртиот кат од објектот по иста вертикала. Во темата е анализирана пожарната отпорност на главните конструктивни елементи од повеќекатната зграда. Пожарната отпорност на гредите е пресметана за три случаи:

- како незаштитена греда само од челичен профил;
- заштитена со облагање од гипсени плочи ($d=12,5\text{cm}$);
- делумно бетонирана.

Како почетна температура е земена собната температура, а загревањето е вршено постепено според стандардната крива температура-време (ISO 834) со чекори 20°C , 100°C , 500°C итн. до целосна пластификација на пресекот (рушење на гредата). За незаштитената греда е добиена доста ниска класа на пожарна отпорност од R30, додека за другите два случаја е добиена бараната пожарна отпорност за вакви објекти од R120.

Пожарната отпорност на столбовите е анализирана во двата пожарни сектора. Во првиот пожарен сектор (прв кат), пожарната отпорност е определена за три случаи: незаштитен челичен профил HEA 400, делумно бетониран и потполно бетониран челичен профил.

Во првиот случај е добиена многу ниска пожарна отпорност-класа R 15, за вториот случај-класа R 120 (еднаква на бараната) и за третиот случај-класа R 180 (повисока од бараната). Во вториот пожарен сектор (четврти кат) анализирани се два случаја: делумно бетониран и потполно бетониран столб. Во првиот случај е добиена пожарна отпорност - класа R 90 (пониска од бараната) и во вториот случај, пожарна отпорност - класа R 120 (еднаква на бараната). Пониските пожарни отпорности на овие столбови се должат на нивниот помал пресек HEA 200.

Последната анализа е направена за меѓукатна конструкција изведена како рамна плоча без лим и со два типа на лим: трапезен (COFRAPLUS 60) и вовлечен (ComFlor 51). За незаштитената меѓукатна плоча без лим е добиена пожарна

отпорност – класа R 30, за спрегнатата плоча со трапезен лим - класа R 90 и за спрегнатата плоча со вовлечен лим - класа R 120.

Во **Глава 8** се прикажани изведените заклучоци и препораки за подобрувањето на пожарната отпорност на конструктивните елементи при повеќекатната административна зграда. Во последните десетина години, со опожарувањето на голем број градежни објекти, и тоа повеќекатници, се поставува прашањето од кои материјали тие е најдобро да се изведат. Изборот на овие материјали треба да биде таков да не си пречат еден на друг при појава на пожар, но да си помагаат еден на друг при опожарувањето. Еден од главните проблеми кај повеќекатните објекти е опстојувањето на носечките конструктивни елементи во пожарни услови. Конструктивните елементи се оние што го детерминираат, во најголема мера, пожарното однесувањето на конструкцијата. Мерките за заштита со термоизолациони материјали значително ја подобруваат пожарната отпорност на конструктивните елементи од објектот.

Од повеќето изведени заклучоци на кандидатот можеме да го издвоиме круцијалниот кој ни покажува кој од носивите конструктивни елементи во спрегнатата конструкција е со најголем пожарен ризик. Според извршената анализа од прикажаните пресметки за разните комбинации на проектираната противпожарна заштита, или без соодветна заштита, доаѓаме до заклучок дека особено внимание треба да се посвети на столбовите кои се со најголем пожарен ризик. Во контекст на ова, кандидатот предложува соодветни решенија за најоптимална заштита на овие конструктивни елементи без да ги наруши функционалните и естетските ефекти на објектот.

Од изведените заклучоци кандидатот дава и препораки за најоптимална соодветна заштита на сите конструктивни елементи од разгледаниот објект.

Во делот **Прилози** е даден листингот на применетиот софтверски програм за пресметка на пожарната отпорност на конструктивните елементи од објектот. Програмот ја пресметува пожарната отпорност со изразите земени од еврокодските ЕС 2, ЕС 3 и ЕС 4 за деловите 2 кои се однесуваат на однесувањето на бетонот, челикот и заедно како спрегнати елементи.

2. Придонес на дисертацијата

Проблематиката на пожарната отпорност на конструктивните елементи кај спрегнатите повеќекатни згради веќе подолг период подлежи на значајна научна и стручна анализа во градежништвото. Постојат многу мал број на теориски и експериментални сознанија од оваа област во светот, иако генерално може да се рече дека оваа област не е ни близу по обемот на истражувањата во однос на сродните области.

Во докторската дисертација е обработена методологијата на конструктивната пожарна пресметка на носивите елементи од една повеќекатна зграда. Посебно внимание е посветено на пожарната пресметка сведена на пасивната заштита на елементите со избор на најоптималните материјали водејќи сметка и за естетскиот изглед после нивната примена. При повеќекатните згради, пожарната отпорност претставува клучен фактор кој ја детерминира пожарната сигурност на објектот.

Во темата пожарната отпорност на конструктивните елементи, пресметана според софтверскиот програм, е определана со користење на

стандардната крива температура-време за гредите и столбовите, додека за меѓукатната конструкција покрај овие се користени параметриски криви температура-време. Кандидатот опожарувањето на конструктивните елементи го анализира така што елементите се под нормално статичко оптоварување, додека дополнителната пожарна отпорност ја врши во чекори, со покачување на температурата од 20° C, 100° C, 300° C, 500° C итн. сè до целосна пластификација на разледуваниот пресек. Врз основа на ваквиот начин на анализа се определени пожарните отпорности на конструктивните елементи во спрегнатата конструкција и е определена класата на носивост при покачена температура која за овој објект изнесува R 120 (за административни објекти и објекти од јавен карактер.).

Врз основа на извршените пресметки, кандидатот доаѓа до одредени сознанија за однесувањето на конструктивните елементи во објектот за двата избрани пожарни сектора. Незаштитените греди изведени со спрегање само преку плочата се покажаа дека не се во состојба да ја постигнат класата на пожарна носивост од R 120 и мора соодветно да се заштитат. Шинаси Зејнели применува два вида на заштита: со облагање на гредата со плочи изработени од пожарно отпорни материјали, како што се гипсените или вермакулит плочите, со што се постигнува бараната пожарна отпорност. Тој дава образложение за овој начин, кој бара дополнителна конструкција или начин на поврзување на плочите со челичниот профил, што го поскапува објектот. Вториот начин на предложена заштита е целосно бетонирање на гредата, при што спрегањето е директно извршено со меѓукатната плоча, но и со поставување арматура и можданици во самиот пресек на гредата уште во самата изведба на објектот. Притоа се добива бараната пожарна отпорност R 120.

Кандидатот особено внимание посветил на пожарната отпорност на столбовите од двата пожарни сектора како елементи со најголем пожарен ризик.

Генерално спрегнатите столбови мора да бидат изведени како потполно бетонирани за да ја постигнат бараната пожарна отпорност R 120. Погolem пожарен ризик постои кај столбовите од погорните катови кои според статичката и динамичка пресметка имаат и помал пресек на челичниот профил. Столбовите со поголем пресек на челичниот профил имаат и поголем капацитет на свиткување од аксијалните сили што оди во прилог на неговата пожарна отпорност. Кандидатот ги анализира најнеповолните локации на опожарување на столбовите кадешто загревањето се врши од сите четири страни со цел да се оцени врвниот пожарен ризик за елементот, па и целата конструкција на објектот.

Во темата, кандидатот ги анализира меѓукатните плочи како незаштитени без челичен лим, од долната страна и заштитени со примена на два вида трапезен челичен лим. Поради големата површина на меѓукатната плоча анализирана е локација на пожарот да биде во најнеповолно место на плочата (во средина од рапонот). При ова, од битно значење, според кандидатот, се и дозволените уклони кои ако се многу големи предизвикуваат пукнатини во затегнатиот дел (горната страна на плочата) со што се зголемува пожарниот ризик на конструкцијата. Од извршената пресметка со програмот доаѓаме да сознание дека меѓукатната плоча мора да биде изведена како спрегната и тоа со трапезен вовлечен лим (овде е користен тип ComFlor 51) кој ја задоволува бараната пожарна отпорност R 120, како и дозволените уклони.

Кандидатот, низ извршените пресметки, дава и голем број на криви за одредени параметри кои ќе бидат корисни и за понатамошни истражувања, особено за формирање на нашите национални стандарди.

3. ЗАКЛУЧОК

Десертацијата на кандидатот м-р Шинаси Зејнели обработува една проблематика која е сè уште во фаза на истражување - теориски и експериментално. Високиот развој на технологијата ни нуди производство на разни типови градежни материјали за заштита од високи температури кои се тестираат на пожари за да се применат на градежните објекти. Основно е што мора за секој објект, особено за објектите од јавен карактер, заедно со останатите проекти да се изработи и проект за пожарна заштита со цел да се намали пожарниот ризик за објектот и луѓето.

Во темата е презентираан еден сеопсежен начин, составен од повеќе варијанти на опожарувањето на конструктивните елементи од избраниот објект, врз основа на што се изведени заклучоци за нивниот пожарен ризик. Предложените решенија за заштита, парцијално за секој тип на конструктивни елементи, ја даваат потребната пожарна сигурност на објектот со најоптимална нивна изведба и трошок. Со ова кандидатот дава голем придонес кон развојот на современите методи за пресметка на пожарната отпорност на елементите од една спрегната конструкција, предложувајќи и нивна најсоодветна заштита, а со цел да се намали пожарниот ризик во објектот.

Со оглед на погоре изнесеното, Комисијата оценува дека докторската дисертација под наслов **Анализа на пожарно однесување на спрегнати елементи од челик и бетон кај повеќекатни згради**, изработена од м-р Шинаси Зејнели, дипл.град.инж., асистент на Фкултетот за применети науки, студиска програма: градежништво при ДУТ-Тетово, е научен труд од особен придонес кој ја збогатува научната мисла, во смисла на негова теориска, а исто така и во смисла на практична примена.

Комисијата има особено задоволство и чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка на докторската дисертација и согласно со законските одредби и Правилникот за докторирање на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да закаже јавна одбрана.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Атанас Филиповски (Градежен факултет - Скопје), с.р.
2. Проф. д-р Санде Атанасовски (Градежен факултет - Скопје), с.р.
3. Проф. д-р Петар Цветановски (Градежен факултет - Скопје), с.р.
4. Проф. д-р Мери Цветковска (Градежен факултет - Скопје), с.р.
5. Проф. д-р Фатос Плана (Градежно Архитектонски факултет - Приштина), с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ВЛИЈАНИЕТО НА ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА ВРЗ ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ” ОД М-Р ЕЛЕНА МУЧЕВА МИХАЈЛОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 30 мај 2016 година, формираше Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Елена Мучева Михајловска со наслов **ВЛИЈАНИЕТО НА ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА ВРЗ ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ**, во состав: проф. проф. д-р Љубе Трпески (претседател), д-р Михаил Петковски (ментор), проф. д-р Горан Петревски (член), доц. д-р Ѓорѓи Гоцков (член) и доц. д-р Елена Наумовска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Елена Мучева Михајловска, со наслов **ВЛИЈАНИЕТО НА ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА ВРЗ ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ**, содржи 145 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, 123 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 10 глави, вовед, преглед на литература и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Материјата во овој труд е систематизирана во десет глави, тргнувајќи од теоретскиот опис на финансиските односно банкарските кризи, регулативната рамка, алатките за алармирање за почетокот на овие кризи и преку емпириско истражување кое резултираше во креирање на индекси за финансиска стабилност за случајот на Република Македонија, и нивно меѓусебно влијание со монетарните инструменти на Народната банка на Република Македонија. Истражувањето во оваа докторска дисертација го има следниов редослед:

Во **првата глава** се претставени финансиските кризи ширум светот кои отворија голем број прашања во врска со улогата и значењето на централната банка во

утврдувањето, спречувањето, управувањето и решавањето на финансиската криза. Голем дел од централните банки се соочија и со предизвик во употребата на стандардните инструменти за управување со монетарната политика, како и со воведувањето на нови, нестандартни монетарни инструменти.

Понатаму, последната финансиска криза ги разоткри и скриените врски помеѓу финансиските пазари и економските текови, и генерално, помеѓу финансиските и економските системи. Како одговор на кризата, центарот на вниманието на регулаторите на финансиските институции е фокусиран врз системскиот ризик кој би можел да се дефинира како ризик од појава на слабост кај одделни финансиски институции, кој има потенцијал да го наруши функционирањето на финансискиот систем. Од досегашното искуство на земјите низ светот се забележуваат три заеднички причини/фактори/предуслови за појавата на банкарски кризи: макроекономското опкружување, банкарскиот менаџмент и ендогени слабости од типот на кредитни стандарди, пазарен ризик, ликвидносен ризик, ризик на земја, оперативен ризик. При решавањето на кризите регулаторите, во најголемиот број случаи ги преземаат следните мерки: зголемена ликвидносна поддршка, реструктуирање на банкарските бруто расходи, национализација на банки, давање на гаранци итн. Разработени се случајот на Турција во 2000 година, глобалната финансиска криза од 2008 година, Обединетото Кралство во 2009 година.

Во **втората глава** детално се разработени појавата, решавањето и последиците од глобалната финансиска криза (2007-2008). Во 2008 година, светската економија се соочи со една од најголемите кризи во периодот од 1930 година, наваму. Нестабилноста, која започна уште во 2007 година кога цените на недвижностите во САД го достигнаа плафонот, непредвидливо започна да се зголемува и тоа најпрво на целиот финансиски систем на САД, а потоа и на останатите светски финансиски пазари. Во почетокот последиците во САД најмногу се почувствуваа кај целиот банкарски систем и осигурителниот сектор, многу набрзо се прошири и кај корпоративниот сектор. Ваквата состојба се рефлектираше и врз цените на акциите, кои со брзина на светлината го допреа дното. До крајот на годината оваа длабока рецесија во САД се прошири и на останатиот дел од светот. Во декември 2008 година, Националното биро за економски истражувања утврди дека рецесијата во САД започната во декември 2007 година е третата најдолга рецесија во САД по Втората светска војна. Во 2009 година, САД, Евроната, Обединетото Кралство и Јапонија влегоа во зоната на рецесија, а економскиот раст и на Кина, Индија, Индонезија, Малезија, Филипини, Тајланд и Виетнам значително забави. Дури на крајот од 2009 година се појавија првите знаци на закрепнување на светската економија од глобалната финансиска криза. Се зголеми економската активност под влијание на подобрените перцепции и очекувања на економските субјекти, надополнети со преземените соодветни макроекономски мерки. Ова закрепнување се рефлектираше и врз порастот на индустријата и промената во нивото на залихи, се стабилизираше трговијата, се врати довербата во потрошувачите и се подобрија условите на пазарот на недвижности. Ваквиот напредок во светската економија се одвиваше бавно, а со тоа и понатаму остана дилемата околу одржливоста на позитивните стапки на раст. Сепак, 2009 година ќе се запамети во економската историја како година на загуби, но и година на одлична координација и акција на регулаторите ширум светот, со цел да се спречи натамошно продлабочување на кризата и да се придонесе за глобалната финансиска стабилност.

Третата глава дава осврт на главните компоненти на Базел III рамката. Ефектите од кризата покажаа дека нејзината сложеност и сериозност се во голема мера последица на недоволната ликвидност и солвентност, високата стапка на задолженост (leverage) и слабата мотивираност на финансиските институции за соодветно управување со преземените ризици. Во овој домен од најголемо значење се активностите коишто се преземаат од страна на Базелскиот комитет за банкарска супервизија решенија со кои се стимулира зголемување на отпорноста на банкарскиот сектор и создавање услови за постигнување одржлив економски раст како на краток така и на долг рок. Во 2010 година од страна на Групата гувернери на централните банки и раководители на супервизорските органи беа прифатени реформи во насока на зајакнување на капиталната рамка, воведување меѓународен ликвидносен стандард, дефинирање на методологија за системски важни финансиски институции итн. Целта на овие реформи и начинот од нивното спроведување е детално опишан во оваа глава. Исто така, даден е детален осврт на методологијата за идентификување на системски значајни банки на национално ниво. Методологијата се состои од 12 принципи, за оцена на влијанието од пропаѓањето на една банка врз домашната економија и финансискиот систем, односно нејзината системска значајност се оценува од аспект на четири специфични фактори, таканаречени критериуми на системска значајност: големина, поврзаност, заменливост и комплексност.

Четвртата глава го објаснува стрес-тестирањето пред сè, како средство за анализа на финансиската стабилност во националните економии. Резултатите од стрес-тестовите можат да поттикнат преземање на микропрудентни мерки од централната банка, во насока на зголемени барања до поединечни банки, за подигнување на нивоата на потребна отпорност (т.н. buffers), намалување на степенот на ризичност на активностите, изработка на планови за делување во вонредни услови и слично. Почнувајќи од 2004 година, Народната банка на Република Македонија, на редовна (квартална) основа, спроведува стрес-тестови за оцена на отпорноста на банките и банкарскиот систем на различни видови шокови, додека од 2009 година, стрес-тестирањето е регулаторно барање и за банките во Република Македонија. Народната банка го спроведува процесот на стрес-тестирање со примена на т.н. „одгоре-надолу“ пристап (англ. top-down approach), а поретко и на вонредна основа, го применува и т.н. „оддолу-нагоре“ пристап (англ. bottom-up approach). При првиот пристап, целокупниот процес на стрес-тестирање е спроведуван од Народната банка, додека при вториот се бара активност и од одделните банки. Во оваа глава се опишани и основните принципи и методите на стрес-тестирањето за оцена на отпорноста на банките и банкарскиот систем.

Во **петтата глава** е претставена слика на финансиската стабилност во Република Македонија, со започнувањето на кризата во 2008 година. Во оваа година, како и повеќето централни банки, и Народната банка на Република Македонија се судри со притисоци во спроведувањето на монетарната политика, а со тоа и со одржливост на финансиската стабилност на земјата. Ниското ниво на меѓусекторска поврзаност имаше позитивен ефект преку намалена можност за ширење на нестабилноста преку прелевање на ризиците од институција во институција. Од друга страна, пак, забавениот пораст на средствата беше забележан кај сите сегменти од финансискиот систем, што, исто така, кореспондираше со општото забавување на економската активност на земјата. Сепак, добрата вест е дека во 2008 година, па и во наредните години не се забележаа поголеми проблеми или, пак, најекстремниот – затворање на ниту една институција од

македонскиот финансиски систем. Во оваа глава е дадена детална мапа на стабилноста на банкарскиот систем на Република во периодот од 2008 до 2015 година.

Шестата глава подетално го прикажува опфатот и структурата на финансиската стабилност на Република Македонија преку опис на сите нејзини сегменти. Финансискиот систем на Република Македонија се карактеризира со релативно едноставна структура, која во себе има ниска меѓусебна зависност на активностите на одделните сегменти и отсуство на сложени финансиски инструменти и услуги. Стабилноста на финансискиот систем во најголем дел е условена од стабилноста на банкарскиот сектор како негов доминантен сегмент, каде што се концентрирани заштедите на нефинансискиот сектор. Сопственичката поврзаност меѓу одделните институции од финансискиот систем, како и износот на кредити коишто банките си ги одобруваат меѓусебно, но и на небанкарските финансиски институции, се релативно мали, така што ризикот од зараза преку овие канали е со ограничен обем. Сепак, депозитите на останатите финансиски институции, иако речиси незначајни во депозитната база на банките, се особено значајни за некои од финансиските институции бидејќи се едни од нивните позначајни вложувања.

Веќе во **седмата глава** се започнува вториот, **емпириски дел** на докторскиот труд. Во оваа глава е прикажано креирање на индекси за мерење на финансиска стабилност. Индексот за финансиска стабилност претставува една варијабла со која може да се идентификува состојбата на финансискиот систем (нормална состојба, состојба на стрес) во целост. Оваа алатка би ја олеснила процедурата на донесување одлуки на регулаторите во врска со состојбата и мерките на финансискиот систем. Исто така, оваа алатка може да се употребува во макро моделирањето, каде што вклучувањето на индексот на финансиска стабилност би значело помал број на варијабли и поедноставна пресметка. Истражувањето во докторскиот труд користи седум модифицирани методи, но и воведува еден нов метод за креирање на единствен индикатор – индекс за финансиска стабилност и монетарен индекс на случајот на Република Македонија. Еден од придонесите на овој труд е методот просечен индекс (просек од повеќе индекси, креирани со повеќе методи), кој во анализата се покажа како поверодостоен отколку користењето на поединечни индекси за отсликување на состојбата на еден систем. Исто така, во трудот се објавени и другите нови модифицирани методи на креирање на индекси, и тоа: модифициран портфолио метод со декомпозиција на варијанса, модифициран портфолио метод со динамички варијанси, метод на нормална вредност под ризик (VaR – Value at risk) и модифициран портфолио метод со сигнали. Идејата за воведување на ваков вид индикатори е анализа на врската помеѓу финансиската стабилност и монетарната политика во Република Македонија.

Во **осмата глава** се анализираат добиените резултати за индексот за финансиска стабилност во насока на индикатори за рано предупредување за финансиски стрес и материјализацијата врз кредитниот ризик, како главен ризик кај банките, по шоките врз индексот. Проекцијата на индексот и материјализацијата врз кредитен ризик се оценувани преку вектор авторегресивен модели (VAR модели), во кои покрај индексот за финансиска стабилност се вклучени и реалната вредност на БДП и монетарна варијабла (износ на благајнички записи, каматна стапка на благајнички записи и монетарен индекс, секоја одделно). Како заклучок, од резултатите за респонзивност на импулсите при шок, реакцијата на кредитниот ризик и неговата материјализација се реализира по период од два квартали, откако ќе настане шокот врз индексот за

финансиска стабилност. Ова би значело дека монетарната политика има период од два квартали во кој би можела да преземе мерки да се намали дејството на нестабилноста врз работењето на банките.

Деветата глава е централното истражување на докторскиот труд кое е насочено кон односите индекс за финансиска стабилност - монетарна политика и обратно, монетарна политика - индекс за финансиска стабилност. За таа цел се тестирани структурни вектор авторегресиони модели (СВАР). Извршени и објаснети се 1920 тестови на СВАР модели: за 3 типа на монетарни мерки, за 8 индекси на финансиска стабилност, за 10 типа на ограничувања и за 4 типа на детерминистички фактори. Од истражувањето се покажа дека респонзивноста на монетарната власт на индексот за финансиска стабилност е силна, што значи дека монетарните власти, иако директно не го набљудуваат индексот, најверојатно ги земаат предвид компонентите кои го сочинуваат индексот, кои во најголем дел се индикатори за банкарскиот систем. Истотака, од анализата на декомпозиција на варијансата се потврдува меѓусебното влијание помеѓу индексот за финансиска стабилност и монетарната варијабла. Влијанието на индексот за финансиска стабилност врз монетарната варијабла е посилено, отколку обратно. Заклучокот е дека монетарната политика навремено ја воочува кризата, презема мерки и преземените мерки имаат одредено влијание врз намалување на нестабилноста (на индексот за финансиска стабилност), пред сè, заради силното влијание на банкарските индикатори во композицијата на индексот за финансиска стабилност.

Многу важно е и истражувањето во **десетата глава** каде што преку VAR-модел со прагови (TVAR), се прави обид да се изолира на реакцијата на индексот од монетарните мерки во состојба на стрес и во услови на стабилност. Се прикажува дво режимски TVAR-модел (режим – стабилност и режим – нестабилност), користејќи квартални промени на податоци за Република Македонија за десетгодишниот период 2005-2015 година. Со помош на праговите од нелинеарните TVAR-моделите се прави разлика дали нагорното движење на индексот за финансиска стабилност е криза или не е криза. Од најдобрите модели е потврдена финансиската криза од 2008 до 2009 година, во анализираниот период 2005 - 2015 година. Заклучокот во оваа глава е дека при предвидување на БДП, TVAR-моделите со индекс за финансиска стабилност, ја подобруваат предиктивната моќ на проекцијата во однос на линеарниот модел без индекс. Исто така, при предвидување на БДП-линеарните модели кои вклучуваат индекс за финансиска стабилност, се подобрува предиктивната моќ на проекцијата во однос на линеарниот модел без индекс. Со помош на TVAR-моделите прикажано е дека во режим на стабилност, коефициентот помеѓу монетарните мерки -> индекс за финансиска стабилност е позитивен, но не многу значаен, и ако монетарната политика се релаксира, индексот се намалува, додека во режим на нестабилност, знакот монетарни мерки -> индекс за финансиска стабилност е изразено негативен и зголемувањето на мерките (порестриктивни) влијае кон намалување на индексот за финансиска стабилност.

Заклучок и придонес од истражувањето

Ова истражување тестираше просечен индекс за финансиска стабилност како придонес кон методологијата за креирање на индекси и се покажа дека просечниот индекс (просек од повеќе индекси креирани со други методи) е поверодостоен отколку

користењето на поединечни индекси за отсликување на состојбата на финансискиот систем. Просечниот индекс е еден од индексите што покажуваат најмала грешка при предвидување, што значи може да се користи за рано детектирање на финансиски кризи.

Исто така, докторската дисертација придонесува со нови модифицирани методи на креирање на индекс, и тоа: модифициран портфолио метод со декомпозиција на варијанса, модифициран портфолио метод со динамички варијанси, метод на нормална вредност под ризик (VaR – Value at risk) и модифициран портфолио метод со сигнали.

Со помош на просечниот индекс и индексите креирани со други методи беа анализирани кризните периоди, кои прецизно ја идентификуваа светската финансиска криза од 2008 до 2009 година.

Анализите беа надополнети со прагови на индекси добиени при оценка на ТВАР модели при што се идентификуваше како единствена финансиската криза од 2008 до 2009 година.

Конкретно, истражувањето ја потврди интуицијата дека во време на финансиска криза во Република Македонија, најреспонзивни се кредитната и депозитната активност на банките, како и берзанскиот индекс и индексот на цени на станови.

Истражувањето потврди дека индексите за финансиска стабилност како индикатори за системски ризик влијаат на материјализацијата на кредитен ризик, и тоа најчесто по период од два квартала.

Со помош на просечниот индекс и другите индекси се анализираше меѓузависноста на финансиската стабилност и макроекономските движења, преку соодветни модели. Резултатите од СВАР-моделот покажаа дека постои силна и инстант заемна врска помеѓу индексот на финансиската стабилност и монетарната политика. Попрецизно, СВАР-моделот јасно покажува дека односот на индексот на финансиската стабилност врз монетарната политика не е пропорционален, а во спротивно, влијанието на монетарната политика врз индексот на финансиската стабилност не е толку јасно, така што во одредени ситуации односот е пропорционален и во други-обратнопропорционален. Различните знаци во реакцијата на монетарните мерки на индексот за финансиска стабилност може да значат дека во различни ситуации индексот реагира различно на мерките на монетарната политика, односно дека реакцијата на монетарниот индекс зависи од состојбата на финансискиот систем (стабилност/финансиски стрес или нестабилност). Исто така, СВАР-моделот покажа дека влијанието на индексот за финансиска стабилност на монетарна политика е посилено отколку монетарната политика на индексот за финансиска стабилност.

Поради овие причини во докторската дисертација се користеа ВАР-модели со прагови (ТВАР), со цел да се изолира реакција на индексот на финансиската стабилност од монетарните мерки. ТВАР-моделите со индекс и линеарните ВАР-модели со индекс имаат поголема предиктивна моќ отколку линеарните ВАР-модели без индекс за финансиска стабилност. Со помош на ТВАР-моделите се доби резултат дека во режим на „стабилност“, коефициентот помеѓу индекс -> монетарни мерки е негативен, но не многу значаен, додека во режим на „нестабилност“ коефициентот помеѓу индекс -> монетарни мерки е изразено позитивен и веќе порастот на индексот влијае монетарните

мерки да се зголемат (порестриктивни). Исто така, резултатите покажаа дека во режим „стабилност“ коефициентот помеѓу монетарни мерки -> индекс е позитивен, но не многу значаен, и ако монетарната политика се релаксира, индексот се намалува, додека во режим на „нестабилност“, знакот монетарни мерки -> индекс е изразено негативен и зголемувањето на мерките (порестриктивни) влијае кон намалување на индексот.

Целта на докторската дисертација беше да воспостави конзистентна рамка за креирање на индекси како алатка на централната банка со која ќе може колку што може порано и попрецизно да го открие стресот во финансискиот систем. При анализата на односот помеѓу финансиската стабилност и монетарната политика, кандидатката е задоволна од добиените резултати за тестираните СВАР и ТВАР-моделите.

Применети научноистражувачки методи

При изработката на трудот, кандидатката ги користела следниве научноистражувачки методи:

1. Квалитативен метод

Квалитативните методи се употребени за проучување на теоретските и практичните концепти и за изведување заклучоци и препораки.

2. Квантитативен метод

Квантитативните методи се употребуваат за анализа на статистичките податоци, анализа на финансиските коефициенти и биланси и се применуваат соодветни статистички и емпириски модели за обработка на податоците.

Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Елена Мучева Михајловска, со наслов **ВЛИЈАНИЕТО НА ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА ВРЗ ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ**, претставува научно истражување од областа на монетарната економија, финансите и банкарството. Кандидатката елаборира значајна и актуелна проблематика од областа на монетарната економија.

Промените во финансиската сфера што се случија во изминативе неколку децении доведоа до јакнење на улогата на управувањето со ризиците на ниво на индивидуална финансиска институција, но истовремено наметнаа потреба националните регулаторни и супервизорски органи ширум светот да посветуваат поголемо внимание на ранливоста на системот во целина. Оттука, потребата за дизајнирање на единствен индикатор за мерење на финансиската стабилност во Република Македонија.

Општата архитектура на докторската дисертација (глави, точки, подточки, нивните пропорции по обем и заемна поврзаност на деловите, табелите и сликите) е јасна. Текстот во дисертацијата е компјутерски обработен и среден, лектуриран, отпечатен на хартија и технички квалитетно укоричен. Техничкото оформување на докторската дисертација е на високо ниво, а приодот кон материјата е доволно селективен. Содржината на докторската дисертација е соодветна на усвоените тези. Докторската

дисертација содржи 25 графикони, 14 табели и слики, кои се во функција на истражувањето и заклучоците до кои дошла кандидатката.

Проверката на оригиналноста и самостојноста на докторската дисертација на тема со наслов: **ВЛИЈАНИЕТО НА ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА ВРЗ ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ**, изработена од кандидатката м-р Елена Мучева Михајловска, во Системот за анализа и пронаоѓање на плагијати на Министерството за образование и наука на Република Македонија е иницирана од менторот проф. д-р Михаил Петковски. Резултатот за документот е: документот содржи 36.880 зборови, од кои за 3.602 (9,77%) е пронајдено совпаѓање во 581 документ од базата.

Докторската дисертација ја содржи потребната теоретска и методолошка заснованост која овозможува оригинален, критичен и аналитичен пристап кон научно-теоретските и апликативните истражувања. Истражувањето овозможува сеопфатно осознавање на теоретските и практичните импликации на влијанието на монетарните инструменти на НБРМ врз финансиската стабилност на Република Македонија.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Елена Мучева Михајловска со наслов **ВЛИЈАНИЕТО НА ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА ВРЗ ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за изработка на докторски труд.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главниот научен придонес на кандидатката се огледа во тестирањето на седум модифицирани методи, но и вовед на еден нов метод за креирање на единствен индикатор – индекс за финансиска стабилност и монетарен индекс на случајот на Република Македонија. Еден од придонесите на овој труд е методот - просечен индекс (просек од повеќе индекси, креирани со повеќе методи), кој во анализата се покажа како поверодостоен отколку користењето на поединечни индекси за отсликување на состојбата на еден систем. Исто така, во трудот се објавени и другите нови модифицирани методи на креирање на индекси, и тоа: модифициран портфолио метод со декомпозиција на варијанса, модифициран портфолио метод со динамички варијанси, метод на нормална вредност под ризик (VaR– Value at risk) и модифициран портфолио метод со сигнали. Идејата за воведување на ваков вид индикатори е анализа на врската помеѓу финансиската стабилност и монетарната политика во Република Македонија.

Индексот на финансиската стабилност покажа дека за време на глобалната финансиска криза, во случајот на македонската економија, најзначаен придонес имаат кредитната и депозитната активност на банките, но и со одредено влијание на берзанскиот индекс и индексот за цена на станови. Порастот на финансиски стрес се мери и преку материјализацијата на кредитниот ризик, ефекти кои обично се чувствуваат минимум во период по два квартали. Понатаму, тестираниот СВАР-модел покажа дека постои силна и инстант заемна врска помеѓу индексот на финансиската стабилност и монетарната политика. ТВАР-моделот покажа дека реакцијата на индексот за финансиска стабилност на промените во монетарните мерки зависи од состојбата во

која се наоѓа финансискиот систем (состојба на стабилност/состојба на стрес), и дека во време на финансиски стрес рестриктивните монетарни мерки додаде надолно движење на индексот на финансиската стабилност. Исто така, се докажа дека ТВАР-моделот и линеарниот VAR-модел со вклучен индекс за финансиска стабилност имаат поголема предвидувачка моќ од линеарните VAR-моделите без вклучен индекс за финансиска стабилност.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Елена Мучева Михајловска со наслов **ВЛИЈАНИЕТО НА ИНСТРУМЕНТИТЕ НА ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА ВРЗ ФИНАНСИСКАТА СТАБИЛНОСТ.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Љубе Трпески, претседател, с.р.

Проф. д-р Михаил Петковски, ментор, с.р.

Проф. д-р Горан Петревски, член, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Гоцков, член, с.р.

Доц. д-р Елена Наумовска, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСНИОТ И КРЕДИТНИОТ РИЗИК НА БАНКИТЕ ВО УСЛОВИ НА БАНКАРСКА КРИЗА” ОД М-Р НЕДА ПОПОВСКА-КАМНАР, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 30 мај 2016 година, формираше Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Поповска-Камнар со наслов **УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСНИОТ И КРЕДИТНИОТ РИЗИК НА БАНКИТЕ ВО УСЛОВИ НА БАНКАРСКА КРИЗА**, во состав: проф. д-р Михаил Петковски (претседател), проф. д-р Љубе Трпески (ментор), проф. д-р Горан Петревски (член), доц. д-р Ѓорѓи Гоцков (член) и доц. д-р Кирил Јовановски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Поповска-Камнар, со наслов **УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСНИОТ И КРЕДИТНИОТ РИЗИК НА БАНКИТЕ ВО УСЛОВИ НА БАНКАРСКА КРИЗА**, содржи 309 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, 248 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 7 глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето.

Материјата во овој труд е систематизирана во седум глави, тргнувајќи од елементарното теоретско и емпириско образложение на кредитните политики и кредитирањето, преку анализа на начините за управување со кредитниот и ликвидносниот ризик, до карактеристиките и причините за настанување на азиската и банкарската криза во 2007 година, каде што покрај начините со управување со банкарските кризи, кандидатката дава и преглед на еволуцијата на банкарската супервизија која е во функција во зголемување на ефикасноста и превенција на банкарските системи. Таа го има следниов редослед:

Првиот дел на овој труд го обработува механизмот на управување со ризиците. Преку изборот на структурните сегменти: принципите за управување со ризиците, организациска структура, ефикасен информативен систем и систем на внатрешна контрола, се изразуваат современите тенденции во управувањето со ризиците кај банките. Во рамките на правилата за управување со ризиците се нагласува значењето на стратегиите, политиките и методите за мерење, следењето и контролата на ризиците. Системот за управување со ризиците, се разгледува како нова етапа во управувањето која сè повеќе се прифаќа во практиката на банките. Кај организациската структура се нагласува потребата за издвојување на посебен дел за управување со ризиците (со своја структура за различни ризици). Внатрешната контрола и нејзината поврзаност со ревизијата се третира како составен дел на управувачката структура, издвоена од структурата за управување со ризиците. Незаменливата улога на информативниот систем се потврдува преку неговите функции во обезбедување на податоци за идентификација, мерење и следење на ризиците, овозможување комуникации и навремено известување по вертикални и хоризонтални линии во организацијата на банката.

Во вториот дел на оваа докторска дисертација, кандидатката потесно се насочува кон предметот на истражување - управувањето со кредитниот ризик. Најпрво се дефинира поимот кредитен ризик и важноста на кредитната изложеност на банките. Посебно внимание се посветува и на базелските принципи за управување со кредитниот ризик и главните насоки коишто произлегуваат од нив. Се дефинираат главните компоненти на кредитниот ризик како што се: ризикот на неплаќање, ризикот на изложеност, ризикот на спротивна страна и слично. Посебно се анализираат индикаторите на кредитниот ризик, имајќи предвид дека тие подоцна ќе се користат за компаративната анализа помеѓу двете кризи. Методите за мерење на кредитниот ризик според својата комплексност се многубројни и различни и нивниот избор често зависи од потребите и ресурсите на банките. Во таа функција се дадени квантитативни и квалитативни пристапи. Потоа, вниманието се насочува кон класификацијата на

изложеноста на кредитниот ризик, со посебен акцент на разликите кај стандардниот и интерниот пристап. Методологијата на управувањето со кредитниот ризик, исто така, се обработува во овој дел, којашто најчесто вклучува елементи на управувањето со кредитниот ризик како и супервизорски стандарди за начините за ублажување на овој ризик. Како последен дел е улогата на кредитниот ризик во банкарските кризи, изразена преку зголемениот кредитен раст, нефункционалните кредити и екстерналиите.

Во третиот дел на овој труд, предмет е ликвидниот ризик, кој се дефинира како ризик од неуспех во обезбедувањето на потребните средства за подмирување на обврските од страна на банката. Хипотекарната криза во САД ја потенцираше важноста на пазарната ликвидност за правилното функционирање на банкарскиот сектор. Структурата на анализата на ликвидниот ризик е методолошки идентична на структурата во Глава два, посветена на кредитниот ризик: се започнува со дефинирање на ликвидниот ризик со посебен акцент на базелските принципи за управување со ликвидниот ризик; потоа следи определувањето на ликвидниот ризик (по различни сегменти, приливи ,одливи рочна неусогласеност, загуби итн.); следат методите за негово мерење (поделени на оние кои ја мерат ликвидната состојба и оние кои ги мерат ликвидните текови на банката); следат индикаторите за ликвидниот ризик кои претставуваат избор на банката, во зависност од нејзините потреби и ресурси. Базел III ја нагласува важноста на ликвидниот ризик, заради што се даваат и дофати на базелските унапредувања. Вниманието потоа се насочува кон потребните активности за одржување на соодветно ниво на ликвидносниот ризик, и низ примери се третира улогата на ликвидниот ризик кај различни банкарските кризи.

Во четвртиот дел на овој труд се поаѓа од фактот дека комплексноста на банкарското работење, не овозможува ниеден од ризиците да се анализираат како издвоени целини. Успехот или неуспехот на еден сегмент од банкарското работење директно влијае врз останатите сектори. Затоа се дава слика на меѓусебната корелација на ликвидниот и кредитниот ризик со останатите видови на ризици, како што се: оперативниот ризик, каматниот ризик, пазарниот ризик, ризикот на земја како и ризикот на девизниот курс. Анализата базира на фактот дека ликвидносниот и кредитниот ризик, го засилуваат своето дејство заради меѓусебната условеност со другите ризици. Тоа станува најочигледно во текот на финансиска криза.

Во петтиот дел на овој труд, подетално е прикажан феноменот на банкарските кризи, при што се започнува со процесот на одвивање на банкарските кризи, фазниот карактер во управувачкиот пристап кон кризите, опсегот на управување со

активностите, третирањето на превенцијата во рамки на регулацијата на кризите, како и улогата на централната банка и супервизорскиот орган во нивната превенција. Причините за појавата на банкарските кризи се разгледуваат од повеќе аспект: микроекономски, макроекономски, неуспех на воспоставените регулативи, избор на стратегии, измама, корупција и слично. Причините можат да бидат од различен вид, но посебно се нагласуваат оние кои беа најекспонирани кај последните кризи. Посебно се третира резолуцијата и соодветната регулатива со примери на успешни и помалку успешни резолуции.

Во шестиот дел на овој труд, истражувањето е сконцентрирано кон двете најголеми банкарски кризи во последниве години, и тоа азиската криза и хипотекарната криза во САД. Покрај големите сличности помеѓу двете банкарски кризи, има различен управувачки пристап кон нивното решавање. Анализата на овие две банкарски кризи започнува со нивен краток осврт, за состојбата на земјите пред започнувањето на кризите, како и можните причини кои довеле до нестабилност на банкарскиот систем. Акцентот се става на управувањето со ликвидноста и со кредитната изложеност во овие нестабилни периоди. Со цел истражувањето емпириски да биде потврдено, се користат статистички показатели на индикаторите за ликвидносниот и кредитниот ризик за секоја група на земји погодени од двете банкарски кризи. Поцелосна слика за движењата на ликвидносниот и на кредитниот ризик, ликвидноста и кредитното портфолио во услови на кризите, се добива преку компаративна анализа помеѓу индикаторите на кредитниот и ликвидниот ризик во дадените групи земји. Се согледуваат нивните промени од аспект на останатите економски фактори. На крајот се користи соодветен статистички модел кој дава согледувања за поврзаноста на кредитниот и ликвидниот ризик со состојбите во макроекономските услови кај двете групи земји.

Во последниот дел на докторската дисертација, се посветува внимание на базелските спогодби или поконкретно на Базел III и неговата улога во регулацијата за справување со стресни ситуации, односно со кризи. Вниманието се насочува и кон анализата на базелските спогодби од аспект на нивната превентивна и заштитна функција. Останува прашањето, колкав ќе биде придонесот на Базел III во регулацијата на прашањата битни за справување со кризите во иднина. На тоа одговор може да даде само практиката.

Предмет на истражување

Банкарската криза претставува еден од најкомплексните економски феномени, не ретко третирана како можен предвесник на сериозни нарушувања на пазарот на капиталот, а со тоа и на економијата во целина. Науката, подолго време се занимава со изучување на самата феноменологија на кризата, но сè уште таа останува недоволно истражен феномен. Затоа, и постојните регулативни и контролни механизми, колку и да се современи од аспект на користењето на најновото знаење на овој дофат, тие сè уште се недоволно моќни да ја исполнат својата улога во превенцијата од појавата на кризата.

Не постои дефиниција која може во целина да ги отслика сите турбулентни движења што ги предизвикува банкарската криза. Наједноставното тумачење е дека кризата претставувасостојба кога се намалува капиталот на банкарскиот систем како резултат на загуби во кредитното портфолио. Карактеристично е тоа што скоро сите банкарски кризи се проследени со намалување на ликвидноста и влошување на кредитното портфолио во банкарскиот систем, при што овие два процеса некогаш претставуваат последици, а некогаш се едни од причините за појава на кризата.

Со зголемувањето на конкурентските притисоци, банките секојдневно се соочуваат со тешкотии околу оддржувањето на соодветното ниво на ликвидни средства и кредитната изложеност. „Олеснувањето“ на овој план се направи со воведувањето на базелските спогодби од страна на голем број земји, по што банките практикуваат стандардизирани и пософистицирани правила, модели и методи за заштита од можните ризици. Но, и покрај тоа, последната најголема финансиска криза-хипотекарната криза во САД, најмногу ги погоди токму земјите кои што ги применуваат базелските спогодби.

Поаѓајќи од констатацијата дека феноменот банкарска криза е многу комплексен и може да се разгледува од многубројни агли, како што се: економски, политички, социолошки итн., во овој труд акцентот се става на ликвидносниот и кредитниот ризик. Донесувањето на Базел посебно ја истакна улогата на управувањето со ликвидносниот ризик, како и третирањето на ризиците во услови на криза, што е особено потенцирано во повеќе глави на овој труд. Поаѓајќи од наведените ставови, како посебни предмети на ова истражување ги истакнуваме:

теоретските аспекти на банкарската криза и управувањето со ризиците;

управувањето со ликвидносниот и кредитниот ризик по седумдесеттите години од дваесеттиот век (интегрирањето во системот на управување со ризиците во банките, индикаторите, методите за нивното мерење, методите за нивно надминување,

ублажување или пренесување, формите на нивното однесување пред кризата, за време на кризата и по кризата);

поврзаноста на ликвидносниот и на кредитниот ризик со останатите банкарски ризици;

согледување на причините и последиците на азиската криза и хипотекарната криза во САД, при што акцент се става на движењата на кредитниот и ликвидниот ризик (сличности и разлики), но и на останатите макроекономски индикатори;

приказ на новините на последната Базелска спогодба -Базел III што се однесуваат на ризиците, а посебно на ликвидносниот и на кредитниот ризик.

Во ова истражување, преку статистички модел се прави споредбата помеѓу движењата на кредитниот и на ликвидносниот ризик во рамките на азиската криза и хипотекарната криза во САД. Притоа, имајќи го предвид големото влијание што го имаше хипотекарната криза, анализата не се задржува само на САД, туку и на дел од европските земји.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Последната глобална финансиска криза 2007-2009 повторно ја врати актуелноста на проблематиката за банкарските кризи и управувањето со ризиците. Последиците од кризата, не беа само во финансискиот сектор, туку и во реалниот и во надворешниот сектор, и не се мереа само преку влошувањето на финансиските и монетарните индикатори, туку и преку падот на БДП, извозот, растот на невработеноста и задолженоста. „Брановите на кризата“, иако најнапред ги погодија најразвиените земји, се проширија и на други земји, давајќи го атрибутот на оваа криза како глобална криза. Банките се најдоа во центарот на вниманието не само на науката, туку и на креаторите на економските политики. По пропаѓањето на некои финансиски гиганти кои беа едни од најзначајните актери на глобалниот финансиски пазар, логично се иницира прашањето за управувањето со ризиците, особено со кредитниот и ликвидносниот ризик. Овие два ризика се најдоа во центарот на вниманието заради феноменологијата на кризата која започна со пукањето на ценовните меури на хипотекарните кредити во САД и откривањето на ликвидните проблеми на банките, особено изложени на пазарот на деривати. Стана јасно дека слабостите во управувањето се дел од причините кои доведоа до криза. Националните и меѓународните регулациски системи, ја признаа потребата за унапредувања и за проширување на нивниот опфат на

дејствување. На национално и на меѓународно ниво се применија политики за излез од кризата, при што секоја земја понесе различни трошоци од реализацијата на нејзините програми. Кај банкарскиот менаџмент се отвори процес на преиспитување на моделите, методите, техниките, процедурите на управување со ризиците, посебно со ликвидносниот и кредитниот ризик. Голем број на анализи во последните години се посветија на изнаоѓање на одговори дали банкарските кризи можат да се предвидат и да се спречат и какви регулативи им се потребни на банките за да помогнат во заштитата од растот на постојните ризици. Засега, конкретен одговор и решение за тоа не е најдено. И понатаму банкарските кризи остануваат едни од најтаинствените економски феномени, а банкарските ризици и натаму остануваат тема која ќе „инспирира“ голем број на изненадувања.

Труот е посветен токму на управувањето со кредитниот и ликвидносниот ризик и тоа во ситуации на банкарска криза. Притоа се поаѓа од фактот дека ниедна криза не е иста, заради што преку согледувањето на разликите и сличностите на кризите по седумдесеттите години, се настојува да се истакне позитивното искуство за управување со кредитниот и со ликвидносниот ризик. Како посебна тема е истражувањето на ликвидносниот и на кредитниот ризик кои се едни од најголемите финансиски кризи. Имено: Азиската криза и Хипотекарната криза во САД.

Краток опис на применетите методи

При изработка на трудот, кандидатката ги користела следниве научноистражувачки методи:

3. Квалитативен метод

Квалитативните методи се употребени за проучување на теоретските и практичните концепти и за изведување заклучоци и препораки.

4. Квантитативен метод

Квантитативните методи се употребуваат за анализа на статистичките податоци, анализа на финансиските коефициенти и биланси и се применуваат тренд-анализа и соодветни статистички модели за обработка на податоците. Податоците се компарираат на ниво на банки, банкарски системи и реалниот сектор, интерно и екстерно помеѓу земји.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Основните резултати кои се очекуваат да бидат постигнати од ова истражување се следниве:

согледување на механизмот на настанување на банкарските кризи и управувачките активности за превенција, решавање и излез од кризата;

согледување на комплексноста на системот на управувањето со банкарските ризици, или поточно кредитниот и ликвидносниот ризик;

согледување на сличностите, односно разликите на Азиската и хипотекарната криза во САД, првенствено преку движењата на индикаторите на кредитниот и ликвидносниот ризик, но ина макроекономските показатели;

согледување на слабостите, односно предностите на базелските спогодби.

Ширината на тезите е резултат на очекувањето дека овој труд ќе ја покаже повеќеслојноста на банкарските кризи и ќе укаже на важноста на превенцијата од нив, каде клучна улога има управувањето во функција за одржување на соодветно ниво на ликвидност и кредитна изложеност во „добри и во лоши времиња“.

Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Поповска-Камнар, со наслов **УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСНИОТ И КРЕДИТНИОТ РИЗИК НА БАНКИТЕ ВО УСЛОВИ НА БАНКАРСКА КРИЗА**, претставува научно истражување од областа на монетарната економија, финансите и банкарството. Кандидатката елаборира значајна и актуелна проблематика од областа на банкарството. Актуелноста и релевантноста на оваа проблематика е поврзана со фактот што денес значењето на банките во рамките на еден финансиски ситем е особено голема. Дополнително, прашањето за управувањето со кредитниот и ликвидносниот ризик во процесот на превенирање на банкарските кризи е значајно и во условите на забавен економски раст и кредитирање од страна на банките во кои се наоѓаат сите земји по големата финансиска криза од 1997 во Азија и од 2007 во САД и пошироко во светот.

Општата архитектура на докторската дисертација (глави, точки, подточки, нивните пропорции по обем и заемна поврзаност на деловите, табелите и сликите) е јасна. Текстот во дисертацијата е компјутерски обработен и среден, лектуриран, отпечатен на хартија и технички квалитетно укоричен. Техничкото оформување на докторската дисертација е на високо ниво, а приодот кон материјата е доволно

селективен. Содржината на докторската дисертација е соодветна на усвоените тези. Докторската дисертација содржи околу 100 табели и слики, кои се во функција на истражувањето и заклучоците до кои дошол кандидатката.

Проверката на оригиналноста и самостојноста на докторската дисертација на тема со наслов *УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСНИОТ И КРЕДИТНИОТ РИЗИК НА БАНКИТЕ ВО УСЛОВИ НА БАНКАРСКА КРИЗА*, изработена од кандидатката м-р Неда Поповска-Камнар, во Системот за анализа и пронаоѓање на плагијати на Министерството за образование и наука на Република Македонија е иницирана од менторот проф. д-р Љубе Трпески. Резултатот за документот е: документот содржи 92950 збора, од кои за 4.429 (4,8%) е пронајдено сповпаѓање во документите од базата.

Докторската дисертација ја содржи потребната теоретска и методолошка заснованост која овозможува оригинален, критичен и аналитичен пристап кон научно-теоретските и апликативните истражувања. Истражувањето овозможува сеопфатно осознавање на теоретските и практичните импликации на влијанието на клучните фактори за зголемување на ефикасноста во процесот на управување со банкарските ризици, но и при констуирање на индикатори за рано препознавање на настанувањето на банкарските кризи.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Неда Поповска-Камнар, со наслов **УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСНИОТ И КРЕДИТНИОТ РИЗИК НА БАНКИТЕ ВО УСЛОВИ НА БАНКАРСКА КРИЗА**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за изработка на докторски труд.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главниот научен придонес на кандидатката се огледа во спроведување на анализа на развојот на финансискиот сектор, преку кредитните политики на банкарски системи, и анализа на влијанието на тој развој врз можностите за настанување на банкарски кризи. Дополнително, покрај опсежната дијагноза на состојбите во модерните банкарски системи, кандидатката прави споредба и со случувањата во Република Македонија.

Подрачјето на примена и ограничувањата на дисертацијата укажуваат дека нејзините резултати треба да бидат од корист за секој менаџер во банка или носител на монетарната политика, особено учесниците во супервизијата на банкарските системи.

Дополнително, затоа што најголемиот дел од заклучоците се засноваат на историска анализа на трендовите и искуствата од промена на регулативите на супервизијата, трудот може да се корисити и како помагало во процесот на донесување на одлуки во рамките на макроекономските политики.

Врз основа на погоре изнесените констатации и оценки, Комисијата заклучува дека поднесената дисертација наполно ги задоволува критериумите за докторска дисертација. Со оглед на тоа, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје:

1. да го прифати извештајот за позитивна оценка на докторската дисертација на тема ***Управување со ликвидносниот и кредитниот ризик на банките во услови на банкарска криза и***

2. да ѝ одобри на кандидатката м-р Неда Поповска-Камнар јавна одбрана на докторската дисертација.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Михаил Петковски, претседател, с.р.

Проф. д-р Љубе Трпески, ментор, с.р.

Проф. д-р Горан Петревски, член, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Гоцков, член, с.р.

Доц. д-р Кирил Јовановски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „МАКРОЕКОНОМСКИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ ОД ЕЛЕКТРОНСКИТЕ ПАРИ И ЕЛЕКТРОНСКОТО БАНКАРСТВО” ОД М-Р МИРОСЛАВА СТЕВАНОВИЌ, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 30 мај 2016 година, формираше Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Мирослава Стевановиќ со наслов **Макроекономскиите предизвици од електронските пари и електронското банкарство**, во состав: проф. д-р Михаил Петковски (претседател), проф. д-р Љубе Трпески (ментор), проф. д-р Горан Петревски (член), доц. д-р Ѓорѓи Гоцков (член) и доц. д-р Елена Наумовска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Мирослава Стевановиќ, со наслов **„Макроекономскиите предизвици од електронските пари и електронското банкарство”**, содржи 222 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, 72 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 12 делови, вовед, заклучни согледувања и преглед на користената литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведниот дел**, објаснети се поимите електронско банкарство и електронски пари, нивниот еволутивен развој, како и предностите и евентуалните недостатоци од нивната примена, имајќи предвид дека во текот на последниве децении технолошкиот развој ја трансформираше банкарската индустрија, при што електронското банкарство не претставува луксуз, ниту пак моден тренд, туку реална потреба на човекот.

Првиот дел е посветен на историскиот развој на банкарството, каде што користејќи го методот на компарација се укажува на разликите помеѓу традиционалното и современото банкарско работење. Во таа насока, кандидатката истакнува дека основната разлика се базира на широката лепеза на услуги кои ги дава современото банкарско работење. Технолошкиот развој ја преобличи банкарската индустрија и го направи животот на клиентите многу поедноставен, во смисла на поголема контрола за состојбата на сопствените сметки, олеснувајќи им го пристапот до парични средства, без оглед каде географски се лоцирани и намалувајќи го ризикот кој произлегува од носење готови пари. Електронското банкарство има многу предности во однос на класичното банкарско работење. Тука се вбројуваат намалувањето на трансакциските трошоци,

побрзиот обрт на средствата, сигурниот и безбеден платен промет, заштедата на време, можноста за извршување на трансакцијата од работно место, како и постојан увид во сметките и прометот.

Вториот дел од докторската дисертација елаборира одредени трендови во банкарството кои во последниве децении се истакнуваат, и тоа: глобализацијата, дерегулацијата, информатичко-технолошкиот прогрес, конкуренцијата и концентрацијата во банкарството и банкарското осигурување. Во таа насока, кандидатката истакнува дека банкарското работење во современи услови на стопанисување е приспособено на потребите на интернационалните финансиски пазари, при што досегашното традиционално толкување на поимите банка и банкарско работење во основа е напуштено во сите развиени пазарни економии поради конзервативизмот. Во банкарските системи на развиените земји, кои се организирани на современите пазарни принципи, функционира еден сосема нов тип на модерна банка, која има многу малку допирни точки со традиционалниот тип на банка кој функционираше до шеесеттите години на минатиот век. Станува збор за современа банка, чија основна дејност е емисија и пласман на банкарски производи базирани на пазарно - претприемачки принципи. Пазарното банкарство во светот, особено во развиените земји, го следат низа промени кои внесуваат значајни иновации во содржината на банкарското работење, при што класичната физиономија на банката од нагласено кредитна организација се трансформира во модерна банкарска организација.

Третиот дел од докторската дисертација ја третира проблематиката на појавата и развојот на електронското банкарство, неговите карактеристики, лепезата на електронските услуги кои ги нудат банките, дистрибутивните канали (со посебен осврт на интернет банкарството), предностите и недостатоците од оваа банкарска иновација, врската помеѓу електронското банкарство и перењето пари, како и краток осврт на коресподентното банкарство. Во таа насока, кандидатката истакнува дека во економската литература се смета дека појавата и еволуцијата на електронското банкарство и електронските пари се компоненти на процесот на развивање на финансиските иновации, особено на иновациите кои се однесуваат на технологијата на платниот промет. Појавата на електронското банкарство наметнала нова филозофија во банкарството, која се заснова на електронска размена на податоци и средства.

Четвртиот дел од докторската дисертација ги инкорпорира во себе четирите видови на електронски системи на плаќање како што се: електронски системи базирани на софтвер; електронски системи базирани на смарт картички; електронски системи за микро плаќања и електронски системи базирани на кредитни и дебитни картички. Секој од наведените системи на плаќање вклучува специфични електронски парични средства, релевантни за соодветниот систем на плаќање, и за секој од нив дадени се елементарни објаснувања, кои би помогнале за спознавање на нивните основни карактеристики. Примарната цел на воведувањето на системите на електронски плаќања била решавање на проблемите кои се појавувале во хартиените системите на плаќање, со користење на потенцијалните предности од примената на информатичката технологија. Во развојниот процес на електронските плаќања станало очигледно дека ефикасното и економично користење на информатичката технологија бара реинженеринг на деловните процеси.

Петтиот дел се однесува на инструментите на електронскиот платен промет, презентирајќи го секој поединечен инструмент (електронски пари, платежни картички, дигитален чек и дигитален паричник). Напредокот на технологијата овозможил со употреба на компјутери и комуникациски канали трансакциите да се извршуваат по електронски пат, при што настанува електронскиот платен промет. Електронскиот платен промет ги опфаќа сите плаќања помеѓу физички и правни лица преку електронски трансакции. Електронскиот платен промет се извршува со помош на

инструментите на платниот промет преку размена на електронски пораки низ информациските системи на учесниците. Сигурноста и ефикасноста на платежните инструменти се од големо значење за одржување на довербата во валутата и за стабилизација на стопанството.

Шестото поглавје е посветено на историскиот развој на парите, факторите кои влијаат врз развојот на електронските пари, како и видовите на електронски пари, нивните предности и ограничувачки фактори. Во таа насока, кандидатката истакнува дека многубројните иновации кои се одвиваат на полето на плаќањата вклучуваат употреба на електронски пари или дигитални пари. Овие иновации, кои сè уште се наоѓаат во фаза на развој, имаат потенцијал полека да ги истиснат хартиените парични средства и истовремено да ги олеснат платежните трансакции како за потрошувачите така и за трговците. Електронските пари му овозможуваат на купувачот да ја плати купената стока или услуга пренесувајќи броеви од еден компјутер на друг. Слично како и сериските броеви на хартиените парични средства, броевите на електронските пари се уникатни. Емисијата на електронски пари ја врши или банка или институција која има дозвола за емитување на електронски пари. Основна карактеристика на електронските пари е анонимноста. Со појавата на интернетот и неговата масовна примена во доменот на плаќањата, електронските пари стануваат дел од секојдневието, при што се појавуваат голем број прашања кои се сврзани со нив и кои мораат да се разрешат за електронските пари да бидат поприватливи за корисниците и за да ги заменат класичните парични средства.

Во **седмиот дел**, обработени се потенцијалните финансиско-монетарни ефекти од употребата на електронските пари. Специфичен сегмент на електронското работење е системот на електронско плаќање. Примарна цел на воведувањето на системот на електронско плаќање е решавање на проблемот на системот на плаќање заснован на хартиени парични средства, со користење на потенцијалните предности од примената на информационата технологија. Во процесот на развој на електронското плаќање станало очигледно дека ефикасното и економично користење на оваа технологија бара реинженеринг на деловните процеси. Појавата на електронските пари наметнала сосема нова филозофија во банкарството, која се заснова на електронска размена на податоци и средства и се нарекува електронско банкарство. Земајќи ја предвид актуелноста на одбраната тематика и нејзиното значење за современото работење и сигурноста на преземените активности од страна на субјектите кои учествуваат во процесот на електронското работење, во ова поглавје разработени се потенцијалните финансиско-монетарни ефекти на електронските пари врз девизните курсеви, паричната маса, платниот промет и финансиските кризи.

Содржинските елементи на **осмиот дел** од докторскиот труд се посветени на платежните картички како средство за безготовинско плаќање, вклучувајќи ги: разните видови платежни картички, правилата за нивно користење, предностите кои ги нудат картичките за корисниците, примателите на картичките, како и за банките, сегментацијата на корисниците, најчестите облици на злоупотреба на платежните картички и мерките на безбедност кои се преземаат за спречување на злоупотребата на платежните картички, како и спречувањето на перењето пари во Република Македонија.

Деветтиот дел на докторскиот труд е посветен на управувањето со ризиците во електронското банкарство, со осврт на: видовите ризици и нивните карактеристики, управувањето со ризици и начелата за управување со ризици во електронското банкарство. Во таа насока, кандидатката истакнува дека несомнено е дека електронското банкарство и електронската трговија (вклучувајќи ги електронските пари) нудат значителни можности за банките. Сепак, брзиот развој на оперативните можности за

давање на електронските услуги носи со себе одредени ризици. Поради тоа, адекватното обезбедување на безбедноста се појавува како основен критичен фактор во функционирањето на електронското банкарство, со примена на соодветен пристап, со комбинирана примена на техничко-технолошки и организациски мерки и адекватна законска регулатива.

Заради компарација, степенот и облиците на развој на електронското банкарство во некои од поранешните југословенски републики се опфатени преку примерите на Република Хрватска и Република Србија, и тоа во **десеттиот и единаесеттиот дел** од трудот, соодветно.

Дванаесеттиот дел е посветен на анализата на развојот на електронското банкарство во Република Македонија преку примерот на Стопанска банка АД Скопје и Комерцијална банка АД Скопје.

Заклучните согледувања се презентирани на крајот на трудот. Електронското банкарство и електронските пари се резултат на светскиот тренд на развој и на промената на банкарската филозофија. Новата банкарска филозофија подразбира приближување на банките, во што поголема мера, до корисниците на нивните услуги.

Предмет на истражување

Предмет на ова истражување е спроведување на анализа на следниве аспекти:

- историскиот развој на банкарството со потенцирање на разликите помеѓу традиционалното и современото банкарско работење;
- одредени трендови во банкарството кои во последниве децении се истакнуваат, и тоа: глобализацијата, дерегулацијата, информатичко-технолошкиот прогрес, конкуренцијата и концентрацијата во банкарството и банкарското осигурување;
- проблематиката на појавата и развојот на електронското банкарство, неговите карактеристики, лепезата на електронските услуги кои ги нудат банките, дистрибутивните канали (со посебен осврт на интернет банкарството), предностите и недостатоците од оваа банкарска иновација, врската помеѓу електронското банкарство и перењето пари;
- **анализа на** инструментите на електронскиот платен промет преку презентирање на поединечните инструменти - електронски пари, платежни картички, дигитален чек и дигитален паричник;
- потенцијалните финансиско-монетарни ефекти од употребата на електронските пари;
- управувањето со ризиците во електронското банкарство, со осврт на: видовите ризици и нивните карактеристики;
- споредба на степенот и облиците на развој на електронското банкарство во Република Македонија, од една и Република Хрватска и Република Србија, од друга страна.
- анализата на развојот на електронско банкарство во Република Македонија преку примерот на Стопанска банка АД Скопје и Комерцијална банка АД Скопје.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Во Македонија сè уште не постои значителен број на корисници, кои се подготвени да ги прифатат и користат електронските услуги на банките. Во земјата не постои

адекватна законска регулатива во оваа област, која ја обезбедува сигурноста на електронските плаќања и заштитата на приватноста на податоците на корисниците. Понатамошен фактор, кој е ограничувачки за развојот на електронското банкарство, е непостоењето на развиена интернет-мрежа низ земјата, недоволниот степен на познавање на користење на интернетот, непостоењето на компјутери во секое домаќинство и незаинтересираноста на голем дел од населението за користење на новиот асортиман на услугите на банките. Сепак, за опстојување на пазарот во услови на голема конкуренција банките се приморани да вложуваат значителни инвестиции за унапредување и развој на електронското банкарство. Разбирливо е дека секоја банка одлучува самостојно до каде ќе оди со инвестирање на полето на електронските услуги, земајќи ги во предвид промените во опкружувањето, понудата на банките од соседните земји, како и внатрешните политичко економски фактори кои влијаат на целокупното работење, како и рационалноста на значителни вложувања на краток временски период со популација од околу два милиони жители во земјата.

Земајќи го предвид бројот на жители на Србија (7,114,393), Хрватска (4,225,316) и Македонија (2,069,172), евидентна е предноста на Хрватска, во однос на Србија и Македонија по бројот на инсталирани банкомати и ПОС терминали на 1,000 жители. Меѓу другото, може да се заклучи дека и бројот на трансакции на ПОС терминали и банкомати е еден од факторите од кој зависи бројот на трансакции извршени на ПОС терминали и банкомати. Лидерската улога на Хрватска се должи на комбинација на повеќе фактори. Во јули 2013 година Хрватска стана земја членка на Европската унија, што во голема мера ѝ овозможи на Хрватска да ги придобие погодностите од зачленувањето. Трговските претпријатија имаат притисок од европските трговци за постигнување на подобри цени на производите и услугите. Ова е од големо значење за развојот на електронската трговија со користење на услугите на електронското банкарство. Развојот на туризмот и модерната инфраструктура се многу важни компоненти кои ѝ овозможуваат на Хрватска значителен напредок во развојот на електронското банкарство. Хрватска во целост ја има усогласено својата законодавна рамка со законодавството на Европската унија во областа на платниот промет. За Србија е карактеристично што развојот на електронските банки почнува со реформата на банкарскиот сектор и со преминот на платниот промет во банкарскиот систем. До тој премин банките единствен вид на електронско работење остварувале во доменот на девизниот сектор, т.е. во деловните активности со странство по пат на SWIFT. Банките ја согледале својата шанса за развој во доменот на електронското банкарство, при што вложувале, во согласност со своите финансиски можности, значителни средства во набавка на современи информациско-комуникациски технологии, кои овозможиле почеток на развојот на банките во сферата на електронското работење. Тоа биле безготовинските трансакции преку интернет. Со трансформацијата на платниот систем и со преминот на платниот промет кај банките е отворена нова страница во работењето на банките во Србија, работа со клиентите по електронски пат. Новиот закон за платен промет во Србија е донесен во 2003 година и со него се направени темелни промени во начинот на функционирање на платниот промет во Србија. Целта на новиот закон била замена на постојниот монополски систем на плаќање и создавање на институционални услови за развој на електронското банкарство. Информациско-техничката структура во последните години е унапредувана и претставува солидна основа за развој на електронското банкарство во Србија. Во текот на последните години во Србија се спроведени низа реформи во економскиот и финансискиот сектор. Денес, Србија располага со современ и ефикасен платен систем кој е заснован на меѓународните стандарди. Интензивно се развива картичарството во Србија, а врз основа на завиден број на платежни картички, инсталирана мрежа на банкомати и ПОС-терминали низ земјата, со тенденција за нивно зголемување.

Краток опис на применетите методи

При изработката на трудот, кандидатката користела научноистражувачки методи:

- **метод на дескрипција** кој е користен онаму каде што е потребно објаснување и опишување на предметната материја;
- за објаснување на значењето, структурата и функциите на електронското банкарство е применет **методот на анализа** додека **методот на синтеза** овозможува проучување на проблемот, поврзувајќи ги сите делови на истражувањето во една целина;
- **методите на индукција и дедукција** се користени за извлекување на заклучоци тргнувајќи од поединечното кон општото и обратно;
- за анализа на електронското банкарство во банките во Македонија, како и електронското банкарство во Србија и Хрватска е користен **компаративниот метод** на истражување.

Покрај наведените методи за изработка на оваа докторска дисертација се користени и многу други извори и податоци, бројна литература, интернет-сајтови, официјални и службени списанија и портали и сл.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Врз основа на емпириските истражувања, применети во докторскиот труд, можат да се извлечат следниве основни заклучоци:

- во Република Македонија, како и во другите земји во окружувањето, електронското банкарство и електронските пари не се нови услуги на пазарот, но немаат високо ниво на примена и честопати се маркетиншки експлоатирани;
- во Република Македонија, главниот двигател на развојот на новите банкарски услуги на полето на електронското банкарство и електронски пари е борбата на финансиските институции со техничка поддршка на трансакциите, да ги задржат постојните и да изнајдат нови клиенти. Карактеристично за електронското работење е во електронското банкарство да бидат вклучени покрај клиентите, емитентите на електронските пари, мрежни оператори, хардверски и софтверски производители и оние што вршат клиринг на трансакциите со електронски пари;
- дури ни во развиените земји не постои потполно адекватна законска регулатива за електронско работење, додека земјите во развој и транзиција се наоѓаат на почеток на дефинирање и донесување на легислативата во овој домен. Едно е сигурно, уште многу време ќе помине додека не се усогласат законските регулативи врзани за работењето на физичките и правните лица на интернет. Се дотогаш, недостатокот на законската регулатива ќе ги оневозможи одредените сегменти на работењето од една страна, додека, пак, од друга страна ќе се овозможи примена на широк спектар на незаконски активности во работењето на поединците и претпријатијата преку електронските комуникациски мрежи. Пристапот на Европска унија во овој домен се базира на балансираност помеѓу реалните потреби за регулирање на електронското работење и опасноста од претераната регулација, која може да го успори развојот на овој сектор;

- поттик за побрз развој на електронското банкарство со цел подигање на нивото на економска ефикасност во банкарскиот сектор бара координирани напори и активности од страна на сите банки, владини институции, но и на клиентите;
- креаторите на амбиентот за афирмација на електронското банкарство треба да имаат во предвид дека апликациите на електронските трансфери на средства треба да станат ефикасно средство не само за унапредување на економската, туку и социјалната инфраструктура;
- за понатамошно развивање и одржување на електронското банкарство во земјата неопходно е зајакнување на институционална оспособеност преку начинот на спроведување на законските и подзаконските акти и паралелно со тоа неопходно е да засилување на судската пракса од областа на спроведување на законите во доменот на електронското банкарство и електронските плаќања;
- остварувањето на оваа цел подразбира континуирано образование на еден дел од вработените во судството во земјата, кои би се занимавале со оваа проблематика, како и запознавање со светската судска пракса од областа на електронското банкарство. Гледано на подолг рок, би било добро да се именува тело кое би вршело проценка на ефектите од имплементацијата на тоа што е усвоено со закони, стандарди и норми на полето на електронското банкарство. Паралелно би требало да се спроведе помасовно информирање на граѓаните за нивните можности, привилегии, права и обврски, од користењето на електронските средства за плаќање, како и за мерките и механизмите кои можат да ги заштитат во случај на евентуалните злоупотреби кои можат да настанат од користењето на електронските трансакции;
- за електронското банкарство да стане оперативно, потребна е добра организациска конфигурација на електронските процеси во рамките на банките кои имаат тенденција да настапуваат во електронското окружување, како и хармонизација и интеграција на деловните процеси помеѓу институциите кои ги користат нивните потенцијали на електронскиот пазар. Распоредот на очекуваните користи помеѓу банките ќе зависи од организациските, технолошки, едукативни, образовни, истражувачки, а понекогаш и од политичките фактори кои влијаат на промената на електронското окружување за банките.

Оцена на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Мирослава Стевановиќ, со наслов ***Макроекономскиџе ѓредизвици од елекѓронскиџе ѓари и елекѓронскоѓо банкарсѓво***, претставува научно истражување од областа на монетарната економија, финансиие и банкарството. Кандидатката елаборира значајна и актуелна проблематика од областа на банкарството. Актуелноста и релевантноста на оваа проблематика е поврзана со фактот што денес значењето на банките во рамките на еден финансиски систем е особено голема.

Општата архитектура на докторската дисертација (глави, точки, подточки, нивните пропорции по обем и заемна поврзаност на деловите, табелите и сликите) е јасна. Текстот во дисертацијата е компјутерски обработен и среден, лекториран, отпечатен на хартија и технички квалитетно укоричен. Техничкото оформување на докторската дисертација е на високо ниво, а приодот кон материјата е доволно селективен. Содржината на докторската дисертација е соодветна на усвоените тези. Докторската

дисертација содржи табели и слики, кои се во функција на истражувањето и заклучоците до кои дошла кандидатката.

Проверката на оригиналноста и самостојноста на докторската дисертација на тема со наслов: **Макроекономскиџе ѓредизвици од елекѓронскиџе ѓари и елекѓронскоџо банкарсѓво**, изработена од кандидатката м-р Мирослава Стевановиќ, во системот за анализа и пронаоѓање на плагијати на Министерството за образование и наука на Република Македонија е иницирана од менторот проф. д-р Љубе Трпески. Резултатот за документот е: документот содржи 50.961 збора, од кои за 3977 (7,8%) е пронајдено сповпаѓање во документите од базата.

Докторската дисертација ја содржи потребната теоретска и методолошка заснованост која овозможува оригинален, критичен и аналитичен пристап кон научно-теоретските и апликативните истражувања. Истражувањето овозможува сеопфатно осознавање на теоретските и практичните импликациии на влијанието на клучните фактори за зголемување на ефикасноста на банкарското работење во Република Македонија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Магистерскиот труд на кандидатката Мирослава Стевановиќ на тема **Макроекономскиџе ѓредизвици од елекѓронскиџе ѓари и елекѓронскоџо банкарсѓво** претставува анализа на значаен сегмент од банкарското работење со посебен акцент на предизвиците со кои се соочуваат банките при употреба на модерната информатичка технологија во услови на глобализација и зголемена конкуренција. Кандидатката содржински успеала да опфати значајни прашања од оваа област. Темата е обработена на концизен начин, при што кандидатката користела релевантна домашна и странска литература. Презентираната структура на докторската дисертација ја остварува својата основна цел, а тоа е преку сублимирање на клучните аспекти кои се однесуваат на примената на електронското банкарство, да даде насоки и препораки за неопходните мерки по чие имплементирање би дошло до поголема искористеност на потенцијалите кои ги има оваа сфера од банкарското работење во Република Македонија.

Врз основа на погоре изнесените констатации и оцени, Комисијата заклучува дека поднесената дисертација наполно ги задоволува критериумите за докторска дисертација. Со оглед на тоа, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје:

1. да го прифати извештајот за позитивна оценка на докторската дисертација на тема **Макроекономскиџе ѓредизвици од елекѓронскиџе ѓари и елекѓронскоџо банкарсѓво**;
2. да и одобри на кандидатката м-р Мирослава Стевановиќ јавна одбрана на докторската дисертација.

КОМИСИЈА

**Проф. д-р Михаил Петковски,
претседател, с.р.**

Проф. д-р Љубе Трпески, ментор, с.р.

Проф. д-р Горан Петревски, член, с.р.

Доц. д-р Ѓорѓи Гоцков, член, с.р.

Доц. д-р Елена Наумовска, с.р.

ПРЕГЛЕД

НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Васко Ваневски	„Перформансите и перспективите на инвестициските фондови во Македонија“	„Performances and perspectives of investment funds in Macedonia“	доц. д-р Кирил Јовановски	31.05.2016/ 02-1014/10
2.	Даниела Стефанова	„Детерминанти на каматните стапки на комерцијалните банки во Република Македонија“	„Determinants of the interest rates of the commercial banks in the Republic of Macedonia“	проф. д-р Михаил Петковски	31.05.2016/ 02-1014/11
3.	Ивана Паневска	„Анализа на условите за финансиска поддршка на земјоделството во Македонија“	„Analysis of the conditions for financial support of agriculture in Macedonia“	доц. д-р Кирил Јовановски	31.05.2016/ 02-1014/12
4.	Тихо Нестороски	„Улогата на банките во трансмисиониот механизам на монетарната политика – случајот на земјите од Централна и Источна Европа“	„The role of banks in the transmission mechanism of monetary policy - the case of Central and Eastern European countries“	доц. д-р Ѓорѓи Гоцков	31.05.2016/ 02-1014/13
5.	Сања Милишева	„Управување со девизните резерви со посебен осврт на Република Македонија“	„Foreign exchange reserves management with special emphasis on the Republic of Macedonia“	доц. д-р Елена Наумовска	31.05.2016/ 02-1014/14
6.	Урим Азизи	„Улогата на царините во современите даночни системи со посебен осврт“	„The role of customs in modern tax systems with special focus on the Republic of Macedonia“	проф. д-р Михаил Петковски	31.05.2016/ 02-1014/15

		на Република Македонија”			
7.	Михаил Ефремов	„Влијанието на меѓународните капитални текови врз економијата на Република Македонија”	„The impact of international capital flows on the economy of the Republic of Macedonia”	проф. д-р Михаил Петковски	31.05.2016/ 02-1014/16
8.	Билјана Величковска	„Улогата и примена на сметководството на менаџментот во јавните претпријатија во Република Македонија”	„The role and usage of the managerial accounting techniques in the public enterprises in the Republic of Macedonia”	доц. д-р Марина Трпеска	31.05.2016/ 02-1014/17
9.	Валентина Марковска	„Управување со трансферните цени во улога на креирање на додатна вредност на инвеститорите”	„Transfer pricing management in a role of creating additional value to investors”	доц. д-р Марина Трпеска	31.05.2016/ 02-1014/18
10.	Маја Јанчевска	„Анализа на финансиското известување за финансиските инструменти во банкарскиот сектор во Република Македонија”	„Analysis of financial reporting for financial instruments in the banking sector of Republic of Macedonia”	доц. д-р Атанаско Атанасовски	31.05.2016/ 02-1014/19
11.	Атина Петровска	„Менаџмент на односите со потрошувачите во индустријата за игри на среќа”	„Customer relationship management in gaming industry”	проф. д-р Лидија Пулеска Ивановска	31.05.2016/ 02-1014/20
12.	Катерина Петрова	„Примена на balanced score card при оценка на ефикасноста и ефективноста на јавните претпријатија”	„Application of balanced score card in assessing the efficiency and effectiveness of public enterprises”	академик Таки Фити	31.05.2016/ 02-1014/21
13.	Ана Клопчевска	„Причини за започнување на сопствен бизнис со франшиза”	„Reasons for starting own business with franchise”	проф. д-р Бобек Шуклев	31.05.2016/ 02-1014/22
14.	Елпида Ангеловска	„Зелените бизниси и конкурентската предност креирана со	„Green business and competitive advantage created with energy	проф. д-р Бобек Шуклев	31.05.2016/ 02-1014/23

		енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија	efficiency and renewable energy sources		
15.	Кристина Шуќуровска	„Корпоративното управување и националната култура”	„Corporate governance and national culture”	проф. д-р Љубомир Дракулевски	31.05.2016/ 02-1014/24
16.	Јела Ѓурчилова	„Развој и перспективи на меѓународното банкарство”	„Development and perspectives of international banking”	доц. д-р Ѓорѓи Гоцков	31.05.2016/ 02-1014/25
17.	Стефанија Василева	„Квантитативна анализа на влијанието на избрани фактори врз развојот на македонската економија”	„Quantitative analysis of the impact of selected factors on the development of the macedonian economy”	проф. д-р Славе Ристески	31.05.2016/ 02-1014/26

ПРЕГЛЕД

на теми за изработка на магистерски труд прифатени од
 Наставно-научниот совет на Машински факултет во Скопје
 на седницата одржана на 26.05.2016 година

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Аљбина Муча	Креирање на интегрален модел за имплементација и примена на Six Sigma, Lean Management и ISO 9001	Design of integrated model for implementation and application of Six Sigma, Lean Management and ISO 9001	Проф. д-р Роберт Миновски	02-1118/2 26.05.2016 год.
2.	Ѓорѓи Николовски	Рedefинирање на производствените процеси и редизајн на информациските системи	Production Process Redefinition and Information Systems Redesign	Проф. д-р Ванчо Донеv	02-1121/2 26.05.2016 год.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВА НАСТАВНИКА ВО СИТЕ ЗВАЊА ВО ПРЕДМЕТОТ ПЕДИЈАТРИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Утрински весник“, „Дневник“ и „Коха“ од 4.3.2016 година, за избор на наставно-научен работник по предметот педијатрија, и врз основа на член 132 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија број 35/08, 103/08, 26/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11., 123/12, 15/13, 24/13, 41/14, 116/14, 130/14, 10/15, 20/15, 98/15, 154/15 и 30/16) а во врска со членовите 9, 42, 46 и 48 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (универзитетски гласник бр 274/13), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на својата редовна седница одржана на 6.4.2016 година, донесе решение за избор на 2 наставника во сите звања по предметот ПЕДИЈАТРИЈА во согласност со конкурсот објавен на 4.3.2016 година и формираше Рецензентска комисија во состав: проф.д-р Мирјана Кочова, проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, проф. д-р Ката Мартинова, доц. д-р Аспазија Софијанова и доц. д-р Соња Бојациева.

На конкурсот се пријавија два кандидата: н.сop. д-р Татјана Јаќовска и д-р Кристина Миронска. Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Татјана Јаќовска

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Татјана Јаќовска е родена на 9.1.1965 година, во Скопје. Средно образование завршила во Скопје во 1983 година. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет, на 25.2.1989 година, со просечен успех 9,76.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1990 /91 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на педијатрија. Студиите ги завршила на 1996 година, со просечен успех 9,90. Во 2003 година го одбранила магистерскиот труд на тема: „Проценка на коскена маса кај пациенти со цистична фиброза и утврдување на фактори за ризик за развој на остеопенија“.

Докторска дисертација пријавила на 2.11.2011 година на Медицинскиот факултет. Дисертацијата на тема: „Откривање на коскената болест кај пациентите со цистична фиброза : влијанието на генетските и клиничките фактори во редукција на коскената маса“ ја одбранила во 2014 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Мирјана Кочова, проф. д-р Соња Пеова, проф. д-р Стојка Фуштиќ, доц. д-р Милан Самарџиски и доц. д-р Катерина Тошевска-Трајковска. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област педијатрија.

На 1997 година е избрана за асистент по предметот педијатрија, а реизбрана е 2001 и 2004 година. Во тој период не постоела евалуација на асистенти.

Во Билтен бр. 914 од 2015 година е објавен реферат во која е избрана во звањето научен соработник во областа ПЕДИЈАТРИЈА.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 694/97, 774/2001, 846/2004, 914/2015 како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања

на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, кандидатката д-р Татјана Јаковска изведува настава (настава, вежби, итн.) на прв и втор циклус студии на студиската програма по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет.

Научноистражувачка дејност

Д-р Татјана Јаковска има објавено вкупно 21 рецензирана научна публикација објавени во целост, од кои 14 како автор и 7 како коавтор, од областа на педијатрија, од кои 5 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 9 трудови во меѓународни научни списанија и 55 труда во зборници од научни собири.

Кандидатката д-р Татјана Јаковска учествувала како член во пет научни проекти.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Татјана Јаковска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Одделот за доенче и метаболизам и центарот за цистична фиброза при Универзитетската клиника за детски болести.

Кандидатката д-р Татјана Јаковска остварила експертски активности во меѓународни клинички студии.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во: Клиниката за интерни болести во Galicija, Santjago De Kompostela, Шпанија, 1987 година, Institute of child health and Great Ormond Hospital for Children NHS Trust, 1996 година, Cliniques universitaires Saint-Luc, Brisel 2008 година, Department of general pediatrics at General Hospital of Salzburg 2010 година.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Медицински факултет:

- член во Второстепена комисија за изготвување на наод и мислење за оцена на специфичните потреби на лицата со пречки во физичкиот или психичкиот развој.

Оценка од самоевалуација

Во учебната 2015 година, за одржаните вежби по предметот педијатрија од страна на студентите е евалуирана со оценка 9,85.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:Татјана Љубомир Јаковска

(име, татково име и презиме)

Институција:Клиника за детски болести, Медицински факултет – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активноста	Број на часови	Поени од формулар	Вкупни поени за една година	Вкупно поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии(вежби по педијатрија на медицинари)				
	1998	45	45	45x0,03	1,35
	1999	2x45	90	90x0,03	2,7
	2000	2x45	90	90x0,03	2,7
	2001	2x45	90	90x0,03	2,7
	2002	2x45	90	90x0,03	2,7
	2003	2x45	90	90x0,03	2,7
	2004	2x45	90	90x0,03	2,7
	2005	2x45	90	90x0,03	2,7

	2006	2x45	90	90 x0,03	2,7
	2007	45	45	45x0,0 3	1,35
	2015	44	44	44x0,0 3	1,32
					25,62
	Вежби по педијатрија на стоматолози				
	1998	15	15x0,03	0,45	
	1999	15	15x 0,03	0,45	
	2000	15	15x0,03	0,45	
	2001	15	15x 0,03	0,45	
	2002	15	15 x 0,03	0,45	
	2003	15	15 x 0,03	0,45	
	2004	15	15 x 0,03	0,45	
	2005	15	15 x 0,03	0,45	
	2006	15	15 x 0,03	0,45	
	2007	15	15 x 0,03	0,45	
	2015	18	18 x 0,03	0,54	
					5,04
	Вежби по педијатрија на фармацевти				
	2008	9	9 x 0,03	0,27	
	2009	9	9 x 0,03	0,27	
	2010	9	9 x 0,03	0,27	
	2011	9	9x 0,03	0,27	
	2012	9	9x0,03	0,27	
					1,35

	Вежби- ургентна медицина на медицинари	9	9x0,03	0,27	0,27
	Вежби -клиничка пракса на медицинари	120	120x0,03	3,6	3,6
2.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализанти)				
	Семинар по метаболизам, 5 часа (2008, 2013)	10	10x0,05	0,5	0,5
	Семинар на медицинари	1	1x0,05	0,05	0,05
	Едукатор на 5 лекара по семејна медицина- две недели (10 работни дена по 8 часа)	5x80	480x0,08	38,4	38,4
	Едукатор на 2 лекара по семејна медицина - 1 недела (5 работни дена по 8 часа)	2x40			
					74,83
3.	Настава во школи и работилници: -раководител -учесник				
1.	Учесник во работилници организирани во рамки на Светската здравствена организација (2011) на тема: Јакнење на капацитетите за превенција на насилство преку (TEACH VIP), обука едукација, унапредување во здравството, наставна програма за превенција на насилство и повреди за високо образование на Светската здравствена организација	10	10 x1	10	10
2.	Учесник на Национална научна и едукативна работилница под покровителство на Министерството за здравство	1	1	1	1

	на Р. Македонија и УНИЦЕФ, април 2012 Анемија и исхранетост кај бремени жени и деца до 5 години, јавно - здравствени и клинички аспекти				
3.	Учесник во работилница за едукација на лекари по семејна медицина	4	4x1	4	4
					15
вкупно					89,83

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Број на актив- ности	Поени од формулар	Вкупно поени
1.	Учесник во национален научен проект			
	Рано откривање на хроничната неспецифична белодробна болест кај училишната популација во Скопје, Институт за белодробни болести - Скопје (1991-1994)	1	3	3
	Влијанието на домашната прашина врз астмата во детството, Институт за белодробни болести - Скопје (1997)	1	3	3
	Евалуација на нутритивниот статус кај деца со цистична фиброза, Клиника за детски болести - Скопје (2003)	1	3	3
	Учесник во Национален проект за трансплантација на црн дроб кај децата, Министерство за здравство на РМ (2008)	1	3	3
				12
4.	Учесник во меѓународен научен проект			

	Учесник во меѓународен проект за национален регистар на пациенти со цистична фиброза, 2014			5
				5
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание			
1.	К.Јаќовски, Т.Јаќовска , Н.Лабачевски, Е.Костова, Е.Атанасовска, С.Петров. Фармаколошки пристап кон нефротоксичноста предизвикана од хронична администрација на циклоспорин. Списание на Македонското лекарско друштво Мак. мед, преглед, год 61,2007, стр.97-176,бр.4-6	4	4 x 60/ 100	2,4
2.	Татјана Јаќовска-Марети , Стојка Фуштиќ, Круме Јаќовски. Мониторирање на витамин Д кај деца и адолесценти со цистична фиброза во Република Македонија, Македонски медицински преглед, год.58,2004,стр.117-202,Вр.3-4	4	4 x 80/ 100	3,2
				5,6
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтни научно стручни списанија со меѓународен уреднички одбор			
1.	Стојка Фуштиќ, Нада Поп-Јорданова, Невенка Славеска, Лидија Спиревска, Татјана Јаќовска . Нутритивна проценка и водење на пациентите со цистична фиброза, Македонско списание за медицина 2003;49(1-2)39-48	6	6x60/10 0	3,6
2.	Татјана Јаќовска-Марети , Стојка Фуштиќ, Јовица Гавриловски. Остеопороза кај пациенти со цистична фиброза во Република Македонија, Македонско списание за медицина 2006;52(1-2):85-100	6	6x80/10 0	4,8
3.	Татјана Јаќовска-Марети , Стојка Фуштиќ. Одредување на бубрежната функција кај пациенти со цистична фиброза	6	6x90/10 0	5,4

	во Република Македонија, Мас J Med 2007;53(1-2):37-45			
4.	Fustik S, Trajkovska M, Jakovska T , Spirevska L, Josifovska T. Screening for liver disease in cystic fibrosis: analysis of clinical and genetic risk factors for its development The Turkish Journal of Pediatrics 2008; vol.;no. 6; 50: 526-532	6+ 0,44	6,44 x 60/ 100	3,86
5.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L, Koceva S. Protein-energy malnutrition as first manifestation of cystic fibrosis in infancy. Pediatric International 2009; 51: 678-83	6 + 0.63	6.63 x 60/ 100	3.98
6.	Jakovska T. , Fustik S., Zorcec T., Spireska L. Osteoporosis in children and adults with cystic fibrosis in Republic of Macedonia, Archives of public health, Vol.5 No.2 2013	6	6 x 60/ 100	3,6
7.	Jakovska T. , Mecevska-Jovcevska J., Fustik S, Zorcec T. Δ508 mutation in patients with cystic fibrosis with low bone mineral density and vitamin D deficiency, Medicus, 2014, vol. 19 (2) 251-256	6	6 x 60/ 100	3,6
8.	Jakovska T. , Mecevska-Jovcevska J., Fustik S, Zorcec T. Bone turnover markers and vitamin D status in patients with cystic fibrosis, Physioacta, 2014, Vol. 8 (1), 9-18	6	6 x 60/ 100	3,6
9.	Jakovska T. , Mecevska-Jovcevska J., Petlickovski A., Fustik S, Zorcec T. Prevalence of low bone mass and vitamin D deficiency in pediatric and adult patients with cystic fibrosis in Republic of Macedonia, MASA, Contributions, 2014 XXXV1, 151-158, PMID: 24802200 [PubMed]	6	6 x 60/ 100	3,6
10.	Jakovska T , Fustik S, Zorcec T. Genetic markers of low bone density in patients with cystic fibrosis. Journal of IMAB-Annual 2015, vol.21,issue1 ;722-727	6	6 x 80/ 100	4,8
11.	Jakovska T , Zorcec T. The prevalence of Δ508 in cystic fibrosis patients with low bone mineral density in Republic of Macedonia. International Journal of Science and Reaserch (IJSR) vol.4,issue 1,771-74, January 2015	6	6x90/ 100	5,4

12.	Zorcec T, Fustik S, Spireska L, Jakovska T , A.Stamatova. Living with cystic fibrosis. International Journal of Science and Reaserch (IJSR) vol.4, issue 9; 523-525 ,September 2015	6	6x60/ 100	3,6
				49,84
7.	Трудови со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание			
1.	Татјана Јаковска , Јасмина Мечевска-Јовчевска, Лидија Спиреска, Стојка Фуштиќ, Татјана Зорчец. Дефицит на витамин Д кај остеопоротични и остеопенични пациенти со цистична фиброза. Vox medici, godina XXIII, број 83, јуни 2014	2	2x 60/100	1,2
				1,2
8.	Трудови со оригинални научни резултати, објавен во зборник од трудови од научен/стручен собир			
1.	Татјана Јаковска-Марети , Стојка Фуштиќ. Cystic fibrosis: Prevalence of low bone mass and vitamin D deficiency in pediatric and adult CF patients in R.Macedonia. Зборник на апстракти и трудови –Second meeting on rare disease in South Eastern Europe, Macedonian Academy of Sciences and Arts Skopje, Macedonia, Noemvri, 2013; p.46	2	2x 90/100	1,8
2.	Tatjana Jakovska-Maretti , Stojka Fustik, L.Spirevska. Hypomagnesaemia in patients with cystic fibrosis (CF) in R.Macedonia. Зборник на апстракти и трудови –First Eastern European CF Conference, Croatian Institute for Brain Research, Zagreb, Croatia, November 28-39, 2008 p.29	2	2x 80/100	1,6
3.	Fustik S, Trajkovska M, Jakovska T , Koceva S, Efremov G. Liver disease in cystic fibrosis: a prevalence, risk factors, and outcome. Зборник на апстракти и трудови –First Eastern European Conference ;Croatian Institute for Brain Research, Zagreb, Croatia, November 28-39, 2008 p.16	2	2x 60/100	1,2

4.	T.Jakovska. The 1 st South-Eastern European Pediatric Gastroenterology (SEEPEG) Meeting, Med.Razg.2009;48:S3:141-141 Ljubljana,Slovenia,2009	2	2	2
				6,6
9.	Трудови објавени во зборник од трудови на в.о. институција			
1.	Татјана Јаковска. Проценка на коскената маса и фактори на ризик за развој на остеопороза/остеопенија во детската возраст. Новини во педијатрија (Годишна ревија) 2006; 169-179	2	2	2
	Tatjana Jakovska. Neonatal cystic fibrosis screening. Новини во педијатрија (Годишна ревија)2010;165-177	2	2	2
				4
10.	Секциско предавање на научен/ стручен собир (2015)		2	2
				2
11.	Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна - национална			
1.	Fustik S, Slaveska N, Jakovska T , Lukarevska V, Koceva S, Efremov GD. Clinical diagnosis of cystic fibrosis in Macedonia: correlation with genetic diagnosis. 6 th International symposium for cystic fibrosis, Dubrovnik, Croatia, 2002.		1	
2.	Fustik S, Pop-Jordanova N, Slaveska N, Jakovska T , Koceva S, Efremov GD. Protein-energy malnutrition in infants with cystic fibrosis: the clinical characteristics and molecular basis. 7 th International symposium for cystic fibrosis, Bratislava, Slovakia, 2003		1	
3.	Jakovska T , Pop-Jordanova N, Fustik S, Slaveska N, Demerdzieva A. Holestatske zutice u dojenackom periodu. Pedijatriski dani Srbije I Crne Gore, zbornik radova, Nis, septembar 2003.		1	

4.	Slaveska N, Pop-Jordanova N, Fustik S, Jakovska T . Infantilni tip hypofosfatazije. Pedijatriski dani Srbije I Crne Gore, zbornik radova, Nis, septembar 2003.		1	
5.	Fustik S, Pop-Jordanova N, Slaveska N, Jakovska T . The incidence and survival rate of cystic fibrosis in Macedonia. Europaediatrics, Prague, Czech Republic, October, 2003		1	
6.	Славеска Н, Поп-Јорданова Н, Фуштиќ С, Јаќовска Т , Демерџиева А. По повод два случаја на висцерална лажшманиоза во доеначка возраст. Мак.мед.преглед-Зборник на апстракти и трудови од третиот конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество 2003: I/048		0,5	
7.	Демерџиева А, Поп-Јорданова, Фуштиќ, Славеска Н, Јаќовска Т . Приказ на случај-рана презентација на невробластом кај 40 дена старо доенче. Мак.мед.преглед-Зборник на апстракти и трудови од третиот конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество 2003: S/061		0,5	
8.	Fustik S, Slaveska N, Spirevska L, Jakovska T . The relation between Pseudomonas aeruginosa colonization stage and nutritional status in patients with cystic fibrosis. Journal of cystic fibrosis 2004; 3 (Suppl I) : S 78/294.		1	
9.	T Jakovska-Maretti , S Fustik, Gavrillovski J, Jakovski K. Osteoporosis in patients with cystic fibrosis in Rep. of Macedonia. Journal of cystic fibrosis 2004; 3 (Suppl I) : S 85/321.		1	
10.	T Jakovska-Maretti , S Fustik. Reduced bone density in patients with cystic fibrosis in Rep. of Macedonia. Journal of cystic fibrosis 2006; 5 (Suppl I) : S 101/284.		1	
11.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L, Pecevska B. Improved survival in cystic fibrosis associated with specialized center care. Journal of cystic fibrosis 2006; 5 (Suppl 1): S101/463.		1	
12.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L, Kotevska V. The efficacy of early eradication therapy in prevention of chronic pseudomonas aeruginosa infection in cystic fibrosis. European Respiratory Journal 2006; 28 (Suppl 50); 486s/P2804.		1	

13.	Spirevska L, Jakovska T . Procenka na vnesot na masti na pacientite so cisticna fibroza vo Republika Makedonija. Mak med pregled 60 – Zbornik na rezimea od III makedonski kongres po preventivna medicina so megjunarodno ucestvo 2006: (Suplement 68); 1-124 (P578).		0,5	
14.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L, Kotevska V. Effects of antibiotic treatment of initial Pseudomonas aeruginosa infection on acquisition of chronic infection in cystic fibrosis. Journal of cystic fibrosis 2007: 6 (Suppl 1): S36-147.		1	
15.	Jakovska T , Fustik S, Spirevska L. Categorization of patients by ‘Leeds criteria” for Pseudomonas aeruginosa infection in Cystic Fibrosis Center in Republic of Macedonia. Journal of cystic fibrosis 2007: 6 (Suppl 1): S36-147.		1	
16.	Spirevska L, Fustik S, Jakovska T . Nutritional status and dietary intake in patients with cystic fibrosis. Journal of cystic fibrosis 2007: 6 (Suppl 1): S55-225.		1	
17.	Slaveska N, Pop-Jordanova N, Fustik S, Jakovska T , Demerdzieva A. Infantilna osteopetroza: prikaz na slucaj. Makedonski medicinski pregled – Zbornik na rezimea od IV Kongres na pedijatrie na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2007; 201.		0,5	
18.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. Eradikacionen rezim na inicijalnata ili intermitentna Pseudomonas aeruginosa belodrobna infekcija kaj cisticnata fibroza. Makedonski medicinski pregled – Zbornik na rezimea od IV Kongres na pedijatrie na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2007; 137.		0,5	
19.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. Ranite iskustva od terapijata so Dornasa Alfa kaj pacientite so cisticna fibroza. Makedonski medicinski pregled – Zbornik na rezimea od IV Kongres na pedijatrie na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2007; 33.		0,5	
20.	Спиревска Л, Фуштиќ С, Јаковска Т . Нутритивен внес на децата со цистична фиброза. Македонски медицински преглед – Зборник на абстракти од IV конгрес на педијатриите на Македонија со интернационално учество 2007; 24		0,5	
21.	Јаковска Т . Фуштиќ С, Спиревска Л. Хронична Pseudomonas aeruginosa инфекција кај пациентите со цистична фиброза – лош прогностички фактор. Македонски медицински		0,5	

	преглед – Зборник на абстракти од IV конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество 2007;197-198.			
22.	Јаќовска Т. Фуштиќ С, Спиревска Л. Бубрежна болест кај пациенти со цистична фиброза. Македонски медицински преглед – Зборник на абстракти од IV конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество 2007; 196-197.		0,5	
23.	Jakovska T, Fustik S, Spirevska L. Assessment of renal function in cystic fibrosis (CF) patients in R.Macedonia. European Respiratory Journal 2007; 30 (Suppl 51); P2299.		1	
24.	Fustik S, Jakovska T, Spirevska L. Hypoproteinemia and anemia in infants with cystic fibrosis. Journal of Cystic Fibrosis 2008; 7 (Suppl 2): S97/388 – 31 st European Cystic Fibrosis Conference, Prague, Czech Republic		1	
25.	Spirevska L, Fustik S, Jakovska T. Comparison of nutritional status and lung function in cystic fibrosis patients in R.Macedonia. Journal of Cystic Fibrosis 2008; 7 (Suppl 2): S91/367 – 31 st European Cystic Fibrosis Conference, Prague, Czech Republic		1	
26.	Jakovska-Mareti T, Fustik S, Spirevska L. Evaluation of cystic fibrosis database in Republic of Macedonia. Journal of Cystic Fibrosis 2008; 7 (Suppl 2): S116/462 – 31 st European Cystic Fibrosis Conference, Prague, Czech Republic		1	
27.	Фуштиќ С, Јаќовска Т. Меконијален илеус како прва манифестација на цистична фиброза кај доенчињата. Први национални денови по неонатологија на Република Македонија, 2008 (Книга на апстракти)		0.5	
28.	Фуштиќ С, Јаќовска Т, Спиревска Л. Ефект од инхалираната рекомбинантна ДН-аса на пулмоналната функција кај пациенти со цистична фиброза. Македонски медицински преглед 2008; 62 (Супл. 72):90-91 – Книга на апстракти на 4. Конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество.		0.5	

29.	Фуштиќ С, Јаќовска Т , Спиревска Л. Демографска транзиција на популацијата со цистична фиброза во Македонија. Македонски медицински преглед 2008; 62 (Супл. 72):186-187 – Книга на апстракти на 4. Конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество.		0.5	
30.	Јаќовска Т, Фуштиќ С , Спиревска Л. Остеопороза кај деца и возрасни со цистична фиброза во Р. Македонија. Македонски медицински преглед 2008; 62 (Супл. 72):45-46 – Книга на апстракти на 4. Конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество.		0.5	
31.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. Antibiotic treatment of initial or intermitent Pseudomonas aeruginosa lung infection in cystic fibrosis. 2 nd Congress of the European Academy of Paediatrics – EAP 2008, Nice, France		1	
32.	Jakovska-Mareti T , Fustik S, Spirevska L. Osteoporosis in children and adolescents with cystic fibrosis in R. Macedonia. 2 nd Congress of the European Academy of Paediatrics – EAP 2008, Nice, France		1	
33.	Fustik S, Jakovska T , Koceva S, Efremov G. Molecular basis of cystic fibrosis in Republic of Macedonia: An update. Journal of Cystic Fibrosis 2009; 8 (Suppl 2): S7/28 – 32 nd European Cystic Fibrosis Conference, Brest, France		1	
34.	Fustik S, Jakovska T , Kotevska V, Mircevska G. Eradication therapy of initial or intermittent Pseudomonas aeruginosa lung infection in cystic fibrosis. 6 th Balcan Congress of Microbiology 2009 (Book of abstracts), Mak Med Pregled 63 (Supl 78):110		1	
35.	Jakovska T , Fustik S, Spirevska L. Frequency of Pseudomonas aeruginosa in patients with cystic fibrosis. 4. Конгрес на микробиолозите на Македонија (Зборник на трудови), Македонски медицински преглед 2009; 63 (Супл. 77):38		0.5	

36.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. The prevalence of liver disease in cystic fibrosis patients in Macedonia. 4 th Europaediatrics Moscow 2009. Abstracts : 154 (G440)		1	
37.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L Clinical and genetic characteristics of cystic fibrosis patients with liver cirrhosis. Journal of Cystic Fibrosis 2010; 9 (Suppl1): S79/307 – Abstracts of the 33 rd European Cystic Fibrosis Conference, Valencia, Spain		1	
38.	Spirevska L, Fustik S, Jakovska T . Is there any difference in nutritional status between CF patients with and without liver disease. Journal of Cystic Fibrosis 2010; 9 (Suppl): S87/336 – Abstracts of the 33 rd European Cystic Fibrosis Conference, Valencia, Spain		1	
39.	Jakovska T , Fustik S, Spirevska L. Prevalence of MRSA in patients with cystic fibrosis in R.Macedonia. Journal of Cystic Fibrosis 2010; 9 (Suppl): S32/123 – Abstracts of the 33 rd European Cystic Fibrosis Conference, Valencia, Spain		1	
40.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. Respiratory and nutritional effects of long-term treatment with Azithromycin in patients with cystic fibrosis. Journal of Cystic Fibrosis 2011; 10 (Suppl1): S56/220 – Abstracts of the 34 th European Cystic Fibrosis Conference, Hamburg, Germany.		1	
41.	Jakovska-Mareti T , Fustik S, Spirevska L. Immunoglobulin levels in cystic fibrosis patients: influence of age and disease severity. Journal of Cystic Fibrosis 2011; 10 (Suppl1): S47/187 – Abstracts of the 34 th European Cystic Fibrosis Conference, Hamburg, Germany.		1	
42.	Јаковска Т , Фуштиќ С, Спиревска Л. Епидемиолошки профил на патогена колонизација на респираторниот тракт кај пациенти со цистична фиброза. Македонски медицински преглед – Зборник на апстракти и трудови од V конгрес на педијатри на Македонија со интернационално учество 2011; 43		0,5	
43.	Јаковска Т , Сајковски А. Етички аспекти на насилство кај деца-приказ на случај.		0,5	

	Македонски медицински преглед – Зборник на апстракти и трудови од V конгрес на педијатри на Македонија со интернационално учество 2011; 459			
44.	Fustik S, Jakovska T . The Role of CFTR Genetic Testing in Diagnosis of Cystic Fibrosis. Journal of Cystic Fibrosis 2012; 11 (Suppl.1): S55/1 – Abstracts of the 35 th European Cystic Fibrosis Conference, Dublin, Ireland		1	
45.	Jakovska-Maretti T , Fustik S, Spirevska L. Influence of calcium and vitamin D on bone mineral density in children with cystic fibrosis. Journal of Cystic Fibrosis 2012; 11 (Suppl.1): S120/249 – Abstracts of the 35 th European Cystic Fibrosis Conference, Dublin, Ireland		1	
46.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. . The prevalence of liver cirrhosis in cystic fibrosis: clinical and genetic characteristics of patients. Pediatric Pulmonology 2012; Suppl. 35:416/525		1	
47.	Fustik S, Jakovska- Maretti T , Spirevska L. The prevalence and significance of methicillin resistant Staphylococcus aureus infection in patients with cystic fibrosis in a Macedonian CF Center. Journal of cystic fibrosis 2013: 12 (Suppl 1): S85- P 145.		1	
48.	Jakovska-Maretti T , Meceska- Jovcevska J, Fustik S, Spirevska L. Bone turnover in patients with cystic fibrosis. Journal of cystic fibrosis 2013: 12 (Suppl 1): S116- P 267.		1	
49.	Jakovska-Maretti T , Meceska- Jovcevska J, Fustik S, Spirevska L. Bone turnover markers and vitamin D status in patients with cystic fibrosis.ERS annual congress Barcelona,2013		1	
50.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. Methicillin-resistant staphylococcus aureus lung infections in patients with cystic fibrosis:the prevalence and impact of chronic infection on clinical status.8 th World Congress of the World Society for Pediatric Infectious Diseases,WSPID,Cape Town,South Africa,2013		1	
51.	Jakovska-Maretti T , Fustik S. The prevalence of $\Delta F508$ in cystic fibrosis with low bone mineral density in Republic of		1	

	Macedonia. Journal of cystic fibrosis 2014: (Suppl 1): S97- P 167			
52.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L. Pseudo-bartter's syndrome as a first manifestation of cystic fibrosis in infancy. 5 th Congress of the European Academy of Paediatric Societies (EAPS) 2014, Barcelona, 2014		1	
53.	Jakovska-Maretti T , A. Petlickovski, Fustik S. Genetic markers of low bone mineral density in patients with cystic fibrosis. Journal of cystic fibrosis 2015: (Suppl 1), S56/2 ; 38 th European Cystic Fibrosis Conference Brussels, Belgium, June, 2015		1	
54.	Fustik S, Jakovska-Maretti T , Spirevska L. Electrolyte depletion with metabolic alkalosis in infants with cystic fibrosis. Journal of cystic fibrosis 2015: (Suppl 1), p.C108/198; 38 th European Cystic Fibrosis Conference Brussels, Belgium, June, 2015		1	
55.	Fustik S, Jakovska-Maretti T , Spirevska L, A. Stamatova. Treatment regime for eradication of Pseudomonas aeruginosa infection in patients with cystic fibrosis. Book of abstracts of 9 th World Congress on Pediatric Infectious Diseases (WSPID 2015), Rio De Janeiro, Brazil, 2015; p.095; WSPID-0101		1	
56.	Jakovska-Maretti T , Meceska-Jovcevska J, Fustik S, Zorcec T, Spirevska L. Is there a place for CTX with cystic fibrosis. Зборник на апстракти и трудови од V конгрес на педијатри на Македонија со интернационално учество; Струга, 2015 p.70		0,5	
57.	Spirevska L, Fustik S, Jakovska T , Zorcec T. Methods for assessment of malnutrition in hospitalized children. Зборник на апстракти и трудови од VI конгрес на педијатри на Македонија со интернационално учество; Струга, 2015 p.155		0,5	
58.	Zorcec T, Fustik S, Spirevska L, Jakovska T . Quality of life in patients with cystic fibrosis. Зборник на апстракти и трудови од VI конгрес на педијатри на Македонија со		0,5	

	интернационално учество; Струга,2015 р. 187			
59.	Fustik S, Jakovska T , Spirevska L, A.Stamatova. Cystic fibrosis related diabetes:the prevalence and impact on clinical status of patients. Зборник на апстракти и трудови од VI конгрес на педијатри на Македонија со интернационално учество; Струга,2015 р.48		0,5	
60.	Jakovska T . Vitamin D influence on respiratory exacerbatons in cystic fibrosis patients. Зборник на апстракти и трудови од VI конгрес на педијатри на Македонија со интернационално учество; Струга,2015 р.71		0,5	
				49,5
вкупно				147,74

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред.број	Назив на активноста	Поени од формулар	Вкупно поени
1.	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравство - раководител - учесник		
1.	Учесник во Multidose Safety and Tolerability Study of Dose Escalation of Liposomal Amikacin for Inhalation (Arikace™), in Cystic Fibrosis Patients with Chronic Infections due to <i>Pseudomonas Aeruginosa</i> - main study International multi-center clinical study -	1	1
2	Учесник во Safety and Tolerability Study of Single Dose Liposomal Amikacin for Inhalation (ARIKACE™) in Cystic Fibrosis Patients with Chronic Infections due to <i>Pseudomonas aeruginosa</i> - the open-label extension study	1	1

	Автор на брошурата „Исхрана на доенчиња и мали деца”	1	1
	Поглавје во книгата „Педијатриска дијабетологија” од Зоран Гучев, Скопје, 2007 (Болести асоцирани со дијабетес мелитус-цистична фиброза(ЦФ))	1	2
	Завршена специјализација по педијатрија	1	2
	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавно-здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството		
	Прв пат воведена метода за одредување на витамин Д кај пациенти со цистична фиброза во Македонија (докторат)	1	4
	Прв пат воведена метода за одредување на коскен дензитет кај пациенти со цистична фиброза во Македонија (докторат)	1	4
вкупно			15
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
	Раководител на внатрешна организациона единица		
	Раководител на Отсек за инфекции кај доенчиња при Оддел за доенче и метаболизам	3	3
	Учесник во комисија и тела на државни и други органи		
	Член во Национална комисија за превенција на насилство, заради заштита на здравјето на населението	1	1
	Член на Второстепена комисија за изготвување на наод и мислење за оцена на специфичните потреби на лицата со пречки во физичкиот или психичкиот развој	1	1
	Благодарница од Македонското лекарско друштво за активно учество во извршување на целите и задачите на македонското лекарско друштво, 2010	1	3

	Член во Комисија за рекатегоризација на децата Роми, запишани во училишта со посебни потреби,2015	1	1
	Награда од Лекарската комора за најдобар објавен стручен труд во Vox medici,2015	1	3
	Подготовка на национална стратегија за насилство (Протокол за здравствени работници за рана идентификација на насилство врз деца и рана интервенција - педијатриски дел)	2	2
	Студиски престој во странство до 3 месеци		
	Клиника за интерни болести на Галиција, Сантјаго де Компостела, Шпанија,1987	0,5	0,5
	Institute of child health and Great Ormond Hospital for Children NHS Trust (8april-28 june,1996)	0,5	0,5
	Salzburg-Columbia seminar in neonatology,October 12-18,2003)	0,5	0,5
	Cliniques universitaires Saint-Luc,Brisel (avgust,2008)	0,5	0,5
	Department of general pediatrics at General Hospital of Salzburg (30 november-16 december,2010)	0,5	0,5
вкупно			16,5

Професионални референци на кандидатот за избор во звање	поени
Наставно-образовна дејност	89,83
Научноистражувачка дејност	135,74
Стручно- апликативна дејност	15
Дејности од поширок интерес	16,5

ВКУПНО	257,07
---------------	---------------

Рецензентска комисија

Проф д-р Мирјана Кочова с.р.

Проф д-р Стојка Нацева Фуштиќ с.р.

Проф д-р Ката Мартинова с.р.

Доц. д-р Аспазија Софијанова с.р.

Доц. д-р Соња Бојациева с.р.

КРИСТИНА МИРОНСКА

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Кристина Миронска е родена на 22. 4.1957, во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала 1982 година, со просечен успех 9,84.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Од 1983 година е вработена на Клиниката за детски болести во Скопје. Во 1989 година го положила специјалистичкиот испит по педијатрија и како специјалист педијатар е распределена на Одделот за имунологија. Од 2001 година е раководител на Одделот за имунологија – Одделение за примарни имунодефициенции.

Во учебната 1983 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет. Студиите ги завршила во 1985 година, со просечен успех 10. Во 2003 година го одбрала магистерскиот труд на тема: НИТРО-БЛУ-ТЕТРАЗОЛИУМ ТЕСТОТ ВО ПРОЦЕНА НА НЕСПЕЦИФИЧНАТА ОДБРАНА КАЈ ИМУНОДЕФИЦИТНИТЕ СОСТОЈБИ ВО ДЕТСКАТА ВОЗРАСТ, и се стекнала со називот МАГИСТЕР НА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ.

Докторска дисертација пријавила во 2009 година на Медицинскиот факултет. Дисертацијата на тема: НЕУТРОФИЛНА ДИСФУНКЦИЈА ЗАРАДИ НАМАЛЕН МЕТАБОЛИЧКИ ОКСИДАТИВЕН ОДГОВОР ВО ТЕК НА ФАГОЦИТОЗАТА – ПРИЧИНА ЗА ИМУНОДЕФИЦИТ ВО ДЕТСКАТА ВОЗРАСТ ја одбрала во 2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Мирко Спировски, проф. д-р Милена Петровска, проф. д-р Гаврил Тодоровски, проф. д-р Драган

Даниловски и проф. д-р Соња Пеова. Со тоа се стекнал со научниот степен ДОКТОР НА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ.

Во 1992 година е избрана во звањето асистент во областа педијатрија. Последниот реферат за избор за асистент е објавен во Билтенот бр.774а од 2001 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот на Универзитетот, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката д-р Кристина Миронска изведувала практична настава (настава, вежби, теренска настава, итн.) на прв и втор циклус студии на студиската програма по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет. Кандидатката била ментор на 3 дипломски труда.

Организирила или учествувала во бројни работилници од областа на имунологијата и педијатријата за општи лекари и педијатри.

Научноистражувачка дејност

Д-р Кристина Миронска има објавено 99 научни трудови од областа на ПЕДИЈАТРИЈАТА и ИМУНОЛОГИЈАТА, од кои 5 во списанија со импактфактор, 23 целосни трудови во стручни и научни списанија, како и 12 целосни трудови во зборници од стручни собири. Останатите се апстракти во суплементи на стручни списанија и книги на апстракти.

Резултатите од своите истражувања ги презентирала преку предавања и усни презентации на бројни конгреси во земјата и во странство.

Раководител е на еден меѓународен научен проект, а учествувала и како национален координатор во 3 научноистражувачки области и како учесник и организатор на 2 меѓународни научни собири.

Рецензент е во меѓународните стручни медицински списанија „European Journal of Pediatrics” и „Human Immunology”.

Член е на бројни стручни и научни здруженија од областа на педијатријата и имунологијата: МЛД, Педијатритско здружение на Македонија, Македонско здружение за базична и клиничка имунологија и алергологија, ESID – Европско здружение за имунодефицици, CIS – Светско здружение за клиничка имунологија, FOCIS – Светска федерација на здруженија за клиничка имунологија.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Кристина Миронска е активно вклучена во стручно-апликативната дејност на Клиниката за детски болести, Оддел за имунологија. Врши стручна работа, а од 2001 година е раководител на Одделението за примарни имунодефицити. Во 2003 година и е доделено звањето примариус.

Остварила стручни престои во повеќе наврати, и тоа:

- 4-месечен престој во Педијатриската болница Ulevaal Sykehus, Oslo, Norveska (1986/1987);
- два пати по 1 месец во единицата за имунологија при Institutot za Majka i Deca, Novi Beograd, 1984, 1992;
- 2-неделен престој / посета на повеќе позната педијатриско-имунолошки одделенија во INSERM болниците: Trousseau Hopital; Robert Debre Hopital; Bichat Hopital, Francija, 1996;
- 2- месечен престој на одделот за педијатриска имунологија во Necker Hopital, kaj Prof.A.Fisher, Pariz, Francija, 1998;
- 2- неделен престој и учество на International Training Course, ECE IPI -centre for training and research, под наслов "Emerging infections diseases in eastern-central Europe", Debrecen, Унгарија, 1999;
- 1- месечен престој во Англија, Oksford, во "Ser William Dunn School of Pathology" во "John Redcliffe Hospital" и во "Great Ormond Street Hospital" во London, на одделението за трансплантација на коскена срцевина кај пациентите со примарни имунодефицити во 2002.

Покажува особена активност во дејностите од широк интерес.

Во два мандата била претседател на Управниот одбор на Клиниката за детски болести, учествувала во уредувачки одбори на списанија, а е особено активна во пишување за здравствени теми во популарни списанија за широката јавност.

Член е на EDQM - EC (European Directorate for the Quality of Medicines and Health Care) Council of Europe (Советот во Европа, директорат за квалитет на крвни деривати – имуноглобулини и имуноглобулинска мапа во ЕУ).

Член е во Комитетот за имунизација при МЗЗ на МК.

Член е и во Проектот за телемедицина при МЗЗ на МК.

Оценка од самоевалуација

Во времето на асистентската работа на кандидатката Кристина Миронска на Медицинскиот факултет не се спроведуваше студентска евалуација.

ОБРАЗЕЦ

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Кристина Саве Миронска

(име татково име и презиме)

Институција:

Медицински факултет – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: МЕДИЦИНА

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Број на часови	Поени од формулар	Вкупни поени за една година	Вкупно поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии				
1.	Вежби по педијатрија на медицинари				
	1992	45	45	45 x 0,03	1,35
	1993	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	1994	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	1995	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	1996	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	1997	2x45	90	90 x 0,03	2,7

	1998	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	1999	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	2000	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	2001	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	2002	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	2003	2x45	90	90 x 0,03	2,7
	2004	45	45	45 x 0,03	1,35
вкупно					32,40
2.	Вежби по педијатрија на стоматолози				
	1992	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	1993	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	1994	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	1995	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	1996	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	1997	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	1998	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	1999	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2000	15	0,03	15 x 0,03	0,45

	2001	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2002	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2003	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2004	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2005	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2006	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2007	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2008	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2009	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2010	15	0,03	15 x 0,03	0,45
вкупно					8,55
3.	Вежби по педијатрија на фармацевти				
	2004	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2005	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2006	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2007	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2008	15	0,03	15 x 0,03	0,45
	2009	15	0,03	15 x 0,03	0,45

	2010	15	0,03	15 x 0,03	0,45
вкупно					3,15
4.	Вежби ургентна медицина на медицинари	27	27 x 0,03	0,81	0,81
5.	Ментор на дипломска работа	3	3 x 0,2	0,6	0,6
6.	Консултации со студенти во клиничката практика	60	60 x 0,2	12	12
1. вкупно					57,51
2.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализанти)				
1.	Семинар по имунологија, 6 часа (2008, 2011, 2014)	12	12 x 0,05	0,6	0,6
2.	Интерна скрипта од предавања на Семинар по имунологија	1	1 x 4	4,0	4,0
3.	Научно - популарна книга - коавтор	1	1 x 4	4,0	4,0
4.	Едукатор на 5 лекари по семејна медицина по 1 недела (5 работни дена по 2 часа)	5 x 40	200 x 0,08	16,0	16,0
5.	Едукатор на 11 лекари на специјализација по педијатрија (3 месеци имунологија), октомври 2013 - март 2016	11 x 2x12x	264x0.08	21.12	21.12

6.	Ментор на 2 лекари на специјализација по педијатрија, 2015-2016	2 x 10	20 x 0,08	16,0	16,0
2. вкупно					61,72
3.	Настава во школи и работилници: -учесник				
1.	Учесник во работилници за поткревање на свесноста за злоупотребата на антибиотиците (2009, Тетово, Битола, Струга)	6	6 x 1	6	6
2.	Учесник на Национална работилница за измена на календарот за имунизација под покровителство на СЗО, Измир, Турција, 2014	1	1	1	1
3.	Учесник во работилници за вакцинација/имунизација на населението во 2012 и 2013 г.	6	6 x 1	6	6
	Учесник во симпозиуми/работилници за поткревање на свесноста за постоење на примарните имунодефициенции - раководител - учесник	2 1	2 x 1,5 1 x 1	3 1	3 1
3. вкупно					17
1+2+3 вкупно					136.23

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Број на активности	Поени од формулар	Вкупно поени
1.	Раководител на меѓународен научен проект за WHIM Syndrom	1	1 x 9	9
2.	Раководител во национален научен проект			
	Раководител на проектот за зголемување на свесноста за ПИД во Македонија	1	1 x 6	6
				6
3.	Учесник во меѓународен научен проект			
	Член на Ј-Проектот за ПИД за централна и Источна Европа од основањето во 2004	1	5	5
				5
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание			
1.	И.Бојаџиев,В.Милев,С.Пеова,К.Миронска И.Дејанов,С.Костовска,Н.Димовска: Refrakterni anemii i imunodeficit vo doenackata vozrast Mak Med Pre XII 41: (3-4), 52-54; 1987, Skopje	4	4 x 60/ 100	2,4
2.	Миронска К, Ставриќ К, Пеова С, Карева Л. Хуморален имун одговор кај малнутритивни деца. Македонски медицински преглед 2000; 54: (1-2) 41-44	4	4 x 60/ 100	2,4

3.	<p>Ставриќ К, Пеова С, Миронска К, Карева Л:</p> <p>Болест на Кавасаки (приказ на два случаи).</p> <p>Мак. Спи. Мед 2002; 48(1-2):107-114</p>	4	4 x 60/ 100	2,4
4.	<p>К. Миронска</p> <p>Макрофагот во неспецифичната одбрана кај децата</p> <p>Македонско списание за медицина 2005; 51 (1-2): 45 - 53</p>	4	4	4
5.	<p>К. Миронска, С. Пеова, Л. Карева, К. Ставриќ</p> <p>Нib Вакцина за превенција на инфекции предизвикани со haemophilus influenza во детската возраст</p> <p>Македонски медицински преглед 2006; 60: (1-2) 40-44</p>	4	4 x 60/ 100	2,4
				13,6
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтни научно стручни списанија со меѓународен уреднички одбор			
1.	<p>L.N.W.Daae, S.Halvorsen, P.M.Mathisen, К.Mironska:</p> <p>A Comparison between haematological parameters in “capillary” and venous blood from healthy adults</p> <p>Scand.J.Clin.Lab.Invest. 1988; 48:723-726</p>	6	6 + 1,9 x 60/100	4,74
2.	<p>K.Stavric,S.Peova,К.Mironska,L.Kareva, A.Kostovski</p> <p>Asocijacija GER i IgG2 deficita - prikaz slucaja</p>	6	6 x 60/100	3,6

	Dec.Pulm. Vol.8, Br.1-2, str 69-72, Beograd 2000			
3.	Kareva L, Peova S, Piperkova K, Mironska K , Stavric K: Alfa-1 antitripsin deficit u deteta. Decja pulmologija Beograd, 2001; 9 (1 / 2): 83	6	6 x 60/ 100	3,6
4.	Stavrik K, Peova S, Mironska K , Kareva L, Jurhar M, Spirovski M : Serum vitamin A retinol binding protein in children with acute respiratiry infections. Clin. Appl. Immunol. Invest. 2001; 1: 107-11	6	6 x 60/ 100	3.6
5.	Beáta Tóth, Alla Volokha, Alexander Mihas, Malgorzata Pac, Ewa Bernatowska, Irina Kondratenko, Alexander Polyakov, Melinda Erdős, Srdjan Pasic, Michaela Bataneant, Anna Szaflarska, Kristina Mironska... László Maródi: Genetic and demographic features of X-linked agammaglobulinemia in Eastern and Central Europe: A cohort study Molecular Immunology - MOL IMMUNOL , vol. 46, no. 10, pp. 2140-2146, 2009	6	6+3,202 x 60/ 100	5,52
6.	L. Marodi and the J Project Study Group:... Kristina Mironska... The creation and the progress of the J Project in Eastern and Central Europe. In: "The Year in Human and Medical Genetics: Inborn Errors of Immunity I." Jean-Laurent Casanova, Mary Ellen Conley and Luigi Notarangelo , Eds.Ann N Y Acad Sci. 2011 Nov;1238:65-73.	6	6 + 3,155 x 60/ 100	5,49

7.	Lidija Kareva, Kristina Mironska , Katarina Stavric Joint Disease in Children with X - linked Agammaglobulinemia J of IMAB. Annual Proceeding 2013, vol. 19, issue 3	6	6 + 0,5 x 80/ 100	5,2
8.	K Stavrik, L Kareva, K Mironska , S Peova, Slavica Hristomanova, Dejan Trajkov, Mirko Spirovski: Sensitization to food and airborne allergens in children with atopic dermatitis. Medicus 2011, suppl.6: 37-44	6	6x 60/ 100	3,6
9.	Lidija Kareva, Sonja Peova, Kristina Mironska , Katerina Stavrik. Effects of vitamin D therapy on cellular immunity in children with rickets. MEDICUS, Vol. XVII (1): 173-181, Qershor 2012	6	6 x 60/ 100	3,6
10.	Kristina Mironska. Neutrophil Functional Disorder in Childhood. CONTRIBUTIONS, Sec. Med. Sci., MASA 2015; XXXVI (1): 183-190	6	6	6
11.	Kristina Mironska , Lidija Kareva, Katarina Stavric. Depression of neutrophil function followed by severe infection in a child with marasmic kwashiorkor. CONTRIBUTIONS, Sec. Med. Sci., MASA 2015; XXXVI (1): 191-195	6	6 x 80/100	4,8
12.	Кристина Миронска Неутрофилна дисфункција кај деца со малнутриција.	6	6	6

	MEDICUS Vol. XX, Qershor 2015			
				55,75
6.	Труд со оригинални научни резултати објавен во стручно/научно популарно списание			
1.	<p>K Stavrik, L Kareva, K Mironska, S Peova, Slavica Hristomanova, Dejan Trajkov, Mirko Spirovski:</p> <p>IgE senzibilizacija kaj deca so teska forma na atopiski dermatitis.</p> <p>VOX MEDICI 2011: br.11:164-167</p>	2	2 x 60/ 100	1,2
2.	<p>Кристина Миронска</p> <p>Неутрофилна дисфункција предизвикана со злоупотреба на антибиотици кај децата.</p> <p>VOX MEDICI 2015; 87(26):399-403</p>	2	2	2
				3,2
7.	Трудови со оригинални научни резултати објавен во зборник од трудови од научен/стручен собир			
1.	<p>К. Миронска</p> <p>НЕСПЕЦИФИЧЕН ИМУНИТЕТ-АЛГОРИТАМСКИ ПРИСТАП ЗА ЕВАЛУАЦИЈА</p> <p>Втор македонски имунолошки конгрес, 13-17 Јуни, Охрид 2000</p> <p>Мак.мед.преглед 54: (супл 43), стр.131-134, Скопје 2000</p>	2	2	2
2.	<p>К. Ставриќ .С. Пеова, К. Миронска, Л. Карева, М. Јурхар, М. Спировски</p> <p>ИМУНОГЛОБУЛИН Г ПОТКЛАСИ КАЈ ДЕЦА СО РЕЦИДИВНИ РЕСПИРАТОРНИ ИНФЕКЦИИ</p>	2	2x 60/100	1,2

	Втор македонски имунолошки конгрес 13-17 јуни, 2000, Охрид Мак.мед.преглед 54: (супл.43), стр.375,Скопје, 2000			
3.	С. Пеова, К. Миронска , Л. Карева, К. Ставриќ БОЛЕСТ НА КАВАСАКИ - ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ Втор македонски ммунолошки конгрес 13-17 јуни, 2000 Охрид Мак.мед.преглед 54: (супл 43) стр.379, Скопје, 2000	2	2x 60/100	1,2
4.	К. Миронска: Генска терапија кај примарните имунодефици 25. Меѓународен саем на медицинска, дентална и фармацевтска опрема, инструменти, потрошен материјал и лекови; 1.Меѓународен саем на убавина, Скопски саем, 10-13 мај 2005 Зборник на научни трудови, Медицина, 2005	2	2	2
				6,4
8.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор			
1.	V. Milev, К.Mironska , S.Peova, I.Bojadziev: Imunoloski nalazi kod dojenjadi sa recidivnim respiratornim infekcijama Zbornik Radova: XXII Naucnog sastanka mikrobiologa, epidemiologa i infektologa Jugoslavije; XI Simpoziuma: epidemioloski problemi u zastite covekove sredine; I Strucnog sastanka: aktuelni problemi zdravstvenog vaspitanja i I Okruglog stola	3	3 x 60/100	1,8

	UNICEF-a 10-15.06.1985 Pula; 408-411, 1986			
2.	L.N.W.Daae, S.Halvorsen, P.M.Mathisen, K.Mironska: Partikkeltelling i venØst - -kontra kapillaert tappet blod Etterutdanningskurs nr.25 i Klinisk Kjemi, Oslo; 11-13 Mai 1987	3	3 x 60/100	1,8
3.	S.Peova, I.Bojadziew, K.Mironska , S.Palcevska: Salmonelozne infekcije i imun odgovor dojencadi Zbornik radova, Pedijatriski Dani 1992, Nis 1992; 67-69	3	3 x 60/100	1,8
4.	K.Mironska , I.Bojadziew, S.Peova: Procena imuniteta kod dece sa akutnim enterokolitisom kod kojih je izolovana enteropatogena esherichia koli Zbornik radova, Pedijatriski Dani 1992, Nis 1992; 365-367	3	3 x 80/100	2,4
5.	I.Bojadziew, M.Konstantinova, K.Mironska , S.Peova: Primena lokalnih stimulativnih sredstva za stimulaciju lokalnog celiskog imuniteta Zbornik radova, Pedijatriski Dani 1992, Nis 1992; 342-344	3	3 x 60/100	1,8
6.	K. Mironska , I Bojadziew, S.Peova, L.Kareva: Acelularna vakcina protiv Pertusis. Zbornik Radova, Prvi Kongres Pedijatara SR Jugoslavije sa medjunarodnim ucescem, Nis 1994; 302-303	3	3 x 60/100	1,8

7.	I Bojadziev, K. Mirońska , L.Kareva, S.Peova: Savremena shvatanja o vogjenju streptokoknih infekcija. Zbornik Radova, Prvi Kongres Pedijatarata SR Jugoslavije sa megjunarodnim ucescem, Nis 1994; 314-315	3	3 x 60/100	1,8
8.	L.Kareva, S.Peova, K. Mirońska , I Bojadziev: Znacaj odregjivanja CD markera u proceni imuniteta kod dece sa recidivnim infekcijama. Zbornik Radova, Prvi Kongres Pedijatarata SR Jugoslavije sa megjunarodnim ucescem, Nis 1994; 440-441.	3	3 x 60/100	1,8
9.	L Kareva, I Bojadziev, S Peova, K Mirońska Teska Forma Karencijalnog rahitisa – prikaz slucaja Zbornik radova "Jugoslovenski Pedijatriski Dani " Nis 1996	3	3 x 60/100	1,8
10.	S.Peova,I.Bojadziev,L.Kareva, K.Mirońska , K.Lozańce, S.Bojadzieva Masivna Intrakranijalna Hemoragija izazvana nedostatkom K-vitamina Zbornik Radova "Jugoslovenski Pedijatriski Dani" Nis 1996	3	3 x 60/100	1,8
11.	K. Mirońska , L. Kareva, I. Bojadziev, S. Peova, S. Bojadzieva Ucestalost malforamcije i infekcije urinarnog trakta kod dece sa imunodeficitom Zbornik Radova "Jugoslovenski Pedijatriski Dani"Nis 1996	3	3 x 60/100	1,8
				20,4

9.	Труд објавен во зборник од трудови на в.о. институција			
1.	Миронска К: Кога се поставува сомнение за неутрофилна дисфункција. Педијатрија-годишна ревија . 2001; 6: 69-83	2	2	2
10.	Пленарно предавање на научен / стручен собир	3	2	6
11.	Секциско предавање на научен/ стручен собир	9	1	9
12.	Учество на научен / стручен собир со реферат – усна презентација	15	1	15
13.	Апстракт објавен во зборник на конференција - меѓународна - национална			
1.	Lidija Kareva, Kristina Mironska , Katarina Stavric Joint Disease in Children with X - linked Agammaglobulinemia J of IMAB. Annual Proceeding 2013, vol. 19, issue 3	1	1	1
2.	D Perko, M Debeljak, N Toplak, A Sediva, T Dallos, M Harjaček, M Jelušič, G Ristić, B Dérfalvi, K Mironska , S Rusoniene, D Kuzmanovska, N Kurjane, M Bataneant, T Avčin PReS-FINAL-2209: MEFV gene mutations in central and south-eastern European countries Pediatric Rheumatology 2013, 11(Suppl):P199	1	1	1
3.	Kristina Mironska , Katarina Stavric, Lidija Kareva, Arijeta Hasani Macedonian Registry of PID	1	1	1

	J Clin Immunol 2014, 34(6):16.			
4.	Kristina Mironska , Katarina Stavric, Lidija Kareva, Arijeta Hasani, Laszlo Marodi WHIM Syndrome without hypogammaglobulinaemia and without warts J Clin Immunol 2014, 34(6):46.	1	1	1
5.	Katarina Stavric, Kristina Mironska , Lidija Kareva, Arijeta Hasani, Laszlo Marodi Familial Mediterranean Fever – case report of five patients in Macedonia J Clin Immunol 2014, 34(6):46.	1	1	1
6.	S. Peova, I. Bojadziev, C. Pisevska, V. Milev, L. Kareva, K. Mironska Di – George Anomaly- case report Program and abstract book, First Balkan immunology conference, Beograd, 1995, p.45	1	1	1
7.	L. Kareva, I. Bojadziev, S. Peova, K. Dimitrovski, K. Mironska Vitamin D Therapy in Infants with Rickets – Effect on Lymphocytes Subpopulations. Program and abstract book, First Balkan immunology conference. Beograd, 1995, p. 313	1	1	1
8.	K. Stavric, G. Kondov, S. Peova, K. Mironska , L. Kareva Upper sternal cleft in an infant – case report XXII International Congress of Pediatrics, Amsterdam, 9-14 august 1998, Abstract book, p 366. The IPA World Congress of Pediatrics	1	1	1
9.	Peova S, Mironska K , Kareva L, Stavrik K : Clinical spectrum of Kawasaki Disease.	1	1	1

	3 th Balcan Congress of Immunology, Athens, 2001, Programme and Book of Abstract. P99			
10.	<p>Stavrik K, Peova S, Mironska K, Kareva L, Jurhar M, Spiroski M:</p> <p>Immunoglobulin G subclasses in children with recurrent respiratory tract infections</p> <p>3th Balcan Congress of Immunology, Athens, 2001, Programme and Book of Abstract. P99</p>	1	1	1
11.	<p>K. Mironska, S. Peova, L. Kareva, K. Stavric:</p> <p>Review of pediatric cases with primary immunodeficiency disorders diagnosed in Macedonia</p> <p>XI-th Meeting for the European Society for immunodeficiencies, 21-24 October 2004, Palais des Congres, Versailles, France</p> <p>Final Programme ESID – INGID- IPOPI, Abstracts p.154 (I.31)</p>	1	1	1
12.	<p>K. Mironska, S. Peova, K. Stavric, L. Kareva</p> <p>Protection of immunodeficient children from haemophilus influenzae infections</p> <p>European Academy o PAEDIATRICALS, Barcelona, Spain, October 7-10, 2006</p> <p>Book of abstracts, p.149</p>	1	1	1
13.	<p>K. Stavric, S. Peova, K. Mironska, L. Kareva</p> <p>Clinical and immunological characteristics of nonbacterial acute respiratory tract infections in children</p> <p>European Academy o PAEDIATRICALS, Barcelona, Spain, October 7-10, 2006</p>	1	1	1

	Book of abstracts, p.379			
14.	<p>S. Peova, K. Stavric, K. Mironska, L. Kareva</p> <p>A retrospective clinical and immunological survey of children with x-linked agammaglobulinaemia in R. Macedonia</p> <p>XIIth Meeting of the European Society for Immunodeficiencies (ESID)</p> <p>Budapest, Hungary, 4 – 7 October, 2006; Final program, p.102</p>	1	1	1
15.	<p>K. Stavric, S. Peova, K. Mironska, L. Kareva</p> <p>Intravenous immunoglobulin treatment in primary and secondary immunodeficiency</p> <p>XIIth Meeting of the European Society for Immunodeficiencies (ESID)</p> <p>Budapest, Hungary, 4 – 7 October, 2006; Final program, p.206</p>	1	1	1
16.	<p>K. Mironska, S. Peova, L. Kareva, K. Stavric</p> <p>Primary immunodeficiency diseases diagnosed in childhood in Macedonia 1976 - 2006</p> <p>XIIth Meeting of the European Society for Immunodeficiencies (ESID)</p> <p>Budapest, Hungary, 4 – 7 October, 2006, Final program, p.223</p>	1	1	1
17.	<p>S.Peova, K Stavric, L Kareva, K.Mironska:</p> <p>Hyper IgD syndrome.</p> <p>BJMG Vol 9,No 3&4 2006, p129</p>	1	1	1

18.	S.Peova, K.Mironska , L.Kareva, K.Stavric. Mutation analysis of the BTK gene in patients with X-linked aggamaglobulinemia in Macedonia. BJMG Vol 9,No 3&4 2006, p130	1	1	1
19.	K. Mironska , S. Peova, L. Kareva, K. Stavric: Diagnosed pediatric patients with primary immunodeficiency disorders (PID) in Macedonia XIII-th Congress of Polish Society of Experimental and Clinical Immunology 14 – 17, May 2008, Krakow, Poland Central European Journal of Immunology, book of abstracts, 33: (suppl) 156-157, Krakow 2008	1	1	1
20.	D Perko, M Debeljak, N Toplak, A Sediva, T Dallos, M Harjaček, M Jelušič, G Ristić, B Dérfalvi, K Mironska , S Rusoniene, D Kuzmanovska, N Kurjane, M Bataneant, T Avčin PReS-FINAL-2209: MEFV gene mutations in central and south-eastern European countries Pediatric Rheumatology 2013, 11(Suppl):P199	1	1	1
21.	Kristina Mironska , Katarina Stavric, Lidija Kareva, Arijeta Hasani Macedonian Registry of PID J Clin Immunol 2014, 34(6):16.	1	1	1
22.	Kristina Mironska , Katarina Stavric, Lidija Kareva, Arijeta Hasani, Laszlo Marodi WHIM Syndrome without hypogammaglobulinaemia and without warts	1	1	1

	J Clin Immunol 2014, 34(6):46.			
23.	Katarina Stavric, Kristina Mironska , Lidija Kareva, Arijeta Hasani, Laszlo Marodi Familial Mediterranean Fever – case report of five patients in Macedonia J Clin Immunol 2014, 34(6):46.	1	1	1
24.	A Šedivá, H Chapel, A Gardulf, and the European Immunoglobulin Map Group (35 European Countries... Kristina Mironska...) for the European Society for Immunodeficiencies (ESID) Primary Immunodeficiencies Care in Development Working Party Europe Immunoglobulin Map Clin Exp Immunol. 2014 Dec; 178 (Suppl 1): 141–143. Published online 2014 Dec 29.	1	1	1
25.	К. Ставриќ, С. Пеова, К. Миронска , Л. Карева, М. Јурхар, М. Спиоровски СЕРУМСКИ ВРЕДНОСТИ НА ВИТ-А И РЕТИНОЛ ВРЗУВАЧКИ ПРОТЕИН (РБП) КАЈ ДЕЦА СО АКУТНИ РЕСПИРАТОРНИ ИНФЕКЦИИ Прв семаќедонски Конгрес на лекарите , стоматолозите и фармацевтите Зборник на резимеа, стр.166, 27-30.07.2000, Охрид	0,5	0,5	0,5
26.	С. Пеова, Л. Карева, К. Миронска , К. Ставриќ: Ревакцинација на деца со претходна несакана поствакцинална реакција. 3. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 9-13 септ., 2003, Охрид	0,5	0,5	0,5

	Зборник на апстракти и трудови, Мак.мед. преглед, стр.267 Скопје, 2003			
27.	К. Ставриќ, С. Пеова, К. Миронска , Л. Карева: Корелација на серумски витамин А со времетраење на доењето 3 Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 9-13 Септ, Охрид 2003 Зборник на абстракти и трудови, Мак мед преглед, стр.192 Скопје, 2003	0,5	0,5	0,5
28.	К. Миронска , С. Пеова, Л. Карева, К. Ставриќ: Фагоцитоза кај малнутритивните деца 3 Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 9-13 септ., 2003, Охрид Зборник на абстракти и трудови, Мак мед преглед, стр.185 Скопје, 2003	0,5	0,5	0,5
29.	С. Пеова, К. Ставриќ, Л. Карева, К. Миронска : Дијагноза и терапија на Kawasaki Disease – наше искуство 3. Конгрес на инфектолозите на Македонија со меѓународно учество, 20-24.мај, 2003, Охрид Зборник на резимеа, Мак.мед. преглед, 53:(супл.37) стр.176 Скопје, 2003	0,5	0,5	0,5
30.	К.Миронска , С.Пеова, Л.Карева, К.Ставриќ Апликација на Hib - вакцина за превенција и редукција на горно-респираторните инфекции (ГРИ) предизвикани со	0,5	0,5	0,5

	Haemophilus influenza Прв конгрес на ОРЛ, 28 - 30 септември, 2005, Охрид, Зборник на апстракти			
31.	С. Пеова, К. Миронска , Л. Карева, К. Ставриќ: Регистер на примарни имунодефицици кај деца во Р. Македонија 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 8 - 22 септември, 2007, Охрид Зборник на абстракти и трудови, Маќ Мед Преглед, стр.153, Скопје, 2007	0,5	0,5	0,5
32.	К. Миронска , С. Пеова, Л. Карева, К. Ставриќ: Wiskott – Aldrich Syndrome (WAS) кај женски пациент - приказ на случај 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 8 - 22 Септември, 2007, Охрид Зборник на абстракти и трудови, Мак. Мед. преглед, стр.156, Скопје, 2007	0,5	0,5	0,5
33.	К. Ставриќ, С. Пеова, Л. Карева, К. Миронска: Автоинфламаторни заболувања 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 8 - 22 септември, 2007, Охрид Зборник на абстракти и трудови, Мак.мед. преглед, стр.154, Скопје, 2007	0,5	0,5	0,5
34.	Л. Карева, С. Пеова, К. Миронска , К. Ставриќ: Зглобни проблеми кај пациенти со Х врзана агамаглобулинемија 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 8 - 22 септември, 2007, Охрид	0,5	0,5	0,5

	Зборник на абстракти и трудови, Мак.мед. преглед, стр.155 Скопје, 2007			
35.	Л. Карева, С. Пеова, К. Миронска , К. Ставриќ: Можни етиолошки фактори во развој на еритема мултиформе 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 8 - 22 септември,2007, Охрид Зборник на абстракти и трудови, Мак. Мед. преглед, стр.362 Скопје, 2007	0,5	0,5	0,5
36.	Карева Л, Пеова С, Миронска К ,Ставриќ К: Неонатален скрининг за тешка комбинирана имунодефицицитност. Зборник на апстракти и трудови на 5. Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 469	0,5	0,5	0,5
37.	Миронска К , Карева Л, Ставриќ К, Пеова С: Тешка вродена неутропенија. Зборник на апстракти и трудови на 5. Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 473	0,5	0,5	0,5
38.	Ставриќ К, Пеова С, Миронска К , Каревал, Ангелкова Н: Валпроична киселина како тригер фактор на херeditарен ангиоедем. Зборник на апстракти и трудови на 5. Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 474	0,5	0,5	0,5
39.	К Mironska , L Kareva, K Stavric: Survey on Patients with Primary Immune Deficiency Diseases In Macedonia.	0,5	0,5	0,5

	Rare Diseases in South-Eastern Europe, MASA Skopje, Macedonia, 23: Q-33, Nov.15-16-17,2012			
40.	Kareva L, Mironska K , Stavrik K, Hasani A Respiratory syncytial virus infections and prevention with Palivizumab 6. Конгрес на Здружението на педијатри на Република Македонија со интернационално учество, Струга 2015, Книга на трудови 89 (супл.91): 82	0,5	0,5	0,5
41.	Kristina Mironska Overuse of antibiotics – cause for secondary immunodeficiency because of neutrophil dysfunction in childhood 6. Конгрес на Здружението на педијатри на Република Македонија со интернационално учество, Струга, 2015, Книга на трудови 89 (супл.91): 108	0,5	0,5	0,5
				32.5
вкупно				183,85

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени од формулар	Вкупно поени
1.	Поглавје во книгата Гучев З, Трајковски З, Тасиќ В, Зафировски Г, Јанчевска С, Миронска К : Скелетни дисплазии и препознатливи малформации во нарушување на растот. НИО МЕНОРА Скопје 2000; коавтор на книга	2	2
2.	К. Миронска:	2	2

	Симпозиум за Ј - проектот за примарни имунодефициенции Македонски педијатриски информатор, 3: 10, Скопје, 2007		
3.	Воведување нова лабораториска/клиничка или јавно-здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството		
	Прв пат воведена патентирана оригинална НБТ- тест -метода за одредување на функцијата на неутрофилите од капиларна крв во Македонија на Институтот за трансфузиологија во 1984 година	4	4
	Прв пат воведена НБТ- тест методата по Гифорд и Малависта за процена на неутрофилната функција во Лабораторијата при УКДБ во Македонија во 1992 година (магистериум)	1	1
			9
3.	Завршена специјализација по педијатрија	2	2
4.	Предавања по покана од странски реферетен универзитет (Прага, Будимпешта, Албанија)	3	3
вкупно			14
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание		
1.	К.Mironska Co-editor in: Laszlo Marodi: The J Project 2007, east- central - european infectious and pediatric immunology centre of training and research. University of Debrecen, Medical and Health Science Center, 2007	1	1

2.	K.Mironska Co-editor in: Laszlo Marodi and Zsuzsa Horvath: The J Project 2011 Printed by Fabian Bt. Debrecen, December 2011	1	1
2.	Член на организационен одбор на научен собир		
1.	4-ти Педијатриски конгрес на Македонија со интернационално учество	1	0,5
2.	5-ти Конгрес на педијатрите на македонија со меѓународно учество	1	0,5
3.	Ретки Болести во Југоисточна Европа, 2012	1	0,5
3.	Претседател на организационен одбор на меѓународен научен/стручен собир		
1.	J-Project Meeting in Ohrid 2007 simposium with international participation	2	2
2.	J-Project Meeting in Ohrid 2011 simposium with international participation	2	2
4.	Член на организационен и програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир		
1.	1-st Congress of the J Project, Antalia 2014 – advisory board member	1	1
2.	2-nd Congress of the J Project, Antalia 2014 – advisory board member	1	1
5.	Раководител на внатрешна организациона единица		
1.	Раководител на отсек за хуморални имунодефиценции , УКДБ, Скопје, 1993-2001	3	3
2.	Раководител на Одделот за примарни имунодефиценции , УКДБ, Скопје од 2001 до денес	3	3
6.	Учесник во комисија и тела на државни и други органи на управување		

1.	Член на Управен одбор на ЈЗ- УКДБ, Скопје, од осамостојувањето во 2007 до 2010 година	1	4
2.	Претседател на Управен одбор на ЈЗ-УКДБ, Скопје, 2010-2015	1	6
3.	Член на Управниот Одбор (Steering Committee member, advisory board мембер) на J- Project on PID for Central-East European Country, од 2006 до денес		2
4.	Член е на EDQM - EC (European Directorate for the Quality of Medicines and Health Care) –Council of Europe (директорат за квалитет на крвни деривати-имуноглобулини)		2
5.	Член на групата за изготвување на IVIG Euro Map, и претставник на Македонија од 2011 до денес		2
6.	Член на Комитетот за имунизација при МЗЗ и WHO за воведување на нови вакцини - од 2014 до денес		2
7.	Член е во проектот за ТЕЛЕМЕДИЦИНА при МЗЗ на МК		2
8.	Раководител за формирање на национален регистар на пациенти со ПИД	1	2
9.	Награда за постигнувања во струковата организација - самостојна		
1.	DIPLOMA - Macedonian Medical Society, 2002 (for the contribution and engagement in the labour of the Macedonian Medical Society)	3	3
2.	PRIMARIUS - Ministry of Health, 2003	3	3
3.	PLAKETA - Macedonian Medical Society, 2005 (highest reward for the contribution to realize the aims and tasks of the Macedonian Medical Society)	3	3
10.	Студиски престој во странство		

1.	4-месечен престој во педијатриската болница Ulevaal Sykehus, Oslo, Norway (1986/1987)	1	1
2.	4-неделен престој во единицата за имунологија при Институтот за мајка и деца, Нов Белград, 1984, 1992	0,5	0,5
3.	2 -неделен престој / во три познати педијатриско - имунолошки одделенија во INSERM болниците во Париз, Франција, 1996 (Trousseau Hopital; Robert Debre Hopital; Bichat Hopital)	0,5	1,5
4.	2- месечен престој на Одделот за педијатриска имунологија во Necker Hopital , кај познатиот педијатар - имунолог, добитник за животно дело за генска терапија - Prof.A.Fisher, Париз, Франција, 1998	0,5	0,5
5.	2- неделен престој и учество на International Training Course, ECE IPI -centre for training and research, под наслов "Emerging infections diseases in eastern-central Europe", Дебрецен, Унгарија, 1999	0,5	0,5
6.	1- месечен престој во Англија, Оксфорд , во "Ser William Dunn School of Pathology" кај Prof.Dr.Simon Gordon ; во "John Redcliffe Hospital" кај Prof.Dr.Helen Chapel , во "Great Ormond Street Hospital" во Лондон кај Prof.Dr.C.Kinnon , на Одделението за трансплантација на коскена срцевина кај пациентите со примарни имунодефицити, 2002	0,5	1,5
вкупно			52

Професионални референци на кандидатот за избор во звање	поени
---	-------

Наставно -образовна дејност	136,23
Научноистражувачка дејност	183,85
Стручно- апликативна дејност	14
Дејности од поширок интерес	52
ВКУПНО	386,08

Рецензентска комисија

Проф. д-р Мирјана Кочова с.р.

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ с.р.

Проф. д-р Ката Мартинова с.р.

Доц. д-р Аспазија Софијанова с.р.

Доц. д-р Соња Бојациева с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Татјана Јаковска и д-р Кристина Миронска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Татјана Јаковска и д-р Кристина Миронска поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето доцент по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Татјана Јаковска и д-р Кристина Миронска да бидат избрани во звањето доцент по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет.

Рецензентска комисија

Проф д-р Мирјана Кочова с.р.

Проф д-р Стојка Нацева Фуштиќ с.р.

Проф д-р Ката Мартинова с.р.

Доц. д-р Аспазија Софијанова с.р.

Доц. д-р Соња Бојациева с.р

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА 3 НАСТАВНИЦИ ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО
ПРЕДМЕТОТ ИНТЕРНА МЕДИЦИНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ

Врз основа на член 132 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 35/08, 103/08, 26/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 41/14, 116/14, 130/14, 10/15 и 20/15), а во врска со членовите 9, 42, 46, и 48 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 274/13), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата XV редовна седница одржана на 22.2.2016 година, донесе Решение за избор на 3 наставници во сите звања по предметот ИНТЕРНА МЕДИЦИНА во согласност со конкурсот објавен на 2.2.2016 во дневните весници „Утрински весник“, „Дневник“ и „Коха“, и формираше Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Горица Брешковска, проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска, проф. д-р Даниела Чапароска, проф. д-р Љубица Гергиевска Исмаил и проф. д-р Гоце Спасовски. На конкурсот се пријавија: насл.доц.д-р Марија Вавлукис, насл.доц.д-р Магдалена Отљанска, в.н.сор. д-р Деска Димитриевска, н.с. д-р Златица Димитријевиќ Гошева, насл.доц.д-р Андон Чибишев, и в.н.сор.д-р Нико Беќаровски. Комисијата, по деталното разгледување на документите, го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Насловен доцент д-р Марија Вавлукис

Биографски податоци

Родена е во Битола 1964 година. Средното медицинско училиште го завршила во Скопје со одличен успех, а во учебната 1982/83 година се запишала на Медицинскиот Факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, на кој дипломирала со просек 9,32 во септември 1988 година.

Кандидатката волонтирала на Институтот за срцеви заболувања од мај 1990 година до 1-ви јануари 1994 година, од кога се вработила. Од 1 октомври 1992 година е вклучена како помлад научен истражувач во проектот финансиран од Министерството за наука “Краткотрајни и долготрајни ефекти од фибринолитичната терапија кај пациенти со акутен миокарден инфаркт”, во траење од 1991-94 година, под водство на проф. Лазар Србиновски.

Стручно-апликативна дејност и стручно-усовршување:

Специјализација од областа на интерна медицина запишала во ноември 1993, а специјалистички испит положила во февруари 1998 година, кога се стекнала со звањето специјалист по интерни болести. Супспецијализација од областа кардиологија завршила во декември 2008 година, од кога е супспецијалист кардиолог.

Покрај клиничката практика во амбулантско и болничко водење на болни со кардиоваскуларни заболувања, и водење на болни во единица за интензивна коронарна нега, оспособена е и за самостојно практикување на неколку неинвазивни дијагностички иследувања-методи: ергометриско оптоварување-изведување на коронарен стрестест; анализа на 24-часовно ЕКГ и АБП мониторирање по Холтер; миокардна перфузиона томосцинтиграфија, каде што е еден од воведувачите во редовна клиничка практика на СПЕКТ миокардната перфузиона томосцинтиграфија (во Македонија) во 1999 година, а поседува и базични познавања од ехокардиографија како и срцевата магнетна резонанца.

Од 1.9.2013 година е на работно место шеф на Единицата за интензивна коронарна нега.

Стручно-научното усовршување постојано го надоградува преку активно учество на конгреси, семинари, симпозиуми и стручни престои од областа на нуклеарна кардиологија во Атина, 1999 година, Виена, 2001 година, Прага, 2007 година, Барселона, 2009 и Амстердам, 2011 година, како и програми за обука во Братислава, 2003 година во организација на IAEA, и во Белград, 2002 година во организација на ESC, 2008 година, медицинскиот семинар во Салцбург за Cardiac imaging, 2011 година едномесечен едукативен престој – набљудувачки програм во организација на ААФ-ОМИ, во областа на cardiac CT and MRI, под менторство на проф. Рајнмилер во Универзитетската клиника за радиологија при Медицинскиот универзитет во Грац, Австрија, 2012 година, на медицинскиот семинар во Сацзбург за дијабет и КВБ.

Членување и активност во стручни асоцијации:

Член е на повеќе асоцијации и здруженија: Македонско кардиолошко здружение, Европско здружение по кардиологија, Европско здружение за срцева слабост (во кој состав активно учествува како претставник на Македонското здружение за кардиологија на два Самити за срцева слабост, првиот одржан во Белград, Р. Србија во ноември 2011 година и третиот одржан во Валенција, Шпанија, во октомври 2013 година), Европско здружение за атеросклероза и превенција, Европско здружение за акутна срцева нега (во кој состав активно учествувала како координатор за АСН на Македонското здружение за кардиологија на Самитот за АСН одржан во Софија, Антиполис, Франција во 2013 и 2014 година), како и Работна група за нуклеарна кардиологија при ESC, МЛД, Лекарска комора на Македонија, Македонско здружение за хипертензија.

Активно учествувала во работата на ЛКМ, каде извршува работни задачи како член на испитна комисија за полагање стручен испит по медицина на докторите по медицина, член на работна комисија за лиценцирање и релиценцирање на лекари, како и член на работната група за меѓународна соработка (активен член во моментот). Во тој контекст била член на организациониот тим за организација на ZEVA- состанок одржан

во Скопје во септември 2011 година (состанок на лекарските комори на земјите од Централна и Југоисточна Европа).

Координатор е на американско-австриската фондација - Отворен медицински институт за Македонија, каде што активно работи на промовирање на медицинските програми на оваа фондација и логистичка поддршка на лекарите од нашата земја кои ги посетуваат овие програми.

Во рамките на оваа програма, во земјава таа организираше три еднодневни симпозиуми, првиот одржан во склоп на 4 Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество во 2010 година *Cardiac Imaging*, во организација на ААФ-ОМИ со Македонското здружение по кардиологија и Медицинскиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, поканет предавач: Prof. Rainer Rienmuller, вториот во јуни 2011 година, во организација на ААФ-ОМИ со Медицинскиот факултет и Центарот за семејна медицина во областа на *семејната медицина*, поканет предавач: Prof. Manfred Meier, и третиот одржан во склоп на 5 Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество на 4 јуни 2014 година на тема *кардиодиагностика*, поканет предавач: проф. Небојша Лалич.

Член е на Граѓанското здружение “Здружение на граѓани, ВЕБ-ДОКТОРИ, здружение на лекари”, каде што активно работи на унапредување на здравствената едукација на здравствените работници во државата преку интернет базирана КМЕ, преку веб- порталот: www.webdoctor.com.mk. На овој веб-портал кандидатката е автор на три интернет базирани КМЕ содржини акредитирани во ЛКМ и тоа: *нова универзална дефиниција на миокарден инфаркт, ХТА и солта*, и *нова шрејша универзална дефиниција на миокарден инфаркт*, акредитирани од Лекарската Комора на Македонија.

Во 2001 година била едуцирана, а потоа вклучена како едукатор-фасилитатор во *Тренинг програмата за едукација на лекари од Примарна здравствена заштита во Република Македонија за рационална примена на лекови*, при Министерството за здравство, финансирано од СЗО и Светска банка, во рамките на Проектот за транзиција на здравствениот сектор.

Во текот на 2006 година во рамките на Проектот за управување со здравствениот сектор, реализиран од МЗ и ЛКМ ја поминала Обуката за клучни тренери, за ментор.

Во февруари 2009 година е избрана за член на *Работната група за поддршка на Имплементацијата на клиничките улогива (медицина заснована на докази)*, во рамките на – Проект за управување на здравствениот сектор во Р. Македонија, финансиран од Светска банка, во реализација на Министерството за здравство.

Во 2012 година била член на *Работната група за обновување на Прејораките за лекување*, организирана од Министерството за здравство, од која активност е произлезена и печатена монографија.

Од март 2012 година е член на експертскиот тим за имплементација на *Проектот за ПЕТ (позитрон емисиона томографија) во Република Македонија*, при Министерството за здравство.

Член е на:

-Работна група за *проверка и ажурирање на клинички уџаџиња за џрактикување на медицина базирана на докази изјавени во 2006/2007, од декември 2011;*

-постојаната работна група за *ажурирање на клиничките уџаџиња;*

-Работната група за *превод и стручна редактура на клиничките уџаџиња од NICE, при МЗ, септември 2013;*

-Работната група за *спроведување едукацији на вработените во Ишните медицински служби во Р. Македонија, при МЗ.*

-Работна група за *стручен надзор над рационалните уџаџиња на лекови, МЗ, 2014;*

-Работна комисија за *изработка на семените од Стратешки Оперативен План (СОП), при МЗ, јуни, 2014;*

Работна група за подготовка на *Програма за едукација за базична кардиопулмонална ресусципација (БКПР) и примена на наворешни автоматски дефибрилатори (НАД) – ПАД програма, при Министерството за здравство од јуни 2012 година, каде што е организатор и реализатор на програмата со која досега се опфатени околу 2000 немедицински лица.*

Била ангажирана како *стручен редактор во редакција на одбрани поглавја на преводите на Учебниците по Интерна медицина од Харисон-проект на Владата на Република Македонија, кој излезе од печат во 2013 година.*

Научна дејност и научно усовршување:

Во ноември 2002 година го одбрала магистерскиот труд под наслов: “Миокардна перфузиона томосцинтиграфија во дијагноза, ризик стратификација, евалуација на терапија и прогноза на болни со КАБ. Во февруари 2008 година ја одбрала докторската дисертација на тема “Предиктори на клиничкиот тек по хируршка ревакуларизација на миокардот кај пациенти со коронарна артериска болест”, и се стекнала со звање Доктор по медицински науки.

Автор или коавтор е на над 180 стручни и научни труда презентирани на домашни и меѓународни конгреси и печатени во стручни списанија. Досега била соработник во четири проекти финансирани од Министерството за наука, и тоа во горенаведениот каде што учествувала како млад научен истражувач, како и следните: “Дијагноза, ризик стратификација, евалуација на терапија и прогноза на коронарната артериска болест со методот на миокардна перфузиона сцинтиграфија”, во периодот 2000-2003 година, под водство на н. сов. д-р. ЈеленаМаксимович, “Клиничка евалуација, следење, прогноза и квалитет на живеење по успешна ревакуларизација со аорто-коронарна байпас хирургија кај пациенти со Коронарна артериска болест”, во периодот 1999-2002 година, под раководство на проф.д-р. Владимир Борозанов и проф. д-р. Љубица Георгиевска-Исмаил, како и “Појава и прогресија на коронарната артериска болест на срцето кај пациенти со шеќерна болест тип 2“, под раководство на

проф.д-р. Љубица Георгиевска Исмаил и проф.д-р. Владимир Борозанов, во периодот 2003-2006 година.

Исто така кандидатката била соработник и на еден меѓународен проект “Assesment of left ventricular function in coronary artery disease with nuclear techniques”, во организација на ИАЕА, под раководство на ас д-р Венијамин Мајсторов, во периодот 2007-2011 година.

Наставна дејност:

Од јуни **1996** година е избрана за помлад асистент, а во 1999 година за асистент по предметот интерна медицина на Медицинскиот факултет, со вршење на практична настава на студентите од Медицинскиот, Стоматолошкиот и Фармацевтскиот факултет, до 2007 година.

Во учебната 1998/99 година била хонорарен професор по предметот интерна медицина во Средното медицинско училиште Др.Панче Караѓозов во Скопје.

Во периодот од ноември 2001 година била едуцирана, а потоа вклучена како едукатор-фасилитатор во програмата за обука за едукација на лекарите од примарна здравствена заштита во Република Македонија за рационална примена на лекови, при Министерството за здравство, финансирано од СЗО и Светска банка.

Од јуни 2005 година е избрана за испитувач-член на комисија за полагање државен испит за лекари при Лекарската комора на Македонија.

Од 2010 година е реизбрана за асистент на Медицинскиот факултет каде што е вклучена во наставата по ЕКТС системот за студентите од студиската програма: општа медицина по предметите: интерна медицина, клиничко иследување, ургентна медицина, фамилијарна медицина, основи на научно- истражувачка дејност, и на студентите од ТСС – медицински сестри, логопеди, физиотерапевти и рентген-технолози.

Вклучена е и во едукацијата на специјализантите по семејна медицина во организација на Центарот за семејна медицина при Медицинскиот факултет.

На 1.10.2010 година е избрана во звањето насловен доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитетот “Гоце Делчев“ во Штип, каде што е вклучена во теоретската настава на студиските програми: општа медицина, стоматологија, медицински сестри, лаборанти, акушерки, физиотерапевти, за настава од областа на интерна медицина.

Од 2010 година, исто така е вклучена во едукацијата на специјализантите по семејна медицина како едукатор и ментор, во организација на Центарот за семејна медицина при Медицинскиот факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Скопје.

Од 7.6.2012 година е избрана во звањето насловен доцент по интерна медицина на Медицински Факултет во Скопје, и во тој контекст е вклучена во теоретската настава за постдипломски студии, и активно учествува во одржувањето на практичната настава на додипломските студии.

Со почетокот на новата студиска програма за специјализации од 1.10.2013 година била коментор на тројца специјализанти по интерна медицина, до почетокот на декември истата година, кога таа активност е термински усогласена со законска регулатива.

Оценка од самоевалуација

Кандидката како насл.доц.д-р Марија Вавлукис, во 2015/2016 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет и тоа: интерна медицина – 9,93, клиничко испитување – 8,34, ургентна медицина 9,80.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: _____ **Марија Угрин Вавлукис** _____

(име, татково име и презиме)

Институција: _____ **Медицински**
Факултет Скопје _____

(ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија) _____

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: _____ **интерна медицина** _____

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Одржување на вежби	

	<p><u>1996- 2007(11 години)</u></p> <p>- интерна медицина (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x11 години) x 0.03 = 23,76</p> <p>- интерна пропедевтика. (12 вежби x2 семестри x 3 часа/неделно x9 години) x 0.03 = = 23,76</p> <p>- стоматолози (12 вежби x2 семестри x 3 часа/неделно x9 години) x 0.03) = 23,76</p>	71.28
	<p><u>Og (2010-2015) (6 години)</u></p> <p>- интерна м (5 вежби x 2 семестри x 3 часа по 5 години 0.03) =4.5 - клиничко исп. (3 вежби x 2 семестри x 3 часа по 5 години 0.03)= 2.7</p> <p>стоматолози(2 вежби x 2 семестри x 3 часа по 5 години 0.03)=1.8 - ургентна м (1 вежба x 2 семестри x 3 часа по 5 години по 0.03) =0.9</p> <p>- фамилијарна медисина (2 вежби по 2 семестри x 3 часа x5 години) = 1.8</p> <p>-ОСНАР(5 вежби x 2 семестри x 3 часа по 5 години 0.03) =4.5</p>	13.5
	Одржување на здравствена клиничка практика (1 семестар x 4 студенти x5 години x0.2) = 4	4.0
	Консултации со студенти (46 семестри x 10 студенти) x 0.002 = 0.92	0.92
	Консултации со студенти во рамки на здравствена клиничка практика (10 семестри x 4 x 0,2) = 8	8.0
	Настава во школи и работилници	7.0
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Учесник</u>: Third Summer School for Emergency Medicine in Macedonia – 4-8, July 2012, Ohrid, Macedonia, “Acute coronary syndrome, Aortic dissection, Pulmonary thromboembolism-triple rule out” (1x1) • <u>Раководител-организатор</u> и предавач на Работилница за ОСБО и АНД (основно срцево-белогробно оживување и автотомиска надворешна дефибрилација), 37-ми Интернационален Медицински Научен конгрес за студенти по медицина и млади доктори, Охрид мај, 2014 година (1x1) • ЕАЕ Teaching Course of advance echocardiography, Скопје, 26-27 October, 2012 (1x1) • Ехокардиографска школа, 28-30.10.2013, Скопје (1x1) • Работилница за механичка вентилација за возрасни и деца/практичен тренинг, 28.01.2011 (1x1) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • The Second National GCP Seminar training in RM: “Ethical and regulatory aspects of GCP”, December 2015 (1x1) • Antimicrobial stewardship: Improving clinical outcomes by optimization of antibiotic practices, Skopje, June 2015 (1x1) 	
	Член на комисија за оцена и одбрана на докторат: 3x0.5=1,5	1.5
	<ul style="list-style-type: none"> • Високосензитивни и специфични биохемиски параметри и срцеви маркери во функција на брзо дијагностицирање на инфаркт и реинфаркт на миокардот”, изработена од Сашка Домазетовска, ово јуни 2013 година на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје. • “Дијагностички маркери за предвидување на ефикасноста и токсичноста на статините – ефекти на генетските варијации на SLCO1B1”, од Арлинда Дака, во март 2015 година на Фармацевтскиот факултет при Универзитетот” Св. Кирил и Методиј” во Скопје. • “Коронарна артериска болест и биолошки маркери на оксидативен стрес”, изработена од Гордана Камчева, на Медицински факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје. 	
	Научно популарна статија во стручно методско списание	1.0
	WMJ (World Medical Journal vol 56: American Austrian Foundation in Macedonia)	
	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум	1.0
	Марија Вавлукис. Вежба 5. Срцева слабост и кардиомиопатии. Во Серафимов В, главен уредник. Интерна медицина/практикум за вежби. Македонска ризница, Куманово, 2004: 35-50	
		107,21

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во национален научен проект (3x3=9)	9
	1. Дијагноза, ризик стратификација, евалуација на терапија и прогноза на коронарната артериска болест со методот на миокардна перфузиона сцинтиграфија. Научен проект број 40146800/0	
	2. Клиничка евалуација, следење, прогноза и квалитет на живеење по успешна ревакуларизација со аорто-коронарна бајпас хирургија кај пациенти со коронарна артериска болест. Научен проект број 40079798/0	
	3. Појава и прогресија на коронарната артериска болест на срцето кај пациенти со шеќерна болест тип 2. Научен проект број 40168002/0	
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	32.0
	<ul style="list-style-type: none"> • Поповска М, Накова М, Пешевска С, Ангелов Х, Кандикјан П, Бушева М. Влијанието на бета-адренергичните блокатори во формирањето на забниот камен. <i>Мак. Стоматол. преглед</i>. 1997; 21(1-2):9-13. (4X60%=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Б.Танева, Л. Груева, М.Вавлукис, Л.Поповска. Современ пристап во терапија на хроничната срцева слабост-посебен осврт на бета-блокаторите. <i>Мак Мед преглед</i> 1998; бр 1-2, стр 32-35. (4X0.60%=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Вавлукис М, Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ. Предиктори на клиничкиот тек по хируршка ревакуларизација на миокардот кај пациенти со коронарна артериска болест. <i>Acta morphologica</i> 2006; Vol 3 (1): 47-52 (4X80=3.2) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Вавлукис М, Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Поп-Ѓорчева Д, Танева Б, Бошевски М, Мајсторов В, Пеовска И, Костова Н. Клиничко значење на постоперативната промена на левокоморната функција кај пациенти со исхемична кардиомиопатија третирани со CABG. <i>Physioacta</i> 2007; Vol I; No. I 55-70. (4X60=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Георгиевска-Исмаил Љ, Вавлукис М, Поповска Л, Борозанов В. Влијание на индексот на телесната маса врз долгорочната прогноза кај пациентите по хируршка ревакуларизација на миокардот. <i>Мак Мед преглед</i> 2004; бр 1-2: 5-10 (4X60%=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Мајсторов В, Поп Ѓорчева Д, Васкова О, Вавлукис М, Пејовска И, Максимович Ј. Миокардна перфузиона томосцинтиграфија кај пациенти со блок на лева гранка. <i>Acta</i> 	

	<i>Morphologica</i> 2004; Vol.1(2), str.11-17. (4X0.60%=2.4)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Majstorov V, Pop Gjorceva D, Vaskova O, Vavlukis M, Peovska I, Maksimovic J, Kuzmanovska S. Levels of C-reactive protein in patients with normal myocardial perfusion. <i>Acta morphologica</i> 2007; Vol.4(1), p. 23-7. (4X60%=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Пејовска И., Давчева-Павловска Ј., Максимовиќ Ј., Вавлукис М., Поп Ѓорчева Д., Мајсторов В. Приказ на случај - детекција на тивка миокардна исхемија кај дијабетичар со помош на миокардна перфузиона сцинтиграфија. <i>Мак Мед Преглед</i> 2002; бр. 1-2, стр.63-68. (4X6.0=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Мајсторов В, Поп Ѓорчева Д., Вавлукис М., Пеовска И., Максимови; Ј.,Васкова О., Кузмановска С., Здравеска-Кочовска М: Вредности на НТ-ПРОБ натриуретичен пептид кај пациенти со стабилна коронарна артериска болест. <i>Physioacta</i> 2008; Вол.2 (2), п.73-80. (4X60=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Вавлукис М, Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Попоска Л, Костова Н. Предвидување на клинички исход по ревакуларизација кај пациенти со хронична коронарна артериска болест. <i>Мак Мед преглед</i>, год 56, 2002, стр. 54-60. (4X60=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Вавлукис М, Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Попоска Л, Трајков, Танева Б. Евалуација на пациенти со хронична исхемична левокоморна дисфункција-проценка на миокарден вијабилитет. <i>Мак Мед преглед</i>, год 55, 2001, стр 225-9. (4X60=2.4) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Б.Танева, Ј.Давчева-Павловска, Е.Србиновска, М.Вавлукис, Д.Проевска, А.Георгиев. Пресек на студиите за лекувањето на срцева слабост со бета-блокатори. <i>Мак Мед преглед</i>, год 56, 2002, бр 5-6, стр 300-3. (4X60=2.4) 	
	Трудови со оригинални резултати, објавени во научно /стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	78.514
	Vavlukis M , Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Pop Gjorceva D, Majstorov V, Peovska I, Paposka L, Taneva B, Kostova N, Trajcevski T. Can SSS (summed stress score) derived from MPI, be an accurate indicator of left ventricular function? Proceedings of the 5th International Congress on Coronary Artery Disease. Moduzzi editore 2003; p.381-386, (6x0.6=3.6)	
	Вавлукис М. Прогностичка моќ на нормална СПЕКТ миокардна перфузиона томосцинтиграфија кај пациенти со и без коронарна артериска болест. <i>Acta morphologica</i> 2011; vol 8(1) 105-10. (6x1=6)	
	Majstorov V., Pop Gjorceva D., Vaskova O., Vavlukis M. , Peovska I., Maksimovic J. Gender differences in detecting coronary artery disease with dipyridamole stress myocardial perfusion imaging using ^{99m} Tc sestamibi gated SPECT. <i>Contributions, Sec.Biol.Med.Sci., MASA XXVI</i> , 2005; p.93-102. (6x0.6=3.6)	
	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Davceva J, Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Bosevski M. Realationship between myocardial viability and improvement in left ventricular function and	

	heart failure symptoms after coronary artery bypass surgery. <i>Contributions, Sec.Biol.Med.Sci., MASA XXVIII/1, p.97-112, 2007. (6x0.6=3.6)</i>	
	Majstorov V, Pop Gjorcheva D, Vaskova O, Vavlukis M, Peovska I, Maksimovic J, Kuzmanovska S, Zdraveska- Kochovska M.: C-reactive protein in patients with normal myocardial perfusion and mild to moderate perfusion defects who have undergone myocardial perfusion imaging with 99mTc Sestamibi gated SPECT. <i>Contributions, Sec.Biol.Med.Sci, XXIX/1 p. 67-76, 2008. (6x0.6=3.6)</i>	
	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Pop Gorceva D, Majstorov V. Functional outcome and quality of life after coronary artery bypass surgery with severe heart failure and hibernated myocardium. <i>Nuclear Medicine Communications 2008; 29:215-221. (6x0.6=3.6+1.706=5.306 za 2008)</i>	
	Majstorov V, Pop Gjorcheva D, Vavlukis M , Peovska I, Maksimovic J, Vaskova O, Kuzmanovska S, Zdraveska-Kochovska M. N-terminal-proB natriuretic peptide in patients with stabile coronary artery disease evaluated for ischemia with myocardial perfusion imaging. <i>BMJ 2008; 109(7): 293-297. (6x0.6=3.6)</i>	
	Bosevski M, Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Meskovska S. Prognostic utility of carotid ultrasound and cardiac SPECT imaging in coronary artery bypass patients; <i>Nuclear Medicine Review 2006; Vol 9, 1, pp XX-XX. (6x0.6=3.6)</i>	
	Georgievska-Ismail Lj, Vavlukis M , Borozanov V. Predictive value of left ventricular function on prognosis in patients undergoing coronary artery bypass surgery. <i>Contributions, Sec. Biol. Med. Sci MASA 2005; XXVI 1. P 103-119 (6x0.8=4.8)</i>	
	Bosevski M, Borozanov V, Vavlukis M , Pemovska G, Georgievska-Ismail Lj. Carotid ultrasound, blood lipids and waist determination can predict a future coronary revascularization in the type 2 diabetic cohort. <i>Contributions, Sec. Biol. Med. Sci MASA 2007; XXVII, p 127-136 (6x0.6=3.6)</i>	
	Vavlukis M , Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Borozanov V. Predictors of In-Hospital morbidity and mortality in patients with coronary artery disease treated with coronary artery bypass surgery. <i>Contributions, Sec. Biol. Med. Sci MASA 2006; XXVII, 2 p 97-113 (6x0.6=3.6)</i>	
	Vavlukis M , Georgievska-Ismail Lj, Borozanov V. Factors influencing graft potency in patients who underwent CABG for treatment of CAD. <i>BMJ; 2006; 107 (8): 279-286. (6x0.6=3.6)</i>	
	Vavlukis M , Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Taneva B, Kostova N, Peovska I. Arterial hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization. <i>BMJ 2007; 108 (7):301-306. (6x0.6=3.6)</i>	
	Vavlukis M , Kotlar I, Chaparoska E, Pocesta B, Pejkov H, Boshev M, Kedev S. Antiphospholipid Syndrome - A Case Report of Pulmonary Thromboembolism, Followed with Acute Myocardial Infarction in	

	Patient with Systemic Sclerosis. <i>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences</i> . 2015 Dec 15; 3(4):705-709. (6x0.6=3.6)	
	Kamceva G, Vavlukis M , Kitanoski D, Kedev S. Newly Diagnosed Diabetes and Stress Glycaemia and Its' Association with Acute Coronary Syndrome. <i>Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences</i> . 2015 Dec 15; 3(4):607-612. (6x0.6=3.6)	
	Vavlukis M , Janakievski V, Pocesta B, Chaparovska E, Shehu E, Taravari H, Ristevski D, Kedev S. Thoracic aortic disease - aortic dissection Experiences of the University Clinic for Cardiology. Scientific Cooperations, Medical Workshops, 21-22 July, 2015, Istanbul, Turkey. Proceedings booklet, 41-52, Scientific Cooperation Publications, ISBN: 978-605-86637-6-3 (6x0.6=3.6)	
	Вавлукис М. Прогностичка моќ на нормална СПЕКТ миокардна перфузиона томосцинтиграфија кај пациенти со и без коронарна артериска болест. <i>Acta morphologica</i> 2011; vol 8(1) 105-10. (6x100%=6)	
	Bugiardini R, Cenko E, Ricci B, Vasiljevic Z, Dorobantu M, Kedev S, Vavlukis M , Kalpak O, Puddu PE, Gustiene O, Trninic D, Knežević B, Miličić D, Gale CP, Manfrini O, Koller A, Badimon L. Comparison of Early Versus Delayed Oral β Blockers in Acute Coronary Syndromes and Effect on Outcomes. <i>Am J Cardiol</i> . 2016 Mar 1;117 (5):760-7. doi: 10.1016/j.amjcard.2015.11.059. Epub 2015 Dec 13 (6x0.6=3.6 + 3.276=6.876)	
	Vavlukis M , Eftimov A, Zafirovska P, Caparovska E, Pocesta B, Kedev S, and Dimovski A. Rhabdomyolysis and cardiomyopathy in a 20-year old patient with CPT II deficiency. (in press) <i>Case Reports in Genetics</i> 2014; Article II, 5 pages; http://dx.doi.org/10.1155/2014/496410 (6x0.6=3.6)	
	A.Daka; A.Dimovski; A.Kapedanovska; M. Vavlukis ; A.Eftimov; N.Labachevski; K.Jakjovski; N.Matevska Geshkovska; D. Nebija; K. Mladenovska. Effects of the single nucleotide polymorphisms and haplotypes of SLCO1B1 gene on the pharmacokinetic profile of atorvastatin in healthy Macedonian volunteers. <i>Pharmazie</i> . 2015 Jul;70(7):480-8 (6x0.6=3.6+1.052=4.652)	
	Daka A, Dimovski A, Kapedanovska A, Vavlukis M , Eftimov A, Matevska Geshkovska N, Labachevski N, Jakjovski K, Gorani D, Kedev S, Mladenovska K. Frequencies of single-nucleotide polymorphisms and haplotypes of the slco1b1 gene in selected populations of the western Balkans. <i>Balkan J Med Genet</i> . 2015 Dec 30;18(1):5-21. doi: 10.1515/bjmg-2015-0001. eCollection 2015 Jun (6x0.6=3.6+0.5=4.1)	
	Секциско предавање на научен/стручен собир (8x1=8)	8.0
	Вавлукис М. Предиктивна моќ на перфузионите и функционалните параметри добиени со СПЕКТ МПС кај пациенти со КАБ. Секциски состанок на Здружението за нуклеарна медицина на Македонија на тема: Новини во нуклеарната кардиологија, јуни 2008, Дојран	
	Вавлукис М. Секундарна превенција кај пациенти со КАБ и останати атеросклеротични КВБ; Превенција на кардиоваскуларни	

	заболувања, стручен состанок на МЗК, Светски ден на срцето, 25 септември 2010, Скопје	
	Вавлукис М. Препораки за антитромботична терапија, стручен состанок на Здружението на трансфузиолози на РМ, март 2011, Скопје	
	Вавлукис М. “Ризични пациенти-ризични состојби во стоматологијата” Научен симпозиум, ФМН, УГД, Стоматолошка комора на Македонија, Штип, 2011	
	Вавлукис М. “Хипертензијата и нејзиниот третман-една цел, нов предизвик” Стручен состанок наменет за кардиолози и интернисти-кардиолози во организација на Крка Фарма ДООЕЛ, март, 2013	
	Вавлукис М. “Високо-сензитивен тропонин-докази, индикации и разумна примена”, стручен состанок на Македонско здружение за медицинска биохемија и лабораториска медицина, 12.06.2015, Скопје	
	Вавлукис М. “Медикаментозен антихипертензивен третман во светло на новите препораки”, стручен состанок на тематска единица “СВЕТСКИ ДЕН НА ХИПЕРТЕНЗИЈАТА”, стручен состанок на МАХ, 16.05.2015, Скопје	
	Вавлукис М. “Guidance and guideline JNC 8, nice, esc/ehs - во што во суштина се разликуваат”, стручен состанок на Здружение на лекари, 18.09.2015, Охрид, Македонија	
	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество (7x2=14)	14.0
•	Вавлукис М. Hypertension in patients treated with CABG surgery. 1 st International Symposium on hypertension. Osijek, Croatia, 2006.	
•	Вавлукис М. Can cardiovascular drugs influence clinical outcome in CABG patients. 2 nd Worls conference on magic bullets. Nurnberg, Germany, 2008.	
•	Вавлукис М. Pulmonary artery thromboembolisam – case report. AAF-OMI Visiting proffesorship in cardiology, 4th Macedonian Congress of Cardiology with international participation, Јуни 2010, Ohrid	
•	Вавлукис М. Миокардна перфузиона сцинтиграфија како метод за проценка на коронарната артериска болест кај жени. Коронарна артериска болест кај жени; Втора Бугарско-Македонска научна конференција, април, 2011, Софија, Бугарија	
•	Вавлукис М. Antithrombotic and antiplatelet strategies in acute coronary syndrome –dapt, 2 nd Joint Turkish-Macedonian Cardiology Meeting, May 4-6, 2012, Skopje, Macedonia	
•	Вавлукис М. Acute Pulmonary Oedema. Second International Emergency medicine Symposium organized by Emergency Physicians Association of Turkey (EPAT) and Sc Cyril and Methodius University, 11-14 th Apryl 2013, Skopje, Macedonia	

<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M. Non-invasive tests in CAD evaluation of patients with diabetes AAF-OMI Visiting proffessorship in cardiometabolism. Macedonian Congress of Cardiology with International Participation, 4, June, 2014, Skopje 	
<p>Учество на научен/стручен собир со реферат (устна презентација) (7x1)</p>	7.0
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Kostova N, Poposka L, Taneva B. Hypertension in patients with coronary artery disease treated with CABG surgery. Periodicum Biologorum; 2006; Vol 108; Suppl 1 (invited oral presentation), First International Symposium in Hypertension, Medicinski Fakultet, Josip Juraj Strossmayer, Osijek, Hrvatska (1x1) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Taneva B, Poposka L, Kostova N, Trajkov I, Boseski M. MPI in risk stratification and prognosis of patients with previous myocardial infarction. 11th Alpe Adria Meeting, 2003, Balaton Hungary (1x1) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Maksimovic J, Pop Gorceva D, Taneva B, Poposka L, Kostova N, Pejovska I. Risk stratification and prognosis of CAD patients with MPI-Does it really offer incremental prognostic information over clinical and angiographic data. 11th Alpe Adria Meeting, 2003, Balaton Hungary 	
<ul style="list-style-type: none"> • Вавлукис М, Борозанов В, Максимович Ј, Поп Горчева Д, Мајсторов В. Зголемувачко дијагностичко и прогностичко значење на миокардната перфузиона томосцинтиграфија. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, Книга на извадоци стр. 195. (1x1) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M, Kostova N, Pejovska I, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Bosevski M, Hristova E. The role of SPECT MPI in asymptomatic patient with diabetes mellitus (a case report based analyze), IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, June, 2010, Ohrid, Macedonia (1x1) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M. Acute heart failure precipitated by acute coronary syndrome, what should we treat first? (a case report based analyze), 5th Macedonian Congress in cardiology with international participation, June, 2014, Skopje, Macedonia (1x1) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M. Principles for diagnosis of CVD in diabetic patients. 4th Balkan Congress of nuclear medicine, Ohrid 3th-6th September 2015 . 	
<p>Учество на научен/стручен собир со реферат постер(22 x0.5)</p>	11.0
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M., Maksimovic J., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Peovska I. Dipyridamole myoscintigraphy in patients with left bundle branch block. J Nuc Cardiol, Vol. 8, No.1 . S7, 2001. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M., Maksimovic J., Dobrkovic L., Pop Gjorceva D., Poposka L., Majstorov V., Peovska I. Significance of ST-segment changes detected by ambulatory electrocardiographic monitoring and exercise treadmill stress testing in female patients who underwent myocardial perfusion scintigraphy. J Nuc Cardiol, Vol. 8, No.1 (supplement), S10, 2001 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vavlukis M, Maksimovic J, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Zdravevska M, Peovska I, Kostova N, Taneva B. Combined low level treadmill-dipyridamol versus dipyridamol stress protocol in patients undergoing 	

	SPECT MPI. Journal of Nuclear Cardiology; 2007; Voll 14 (2); S5.	
•	Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Kostova N, Peovska I. Prediction of ischemic cardiomyopathy development in CAD patients treated with CABG surgery with Tc99m mibi ECG-GATED SPECT MPI. European Heart Journal 2009; Voll 11, Suppl B; p14	
•	Vavlukis M, Kostova N, PopGorceva D, Zdravkovska M. Differential predictors for different cardiac events derived from SPECT MPI. European Heart journal Supplements, Abstracts of original contributions 10 th International Conference of Non-Invasive Cardiovascular Imaging, may, 2011, Amsterdam, Netherlands	
•	Vavlukis M. , Maksimovic J., Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj., Pop Gorceva D., Majstorov V., Peovska I., Popovska L., Meskova S., Trajceski T. Zgolemuvačko dijagnostičko i prognostičko značenje na miokardnata perfuziona tomoscintigrafija. 2 Makedonski kardiološki kongres, Kniga na izvadoci, str.195, Ohrid, 2002. (poster)	
•	Vavlukis M. , Maksimovic J., Pop Gorceva D., Majstorov V., Peovska I., Kostova N., Zdravkovska M., Hristova E., Poposka L., Taneva B. Modified Bruce/dipyridamole versus dipyridamole stress protocol in patients performing myocardial perfusion imaging. 3rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.69, 2006. (poster)	
•	Вавлукис М , Кедев С, Максимович Ј, Попоска Л. Dispersion of ventricular repolarisation and myocardial viability in patients with old myocardial infarction. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, Книга на извадоци стр. 72. (постер)	
•	Вавлукис М, Борозанов В, Максимович Ј, Кедев С, ПопГорчева Д. Relation of ST-segment elevation on Q leads with myocardial viability and potency of infarct related artery. 2 македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, Книга на извадоци стр. 185 (постер)	
•	Вавлукис М, Максимович Ј, Борозанов В, Георгиевска исмаил Љ, ПопГорчева Д, Мајсторов В, Пејоска И, попоска Л, Танева Б, Костова Н, Трајчески Т, Бошевски М, Јованова С, Ношпал М. Дали сумираниот стрес скор при оптоварување добиен при миокардна перфузиона томосцинтиграфија може да биде точен индикатор на левокоморната функција. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003. 11.9Р. (постер)	
•	Pejovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Kostova N, , Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. Mid-term outcomes after coronary artery bypass surgery in diabetic patients with ischemic cardiomyopathy and viable myocardium. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia (poster)	
•	Pop Gorceva D, Vavlukis M , Risteska N, Zdravevska kocova M, Miladinova D, Majstorov V, Stojanoski S, Zdravkovska M, Ahmeti I. Assessment of lower limb tissue perfusion with rest-dipyridamol 99m Tc MIBI scintigraphy in nondiabetic and diabetic patients. 2 nd Balkan Congress of Nuclear Medicine-BCNM 2013, May 8-12, 2013, Belgrade, Serbia (poster)	
•	Vavlukis M , Kostova n, pejovska I, pop Gorceva D, majstorov V, Zdravkovska M. Are there specific MPI SPECT study variables that can distinct ischemic from nonischemic cardiomyopathy? Heart Failure 2012, 19-22 May 2012, Belgrade-Serbia (poster) Heart failure	

	supplement (abstract) P 1114	
•	Shehu E, Vavlukis M , Janakievski V, Pocesta B, Taravari H, petkovska Z, Kedev S. Predictors of clinical outcome and mortality in patients with cardio-renal syndrome. Heart Failure 2012, 19-22 May 2012, Belgrade-Serbia (aworded poster for young investigator) Heart failure supplement .P 845	
•	Pop Gorceva D, Vavlukis M, Majstorov V, Ristevska N, Zdravevska kocova M, Ahmeti I, Stojanoski S. Rest-dipyridamol 99mTcMIBI lower limb muscle perfusion scintigraphy and myocardial perfusion scintigraphy in non-diabetic and diabetic patients (one-day protocol). ICNC11, 5-8 May 2013, Berlin Germany. (poster)	
•	Vavlukis M , Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Zdravevska kocova M, Stojanovski S, Zdravkovska M, Pejovska I, Ristevska N. Relationship between patients risk profile, myocardial and leg muscle perfusion pbtained by rest-dipyridamol 99mTcMIBI scintigraphy. ICNC11, 5-8 May 2013, Berlin Germany. (poster)	
•	Majstorov V, Pop Gorceva D, Vavlukis M , Zdravkovska M, Peovska I, Zdravevska Kocovska M, Kostova N. Perfusional and functional gated SPECT parameters and clinical outcome in patients with coronary artery disease. ICNC11, 5-8 May 2013, Berlin Germany.	
•	Vavlukis M , Janakievski V, Caparovska E, pocesta B, Shehu E, Taravari H, Risteviski D, Petkovska Z, Kedev S. Influence of acute worsening of chronic heart failure to renal function-paradigm of cardio-renal interaction. Конгрес на нефролозите на Македонија, 10-13 мај 2012, Скопје .	
•	M.Vavlukis , E.Caparovska, B Pocesta, E. Shehu, H. Taravari, I. Kotlar, D. Kitanovski, F. Janusevski, S. Kedev. Predictors of in-hospital mortality in patients with heart failure and testing of GWTG-HF risk scor in our own cohort of patients. European Congress of Heart Failure 2012. 17-20 May, 2014, Athens, Greece. European Journal of Heart Failure, Vol 16, Issue 2-May, 2014.	
•	I. Kotlar, M Vavlukis, E Caparovska, B Pocesta, E Shehu, H Taravari, D Kitanovski, I Bojovski, F. Tanevski, S. Kedev. Predictors of early rehospitalization in patients with acute coronary syndrome. 3 rd Annual Congress of The Acute Cardiovascular Care Association, 18-20th October 2014, Geneve, Switzerland. European Heart Journal Acute Cardiovascular Care Supplements, 2014.	
•	I. Bojovski, M Vavlukis, E Caparoska, B Pocesta, E Shehu, H Taravari, D Kitanovski, I Kotlar, F. Tanevski, S. Kedev. Anemia, Renal impairment and in-hospital mortality, in acute worsening chronic heart failure patients. 3rd Annual Congress of The Acute Cardiovascular Care Association, 18-20th October 2014, Geneve, Switzerland. European Heart Journal Acute Cardiovascular Care Supplements, 2014.	
•	D.Kitanovski, M Vavlukis, E Caparoska, B Pocesta, E Shehu, H Taravari, I Bojovski, I Kotlar, I Jovanovska, S. Kedev. Glucoregulation in diabetic and non-diabetic patients and the impact on early clinical outcome in patients with acute coronary syndrome.3rd Annual Congress of The Acute Cardiovascular Care Association, 18-20th October 2014, Geneve, Switzerland. European Heart Journal Acute Cardiovascular Care Supplements, 2014.	
	Апстракти објавени во зборник на конференција (105x1=105)	105

•	Pop Gjorceva D., Maksimovic J., Vavlukis M., Simova N., Bogdanova V., Miceva-Ristevska S., Majstorov V., Peovska I. Myocardial viability: nitrate enhanced gated SPECT MIBI Tc99m – an adequate alteration for Tl-201 rest-redistribution protocol. J Nuc Cardiol, Vol. 8, No.1 (supplement), S55, 2001. (1x1)	
•	Trajceska L, Sikole A, Zeqiri B, Zimbakov Z, Srbinovska E, Andova V, Bosevski M, Vavlukis M , Trajceski T. Association of left ventricular diastolic dysfunction with intra-diastolic hypotension in dialysis patients. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia (1x1)	
•	Zimbakov Z, Kotevski V, Arnaudova F, Vavlukis M , Sehu E: Does the outcome differ: Rate control vs. rhythm control in persistent atrial fibrillation. Ivth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia (1x1)	
•	Maksimovic J, Pejovska I, Kostova N, Vavlukis M , Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. Improvement of left ventricular function and quality of life after coronary artery bypass surgery in patients with heart failure and hibernated myocardium. IV Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia (1x1)	
•	Pejovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Kostova N, Bosevski M, Otljanska M, Hristova E. Prevalence of myocardial ischemia detected by myocardial perfusion SPECT in patients with metabolic syndrome. Ivth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia (1x1)	
•	Kostova N, Maksimovic J, Vavlukis M , Pejovska I, Zdravkovska M, Kostov I. Correlation between symptoms in diabetic patients and coronary artery disease detected by Tc 99m sestamibi gated myocardial perfusion SPECT. IV Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid.	
•	Majstorov V, PopGorceva D, Kuzmanovska S, Zdravevska Kocovska M, Vavlukis M , Peovska I, Kostova N, maksimovic J. C-reactive protein and myocardial SPECT perfusion imaging in risk stratification of patients with coronary artery disease. IV Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia.	
•	Vavlukis M , Janakievski V, Caparoska E, Pocesta B, Sehu E, Taravari H, Risteovski D, Petkovska D, Kedev S. Influence of acute worsening of chronic heart failure to renal function –paradigm of cardio-renal interaction. 4th Congress of nephrology with international participation, 10-13 May, 2012, Skopje.	
•	Peovska I., Maksimovic J., Davceva J., Vavlukis M. , Pop Gorceva D., Majstorov V. Blok na leva granka i koronarna arteriska bolest: evaluacija so dipiridamol 99mTc sestamibi miokardna perfuzionna scintigrafija. 2 Makedonski kardioloski kongres, Kniga na izvadoci, str.179, Ohrid, 2002.	
•	Maksimovic J., Pop Gorceva D., Vavlukis M. , Peovska I., Majstorov V. Miokardna perfuzionna scintigrafija vo kardiološkata dijagnostika, prognoza i rizik stratifikacija. 2 Makedonski kardioloski kongres, Kniga na izvadoci, str.180, Ohrid, 2002.	
•	Majstorov V., Spiroska V., Maksimovic J., Buseva M. , Ismail Lj., Jovanova S., Pop Gjorceva D. Assessment of coronary artery disease by	

	simultaneous myocardial perfusion scintigraphy and stress echocardiography. 2 Makedonski kardioloski kongres, Kniga na izvadoci, str.191, Ohrid, 2002.	
•	Ristevska N, Pop Gorceva D, Todorovska L, Vavlukis M , Ahmeti I, Stojanoski S, Ždravevska Kocova M. Simultaneous evaluation of coronary and peripheral artery disease with 99m Tc-MIBI scintigraphy in diabetic and non-diabetic patients. A pilot study. EANM 13, Annual Congress of the European Association of Nuclear Medicine, October, 2013, Lyon France, PW032	
•	.Bosevski M, Borozanov V, Vavlukis M , Georgievska-Ismail Lj. Presence of carotid artery disease in coronary artery patients with type 2 diabetes. 2006; Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 77 .	
•	Maksimovic J., Pop Gjorceva D., Peovska I., Davceva J., Majstorov V., Vavlukis M . GATED SPECT myocardial scintigraphy in detection of post stress myocardial stunning in patients with coronary artery disease. J Nuc Cardiol Vol.10, No.1, S11, 2003.	
•	Vavlukis M. , Borozanov V., Maksimovic J., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Poposka L., Taneva B., Boseski M., Peoska I. Risk stratification and prognostication of patients with old myocardial infarction with Tc99m mibi SPECT myocardial perfusion scintigraphy. J Nuc Cardiol Vol.10, No.1, S52, 2003.	
•	Vavlukis M. , Maksimovic J., Borozanov V., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Poposka L., Taneva B., Boseski M., Peoska I. Left ventricular ejection fraction measured by 2-D echocardiography, radionuclide ventriculography and Tc99m mibi ECG-gated SPECT MPI- are they comparable methods? J Nuc Cardiol Vol.10, No.1, S65, 2003. (abstract) (1x1)	
•	Pop Gjorceva D., Majstorov V., Maksimovic J., Miceva-Ristevska S., Vavlukis M. , Peovska I., Tosev S. Myocardial viability detection in moderate and severe LV dysfunction using nitrate enhanced SPECT Mibi. J Cor Art Disease Vol 5, No 1, S70, 2003. (abstract) (1x1)	
•	Majstorov V., Pop Gjorceva D., Maksimovic J., Tosev S., Miceva-Ristevska S., Buseva M. , Peovska I. Tl-201 vs. Tc-99m MIBI: Comparison of redistribution during the rest-redistribution protocol. J Cor Art Disease Vol 5, No 1, S84, 2003.	
•	Pavlovic J, Peovska I, Vavlukis M , Gorceva D, Majstorov V. Prognosis and risk stratification of diabetic patients after coronary stenting: Impact of silent ischemia on cardiovascular events. J Nuc Cardiol Vol.12(2), S30, 2005. (1x1)	
•	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Kostova N, Pop-Gorceva D, Majstorov V. Independent predictive value of myocardial viability on SPECT imaging for clinical outcome in patients who did not improve global left-ventricular function after coronary artery bypass surgery. European Heart Journal 2009; Vol 11, Suppl B; p24	
•	Maksimovic J., Peovska I., Vavlukis M. , Kostova N., Pop Gjorceva D., Majstorov V. Blood pressure and heart rate response during nitrate enhanced Tc-99m MIBI Gated SPECT in evaluation of myocardial viability. 3 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.67-8, 2006. (1x1)	

•	Peovska I., Maksimovic J., Vavlukis M. , Pop Gjorceva D., Majstorov V., Kostova N., Bosevski M. Relationship between extend of myocardial viability and post-revascularization improvement of left ventricular ejection fraction and quality of life. 3 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.68-9, 2006. (apstract) (1x1)	
•	Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Vavlukis M, Bosevski M, Trajceski T, Poposka L, Taneva B, Kostova N. Hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization. 2006; Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 93 (abstract) (1x1)	
•	Kostova N., Maksimovic Pavlovic J., Vavlukis M., Peovska I., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Zdravkovska M. Myocardial perfusion scintigraphy in diagnosis and prognosis of coronary arterial disease in patients with paced rhythm. 3 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.70, 2006.	
•	Majstorov V., Pop Gjorceva D., Maksimovic J., Vavlukis M., Peovska I. Myocardial perfusion findings in patients with diabetes according to the gender. 3 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.70-1, 2006.	
•	Hristova-Antova E., Srbinovska E., Trajcevski T., Vavlukis M., Otljanska M., Andova V., Grueva L., Caparovska E. Double pressured overload of the left ventricle due to an existence of a combined heart defect-coarctatio of the aorta and the aortic stenosis. Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 61 (abstract), Ohrid, 2010	
•	Majstorov V, Pop Gjorceva D, Maksimovic J, Vavlukis M, Peovska I, Kuzmanovska S. hs-CRP values in patients with normal myocardial perfusion. J Nuc Cardiol Vol.14(2), S43, 2007. (1x1)	
•	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Zdravkovska M. Diagnostic value of transient ishaemic dilation (TID) and increased lung uptake as markers of severe and extensive myocardial ischemia. J Nuc Cardiol Vol.14(2), S46, 2007.	
•	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Kostova N. Influence of hibernated myocardium on left ventricular remodelling in patients with severe ishaemic heart failure and coronary artery bypass surgery. J Nuc Cardiol Vol.14(2), S58, 2007.	
•	Peovska I, Bosevski M, Maksimovic-Pavlovic J, Vavlukis M. Is there a relationship between myocardial perfusion scintigraphy and carotid ultrasound findings in predictive model for coronary artery bypass patients? Journal of Nuclear cardiology; 2005; Vol 12 (2); S8	
•	Bosevski M, Tosev S, Borozanov V, Vavlukis M, Peovska I. Prognostic importance of functional parameters: ankle-brachial index and claudicating distance in coexisting peripheral and coronary artery disease. International Angiology; 2003; Voll 22, Suppl. 1, No3.	
•	Hristova-Antova E, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Otljanska M, Vavlukis M, Nospal M, Peovska I, Jovanova S. Importance of the atherogenic indexes in patients with valvular aortic stenosis as a predictor for CAD. Zbornik sazetaka YUECHO 1; Prvi Kongres Jugoslovenskog udruzenja za ehokardiografiju; 2004	
•	Trajceski T, Busljetik O, Petrovski B, Zimbakov Z, Josimovski S, Bosevski M, Vavlukis M, Poposka L. Radial artery thrombosis after percutaneous coronary intervention – what is the problem? Case report study. Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 38 (abstract), Ohrid, 2006 (1x1)	
•	Pavlovic J, Peovska I, Vavlukis M, Pop-Gorceva D, Hristovski Z, Taneva B, Bosevski M, Busletik O. Myocardial perfusion imaging can accurately assess ischemic preconditioning: the quantification of total ischemic burden. 2004. 12th alpe Adria Cardiology Meeting Abstract book (abstract) (1x1)	

•	Maksimovic J, Peovska I, Vavlukis M, Kostova N, Bosevski M, Pop-Gjorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. The role of SPECT MPI in diagnostic evaluation of asymptomatic patient with diabetes mellitus (case report based analyze). 4 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.114, 2010. (1x1)	
•	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop-Gjorceva D, Majstorov V, Kostova N, Zdravkovska M. Mid-term outcomes after coronary artery bypass surgery in diabetic patients with ischemic cardiomyopathy and viable myocardium. 4 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.116-117, 2010. (1x1)	
•	Majstorov V, Pop Gjorceva D, Kuzmanovska S, Zdraveska-Kochovska M, Vavlukis M, Peovska I, Kostova N, Maksimovic J. C-reactive protein and myocardial SPECT perfusion imaging in risk stratification of patients with coronary artery disease. 4 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.118, 2010. (1x1)	
•	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Kostova N, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdraveska M. Prevalence of myocardial ischemia in patients with metabolic syndrome detected by myocardial perfusion imaging. <i>Eur Heart J</i> Vol.13 (Suppl A), A 35, 2011. (1x1)	
•	Majstorov V, Pop Gjorceva D, Vavlukis M , Zdravkovska M, Peovska I, Zdraveska-Kochovska M, Kostova N. Perfusional and functional gated-SPECT parameters and clinical outcome in patients with coronary artery disease. <i>Eur Heart J</i> Vol.13 (Suppl A), A 85, 2011. (1x1)	
•	Vavlukis M , Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj Pop-Gorceva D, Poposka L, Majstorov V, Taneva B, Trajkov I, Pejaska I. Regional left ventricular function-is there the most accurate method for its evaluation. EUROECO 6, December 2002, P746 (1x1)	
•	Vavlukis M, Borozanov V, Maksimovic J, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Georgievska-Ismail Lj., Poposka L, Taneva B. CAN SSS (SUMMED STRESS SCORE) derived from tc99m mibi ecg-gated spect myocardial perfusion scintigraphy be an indicator of left ventricular contractile reserve. 14th Annual Meeting of Mediterranean Association of Cardiology and Cardiac surgery, Rhodes, Greece, October 2002	
•	Vavlukis M , Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska_Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Peovska I, Poposka L, Taneva B, Kostova N, Trajceviski T. Can SSS (summed stress score) Derived from MPI, be an Accurate Indicator of Left Ventricular Function. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003. (1x1)	
•	Vavlukis M , Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska_Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Poposka L, Taneva B, Peovska I, Boseski M. Which perfusion parameter acquired from myoscintigraphic study is best correlated with left ventricular function in patients with coronary artery disease. XIV Kongres kardiologa Srbije i Crne Gore sa mednarodnim ucescem, Beograd, 12-15 oktobar 2003, Sazetak radova-Suplement (1x1)	

•	Borozanov V, Georgievska Ismail Q, Vavlukis M. Failure to improve left ventricular function post revascularisation in patients with CAD and Ischaemic Cardiomyopathy-does it really predict worse clinical outcome. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003. (1x1)	
•	Georgievska-Ismail Lj, Poposka L, Vavlukis M , Borozanov V. Implications of silent myocardial ischaemia detected by ambulatory electrocardiography following coronary bypass surgery. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003. (1x1)	
•	Dobrkovic L, Poposka L, Vavlukis M , Arnaudova F. QT interval dispersion in patients with ischemic heart disease treated with Carvedilil. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003. (1x1)	
•	Poposka L, Dobrkovic L, Georgievska-Ismail Lj, Taneva B, Vavlukis M , Trajkov I, Arnaudova F. The relationship between the QT dispersion and arrhythmic events in patients with chronic ischaemic heart disease. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003. (1x1)	
•	Peovska I, Maksimovic J, Davceva J, Vavlukis M , Busletic O, Boseski M, Pop-Gorceva D. Gated SPECT assessment of myocardial perfusion after coronary stenting: evaluation of incomplete revascularisation in multivessel coronary disease. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003. (1x1)	
•	Pop-Gjorceva D, Majstorov V, Maksimovic J, Peovska I, Vavlukis M , Tosev S, Prevalence of myocardial hibernation in the patients with moderate and severe LV dysfunction by using nitrate enhanced SPECT MIBI. VIth International Conference of Nuclear Cardiology, Florence, Italy, 28-30 April 2003. (1x1)	
•	Maksimovic J, Pop-Gorceva D, Pejaska I, Davceva J, Majstorov V, Vavlukis M . GATED SPECT myocardial scintigraphy in detection of post stress myocardial stunning in patients with coronary artery disease. VIth International Conference of Nuclear Cardiology, Florence, Italy, 28-30 April 2003. (1x1)	
•	Majstorov V, Pop-Gorceva D, Maksimovic J, Tosev S, Miceva-Ristevska S, Buseva M , Pejaska I. Tl-201 vs. Tc-99m MIBI: comparison of redistribution during the rest-redistribution protocol. VIth International	

	Conference of Nuclear Cardiology, Florence, Italy, 28-30 April 2003. (1x1)	
•	52Maksimovic J., Vavlukis M. , Pejoska I., Pop-Gorceva D., Majstorov V. Left ventricular perfusion/function differences between ischemia and dilated cardiomyopathy assessed by SPECT myocardial imaging: visual and quantitative computer analysis. XVI-th International Congress CARS, Paris, 2002 (Computer Assisted Radiology and Surgery. Proceedings /Springer, 1111. (1x1)	
•	Maksimovic J, Pop-Gjorceva D, Peovska I, Valvukis M. Myocardial perfusion imaging in the evaluation of rest and post stress left ventricular function, myocardial viability and ischemia in patients with ischaemic cardiomyopathy. World Journal of Nuclear Medicine. 2002: 1 (Suppl 1), S: 86. (1x1)	
•	Majstorov V, Pop-Gjorceva D, Maksimovic J., Valvukis M. , Tosev. Nitrate enhanced Tc99m sestamibi gated SPECT in the assessment of myocardial viability. Trudot e referiran na VII Internacionalen Simpozium za kardiovaskularna nuklearna medicina, Peking maj 2002. Apstraktot e otpecaten vo World Journal of Nuclear Medicine. (1x1)	
•	Maksimovic J, Valvukis M , Peovska I, Pop-Gjorceva D. Evaluation and correlation of left ventricular diastolic dysfunction and myocardial perfusion scintigraphy findings in patients with coronary artery disease. World Journal of Nuclear Medicine. 2002: 1 (Suppl 1), S: 52. (1x1)	
•	Maksimovic J, Valvukis M , Peovska I, Pop-Gjorceva D. Diagnostic and prognostic evaluation of coronary artery disease in diabetic versus non-diabetic using myocardial perfusion SPECT. World Journal of Nuclear Medicine. 2002: 1 (Suppl 1), S: 85. (1x1)	
•	Taneva B, Davceva-Pavlovska J, Dejanova B, Vavlukis M , Kostova N, Andova V. Treatment with Carvedilol lowers plasma renin activity in chronic heart failure patients. 10th Meeting of Balkan Clinical Laboratory Federation, 17-21 September. Book of abstract, 2002, Ohrid, Abstr p .156. (1x1)	
•	Taneva B, Davceva-Pavlovska J, Vavlukis M , Kostova N, Pejovska I, Lazareva E, [ubeska-Stratova S. Vlijanieto na anemijata i kaheksijata vrz mortalitetot kaj bolni so hroni~na srceva slabost. Zbornik na apstrakti na XVI kongres na lekarite na Republika Makedonija so meѓunarodno ucestvo, Ohrid 4-7 juli 2003. R PO 41. (1x1)	
•	Kostova N, Taneva B, Kostov I, Vavlukis M , Poposka L, Jordanovski B. Prikaz na slucaj: restriktivna kardiomiopatija i refrakterni srceva slabost. Zbornik na apstrakti na XVI kongres na lekarite na Republika Makedonija so meѓunarodno ucestvo, Ohrid 4-7 juli 2003. R PO 41. (1x1)	

•	Попоска Л, Добркович Л, Горгов Н, Трајков И, Вавлукис М , Костова Н. Verapamil sensitive wide-QRS tachycardia. Сетак радова, XIV Конгрес кардиолога Србије и Црне Горе са меѓународним учешћем. Београд 12-15 октобар 2003. P139. (1x1)	
•	Попоска Л, Добркович Л, Георгиевска-Исмаил Љ, Вавлукис М , Трајков И, Арнаудова Ф. Влијание на левокоморната истисна фракција во појава на идни аритмогени збиднувања кај пациенти со коморна тахикардија. Прв Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16 септември 2003, Книга на извадоци, 11.7П. (1x1)	
•	Maksimovic J, Peovska I, Vavlukis M , Pop-Gorceva D, Majstorov V. Assessment of myocardial perfusion after coronary stenting and implications of incomplete revascularisation in multivessel coronary disease: role of gated SPECT. European Heart Journal, XIII ESC Congress 2003, 30 August-3 September, Vienna, Austria.1864. XIII (1x1)	
•	Bosevski M, Tosev S, Borozanov V, Meskoska S, Kostoska S, Vavlukis M , Peovska I. Prognostic importance of Fibrinogen and D-Dimers in coexistent Peripheral and Coronary Artery Disease. Program Syllabus Book, 14th Annual Meeting, June 6-8, 2003, Chicago, Illinois. P2. (1x1)	
•	Bosevski M, Tosev S, Borozanov V, Vavlukis M , Peovska I. Prognostic importance of functional parameters: ankle-brachial index and claudicating distance in coexistent Peripheral and Coronary Artery Disease. 15th Congress of the European Chapter of the International Union of Angiology Annual Congress of the French Society of Vascular Medicine and European Federation of the Societies of Ultrasounds in Medicine and Biology, October 8-10, 2003, Toulouse, France, Abstract Book	
•	Максимовиќ Ј, Поп-Ѓорѓева Д, Вавлукис М , Пеовска И, Мајсторов В. Проценка на лево вентрикуларна функција при миокарден инфаркт. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, Книга на извадоци стр. 32.	
•	Поп-Ѓорчева Д, Максимовиќ Ј, Вавлукис М , Симова Н, Мицева С. Актуелни модалитети на Тц 99 м МИБИ СПЕКТ миокардна перфузиона сцинтиграфија (МПС) во процена на миокарден варијабилитет. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002. Книга за извадоци стр. 171.	
•	Поп-Ѓорчева Д, Максимовиќ Ј, Вавлукис М , Пеовска И, Мајсторов В. Миокарден вијабилитет: перфузионо-функционална Тц 99м СПЕКТ студија по нитроглицерин-адекватна алтерација за Т1-201 рест редистрибуција протокол. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002. Книга на извадоци стр. 172.	

•	Поп-Ѓорчева Д, Максимовиќ Ј, Вавлукис М , Пеовска И, Мајсторов В. Миокарден вијабилитет: перфузионо-функционална Тц 99м СПЕКТ студија по нитроглицерин-адекватна алтерација за Т1-201 рест редистрибуција протокол. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002. Книга на извадоци стр. 172.	
•	Пеовска И, Максимовиќ Ј, Давчева Ј, Вавлукис М , Поп-Ѓорчева Д. Блок на лева гранка и коронарна артериска болест: Евалуација со дипиридабол. Тц 99м МИБИ миокардна перфузиона сцинтиграфија. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002. Книга на извадоци стр. 179.	
•	Максимовиќ Ј., Поп Ѓорчева Д., Вавлукис М. , Пеовска И., Мајсторов В. Миокардна перфузиона сцинтиграфија во дијагностиката, прогнозата и ризик стратификацијата. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002. Книгата за извадоци стр. 179.	
•	Танева Б, Давчева-Павловска Ј, Вавлукис М , Србиновска Е, Проевска Д, Јованова С, Андова В, Костова М, Пејков Х. Ефектот на бисопролол врз квалитетот на живот кај хронична срцева слабост. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни, 2002, Охрид. Книга на извадоци: 47.	
•	Танева Б, Малеска В, Дејанова Б, Давчева-Павловска Ј, Поповска Ј, Вавлукис М , Костова М, Андова В, Шубеска-Стратова С. Влијание на терапијата врз ренинската активност кај болни со хронична срцева слабост. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни, 2002, Охрид. Книга на извадоци: 46.	
•	Пеовска И, Максимовиќ Ј, Давчева Ј, Вавлукис М , Поп-Ѓорчева Д, Мајсторов Б, Мешковска С. Неинвазивна ризик стратификација и тераписка одлука кај коронарна артериска болест со помош на миокардна перфузиона сцинтиграфија и коронарен стрес тест. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни, 2002, Охрид. Книга на извадоци: 178.	
•	Мешковска С, Сидовска Б, Павловска Ј, Проевска Д, Бушева М , Калпак О, Лазарова Е. Влијание на основните ризик фактори за коронарна, периферна и каротидна атеросклероза. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни, 2002, Охрид. Книга на извадоци: 190.	
•	Бошевски М, Тосев С, Давчева Ј, Мешковска С, Андова В, Цапароска Е, Вавлукис М , Георгиевска Б, Трајцевски Т, Пеовска И. The Treadmill test in the diagnostic and prognostic evaluation of patients with peripheral and coronary artery disease. II македонски конгрес по	

	кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни, 2002, Охрид. Книга на извадоци: 194.	
•	Георгиевска-Исмаил Љ, Борозанов В, Вавлукис М , Клишески Т. Карактеристики на асимптоматска миокардна исхемија регистрирана со 24 часовно електрокардиографско мониторирање кај пациенти по хируршка реваскуларизација на миокардот. Книга на извадоци од II македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.14.33	
•	Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Вавлукис М . Предиктори за повторна хируршка реваскуларизација на миокардот. Книга на извадоци од II македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.10.25	
•	Јованова С, Спироска В, Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ., Отљанска М, Кедев С, Христовски З, Вавлукис М . Left ventricular diastolic dysfunction in coronary artery disease. Книга на извадоци од II македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.4.7	
•	Трајчески Т, Кедев С, Георгиевска-Исмаил Љ, Бошков В, Вавлукис М , Попоска Л, Христовски Ж, Бошевски М, Зимбаков Ж, Георгиевска Б, Јосимовски С. Морфиум и динамика на клиничка слика при акутен инфаркт на миокардот. Книга на извадоци од II македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.2.19. (1x1)	
•	Попоска Л, Добрковиќ Л, Кедев С, Вавлукис М и сор. Р Reperfusion at patients with acute myocardial infarction-a dynamic influence on QT dispersion. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: 70-71	
•	Трајчески Т, Кедев С, Борозанов В, Бошков В, Вавлукис-Бушева М , Бошевски М, Христовски Ж, Попоска Л, Антов С, Спироски И. Ефекти на лисиноприл на крвниот притисок рано при акутен миокарден инфаркт. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр38	
•	Добркович Л, Попоска Л, Вавлукис М , Трајков И, The impact of Bisoprolol on QT dispersion and the occurrence of ventricular arrhythmias in patients with Coronary Artery Disease. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр 70-71	
•	Попоска Л, Добрковиќ Л, Вавлукис М , Трајков И, Чапаровска Т, Спироски И. Follow up and management of the patient with non-sustained ventricular tachycardia detected on 24 hours-Holter ECG	

	monitoring. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр70-71	
•	Ношпал М, Арсова В, Отљанска М, Сидовска Б, Вавлукис М , Проевска Д, Христова Е, Јованова С, Златановиќ Н. Корелација на вредностите на Липопротеинот (а) во крвта со степенот на коронарната стеноза. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр 104	
•	Daka A, Nestorovska K A, Radivojsa I, Mladenovska K, Vavlukis M , Dimovski A. Frequency of organic anion transporting polypeptide 1B1 SLCO1B1 gene variants in populations of patients treated with atorvastatin. 42 nd ESCP Symposium on Clinical Pharmacy, Barcelona, 2012	
•	Peovska I, Srbinovska-Kostovska E, Otljanska M, Arnaudova F, Vavlukis M , Kostova N, Hristova E. Myocardial gated SPECT imaging in asymptomatic diabetic patients: clinical decision and optimal therapeutic approach. CroEcho 2013, Cardiologia Croatica, June 2013	
•	Taravari H, Vavlukis M , Janakievski V, Caparovska E, Pocesta B, Shehu E, Risteovski D, Petkovska Z, Kedev S. Diuretic therapy in patients with acute heart failure, in whom do we help, and in whom do we harm? Acute Cardiac Care 19-22 October 2012, Istanbul, Turkey. European Heart Journal: Acute Cardiovascular Care October 2012 1: 7-190, abstract I35	
•	R.Bugiardini; E.Cenko; S. Kedev; M. Vavlukis ; Z. Vasiljevic; M. Dorobantu; O. Gustiene; B. Knezevic; D. Milicic; M. Dilic; D. Trninic; O. Manfrini. Role of Age and Sex in Short-term Mortality After STEMI in Eastern Europe: the ISACS-TC Initiative. Conference: the American Heart Association's Scientific Sessions 2014, At Chicago, Illinois, Volume: Circulation.2014; 130: A18828	
•	R. Bugiardini, B. Ricci, E. Cenko, P.L. Amaduzzi, Z.Vasiljevic, M. Dorobantu, S. Kedev, O. Kalpak, M. Vavlukis , O. Gustiene, D. Trninic, B. Knežević, D. Miličić, M. Dilic, O. Manfrini, A.Koller, L. Badimon. Sex-related Differences In Acute Coronary Care Among Patients With Myocardial Infarction: The Role Of Pre-hospital Delay. J Am Coll Cardiol. 2015;65 (10_S): doi:10.1016/S0735-1097(15) 60008-0	
•	M.Zdraveska Kocovska, D.PopGorceva, V.Majstorov, M.Zdravkovska, S.Stojanovski, M.Vavlukis , N.Kostova. Artifact in myocardial perfusion spect. 2nd Balkan Congress of Nuclear Medicine-BCNM 2013 (May 8-12, Belgrade, Serbia. Abstract book.	
•	Камчева Г, Вавлукис М , Кедев С. Трансрадијален или трансфеморален пристап за примарни перкутани коронарни интервенции кај пациенти со акутен миокарден инфаркт со СТ –	

	сегмент елевација. 5 македонски конгрес по кардиологија, 4-7 јуни 2014, Скопје, Македонија. Зборник на апстракти .	
•	Пеовска И, Давчева Павловска Ј, Вавлукис М , Костова Н, Здравковска М, Мајсторов В, Поп Ѓорчева Д, Здравеска М. Оптимален тераписки пристап воден од присуство на миокардна исхемија кај асимптоматски пациенти со висок кардиоваскуларен ризик-улога на клинички, лабораториски и миокардни сцинтиграфски параметри. 5 македонски конгрес по кардиологија, 4-7 јуни 2014, Скопје, Македонија. Зборник на апстракти.	
•	Vavlukis M , Pocesta B, Spirovski I, Caparovska E, Shehu E, Taravari H, Kotlar I, Kitanovski D, Bojkovski I, Jovanovska I, Janusevski F, Kedev S. Acute heart failure in the contedzt of acute coronary syndrome (a case report). 5th Macedonian congress of cardiologz, june 4-7, 2014 Skopje, Macedonia. Abstract book .	
•	Kostova N, Otljanska M, Vavlukis M , Pop Gjroceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Stojanovski S, Kostov I. Detection of rapid progression coronary artery disease (CAD) in women – Case report. 5th Macedonian congress of cardiologz, june 4-7, 2014 Skopje, Macedonia. Abstract book	
•	Kostova N, Otljanska M, Vavlukis M , Paljoskoska Jordanova S, Kostov I. Atypical symptoms in Type A aortic dissection – Case report. 5th Macedonian congress of cardiology, june 4-7, 2014 Skopje, Macedonia. Abstract book	
•	95Pocesta B, Kotlar I, Vavlukis M , Pejkov H, Bosev M, Caparoska E, Shehu E, Taravari H, Kitanovski D, Bojkovski I, Jovanovska I, Kedev S. Pulmonary thromboembolism followed by acute myocardial infarction in patient with systemic lupus eritematodus – Antiphospholipid syndrome yes or no! (a case report). 5th Macedonian congress of cardiology, june 4-7, 2014 Skopje, Macedonia. Abstract book.	
•	Chaparovska – Velichkovska E, Vavlukis M , Pocesta B, Taravari H, Shehu E, Andova V, Kotlar I, Jovanovska I, Bojovski I, Kitanovski D, Janusevski F. Arterial Thrombosis of a Patient NJith Stomach Cancer. 5th Macedonian congress of cardiology, june 4-7, 2014 Skopje, Macedonia. Abstract book .	
•	Shehu E, Vavlukis M , Pocesta B, Caparovska E, Taravari H, Kitanovski D, Bojovski I, Kotlar I, Jovanovska I, Kedev S. Rhzthm disturbances in patients treated in Cardiac Intensive Care Unit. 5th Macedonian congress of cardiology, june 4-7, 2014 Skopje, Macedonia. Abstract book .	
•	Taneva B, Miletic B, Tosev S, Kostova N, Vavlukis M , Lazarova E. Anti-anginal and anti-ischemic effect of Trimetazidine in patients with stable	

	angina pectoris. 5th Macedonian congress of cardiology, june 4-7, 2014 Skopje, Macedonia. Abstract book .	
•	Vavlukis M , Mladenovska K, Daka A, Dimovski A, Kedev S. Effects of rosuvastatin versus atorvastatin alone or in combination, on lipoprotein (a): a single center study. <i>Cardiol Croat.</i> 2015;10(9-10):224.	
•	A Daka, AK Nestorovska, I Radivojsa, K Mladenovska, M Vavlukis , A Dimovski. Frequency of organic anion transporting polypeptide 1B1 SLCO1B1 gene variants in populations of patients treated with atorvastatin. <i>International Journal of Clinical Pharmacy.</i> October 2013, Volume 35, Issue 5, pp 866-1019 (abstract).	
•	Domazetovska S, Vavlukis M , Petrovska E, Sefedin B, Janikevik-Ivanovska D, Kuzmanovska S, Grozdanovska Naumovska M, (2014) Detection of circulating proteins and markers of oxygen deficit. In: IFCC Worldlab Istanbul 2014, 22-26 June 2014, Istanbul, Turkey.	
•	Vavlukis M , Kamceva G, Kitanoski D, Kotlar I, Taneski F, Janusevski F, Bojovski I, Shehu E, Taravari H, Kedev S. Diabetes in acute coronary syndrome patients: do we see only the tip of the iceberg? <i>Acute Cardiovascular Care</i> 2015, 16-19 October, Vienna, Austria, <i>European Heart Journal: Acute Cardiovascular Care</i> 2015, Vol. 4(S1) 5–348.	
•	Vavlukis M , Chaparoska E, Pocesta B, Kotlar I, Kitanoski D, Shehu E, Taravari H, Bojovski I, Ristski D, Kedev S. Predictors of in-hospital mortality in patients with acute or acute worsening chronic heart failure. <i>Acute Cardiovascular Care</i> 2015, 16-19 October, Vienna, Austria. <i>European Heart Journal: Acute Cardiovascular Care</i> 2015, Vol. 4(S1) 5–348.	
•	Peovska I, Davceva-Pavlovska J, Pop Gjorceva D, Zdravkovska M, Vavlukis M , Kostova N. Prognostic value of normal myocardial perfusion imaging in asymptomatic diabetic patients with moderate and high calcium score SCORE. 12 th International Conference on Nuclear cardiology and cardiac CT. 3-5 May, 2015, Madrid, Spain. <i>Eur Heart J</i> 2015; Volume 16 (suppl 1).	
	Вкупно	264.5

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И

ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред.	Назив на активност:	Поени
1.	Специјализација од интерна медицина	2,0
2.	Супспецијализација кардиологија	1,0
4.	Студиски престој во странство 0.5 x 9 =4.5	4.5
	<ul style="list-style-type: none"> • Stress echocardiography in Myocardial ischemia” EP, EBAC course, ESC, May 2002, Belgrade, Serbia 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Регионален курс обука за кардиоваскуларна нуклеарна кардиологија (IAEA), Братислава, Словачка, Februar, 2004 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Salzburg Cleveland Seminar in Cardiac Imaging, Salzburg Stiftung of American Austrian Foundation. 07-13 December, 2008, Salzburg, Austria 	
	<ul style="list-style-type: none"> • EAE Teaching course “Cardiac emergencies: what could be expected from echocardiography in diggerent clinical scenarios?”, October 22-23, 2010, Belgrade, Serbia 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Observership-Teaching course in non-invasive cardiac imaging, using MSCT and MR, Medical University, Graz, Austria 4-30 september 2011 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Salzburg Columbia seminar in diabetes, Salzburg Stiftung of American Austrian Foundation. 26.08-02.09. 2012, Salzburg, Austria 	
	<ul style="list-style-type: none"> • 41st ESOR Graz Tutorial, September 5-16, Graz, Austria ECOP 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Global Science Forum 2015: Addressing the clinical questions, 27-28 November 2015, Berlin, Germany 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction to the application of ulrich contrast agent injection for CT and MRI examinations, September 15, Graz, Austria 	
5.	Предавање на институции од јавен интерес, културно-информативни центри (3x0,5)	1.5
	<ul style="list-style-type: none"> • ESC-ACCF-AHA-WHF универзална (нова) дефиниција на миокарден инфаркт, 2008 • Артериска хипертензија и солта, 2012 • Трета универзална дефиниција на миокарден инфаркт, 2013 	
6.	Учество во комисији и тела на државни и други органи: (14X1)	14
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за поддршка на имплементацијата на клиничките упатства (медицина заснована на докази) (решение бр. 17-877/10д 2009, Министерство за здравство) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за проверка и ажурирање на клинички упатства за практикување на медицина базирана на докази изготвени во 2006/2007 (решение бр. 07-12442/1 од 2011, Министерство за здравство) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за превод и стручна редактура на клинички упатства од NICE (решение бр. 07-7113/1 од 2013, Министерство за здравство) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за подготовка на Програмот за едукација за базична кардио-пулмонална ресусцитација (БКПР) и примена на надворешни автоматски дефибрилатори (НАД) (решение бр. 08-5048, 2012, Министерство за здравство) (одржани повеќе од 50 предавања со вклучена практична обука на немедицински лица) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на експертскиот тим за импгт) во Република Македонија, Решение бр. 23-2159/1 од 6.3.2012, Министерство за здравство 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за спроведување на едукации за вработените во Итните Медицински Служби во Република Македонија (решение бр. 07-8889/1, 2012, Министерство за здравство) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна комисија за разработка на сегменти од Стратешки Оперативен План при Министерството за здравство на РМ. Решение бр. 07/60314 од 2014 год. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за стручен надзор над рационална употреба на лекови, МЗ на РМ, реш. Бр. 07-11641, 2014 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Комисија за лекови со АТЦ ознака Ц-лекови за кардиоваскуларен систем, Влада на РМ, 2014 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за ажурирање на клинички упатства, МЗ на РМ, реш. Бр. 07-5509, 2014 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Работна група за превод и адаптација на 200 (нови) кохранови упатства. Решение бр. Н-9929/1 од 29.09.2015, Министерство за здравство 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Комисија за меѓународна соработка при Лекарската комора на Македонија • Член на Работната група за потврдување на бодовите од КМЕ на докторите на медицина при ЛКМ • Член на испитни комисии за полагање стручен испит на докторите по медицина при ЛКМ 	
7.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија	1,0
	<ul style="list-style-type: none"> • Како член на Македонското кардиолошко здружение учествува во ревизија на 2014 ESC/ESA Guidelines on non-cardiac surgery: cardiovascular assessment and management 	
8	Награда за научни постигнувања од струкова организација - самостојно	3
	Best national abstract in recognition of Original Scientific Work on 5 th International Conference of Nuclear cardiology 2-5 May 2001, Vienna, Austria	

10.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ стручен собир (4 x1=4)	4.0
11.	<ul style="list-style-type: none"> • Организација на First Visiting Profesorship program in Cardiac imaging (AAF-OMI/Medical University Graz, Austria), juni 2010, Ohrid, Macedonia (1x1) • Организација на Second Visiting Profesorship program in Family medicine (AAF-OMI/Vienna Medical University, Vienna, Austria), juni 2011, Skopje, Macedonia (1x1) • Организација на Third Summer School for Emergency Medicine in Macedonia – 4-8, July 2012, Ohrid, Macedonia • Организација на Third Visiting Profesorship program in Cardiac Diabetology (AAF-OMI/Medical University Graz, Austria), juni 2014, Skopje, Macedonia (1x1) 	
11.	Член на организационен или програмски одбор на научен/ стручен собир	0,5
	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Организациониот одбор на 5-тиот Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. Скопје. 	
	Вкупно	31,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	107,21
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	264, 5
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	31,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	
Вкупно	403,21

Резидентска комисија

Проф. д-р Горица Брешковска с.р

Проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска с.р

Проф. д-р Даниела Чапароска с.р

Проф. д-р Гоце Спасовски с.р

Насл. доц. д-р Магдалена Отљанска

Биографски податоци

Насл.доц.д-р Магдалена Отљанска е родена во Скопје во 1960 година. Основно и средно образование завршила во Скопје. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во 1978 година, а дипломирала во јуни 1984 година, со средна оценка 9. На Универзитетската клиника за кардиологија вработена е во 1988 година. Во 1993 година завршила специјализација по интерна медицина, а во 2010 година завршила субспецијализација по кардиологија. Постдипломските студии на Медицинскиот факултет ги завршила со средна оценка 10.0 и успешно го одбрала магистерскиот труд со наслов „ примена на АЦЕ инхибитори кај хронична срцева слабост“. Во мај 2003 година ја одбрала докторската дисертација „Гранична хипертензија- евалуација на невроендокрините промени и нивниот ефект врз морфолошките промени на срцето.“

Наставно-образовна дејност

Насл.доц.д-р Отљанска е активно вклучена во изведувањето на редовната практична настава на Медицинскиот, Стоматолошкиот и Фармацевтскиот факултет во Скопје. Учеството и активноста ја изразува во наставата по предметите интерна медицина и клиничко испитување. Со воведувањето на ЕКТС системот континуираната активност продолжува по предметите интерна медицина -за студенти по општа медицина (вежби,семинар, клиничка пракса, потоа ментор на студенти), за студенти по стоматологија и фармација, клиничко испитување за студентни по општа медицина, ургентна медицина и фамиљарна медицина за студенти по општа медицина. Исто така била повремено вклучена и во изведување на практична настава за високите школи-медицински сестри и физиотерапевти. Во звањето помлад асистент избрана е во 1991 година, а во 1993 година во звањето постар асистент со 4 реизбора во истото звање.Во 2012 година е избрана за насловен доцент по предметот интерна медицина.

Коавтор е на : Практикум по интерна медицина под уредништво на проф.д-р Владимир Серафимовски.

Научно истражувачка работа

Секојдневно активно е вклучена во научната дејност на универзитетската клиника за кардиологија. Особено активно учествува во работата на оделението за хипертензија и ехокардиографија.

Како автор и коавтор земала учество на повеќе домашни и меѓународни конгреси од областа на кардиологијата. Учествовала активно како предавач на повеќе конгреси од областа на кардиологијата и општата медицина, како предавач на повеќе собири на Кардиолошкото здружение на Македонија, македонското здружение за ехокардиографија, македонската асоцијација за хипертензија, македонското здружение за дебелина. Организирала и учествовала како предавач на повеќе собири на лекари од општа пракса, како и интернисти низ републиката од областа на превенцијата на кардиоваскуларните заболувања.

Национален координатор е на европскиот регистар за срцева слабост.

Член е на: македонското здружение за кардиологија, европското здружение за кардиологија, македонското здружение за ехокардиографија, македонското здружение за хипертензија, македонското здружение за дебелина, македонското лекарско друштво, лекарската комора на Македонија.

Стручно апликативна дејност

Кандидатката е активно вклучена во рутинските дејности на Универзитетската клиника за кардиологија со применување на новите препораки и третман од областа на хипертензијата. Активно учествовала во воведувањето и работата на Центарот за хипертензија и Центарот за превенција на кардиоваскуларни заболувања.

Рецензент е на 2 труда во списанието на Здружението на физиолози и антрополози на Р.Македонија Physioacta.

Дејности од поширок интерес

Во 2006 година престојувала во Клиниката во Нирнберг, составен дел на Универзитетската клиника Ерланген, Германија.

Добитник е на благодарница за активно учество во извршувањето на целите и задачите на македонското лекарско друштво во 2006 година.

До последниот избор за постар асистент рефератите се објавени во билтените на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ (бр.614,691,785,870,894).

Оценка од самоевалуација

Кандидатката, насл. доц. д-р Магдалена Отљанска, во 2015/2016 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет и тоа: за клиничко испитување – 9,60, за ургентна медицина –9,70.

ОБРАЗЕЦ

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Магдалена Отљанска

Институција: Медицински факултет – Скопје, Универзитетска клиника
за кардиологија

Научна област: интерна медицина

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на вежби од прв циклус студии (општа медицина – интерна медицина) <i>1991-2005 (72 часа годишно $\times 14 \times 0.03=30.24$), 2006-2009 (32 часа годишно $\times 4 \times 0.03=3.84$) и од 2010-2013 (вкупно 90 часа $\times 0.03=2.7$)</i>	36.78
2.	Одржување на вежби од прв циклус студии (општа медицина – интерна пропедевтика) <i>1991-2009 (36 часа годишно по 19 дена $\times 0.03$)</i>	20.52
3.	Одржување на вежби од прв циклус студии (општа медицина – вовед во клиничко истражување) <i>2010-2015 (54 часа годишно по 5 дена $\times 0.03$)</i>	8.1
4.	Одржување на вежби од прв циклус студии (општа медицина – интерна медицина клиничка пракса) <i>2009-2015, тешор на 10 дена по 7 дена по 8 часа =56 часа по дена=560 $\times 0.03$</i>	16.8
5.	Одржување на вежби од прв циклус студии (општа медицина – ургентна медицина) <i>2009-2015 (вкупно 8.5 часа $\times 0.03$)</i>	0.26

6.	Одржување на вежби од прв циклус студии (стоматолози) <i>1991-2009 (вкупно 24 часа x 19 години x 0.03=13.68) и од 2009-2015 (вкупно 38 часа x 7 години x 0.03=7.98)</i>	21.66
7.	Одржување на вежби од прв циклус студии (фармацевти) <i>4 години (18 часа x 4 год. x 0.03=2.16) и 2 години (12 часа x 2 год. x 0.03=0.72)</i>	2.88
8.	Одржување на вежби од прв циклус студии (општа медицина – семејна медицина) <i>2009 год (6 часа x 1 год. x 0.03)</i>	0.18
9.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализанти по интерна медицина и кардиологија) <i>Вкупно 3 часа настава во шек на 3 години x 0.05</i>	0.15
10.	Ментор и едукатор на здравствена едукација <ul style="list-style-type: none"> • Едукатор на 1 специјализант по интерна медицина (40 часа неделно x 16 недели x 0.08)	51.2
11.	Настава во школи или работилници/ учесник <ul style="list-style-type: none"> • Training Course on Good Clinical Practice for Investigators, December 2008, Skopje, Macedonia	1
12.	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум <ul style="list-style-type: none"> • Отљанска М. Вежба 9. Артериска Хипертензија. Во Серафимов В, главен уредник. Интерна Медицина/практикум за вежби. Македонска ризница, Куманово, 2004: 65-7. (1x3=3)	3
13.	Научно-популарна или наставно-историска статија во стручно-методско списание <ul style="list-style-type: none"> • Отљанска М. Примена на бета блокатори кај хипертензија. <i>Physioacta.</i> 2010; 1:115-21. (1x1=1) • Отљанска М. Нови аспекти во третманот на артериската хипертензија. <i>Vox Medici</i> 2015; Септември. (1x1=1) • Отљанска М. Од хипертензија до срцева слабост. <i>Physioacta</i> 2009; 3(2):31-15. (1x1=1)	3
	Вкупно:	165,43

НАУЧНО - ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	12
	<ul style="list-style-type: none"> • Ношпал М, Спиrowска В, Христовски Ж, Поп-Ѓорчева Д, Србиновска Е, Христова Е, Отљанска М. Заканувачка перикардна тампонада кај пациент со примарен хипотиреоидизам. <i>Мак Мед Преџег</i> 2000;54:188-91. (4x0.6=2.4) • Ношпал М, Спиrowска В, Арсова В, Отљанска М, Проевска Д, Христова Е. Липопротеински карактеристики кај пациенти со артериска хипертензија. 2001;55:152-4. (4x0.6=2.4) • Јованова С, Спиrowска В, Отљанска М. Ехокардиографска дијагноза на абераантна перзистентна лева горна празна вена. <i>Acta morphol.</i> 2004; 1:32-5 (4x0.8=3.2) • Отљанска М “Примена на бета блокатори кај хипертензија” <i>Physioacta</i> vol 4-Но 1 2010,115-123(4x1=4) 	
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор (во последните 5 години)	21.6
	<ul style="list-style-type: none"> • Отљанска М, Бошев М. Congenital ventricular septal defect associated with coronary artery disease. <i>Physioacta.</i> 2012; 6:105-11. (6x0.9=5.4) • Бошев М, Отљанска М. Prolonged oral contraceptive therapy in female patient causing acute pulmonary thromboembolism: A case report. <i>Acta morphol.</i> 2014; 11:38-41 (6x0.9=5.4) • Отљанска М and Бошев М. Combination therapy in anhypertensive treatment. <i>Journal of Cardiology&Current Research</i> 2016; 5 (1) (6x0.9=5.4) • Отљанска М and Бошев М. Left atrial myxoma-A case report. <i>Journal of Cardiology&Current Research</i> 2016; 5 (2) (6x0.9=5.4) 	21.6
3.	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	<ul style="list-style-type: none"> • XVIII Конгрес на лекарите на РМ со меѓународно учество (1x3=3) 	3
4.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	6

	<ul style="list-style-type: none"> • Македонски/Турски заеднички собир на кардиолошките здруженија-усмени предавања, 2012 и 2014 (2x2=4) • Интернационален симпозиум за ехокардиографија, 2003 (1x2=2) 	6
5.	Секциско предавање на научен/стручен собир	7
	<ul style="list-style-type: none"> • Симпозиум за базична ехокардиографија, 2012 (1x1=1) • Курс по базична ехокардиографија, 2016 (1x1=1) • Состанок на Македонското здружение за дебелина (1x1=1) • Состанок на Македонската асоцијација за хипертензија, 2008 и 2010 (2x1=2) • Состанок на Здружението на кардиолози, 2009 и 2011 (2x1=2) 	
6.	Учество на научен-стручен собир со реферат-устен	3
	Учество на научен-стручен собир со реферат-устен <ul style="list-style-type: none"> • 3ти Македонски конгрес по кардиологија, 2006 год (1x1=1) • 4ти Македонски конгрес по кардиологија, 2010 год (1x1=1) • 5ти Македонски конгрес по кардиологија, 2014 год (1x1=1) 	
7.	Апстракт објавен во зборник на конференција со меѓународно учество <ul style="list-style-type: none"> • 86 апстракти (1x86=86) 	86
	Вкупно:	138,6

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството (1x2=2)	2
2.	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството (1x1=1)	1
3.	Член во комисија за изработка на измени и дополнувања на закон; изработка на подзаконски акт	4

	<ul style="list-style-type: none"> Член на 2 комисији за изработка на подзаконски акти при Министерството за здравство на Република Македонија (2x2=4) 	
4.	Експертска активност <ul style="list-style-type: none"> Рецензент во списанието Physioacta (ISSN 1857-5587) 	1
Дејности од поширок интерес:		
5.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир <ul style="list-style-type: none"> Член на организационен одбор на 5-иот Македонски конгрес по кардиологија, 2014. (1x1=1) 	1
6.	Студиски престој во странство <ul style="list-style-type: none"> Престој во Кардиолошка клиника во Нирберг-2 недели 	0.5
7.	Раководител на внатрешна организациона единица <ul style="list-style-type: none"> Раководител на Оддел за хипертензија 	3
	Вкупно:	12,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	165,43
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	134,6
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	12,5
Вкупно	312,53

Рецензентска комисија

Проф. д-р Горица Брешковска с.р

Проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска с.р

Проф. д-р Даниела Чапароска с.р

Проф. д-р Гоце Спасовски с.р

В.н.сop. д-р Деска Димитриевска

Биографски податоци

В. н. сор. д-р Деска Димитриевска е родена на 25. 9 1961 год. во Страцин-Кратово. Основно училиште звршила во родното место, а средно во МУЦ “Др Панче Караџов” во Скопје. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирала на 23. 9. 1986 година . Од февруари 1989 до февруари 1990 година работела во ВМЦ-Скопје. Од 1.3.1990 година вработена е во ООЗТ Клиники при Медицински факултет Скопје, а од 1.3.1991 година на Клиниката за пулмологија и алергологија. Специјализација по интерна медицина започнала 1991 година, а специјалистичкиот испит го положила во 1995 година. Во учебната 1992/93 година се запишала на постдипломски студии на пулмологија и алергологија на Медицинскиот факултет во Скопје. Испитите ги положила во предвидениот рок со просечна оценка 10, а магистерскиот труд со наслов “Бронхијална реактивност кај болните со бронхијална астма - промени во тек на терапија” го одбрала во мај 1999 год. Супспецијализацијата по пулмологија и алергологија ја започнала во 1998, а ја завршила во 2000 година. На 31.3.2003 година ја одбрала докторската дисертација на тема: “Улога на маркерите на бронхијална реактивност во евалуација на астма”.

Стручна и научна активност

На Клиниката за пулмологија и алергологија се занимава со проблематиката на респираторните заболувања, а посебно со проблемот на астма. Од почетокот на 1997 година редовно работи во Центарот за астма, активно учествува во стручната и научната активност на Клиниката.

Во септември 1992 година е избрана за помлад асистент, а во 1996 година за асистент по предметот интерна медицина.

Во 2006 година е избрана во звањето научен соработник, а во 2011 година за в. научен соработник на предметот интерна медицина. Од 1992 година континуирано работи во изведувањето на практичната настава по интерна медицина на студентите по медицина и стоматологија.

Автор е и коавтор на многу стручни и научни трудови презентирани во земјата и во странство. Член е на: Македонското респираторно здружение, Македонското здружение за алергологија и имунологија, Европското респираторно здружение и Европската академија за алергологија и клиничка имунологија. Од 2010 година е член на Управен одбор на Македонското респираторно здружение (во два мандати).

Наставна дејност

Од 1993 година редовно одржува практична настава по интерна медицина на студенти по медицина и стоматологија. Учествува во наставата на специјализанти по

интерна медицина и супспецијализација по пулмологија и алергологија. Член е на комисија на субспецијалистички испит по пулмологија, како и член на комисија за одбрана на дипломски труд на двајца дипломци на Медицински Факултет во Скопје.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката в.н.сop..д-р Деска Димитриевска, во 2015/2016 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет и тоа: за интерна медицина – 9,89, за клиничко испитување – 9,64 и за ургентна медицина – 9,59.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Деска Томислав Димитриевска
(име, татково име и презиме)
Институција: Медицински факултет Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: интерна медицина

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	<p>Одржување на вежби</p> <p><u>1993- 2010(18 години)</u></p> <p>- интерна медицина (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x 18 години) x 0.03 = 38.88</p> <p>- интерна пропедевтика. (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x 9 години) = x 0.03 = 38.88</p> <p>- стоматолози (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x 18 години) x 0.03) = 38.88</p>	

	<p><u>Og (2010-2015) (6 ĩouни)</u></p> <p>- интерна м (5 бежби x 2семестри x 3часа по 5 години 0.03) =4.5</p> <p>- клиничко исп. (3 вежби x 2семестри x 3часа по 5 години 0.03)=2.7</p> <p>- стоматолози(2 вежби x 2семестри x 3часа по 5 години 0.03)=1.8</p> <p>- ургентна м (1 вежба x 2семестри x 3часа по 5 години по 0.03) =0.9</p> <p>- фамилијарна медицина (2 вежби x 2 семестри x 3часа x5години) x 0.03 = 1.8</p>	
	Одржување на здравствена клиничка практика (1 семестар x 4 студенти x5 години x0.2) = 4	
	Консултации со студенти (46 семестри x 10 студенти) x 0.002 = 0.92	
	Консултации со студенти во рамки на здравствена клиничка практика (10 семестри x 4 x 0,2) = 8	
	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа 2x0.1 0.2	
	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум – коавтор 3 Interna Medicina - Praktikum za vezbi 2004, 79-85	
	Вкупно	144 .46

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

	Назив на активноста:	
	Трудови со оригинални научни резултати објавени во референтно научно стручно списание со меѓународен уредувачки одбор(во последните 5 години). X6 (60%)	7.2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Janeva E,ГорчеваА, Janeva E,ГорчеваА, Гошева, Димитриевска, Здравевска,Тодевски, Арбутина: Астма и бременост: приказ на случај, Мак Мед Преглед 2012: 66(2);116-122; (193) 2. Zdraveska, D.Dimitrievska, D.Todevski, A.Gjorcev, E.Janeva, I.Pavlovska and B.Zafirova-Ivanovska: Joint Incidence of Asthma and Rhinitis in Macedonia, The Open Respiratory Medicine Journal, 2015,9,(Suppl.1: M4), 52-58, 	
	<p>Пленарни предавања на научен стручен собир со меѓународно учество х3</p>	18
	<ul style="list-style-type: none"> - Д. Димитриевска: Корелација помеѓу варијации на ПЕФ и промени во бронхијалната реактивност кај пациенти со бронхијална астма, 1 Македонски имунолошки конгрес, Охрид, 02 Октомври, - Д.Димитриевска: GOLD иницијатива, 4-ти Конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 28 септември, 2008 г, Охрид, Македонија, - Д.Димитриевска: Современи модалитети на третман на астма, 4-ти Конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 29 септември, 2008 г, Охрид, Македонија, - Д. Димитриевска: Фактори на ризик, епидемиологија и дијагноза на ХОББ во Македонија, Многуге лица на ХОББ, 20 Април 20013, Охрид, - Dimitrievska D: Interstitial lung diseases today, III Pulmoloski dani, Tesanj, 16.11. 2013, - Dimitrievska D: Risk factors, Epidemiology and Diagnosis of COPD in Macedonia, IV Pulmoloski dani, Tesanj, 25.10 	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>

4	<p>Секциски предавања на научен стручен собир со меѓународно учество (x2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Димитриевска: PEFr- дијагностички критериуми, 2 Симпозиум Актуелни пнеумофтизиолошки проблеми, Струга, 12 јуни 1992, - Д. Димитриевска: Плеврален излив како прва манифестација на вирусен Б хепатит - презентација на случај, Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 8 септември 1993, - Д. Димитриевска: Status astmaticus - приказ на случај, 7 Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 9. 06. 1994, - Д. Димитриевска: Гастроезофагеален рефлукс и хиатус хернија кај болните со бронхијална астма, 5 Конгрес на гастроентеролози и хепатолози, Охрид, септември 20, 1996. - Д. Димитриевска: Третман на акутни егзацербации на бронхијална астма, 1 Македонски имунолошки конгрес, Охрид, Октомври, 1996, ММП, 50(23),51, - Д. Димитриевска: Бронхијална реактивност кај пациенти со бронхијална астма (БА) третирани со инхалаторни кортикостероиди, II конгрес на Македонското лекарско здружение, Охрид, 19 јуни 1997, - Д. Димитриевска: Третман на синуситис кај болните со бронхијална астма, II конгрес на Македонското лекарско здружение, Охрид, 20 јуни 1997, - Д. Димитриевска: Candida albicans кај болните со бронхијална астма третирани со инхалаторни кортикостероиди, Македонски имунолошки денови '98, Охрид, септември, 1998, - Д. Димитриевска: Улога на центарот за астма во евалуација на астмата во Република Македонија, I конгрес на лекарите од превентивна медицина на македонија со меѓународно учество, Охрид, Октомври, 1998, - Д.Димитриевска: Бронхијална реактивност кај болните со бронхијална астма-промени во тек на терапија; 2 Македонски имунолошки конгрес, Охрид, Јуни, 2000, - Димитриевска Д: Улога на вакцината против грип во превенција на акутни егзацербации кај бронхијална астма; I Конгрес на инфектолозите на Македонија, Охрид, 999, -Д.Димитриевска: Корелација на ПЕФ варијации со бронхопровокациски тест со ацетилхолин кај болните со бронхијална астма; 2 Македонски имунолошки конгрес, Охрид,Јуни 2000, 	36
---	--	----

	<p>- Д. Димитриевска: Глобална иницијатива за превенција и третман на хронична обструктивна белодробна болест; Конгрес на лекарите од превентивната медицина на Македонија, Охрид, октомври, 2002;</p> <p>- Димитриевска Д: Синуситис и назална полипоза кај болните со бронхијална астма; III конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество, октомври, 2003;</p> <p>- Димитриевска Д: Третман на назална полипоза кај пациенти со аспирина астма; 1st Macedonian Congress of Oto-Rino-Laryngology, September, 2005, Ohrid, Macedonia,</p> <p>- D.Dimitrievska: Tretman sinuzitisa kod bolesnika sa bronhijalnom astmom, Majski pulmoloski dani, Jahorina, Maj, 2006,</p>	
	<p>Трудови со оригинални научни резултати објавени во научно стручно списание x 4 (60%)</p>	<p>9.6</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Димитриевска Д, Здравеска М, Ѓорчев А, Тодевски Д: Третман на синуситис кај болните со бронхијална астма; ММП, 53(3-4), 1999;132-135 • Димитриевска Д, Здравеска М, Ѓорчев А, Тодевски Д: ПЕФ (Peak Expiratory Flow) мониторинг кај болни со бронхијална астма; ММП, 54(1-2), 2000;117-19 • Здравеска М, Ѓорчев А, Димитриевска Д, Тодевски Д: Орофарингеална кандидијаза при третман со високи дози на кортикостероиди за инхалација; ММП, 55(1-2), 2001;3-96, • М. Zdraveska, А.Ѓорчев, D.Todevski, D. Dimitrievska, D. Dokic, J. Minov, V. Peeva-Lazova: Incidencija na iritativen faringealen sindrom pri tretman so visoki dozi na kortikosteroidi za inhalacija; MMP, 56(3-4), 2002;163-167, 	<p>2.4</p> <p>2.4</p> <p>2.4</p>
	<p>Трудови со оригинални научни резултати објавени во научно стручно списание x (60%) (4 x 60%)= 2.4</p>	<p>19.2</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Димитриевска Д, Здравеска М, Ѓорчев А, Тодевски Д, Влашки Е: Корелација на ПЕФ варијациите со бронхопровокациски тест со ацетилхолин кај болните со бронхијална астма, Македонско списание за медицина 1997; 43(1-2):63-68 	<p>2.4</p>

	Трудови со оригинални научни резултати објавени во зборник на трудови од научен стручен собир со меѓународен уредувачки одбор (x 3 x 60%)	3.6
	<p>M.Zdraveska;A.Gjorcev;D.Dimitrievska,D.Todevski, D.Dokic, Orofaringealna kandidijaza asocirana upotrebom inhalatornih kortikosteroida, Majska pulmoloski dani, Zbornik radova, 2006, 139-142</p> <p>D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Ѓорчев, A. D.Todevski, Tretman sinuzitisa kod bolesnika sa bronhijalnom astmom, Majska pulmoloski dani, Zbornik radova, 2006, 177-180</p>	<p>1.8</p> <p>1.8</p>
	Апстракт објавени во зборник на конференција - меѓународна (x1)	112
	<ul style="list-style-type: none"> • А. Ѓорчев, М. Димитровски, З. Гошева, Ј. Мирковска, Д. Димитриевска: Значај одредјувања нивоа ц-АМП код аспиринасте астме, VIII научни састанак алерголога и клиничких имунолога Југославије, Зборник сажетака, Копаоник, 10-13 децембар 1990 год, • А. Ѓорчев, М. Димитровски, С. Петров, Ј. Мирковска, М. Ѓорчева, Д. Димитриевска: Тераписка, оптимална, константна концентрација теаофилина (ТОКТ)- стратегија и значај, Зборник сажетака, Копаоник, 10-13 децембар 1990 год, • Gjorcev, M. Dimitrovski, E. Kovkarova, D. Dimitrievska: Muscle spasms and Creatinine phosphocinase in bronchial asthma patients, The Europ. Resp. J., Sept, 21-26th 1991, 4,14,1066, • Gjorcev, M. Lazarevska, D. Dimitrievska: Candida albicans in patients with intrinsic bronchial asthma (BA), The Europ. Res. J., August 1992, 5(15), 202s, • Gjorcev, M. Dimitrovski, D. Dimitrievska, M. Lazarevska, S. Petrov: Influence of theophylline therapy on the circadian rhithm of cAMP in patients with chronic asthma, Abs. XVth Congress of the Eur. Acad. of Allerg. and Clin. imunol, Paris, may 1992, 12(47):103, • Gjorcev, M. Dimitrovski, M. Lazarevska, D. Dimitrievska, S. Petrov: Aim of the theophylline therapy: Therapeutic optimal and constant concentration of the theophylline (TOOKT), Abs. XVth Congress of the Eur. Acad. of Allerg. and Clin. imunol, Paris, may 1992, 12(47):103, • Gjorcev, M. Dimitrovski, D. Dimitrievska, M. Lazarevska: Evaluation of the incidence of muscle spasms and Creatine Phosphocinase in patients with bronchial asthma, Abs. XVth Congress of the Eur. Acad. of Allerg. and Clin. imunol, Paris, may 1992, 12(47):171, • М. Лазаревска, А. Ѓорчев, М. Димитровски, Д. Димитриевска: Б₂ агонисти, креатинин фосфокиназа и бронхијална астма, Зборник радова IX Конгрес алерголога и клиничких имунолога Југославије, Београд, 1-6 новембар 1992, 151, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • А. Ѓорчев, М. Димитровски, М. Лазаревска, Д. Димитријевска: Интернационални консензус, ПЕФ и циркадијана терапија бронхијалне астме, Зборник радова IX Конгрес алерголога и клиничких имунолога Југославије, Београд, 1-6 новембар 1992, 152-154, • Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, М. Димитровски, М. Лазаревска: Значај ПЕФ-ра у евалуацији бронхијалне астме, Зборник радова IX Конгрес алерголога и клиничких имунолога Југославије, Београд, 1-6 новембар 1992, 64-65, • М. Димитровски, А. Ѓорчев, Д. Димитријевска, М. Лазаревска: Аспирин сензитивна астма (АСА) и циркумдијани ритам цАМП-а, Зборник радова IX Конгрес алерголога и клиничких имунолога Југославије, Београд, 1-6 новембар 1992, 66, • М. Dimitrovski, A. Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Lazarevska: Severe bronchial asthma and cAMP, Abs. Annual Meeting of The Europ. Acad. of Allerg. and Clin. Immun., 1993, Rotterdam, 12-15 Sept. 1993, 16(48), 51, • Gjorcev, M. Dimitrovski, M. Lazarevska, D. Dimitrievska: Which is the safety border of inhalatory corticosteroid therapy in patients with bronchial asthma, Abs. Annual Meeting of the Europ. Acad. of Allergy and Clin Immun. 1993, Rotterdam, 12-15 Sept. 1993, 16(48), 88 • M. Lazarevska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev, M. Dimitrovski: Therapy with B₂ agonists and Creatine Phosphocinasse, Abs. Annual Meeting of the Europ. Acad. of Allergy and Clin Immun. 1993, Rotterdam, 12-15 Sept. 1993, 16(48), 89, • D. Dimitrievska, A. Gjorcev, M. Lazarevska, M. Dimitrovski: The influence of the emotional status on the need of B₂ agonists in patients with bronchial asthma, Abs. Annual Meeting of the Europ. Acad. of Allergy and Clin Immun. 1993, Rotterdam, 12-15 Sept. 1993, 16(48), 34, • M. Dimitrovski, A. Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Lazarevska: cAMP in patients with severe bronchial asthma, The Europ. Res. J., Firenze, Sept. 1993, 6(17) 149s, • D. Dimitrievska, A. Gjorcev, T. Stefanovski, M. Lazarevska, M. Dimitrovski: Candida albicans in sputum and BAL in patients with bronchial asthma (BA) treated with inhaled corticosteroids, Abs. XV Inter. Cong. of Allerg. and Clin. Immun., Stocholm, June 26- July 1, 1994, 2, 78, • Gjorcev, M. Lazarevska, M. Dimitrovski, D. Dimitrievska, S. Teodorova: Inhaled corticosteroids (ICS) -plasma cortisol level, FEV₁, PEF, usage of B₂ agonists and symptom score in patients treated for 1 year, Abs. XV Inter. Cong. of Allerg. and Clin. Immun., Stocholm, June 26- July 1, 1994, 2, 79, • Lj. Gligorovski, M. Lazarevska, A. Gjorcev, D. Dimitrievska: Acido-basic changes in patients with status asthmaticus, Abs. XV Inter. Cong. of Allerg. and Clin. Immun., Stocholm, June 26- July 1, 1994, 2, 1294, • M. Dimitrovski, A. Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Lazarevska: Eosinophils- a marker of the severity of the asthmatic disease, Abs. XV Inter. Cong. of Allerg. and Clin. Immun., Stocholm, June 26- July 1, 1994, 2, 1345, • M. Lazarevska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev, M. Dimitrovski, Lj. Gligorovski: Candida albicans infection in asthmatic patients-some immunological aspects, Abs. XV Inter. Cong. of Allerg. and Clin. Immun., Stocholm, June 26- July 1, 1994, 2, 374, • Gjorcev, M. Lazarevska, M. Dimitrovski, D. Dimitrievska, S. Petrov: Inhaled corticosteroids (ICS)- three years follow up study, Amer. J. of Res. and Crit. Care Med., April 1995, 151 (4), A277 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • L. Grueva, A. Gjorcev, M. Zdraveska, D. Dimitrievska: Muscle spasms, CPK and cardiac arrhythmias in asthmatic patients, treated with B₂ agonists, Amer. J. of Resp. and Crit. Care Med, April 1996,153(4), A63, • Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Zdraveska, M. Dimitrovski, L. Grueva: Plasma cortisol levels, FEV₁, PEF, usage of B₂ agonists and symptom score in patients with asthma, treated for 5 years with inhaled corticosteroids (ICS), Amer. J. of Resp. and Crit. Care Med, April 1996,153(4), A342, • M. Dimitrovski, A. Gjorcev, L. Grueva, D. Dimitrievska, M. Zdraveska: cAMP and bronchodilator treatment in aspirine sensitive asthma (ASA), Amer. J. of Resp. and Crit. Care Med, April 1996,153(4), A345, • Gjorcev, M. Zdraveska, D. Dimitrievska, M. Dimitrovski, L. Grueva: Specific emotional profil in asthmatics, Amer. J. of Resp. and Crit. Care Med, April 1996,153(4), A520, • M. Lazarevska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev: The efect of inhaled corticosteroids on the HPA axis in bronchial asthma, Eur. J. of All. and Clin. Imun, Budapest, June 2-5 1996, 31, 51, 59, • Gjorcev, M. Zdraveska, M. Dimitrovski, L. Grueva, D. Dimitrievska: Therapeutic Optimal and Constant Concentration of Theophylline (TOCCT), Eur. J. of All. and Clin. Imun, Budapest, June 2-5 1996, 31, 51, 86, • L. Grueva, A. Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Zdraveska, M. Dimitrovski: Stress situations in patients with bronchial asthma, Eur. J. of All. and Clin. Imun, Budapest, June 2-5 1996, 31, 51, 88, • D. Dimitrievska, M. Lazarevska, A. Gjorcev, T. Stefanovski, M. Dimitrovski: Correlation between blood eosinophyl count and IgE levels in patients with bronchial asthma, Eur. J. of All. and Clin. Imun, Budapest, June 2-5 1996, 31, 51, 134, • D. Dimitrievska, M. Lazarevska, A. Gjorcev: Changes in bronchial reactivity in patients with bronchial asthma treated with Beclomethasone dipropionate, Supp. of Allergy, XVth Cong. of Asth, April 24-27, 1996,30,51,18, • M. Lazarevska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev: HLA class I and II antigens in bronchial asthma, Supp. of Allergy, XVth Cong. of Asth, April 24-27, 1996,30,51,43, • Gjorcev, M. Lazarevska, M. Dimitrovski, D. Dimitrievska, S. Petrov: Inhaled corticosteroids (ICS)- three years follow up study, Amer. J. of Res. and Crit. Care Med., April 1995, 151 (4), A277 • J. Kotorcevik, A. Gjorcev, D. Todevski, D. Dimitrievska, D. Dokik, Z. Goseva: The education of the patients and its effects in compliance with the therapy effects improvement, EAACI'98, Birmingham, June 21-26, 1998, Eur. J. of All. and Clin. Imun, 43(53), 48, • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev, T. Stefanovski, D. Todevski, M. Vasik: Treatment of sinusitis in patients with bronchial asthma, EAACI'98, Birmingham, June 21-26, 1998, Eur. J. of All. and Clin. Imun, 43(53), 153 • Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Zdraveska, L. Grueva, D. Todevski: Safety border of inhaled corticosteroids (ICS)- 7 years follow up study, EAACI'98, Birmingham, June 21-26, 1998, Eur. J. of All. and Clin. Imun, 43(53), 153 • M. Vasik, A. Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Zdraveska: Prevalence of asthma and weezing among the workers in the copper mine "Buchim", EAACI'98, Birmingham, June 21-26, 1998, Eur. J. of All. and Clin. Imun, 43(53), 220, • Dimitrievska D., Zdraveska M., Gjorcev A., Todevski D.: Total Eosinophyls in peripheral blood during treatment with inhaled corticosteroides in patients 	
--	---	--

	<p>with bronchial asthma, ", EAACI'99, Brussels, July 3-7, 1999, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 545,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minov J., Dimitrievska D., Vlaski E., Zdraveska M., Gjorcev A., Todevski D.: Persistence of childhood asthma in the adult age, EAACI'99, Brussels, July 3-7, 1999, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 585, • D. Dimitrievska, M.Zdraveska, A.Gjorcev, T.Stefanovski, D.Todevski: Effect of education in asthma management; 11th ERS Annual Congress, Berlin, Germany, September 22-26, 2001, Eur.Resp.J;18(33)2001,208s, • M.Zdraveska, D.Dimitrievska, A.Gjorcev, D.Todevski: Local side effects of inhaled corticosteroids-incidence of oropharyngeal candidiasis; 11th ERS Annual Congress, Berlin, Germany, September 22-26, 2001, Eur.Resp.J;18(33)2001,266s, • J. Minov, A. Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Zdraveska, D.Todevski: Etiological assessment of prolonged cough in out patients; 11th ERS Annual Congress, Berlin, Germany, September 22-26, 2001, Eur.Resp.J;18(33)2001,279s, • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev, D. Todevski: Treatment of nasal polyposis in aspirine sensitive asthma; 11th ERS Annual Congress, Berlin, Germany, September 22-26, 2001, Eur.Resp.J;18(33)2001,425s, • A.Gjorcev, M.Zdraveska, D.Dimitrievska, D.Todevski, L.Gjorceva: Glucose intolerance in asthmatics during treatment with high doses of inhaled corticosteroids; XXI Congress of the EAACI, Naples, Italy, June 1-5, 2002, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 73(57) 2002;23, • D.Dimitrievska, M.Zdraveska, A.Gjorcev, D.Todevski: Total eosinophils in peripheral blood and ECP in patients with bronchial asthma; XXI Congress of the EAACI, Naples, Italy, June 1-5, 2002, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 73(57) 2002;325, • J.Minov, A.Gjorcev, E.Vlaski, K.Vasilevska, D.Dimitrievska, M.Zdraveska, D.Todevski, Z.Stojanovski, I.Sokolovski: Sensitization to standard aeroallergens in childhood and adult asthma; XXI Congress of the EAACI, Naples, Italy, June 1-5, 2002, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 73(57) 2002;327, • M.Zdraveska, D.Dimitrievska, A.Gjorcev, D.Todevski: Incidence of irritating pharyngeal syndrome during treatment with flunisolide vs. beclomethasone dipropionate; XXI Congress of the EAACI, Naples, Italy, June 1-5, 2002, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 73(57) 2002;340, • M.Zdraveska, A.Gjorcev, D.Dimitrievska, D.Todevski: Incidence of oral candidiasis during treatment with flunisolide vs. beclomethasone dipropionate; XXI Congress of the EAACI, Naples, Italy, June 1-5, 2002, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 73(57) 2002;340, • M.Zdraveska, D.Dimitrievska, A.Gjorcev, D.Todevski: Effect of inhaled corticosteroids over glucose metabolism; 12th ERS Annual Congress, Stockholm, Sweden, September 14-18, 2002, Eur.Resp.J;20(38)2002,303s, • J.Minov, A.Gjorcev, K.Vasilevska, E.Vlaski, D.Dimitrievska, M.Zdraveska, D.Todevski, I.Sokolovski, Z.Stojanovski: Hypertension in asthma patients; 12th ERS Annual Congress, Stockholm, Sweden, September 14-18, 2002, Eur.Resp.J;20(38)2002,510s, • D.Dimitrievska, M.Zdraveska, A.Gjorcev, T.Stefanovski, D.Todevski, N.Nedanovska: Airway reactivity in patients with asthma treated with Budesonide; XXth Congress of the EAACI, Berlin, Germany, May 9-13, 2001, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 68(56) 2001;158 • A.Gjorcev, M.Zdraveska, D.Dimitrievska, T.Stefanovski, L.Grueva-Gjorceva, D.Todevski, N.Nedanovska: The education of the patients and its effects in compliance with the therapy plan and therapy effects improvement; XXth 	
--	---	--

	<p>Congres of the EAACI, Berlin, Germany, May 9-13, 2001, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 68(56) 2001;159,</p> <ul style="list-style-type: none"> • A.Gjorcev, M.Zdraveska, D.Dimitrievska, T.Stefanovski, L.Grueva-Gjorceva, D.Todevski, N.Nedanovska: Side effects of inhaled corticosteroids-HPA axis suppression; XXth Congres of the EAACI, Berlin, Germany, May 9-13, 2001, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 68(56) 2001;159, • M.Zdraveska, D.Dimitrievska, A.Gjorcev, D.Todevski: Corelation of total eosinophils in peripheral blood with bronchoprovocative testing with histamine in patients with bronchial asthma; XXth Congres of the EAACI, Berlin, Germany, May 9-13, 2001, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 68(56) 2001;159, • M.Zdraveska, D.Dimitrievska, A.Gjorcev, D.Todevski: Changes in glucose metabolism during treatment with high doses of inhaled corticosteroids; XXth Congres of the EAACI, Berlin, Germany, May 9-13, 2001, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 68(56) 2001;100, • J.Minov, E.Vlaski, D.Dimitrievska, A.Gjorcev, M.Zdraveska, D.Todevski, I.Sokolovski: Asthma across three generations; XXth Congres of the EAACI, Berlin, Germany, May 9-13, 2001, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 68(56) 2001;164, • J.Minov, M, Dimitrievska D, Gjorcev A, Zdraveska M, Todevski D: Sinusitis in bronchial asthma patients; ERS Annual Congres, Madrid, Spain, October 9-13, 1999, Eur.Resp.J;14(30)1999,480s, • D.Dimitrievska: Corelation of Total Eosinophyls in peripheral blood with bronchoprovocative testing with acetylcholine in patients with bronchial asthma; XIXth Congres of the EAACI, Lisbon, Portugal, July 1-5, 2000, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 63(55) 2000;108, • J.Minov, V.Grivceva-Panovska, D. Dimitrievska, A.Gjorcev, M. Zdraveska: Accompanying allergic diseases in asthma patients; XIXth Congres of the EAACI, Lisbon, Portugal, July 1-5, 2000, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 63(55) 2000;239, • A.Gjorcev, M.Zdraveska, D.Dimitrievska, D.Todevski, L.Grueva-Gjorceva: The influence of the emotional status on the need of B2 agonists in patients with bronchial asthma; 10th ERS Annual Congres, Florence, Italy, August 30-September 3, 2000, Eur.Resp.J;16(31)2000,240s, • J.Minov, E.Vlaski, I.Sokolovski, D.Dimitrievska, A.Gjorcev, M.Zdraveska, D.Todevski: Asthma across two generations; 10th ERS Annual Congres, Florence, Italy, August 30-September 3, 2000, Eur.Resp.J;16(31)2000,462s, • Dimitrievska D, Todevski D, Zdraveska M, Gjorcev A: Education in asthma menagement; XXIIth Congres of the EAACI, Paris, France, June 7-11, 2003, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 63(55) 2003;129, • Zdraveska M, Gjorcev A, Dimitrievska D, Todevski D, Dokic D: High doses of inhaled corticosteroids interfere with HPA axis function; XXIIth Congres of the EAACI, Paris, France, June 7-11, 2003, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 63(55) 2003;122, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Total eosinophyls, ECP and IL-5 in peripheral blood during treatment with inhaled corticosteroids in patients with bronchial asthma; XXIIth Congres of the EAACI, Paris, France, June 7-11, 2003, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 63(55) 2003;119-120, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Treatment of nasal polyposis in patients with aspirine sensitive asthma; XXIIth Congres of 	
--	---	--

	<p>the EAACI, Paris, France, June 7-11, 2003, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, 63(55) 2003;112,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjorcev A, Dimitrievska D, Zdraveska M, Todevski D: Education of the patients and its effect in asthma management; 13th ERS Annual Congress, Vienna, Austria, September 27-October 1, 2003, Eur.Resp.J;22(45)2003,371s, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D: Corelation of biological markers of inflammation in peripheral blood with bronchoprovocative testing with histamine in patients with bronchial asthma; 7th Annual Congress of TTS, April 28-May 1, 2004, Antalya, Toraks dergisi, 5(1), 2004;38, • Zdraveska M, Dimitrievska D, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Effect of Nedocromil sodium in the treatment of severe asthma; 7th Annual Congress of TTS, April 28-May 1, 2004, Antalya, Toraks dergisi, 5(1), 2004;203, • Gjorcev A, Zdraveska M, Dimitrievska D, Todevski D: Educational courses improve asthma management and treatment; XXIIIth Congress of the EAACI, Amsterdam, June 12-16, 2004, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, Abstract Book; 47, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D: Corelation of total eosinophils in peripheral blood, serum level of ECP and IL-5 with bronchoprovocative testing with histamine in patients with bronchial asthma; XXIIIth Congress of the EAACI, Amsterdam, June 12-16, 2004, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, Abstract Book; 51, • Zdraveska M, Dimitrievska D, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Intranasal budesonide improves quality of life in patients with rhino-sinusitis; XXIIIth Congress of the EAACI, Amsterdam, June 12-16, 2004, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, Abstract Book; 87-88, • Zdraveska M, Dimitrievska D, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Incidence of asthma and rhinitis-epidemiological aspects; XXIIIth Congress of the EAACI, Amsterdam, June 12-16, 2004, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, Abstract Book; 200, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D: Bronchial reactivity in patients with asthma treated with inhalatory corticosteroides; XXIIIth Congress of the EAACI, Amsterdam, June 12-16, 2004, Eur. J. of All. and Clin. Immunol, Abstract Book; 206, • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev, D. Todevski: Treatment of Nasal Polyposis in Aspirin Sensitive Asthma; 20th Congress of the European Rhinologic Society & 23rd International Symposium on infection and Allergy of the nose; June 18-25, 2004, Istanbul, Turkey; Abstract Book; 119, • M. Zdraveska, D. Dimitrievska, D. Todevski, A. Gjorcev, D. Dokic: Dealing with corticosteroid-induced oral candidiasis in asthmatics; 14th ERS Annual Congress, Glasgow, UK, September 4-8, 2004, Eur.Resp.J;24(48)2004,133s, • Gjorcev, D. Dimitrievska, M. Zdraveska, D. Todevski: Effect of education in asthma management; 14th ERS Annual Congress, Glasgow, UK, September 4-8, 2004, Eur.Resp.J;24(48)2004,286s, • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev, D. Todevski, B.Gerovski: Corelation of biological markers of inflammation in peripheral blood with bronchoprovocative testing with histamine in patients with bronchial asthma; 14th ERS Annual Congress, Glasgow, UK, September 4-8, 2004, Eur.Resp.J;24(48)2004,287s, • D. Todevski, A. Gjorcev, M. Zdraveska, D. Dimitrievska: Changes in glucose metabolism during treatment with high doses of inhaled corticosteroids; 14th 	
--	---	--

	<p>ERS Annual Congres, Glasgow, UK, September 4-8, 2004, Eur.Resp.J;24(48)2004,502s,</p> <ul style="list-style-type: none"> • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev, D. Todevski: Factors that stimulate smoking to Macedonian adolescents; 14th ERS Annual Congres, Glasgow, UK, September 4-8, 2004, Eur.Resp.J;24(48)2004,608s, • M. Zdraveska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev, D. Todevski: Influence of parental smoking on tobacco abuse among adolescents; 14th ERS Annual Congres, Glasgow, UK, September 4-8, 2004, Eur.Resp.J;24(48)2004,610s, • Zdraveska M, Dimitrievska D, Todevski D, Gjorcev A, Dokic D: Association of bronchial asthma and atopy with incidence of HLA and DR in Macedonia; 15th ERS Annual Congres, Copenhagen, Denmark, September 17-21, 2005, Eur. Resp.J; 26(49) 2005, 591s, • Zdraveska M, Dimitrievska D, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Epidemiology of Joint Incidence of Asthma and Rhinitis in Macedonia; The 4th Balkan Congress of Allergology and Clinical Immunology, Bucharest, Romania, September 22-25, 2005, Abstracts book; 58, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Total Eosinophyls, ECP and IL-5 in Pheripheral Blood During Treatment with Inhaled Corticosteroids in Patients with Bronchial Asthma; The 4th Balkan Congress of Allergology and Clinical Immunology, Bucharest, Romania, September 22-25, 2005, Abstracts book; 59, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Correllation of biological markers of inflammation in peripheral blood with bronchoprovocative testing with histamine in patients with bronchial asthma; World Allergy Congress, Munich, Germany, June 26-July 01, 2005, Allergy&Clinical Immunology International, Supl.No1, 2005; 107, • Gjorcev A, Zdraveska M, Dimitrievska D, Todevski D, DokicD: Beneficial effect of nedocromil sodium in the treatment of severe asthma; World Allergy Congress, Munich, Germany, June 26-July 01, 2005, Allergy&Clinical Immunology International, Supl.No1, 2005; 112-113, • 87. Zdraveska M, Gjorcev A, Dimitrievska D, Todevski D, Dokic D: Incidence of irritative pharyngeal syndrome during treatment with Fluticasone propionate versus Beclomethasone dipropionate; World Allergy Congress, Munich, Germany, June 26-July 01, 2005, Allergy&Clinical Immunology International, Supl.No1, 2005; 122, • Zdraveska M, Dimitrievska D, Gjorcev A, Todevski D: Incidence of oral candidiasis during treatment with Fluticasone propionate versus Beclomethasone dipropionate; World Allergy Congress, Munich, Germany, June 26-July 01, 2005, Allergy&Clinical Immunology International, Supl.No1, 2005; 123, • Dimitrievska D, Zdraveska M, Gjorcev A, Todevski D, Dokic D: Treatment of nasal polyposis in aspirine sensitive asthma; World Allergy Congress, Munich, Germany, June 26-July 01, 2005, Allergy&Clinical Immunology International, Supl.No1, 2005; 278, • M. Zdraveska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev, D. Todevski, D.Dokic, Joint incidence of asthma and rhinitis in Macedonia, Eur Resp.J; 28(50) 2006, 233s • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev, D. Todevski, L.Maninska, D.Dokic, Incidence of allergic diseases in adolescent smokers in Macedonia, Eur Resp.J; 28(50) 2006, 473s • D. Todevski, A. Gjorcev, M. Zdraveska, D. Dimitrievska, S.Stojkovski, O.JOVkovski, Incidence of oral candidiasis during treatment with fluticasone 	
--	---	--

	<p>propionate versus beclomethasone dipropionate; <i>Eur Resp.J</i>; 28(50) 2006, 314s</p> <ul style="list-style-type: none"> • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev, D. Todevski, D. Dokic, Pleural effusion caused by choriocarcinoma metastaticum pleurae-case report, <i>Eur Resp.J</i>; 28(50) 2006, 50s • D.Dimitrievska, M.Zdraveska, A.Gjorcev, D.Todevski, D.Dokic, Biological markers of inflammation in peripheral blood during treatment with inhaledcorticosteroids in patients with bronchial asthma, XXV Congress of the EAACI, Vienna, Austria, 10-14 June 2006, 1174 • D.Dimitrievska, M.Zdraveska, A.Gjorcev, D.Todevski, D.Dokic, Treatment of sinusitis in patients with bronchial asthma., XXV Congress of the EAACI, Vienna, Austria, 10-14 June 2006, 1323 • D. Todevski, M. Zdraveska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev, D. Dokic, Nedocromil sodium in the treatment of severe asthma, <i>Eur Resp.J</i>; 30 (3) 2007, 69s • A.Gjorcev, M.Zdraveska, D.Dimitrievska, D.Todevski, HLA and DR in patients with asthma and atopy in Macedonia, <i>Eur Resp.J</i>; 30 (3) 2007, 554s • A.Gjorcev M.Zdraveska, D.Dimitrievska, D.Todevski, Role of educational courses in asthma management , World Asthma Meeting, WAM, Istanbul, 22-25June 2007 • M.Zdraveska, D.Dimitrievska, D.Todevski, A.Gjorcev , D.Dokic, Joint incidence of athma and rhinitis in Macedonia, World Asthma Meeting, WAM, Istanbul, 22-25June 2007 • D.Dimitrievska, M.Zdraveska, A.Gjorcev, D.Todevski, Markers of inflammation in peripheral blood during treatment with inhaled corticosteroids in patients with bronchial asthma, World Asthma Meeting, WAM, Istanbul, 22-25June 2007 • M. Zdraveska, D. Dimitrievska, D. Todevski, A. Gjorcev, T. Stefanovski, Ultrasound in evaluation of chest pain, <i>Eur Resp.J</i>; 32 (3) 2008, 762s • M. Zdraveska, D. Dimitrievska, A. Gjorcev, D. Todevski, Incidence of rhinitis and asthma in Macedonia, <i>Allergy, Suppl 88, Volume 63 ,2008, s88,</i> • Arbutina S, Gjorcev A, Kozareva K, Zdraveska M, Dimitrievska D: Effects of fluticason propionate and specific immunotherapy VS nasal decongestives in treatment of seasonal linden pollen allergic rhinitis, <i>Allergy, Suppl 88, Volume 63 ,2008, 365</i> • Gjorcev A, Dimitrievska D, Zdraveska M, Goseva Z, Todevski D, Arbutna S, Education of patients in the center of asthma improve asthma management, <i>Allergy, Suppl 88, Volume 63 ,2008, 299,</i> • Arbutina S, Goseva Z, Arsovski Z, Busljetic K, Pejkovska S, Dimitrievska D: Viral infection in adult hospitalized with community acquired pneumonia.. <i>Eur Respir J</i> 2010; 36: Suppl. 54, 541s • Zdraveska M, Dimitrievska D, Gjorcev A, Todevski D, Janeva E: Rhinitis – An early stage of the evolution of joint airways disease? <i>Eur Respir J</i> 2010; 36: Suppl. 54, 854s; • Janeva E, Goseva Z, Gjorcev A, Arbutina S, Zdraveska M, Dimitrievska D, Todevski D, Trajkov D: Evaluatin of IL-8 and MEF25-75 in patients with severe COPD who were treated with combined therapy of ICSs/LABAs plus tiotropium bromide, <i>Eur. Resp. J</i>, 2013, p 607; • Dimitrievska D, Stefanovski T, Zdraveska M, Todevski D, Tatabitovska A: Interstitial lung diseases today, <i>Tesanj</i>, 16.11. 2013, 56-59, • D. Dimitrievska, M. Zdraveska, A. Gjorcev: Biological markers of inflammation in Peripheral blood during treatment with Inhaled 	
--	---	--

	<p>Corticosteroids in patients with asthma; Scandinavian Journal of Immunology 68, 184–260, 2008, p. 52-53,</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Zdraveska, D.Dimitrievska, A. Gjorcev, D.Todevski, E.Janeva: Rhinitis- An early stage of the evolution of joint airways diseases?; Eur.Resp.J, 2010, p.854, • M. Zdraveska, D.Dimitrievska, D.Todevski, A.Gjorcev, T.Stefanovski: Ultrasound in evaluation of chest pain, Imaging and measurement techniques in the evaluation, www.Docstoc.com, April 11, 2011, E 4301, • Janeva E, Goseva Z, Gjorcev A, Zdraveska M, Dimitrievska D, Arbutina S, Trajkov D: Double or triple therapy in severe asthma, Pneumo Update Europe 2014, • Jovanovska-Janeva E, Goseva Z, Gjorcev A, Zdraveska M, Dimitrievska D, Arbutina S, Trajkov D, Dimitrova G. Magdalena: How combined therapy ICS/LABA plus montelukast affects on the inflammation in patients with severe asthma, Book of abstracts, 4th Meeting of three Respiratory societies: Slovenia, Croatia, Hungary, Bled, Slovenia, May 22-23,2015, p.26, 	
	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција - национална (68x0.5)</p>	34
	<ul style="list-style-type: none"> • А. Ѓорчев, М. Димитровски, Љ. Глигоровски, Е. Ковкарова Д. Димитриевска, Ј.Стојковик:“Кандида астма”, X пулмоалерголошки научностручен состанок, Зборник на апстракти, Охрид, 1991, 14, • А. Ѓорчев, М. Димитровски, Ј. Стојковик, Е. Ковкарова, Д. Димитриевска, М. Ѓорчева: “Аспиринска астма-дијагностика и терапија,”X пулмоалерголошки научностручен состанок, Зборник на апстракти, Охрид, 1991, 18, • С. Петров, А. Ѓорчев, Д. Димитриевска: “103 години искуство во терапија со теофилини кај болните со бронхијална астма”, X пулмоалерголошки научностручен состанок, Зборник на апстракти, Охрид, 1991, 20, • М. Димитровски, А. Ѓорчев, Е. Ковкарова, Д. Димитриевска, М. Стојанов, Ј. Стојковик, М. Ѓорчева: Бронхијална астма и специфичен емоционален профил, X пулмоалерголошки научностручен состанок, Зборник на апстракти, Охрид, 1991, 7, • А. Ѓорчев, Д. Димитриевска: Терапија на астма - принципи и перспективи, Зборник на апстракти од XV симпозиум на лекарите по општа медицина на Македонија, 1-2 ноември, Воена болница Скопје, 1991, 10, • Д. Димитриевска, А. Ѓорчев, М. Лазаревска, М. Димитровски: PEFR-дијагностички критериуми, 2 симпозиум Актуелни пнеумофтизиолошки проблеми, Струга, 1992, 91 • А. Ѓорчев, Д. Димитриевска, М. Лазаревска, М. Димитровски: PEFR и циркумдиана терапија, 2 симпозиум Актуелни пнеумофтизиолошки проблеми, Струга, 1992, 92 • М. Лазаревска, А. Ѓорчев, Д. Димитриевска, М. Димитровски: PEFR-значење во следењето на еволуцијата на бронхијалната астма, 2 симпозиум Актуелни пнеумофтизиолошки проблеми, Струга, 1992, 93 • М. Димитровски, А. Ѓорчев, М. Лазаревска, Д. Димитриевска: Дали е PEFR исто што и одредување гликемија кај дијабетичари, 2 симпозиум Актуелни пнеумофтизиолошки проблеми, Струга, 1992, 94 	

	<ul style="list-style-type: none"> • А. Ѓорчев, М. Димитровски, Д. Димитријевска, М. Лазаревска: Дијагностички алгоритам кај бронхијална астма, Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 1993, 19 • А. Ѓорчев, М. Лазаревска, М. Димитровски, Д. Димитријевска: Инцидент на гастроэзофагеален рефлукс (GER) кај болните со бронхијална астма, Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 1993, 51 • А. Ѓорчев, Д. Димитријевска, М. Лазаревска, М. Димитровски: РЕФ мониторинг кај болните со бронхијална астма (БА), Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 1993, 56 • М. Лазаревска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, В. Стојменска, В. Илиева: Candida albicans кај болните со бронхијална астма - промени во нивото на IgA, IgM и IgG, Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 993, 58 • М. Лазаревска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, М. Димитровски, В. Антевска: Влијание на инхалаторните кортикостероиди врз "НРА" оската кај болни со бронхијална астма, Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 1993, 62, • Т. Стефановски, Д. Димитријевска, Д. Сајков: HLA типизација кај болните со саркоидоза, Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 1993, 415 • Д. Димитријевска, М. Лазаревска, А. Ѓорчев, М. Димитровски: Плеврален излив како прва манифестација на вирусен Б хепатит - презентација на случај, Прв македонски пулмо-алерголошки конгрес со меѓународно учество, Охрид, 1993, 444 • Д. Димитријевска, М. Лазаревска, А. Ѓорчев, М. Димитровски: Status astmaticus - приказ на случај, Зборник на резимеа, 7 конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 1994, 270 • М. Здравеска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, М. Димитровски, Т. Стефановски: Плеврален излив кај вирусен В хепатитис-приказ на случај, 5 конгрес на гастроентеролози и хепатолози, Охрид, 1996, 149 • Д. Димитријевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, М. Димитровски, Т. Стефановски: Гастроэзофагеален рефлукс и хиатус хернија кај болните со бронхијална астма, 5 Конгрес на гастроентеролози и хепатолози, Охрид, 1996, 151 • А. Ѓорчев, Д. Димитријевска, М. Лазаревска: Глобална стратегија, интернационален консензус, други национални програмии Македонскиот национален план и програма за дијагноза и лекување на астма, 1 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 1996, ММП, 50(23),41 • Д. Димитријевска, М. Лазаревска, А. Ѓорчев: Корелација помеѓу варијации на ПЕФ и промени во бронхијалната реактивност кај пациенти со бронхијална астма, 1 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 1996, ММП, 50(23),44 • М. Лазаревска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев: Модалитети на третман на тешка хронична астма, 1 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 1996, ММП, 50(23),45 • А. Ѓорчев, М. Лазаревска, Д. Димитријевска: Местото на Недокромил во терапија на бронхијална астма, 1 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 1996, ММП, 50(23),45 • Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, М. Лазаревска: Третман на акутни егзацербации на бронхијална астма, 1 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 1996, ММП, 50(23),51 • Д. Димитријевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски: Бронхијална реактивност кај пациенти со бронхијална астма (БА) третираны со инхалаторни кортикостероиди, II конгрес на Македонското лекарско здружение, Охрид, 1997, ММП, 50(28),29 • М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Димитријевска, Г. Брешковска, Д. Тодевски: HLA типизација кај бронхијална астма во Македонија, II конгрес на Македонското лекарско здружение, Охрид, 1997, ММП, 50(28),31 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • А. Ѓорчев, М. Здравеска, Л. Груева, Д. Димитријевска, Д. Тодевски: Cought related asthma - на наш материјал, II конгрес на Македонското лекарско здружение, Охрид, 1997, ММП, 50(28), 28 • Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, М. Здравеска, Т. Стефановски, Д. Тодевски: Третман на синуситис кај болните со бронхијална астма, II конгрес на Македонското лекарско здружение, Охрид, 1997, ММП, 50(28), 45 • А. Ѓорчев, Н. Груев, Д. Тодевски, М. Лазаревска, Д. Димитријевска, Л. Груева-Ѓорчева: Астма и назална полипоза-наши искуства и светски трендови, македонски имунолошки денови '98, Охрид, 1998, ММП, 51(32), 31 • Д. Димитријевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски, Ј. Минов: Улога на вакцината против грип во превенција на акутни егзацербации кај бронхијална астма, македонски имунолошки денови '98, Охрид, 1998, ММП, 51(32), 80 • Д. Димитријевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски, Ј. Минов: Candida albicans кај болните со бронхијална астма третирани со инхалаторни кортикостероиди, македонски имунолошки денови '98, Охрид, 1998, ММП, 51(32), 80 • М. Здравеска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски: Позитивен ефект на Недокромил натриум во третман на средно тешка и тешка астма, македонски имунолошки денови '98, Охрид, 1998, ММП, 51(32), 80 • Ј. Минов, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски, М. Здравеска: Бронхијална астма, македонски имунолошки денови '98, Охрид, 1998, ММП, 51(32), 82 • Д. Димитријевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски, Ј. Минов: Улога на центарот за астма во евалуација на астмата во Република Македонија, I конгрес на лекарите од превентивна медицина на македонија со меѓународно учество, Охрид, 1998, ММП, 52(33), 12 • М. Здравеска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски: Колку болните од бронхијална астма знаат за својата болест, I конгрес на лекарите од превентивна медицина на македонија со меѓународно учество, Охрид, 1998, ММП, 52(33), 12 • Д. Димитријевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски: Бронхијална реактивност кај болните со бронхијална астма-промени во тек на терапија; 2 македонски имунолошки Конгрес, Охрид, 2000; ММП 54(43); 262 • Д. Димитријевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски: Корелација на ПЕФ варијации со бронхопровокациски тест со ацетилхолин кај болните со бронхијална астма; 2 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 2000; ММП 54(43); 263 • Ј. Минов, В. Гривчева -Пановска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, М. Здравеска, Д. Тодевски: Алергиски кутани манифестации кај пациенти со астма; 2 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 1 2000; ММП 54(43); 293 • Д. Тодевски, А. Ѓорчев, Л. Ѓорчева -Груева, М. Здравеска, Д. Димитријевска, Н. Најдановска: Сензибилност и специфичност на функционалниот мониторинг во дијагностиката на астмата; 2 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 2000; ММП 54(43); 295 • А. Ѓорчев, Л. Груева -Ѓорчева, М. Здравеска, Д. Димитријевска, Д. Тодевски, Н. Најдановска: Аспиринска астма- дијагноза, терапија и контроверзи? 2 македонски имунолошки конгрес, Охрид, 2000; ММП 54(43); 63 • Здравеска М, Димитријевска Д, Ѓорчев А, Тодевски Д: Третман на синуситис кај болните со бронхијална астма; I конгрес на инфектолозите на Македонија, Охрид, 1999, ММП 37; 105 • Димитријевска Д, Здравеска М, Ѓорчев А, Тодевски Д: Улога на вакцината против грип во превенција на акутни егзацербации кај бронхијална астма; I конгрес на инфектолозите на Македонија, Охрид, 1999, ММП 37; 106 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Д.Димитриевска, Т.Стефановски, А.Ѓорчев, М.Здравеска, Д.Тодевски: Глобална иницијатива за превенција и третман на хронична обструктивна белодробна болест; конгрес на лекарите од превентивната медицина на Македонија, 2002; ММП 56(52) 2002:11 • М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Димитриевска, Д.Тодевски: Степен на запознаеност на болните од бронхијална астма со нивната болест; конгрес на лекарите од превентивната медицина на Македонија, 2002; ММП 56(52) 2002:25 • Ѓорчев А, Здравеска М, Димитриевска Д, Тодевски Д, Груева-Ѓорчева Л, Теодорова С, Шорко Ј: Центар за астма и едукација; III конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2003; ММП : 26-27 • Ѓорчев А, Тодевски Д, Здравеска М, Димитриевска Д, Груева-Ѓорчева Л, Теодорова С, Шорко Ј: PEFr мониторинг-15 годишно искуство; III конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2003; ММП : 27 • Здравеска М, Ѓорчев А, Димитриевска Д, Тодевски Д, Шорко Ј: Здружена инциденца на ринит и астма; III Конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество,15-18 октомври, 2003; ММП : 28, • Здравеска М, Ѓорчев А, Димитриевска Д, Тодевски Д, Шорко Ј: Несакани ефекти на инхалациски кортикостероиди - стравови и факти; III конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество,2003; ММП : 28 • Димитриевска Д, Здравеска М, Ѓорчев А, Тодевски Д: Синуситис и назална полипоза кај болните со бронхијална астма; III конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2003; ММП : 29 • Тодевски Д, Ѓорчев А, Димитриевска Д, Здравеска М, Шорко Ј: Интерреакција на теофилиног со другите лекови; III конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2003; ММП : 196 • Ј. Минов, А. Ѓорчев, Д. Димитриевска, М. Здравеска, Д.Тодевски: Етиолошка евалуација на хроничната непродуктивна кашлица; ММП, 56(3-4), 2002;144-147 • D. Todevski, A. Gjorcev, M. Zdraveska, D. Dimitrievska, K.Kovacevik: PEFr monitoring vo dijagnozata, tretman i sledenje na bolnite od astma vo ambulantnata praksa; 1 kongres na lekarite po opsta medicina na Makedonija; Ohrid, 2004; 77-78 • Димитриевска Д, Здравеска М, Ѓорчев А, Тодевски Д, Докиќ Д: Третман на назална полипоза кај пациенти со аспирирска астма; 1st Macedonian Congress of Oto-Rino-Laryngology, September 28-30, 2005, Ohrid, Macedonia, Abstract Book; 30 • Д. Димитриевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски, Е. Јанева: ГОЛД иницијатива, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 15-16 • Д. Тодевски, Т. Стефановски, О. Јовковски, С. Стојковски, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Димитриевска: Улогата на ултрасонографијата на градниот кош во детекцијата на интраторакалните тумори, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 23-24 • А. Ѓорчев Д, Димитриевска, М. Здравеска, Д. Тодевски, Е. Јанева: Астма - вчера, денес и утре, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 73 • Д. Димитриевска, М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски, Е. Јанева: Современи модалитети на третман на астма, Книга на абстракти, 4 	
--	---	--

	<p>конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 74-75</p> <ul style="list-style-type: none"> • М. Здравеска, Д. Димитријевска, А. Ѓорчев, Д. Тодевски, Е. Јанева: Ринитис и астма во Македонија, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 77 • З. Гошева, А. Ѓорчев, Д. Димитријевска, С. Арбутина, Е. Јанева: Маркери на инфламација и нивното значење кај бронхијална астма, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 , Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 81-82 • М. Здравеска, А. Ѓорчев, Д. Димитријевска, Д. Тодевски, О. Јовковски, Е. Јанева: Белодробна емболија-дијагностичко-тераписки алгоритам, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 86-87 • М. Здравеска, А. Ѓорчев, Е. Јанева, С. А. Јоргановик, Д. Димитријевска, Д. Тодевски, Б. Зафировска: Корелација на МРЦ скала за проценка на диспнеа со основните параметри на спирометријата ФЕВ1 и ФВЦ, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 134 • Е. Јанева, А. Ѓорчев, М. Здравеска, С. А. Јоргановик, Д. Димитријевска, Д. Тодевски, Б. Зафировска: Корелација на визуал аналог сцале (ВАС) со параметри од основната спирометрија ФЕВ1 и ФВЦ кај болни со бронхијална астма, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 134-135 • С. А. Јоргановик, Е. Јанева, А. Ѓорчев, М. Здравеска, Д. Димитријевска, Д. Тодевски, Б. Зафировска: Корелација на Борговата скала за проценка на диспнеата со основните параметри на спирометријата ФЕВ1 И ФВЦ, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 135-136 • М. Николау, З. Гошева, Д. Димитријевска, Б. Геровски, С. Пејковска: Лекување на пнеумонија стекната во заедница кај возрасни пациенти, Книга на абстракти, 4 конгрес на македонското респираторно здружение со меѓународно учество, 2008 г, Охрид, Македонија, ММП 62 (супл 72), 2008, 188-189 • Д. Димитријевска, М.Здравеска, А.Ѓорчев, Д.Тодевски, Е.Јанева: Астма и мали дишни патишта, 5 конгрес ма македонско респираторно здружение со меѓународно учество, 2012, Охрид, Македонија, ММП • М.Здравеска, А.Ѓорчев, Д. Димитријевска, Д.Тодевски, Е.Јанева: Несакани ефекти на кортикостероиди за инхалација, 5 конгрес ма македонско респираторно здружение со меѓународно учество, 2012, Охрид, Македонија, ММП • А.Ѓорчев, Е.Јанева, З.Гошева, Д. Димитријевска, М.Здравеска, Д.Тодевски, С.Арбутина: Што е ново во астмологијата?, 5 конгрес ма македонско респираторно здружение со меѓународно учество, 2012, Охрид, Македонија, ММП • Д.Тодевски, Т.Стефановски, М.Здравеска, А.Реџеџи, А.Татабитовска, Д.Димитријевска: Електрокаутер ресекција на ендобронхијални тумори- приказ на случај, наши искуства, 5 конгрес ма македонско респираторно здружение со меѓународно учество, 2012, Охрид, Македонија, ММП • М.Здравеска, Д.Димитријевска, Б.Каева: Третман на јатрогена алвеоларна хеморагија по трансbronхијална белодробна биопсија-приказ на случај, 5 конгрес ма македонско респираторно Здружение со меѓународно учество, 2012, Охрид, Македонија, ММП 	
--	--	--

10	Трудовис о оригинални научни резултати објавени во стручно/научно популарно списание 1x2	2
	Учество на научен/стручен собир со реферат - орална презентација 24x1	24
	Учество на научен/стручен собир со реферат - постер 31x0.5	15.5
	Вкупно	281,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. Број	Назив на активноста:	Поени
3	Експертска активност, евалуација, стручна ревизија 5x1	5
4	Превод статија 2x0.5	1
5	Раководител на лабораторија	1
6	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	2
7	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството	1
		10
Дејности од поширок интерес		
1	Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир 1x1	1
2	Претседател на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир 1x2	2
3	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир 3x1	3
4		
5	Член на факултетска комисија 2x0.5	1
6	Експертска активност, рецензент на МСМ 3x1	3
7	Експертска активност, судско - медицински вештачења 5x1	5

8	Член на Македонско респираторно здружение	0.5
9	Награди за научни постигнувања од струкова организација-МЛД (благодарница, диплома, плакета) 3x3	9
	Вкупно	34,05

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	148,66
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	281.1
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	34,05
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	
Вкупно	460.06

Резензентска комисија

Проф. д-р Горица Брешковска с.р

Проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска с.р

Проф. д-р Даниела Чапароска с.р

Проф. д-р Гоце Спасовски с.р

Н. сов. д -р Златица Димитријевиќ-Гошева

Биографски податоци

Н. сов. д-р Златица Димитријевиќ-Гошева е родена во 1958 година во Скопје. Основно училиште и гимназија завршила во Скопје. На Медицински факултет се запишала во учебната 1976/77 година, а го завршила во 1982 год, со просек 9,0.

Од мај 1983 год.е вработена во ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија при Медицинскиот факултет во Скопје. Во октомври 1983 год. се запишала на постдипломски студии. Специјализацијата по интерна медицина ја започнала во јули 1984 година, а специјалистичкиот испит го положила во 1989 година. Како интернист специјалист работи во Единицата за интензивна респираторна нега. Од 1994 год. назначена е за раководител на Отсекот за постинтензивна нега. Во септември 2000 год. ја завршила супспецијализацијата во областа на пулмологијата и алергологијата. Во 2008 е назначена за раководител на одделот за респираторни инфекции на ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија, Скопје.

Наставно-образовна дејност

Н. сов. д-р Златица Димитријевиќ-Гошева уште како лекар на специјализација, а потоа и како лекар специјалист, активно учествува во изведувањето на практичната настава за студенти по медицина и стоматологија. Во октомври 1985 година е избрана за помлад асистент, а во 1991 година избрана е за асистент по предметот интерна медицина. Во 2003 год. е избрана за научен соработник по предметот интерна медицина. Активно учествува во изведувањето вежби за студенти по предметите интерна медицина, клиничко испитување, ургентна медицина, фамилијарна медицина. Исто така таа е ментор на студенти по клиничка пракса. Во изминатиов мандатен период била ментор на 19 специјализанти по интерна медицина. Во мај 2013 е избрана за Научен советник по предметот Интерна медицина.

Научно-истражувачка дејност

На Клиниката за пулмологија и алергологија активно учествува во научно-истражувачката работа и има бројни научноистражувачки трудови со кои учествувала на значајни конгреси во земјата и надвор од неа. Успешно ги завршила постдипломските студии и во 1993 год. го одбршила магистерскиот труд со наслов Значење на имунолошката реактивност кај пациенти со плеврален излив од различна етиологија и со тоа се стекнала со академскиот степен магистер на медицина. Во 1998 година ја пријавила за изработка докторската дисертација со наслов *Маркери на инфламација – улоџа и значење при асмајската болест*, која успешно ја одбршила во 2002 година и со тоа се стекнала со академскиот степен доктор на медицински науки. Во изминатиов мандатен период била главен истражувач во меѓународен проект и учесник во три интернационални проекти. Активен учесник на меѓународни и национални конференции како автор на сопствени трудови кои ги презентирала, како и коавтор во бројни студии. Била предавач на неколку стручни работилници и

семинари. Во предходните избори на кандидатката рецензирани се 95 труда во билтените бр. 455/а од 1985, бр.551/1991, бр.638/1995, бр.727/1999, бр.829/2003 , бр. 941/2008 и 1049/2013 год.

Стручно-апликативна дејност

Во 1995 год. Н.сов. д-р Златица Димитријевиќ-Гошева избрана е за Генерален секретар на Македонското респираторно здружение до април 2010 год. 1995 год. таа станува член на Европската академија за алергологија и клиничка имунологија. Исто така, член е на европското респираторно здружение. Заради нејзината стручна активност и работа наградена е со Диплома и Плакета од МЛД. Во 1994 год. назначена е за раководител на секторот за постинтензивна респираторна нега. Од 2008 г. назначена за раководител на одделот за респираторни инфекции на ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија. Во изминатиов период е претседател на комисијата за DRG имплементација. Исто така била вклучена во работната група за изработка на амбулантските пакети и нивна имплементација. Учествовала во изработка на клиничките патеки кои денес се применуваат. Од 2010 г. ја врши функцијата претседател на Управниот одбор на ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија. Била член на организациониот одбор на 5 конгрес на МРЗ во септември 2012 година. Во текот на 2013 г. активно е вклучена во проектот за едукација на пациенти со ХОББ.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката н. сов. д-р Златица Димитријевиќ-Гошева, во 2015/2016 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет и тоа: интерна медицина – 9,49, клиничко испитување – 9,71 и ургентна медицина – 9,40.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Златица Методија Димитријевиќ-Гошева

**Институција: Медицински факултет- Скопје, ЈЗУ Универзитетска
клиника за пулмологија и алергологија**

Научна област: интерна медицина

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	<p>Одржување на вежби</p> <p><u>1985- 2010(25 њоини)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - интерна медицина (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x25години) x 0.03 = 54 - интерна пропеедвтика. (12 вежби x2 семестри x 3 часа/неделно x25години) x 0.03 = 54 - стоматолози (12 вежби x2 семестри x 3 часа/неделно x25години) = x 0.03) 54 <p><u>Og (2010-2015) (6 њоини)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - интерна м (5 бежби x 2семестри x 3 часа по 5 години 0.03) =4.5 - клиничко исп. (3 вежби x 2семестри x 3 часа по 5 години 0.03)= 2.7 - стоматолози(2 вежби x 2семестри x 3 часа по 5 години 0.03)=1.8 - ургентна м (1 вежба x 2семестри x 3 часа по 5 години по 0.03) =0.9 - фамилијарна медиина (2 вежби по 2 семестри x 3 часа x5години) = 1.8 	<p>162</p> <p>11.7</p>
2	<p>Одржување на здравствена клиничка практика (1 семестар x 4 студенти x5 години x0.2) = 4</p>	4
3	<p>Консултации со студенти (46 семестри x 10 студенти) x 0.002 = 0.92</p>	0.92
4	<p>Консултации со студенти во рамки на здравствена клиничка практика (10 семестри x 4 x 0,2) = 8</p>	8

5	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум – автор на интерна медицина, прктикум за вежби, 2004, 79-85 4	4
6	Certificate of Completion/Good Clinical Practice/8 March 2015 The Second National GCP Seminar Training in Republic of Macedonia:”Ethical and regulatory aspects of Good Clinical Practice” Dec 2015	2
	Вкупно	192.62

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

	Назив на активноста:	Поен
1.	Учесник и раководител на меѓународен научен проект/9 поени- 9	9

	<p>1. Safety and efficacy of Sumamed therapy in the treatment of respiratory tract infections in adults and children: international, multicenter, non-comparative study, as Principal investigator (period 2007 – 2009)</p> <p>Учесник во меѓународни проекти/ 7*5=35</p> <p>2.</p> <p>1. Azithromycin sequential therapy in adults with Community acquired pneumonia (CAP): an open no comparative study, 2003, as sub-investigator</p> <p>2. International study with protocol no.SMB-BUSAL-SSo61 from Oct 2007 to Dec 2007, as sub-investigator</p> <p>3. International study with protocol no.SMB-BUSAL-SSo81 from Apr 2008 to Jan 2009, as sub-investigator</p> <p>4. International study BUSAL-III-08-1 as sub-investigator in the period of Nov 2008 to Dec 2009 (Newsletter No 5)</p> <p>5. International study BUSAL-II-08-1 as sub-investigator in the period of May 2010 to April 2011</p> <p>6. International study HZC113782 as sub-investigator wich is ongoing since August 2011.</p> <p>7. International study with protocol no.FLT 3509 since April 2013, as sub-investigator</p>	35
--	--	----

--	--	--

4.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/ стручно списание со меѓународен уредувачки одбор (x6) 9x3.6= 32.4</p> <p>1 Јанева Е., Ѓорчев А., Гошева З., Димитријевска Д., Здравеска М., Тодевски Д., Арбутина С., Астма и бременост – приказ на слушан Македонски медицински преглед, 2012:66(2)116–122</p> <p>2 Јанева Е., Ѓорчев А., Гошева З., Димитријевска Д., Здравеска М., Тодевски Д., Арбутина С., Бесими Ф. Контролирана астма во тек на бременост, <i>Medicus</i> 2012, Vol.17(2):197-201</p>	32. 4

3 Goseva Z., Gjorcev A., Jovanovska-Janeva E., Arbutina S.

Gastroesophageal reflux symptoms in patients with chronic obstructive pulmonary disease, *Macedonian Journal of Medical Sciences* 2014; 7 (3): 461-463

4 Janeva-Jovanovska E., Goseva Z., Gjorcev A., Debreslioska A., Spiroski M., Zafirova B., Genadieva-Dimitrova M. The effect of combined therapy

ICS/LABA and ICS/LABA plus Montelukast in patients with uncontrolled severe persistent asthma based on serum IL-13 and FEV₁, *Maced J Med Sci* 2015, Vol3, No 2: 268-272

5 Goseva Z., Janeva Jovanovska E., Gjorcev A., Arsovski Z., Pejkovska S. Role and significance of markers of inflammation in the asthmatic disease. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2015 Dec 15: 3(4) 630-634

6 Pejkovska S., Kaeva Jovkovska B., Goseva Z., Arsovski Z., Janeva Jovanovska E., Zeynel S. Predictive factors for the effect of treatment by noninvasive ventilation in patients with respiratory failure as a result of acute exacerbation of the chronic obstructive pulmonary disease. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2015 Dec 15: 3(4): 655-660

7 Goseva Z., Gjorcev A., Kaeva Jovkovska B., Janeva Jovanovska E., Angelovska I. Analysis of plasma concentrations of theophylline in smoking and nonsmoking patients with asthma. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2015 Dec 15: 3(4): 672-675.

8 Goseva Z., Kaeva Jovkovska B., Gjorcev A., Janeva Jovanovska E., Arsovski Z., Pejkovska S., Tatabitovska A. Analysis of lymphocyte immunological reactivity in patients with pleural effusions of different etiology. *OA Maced J Med Sci*, Dec 25, 2015.

	<p>9 Pejkovska S., Kaeva Jovkovska B., Goseva Z., Arsovski Z., Arbutina S. Body mass index as a determinant of outcome of treatment with non-invasive ventilation in patients with respiratory failure due to acute exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease. Acta morphol. 2015; Vol 12 (2): 51-56.</p> <p>Трудови со оригинални научни резултати во стручно/ научно популарно списание</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dokic D., Goseva Z., Veljanovska B. Azitromicin vo hospitalno lekuvanje na pnevmonii steknati vo zaednica. Vox medici, 2006: br.53: 41 	1,6
	<p>Трудови со оригинални научно/стручни резултати објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Пејковска С., Докиќ Д., Глигоровски Љ., Гошева З., Бушљетиќ К., Арбутина-Груевска С., Каркински Д., Стојаноски И., Грдановска Т., Арсовски З. Причини за егзацербација на бронхијална астма, Зборник од 3 конгрес на МРЗ , октомври 2003. 	2
	<p>Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество</p>	
7.		

<p>8.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sumamed i.v. (azithromycin) во лекување на вонболнички стекната пневмонија, 2003, Охрид <p>Учество во школи и работилници 2*1=2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regional winter school: Workplace Risk Assessment Скопје, January 27 th – February 1 st, 2008 • Работилница за проценка на ризиците на работното место, Скопје, 2008 г. <p>Учество на научен/стручен собир со реферат (8x1=8)</p> <p>Учество на научен/стручен собир со реферат/устна презентација/1 поен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Димитријевиќ З. Циљана психодинамска психотерапија у лечењу неуроza. на XXIII конгрес на студентите по медицина и стоматологија. Сараево, 1981 • Димитријевиќ З., Стефановски Т., Шестаков Ѓ. Нивото на карциоембрионалниот антиген во плевралната течносткај малигните плеврални изливи. Зборник на трудови од VII пулмолошки денови на лекарите на РМ, Охрид ,1985 • Goseva Z., Peeva-Pepeljugoska E., Shestakov Gj., Mirkovska J. Nivoto на karcinoembrionalniot antigen во serum kaj maligni i nemaligni izlivi, Zbornik на trudovi, IX Pulmoalergoloski naucno-strucen sostanok, Ohrid 1989 • Goseva Z., Gavrilovski M., Sajkov D., Dimitrovski K., Kovkarova E., Busljetik K. Limfocitni subpopulacii kaj pacienti со plevralen izliv со maligna etiologija, Zbornik на abstrakti, X Pulmoalergoloski naucno-strucen sostanok, Ohrid 1991 • Goseva Z., Gavrilovski M., Dimitrovski M., Kovkarova E., Busljetic K., Stojkovic J., Limfocitni subpopulacii во krv i plevralna tecnost kaj pacienti со specificna (TBC) etiologija на izlivot, Zbornik на trudovi, I Makedonski pulmoalergoloski kongres со megunarodno ucestvo, Ohrid 1993 • Goseva Z., Dokic D., Boskovska M., Busljetic K., Arsovski Z. Measurements of forced expiratory volume in one second(FEV₁) and gastro-oesophageal reflux(GER) symptoms in COPD. Eur Resp J: Sept.2003:Vol 22,Supp 45: 576s 	<p>2</p> <p>8</p>
-----------	--	-------------------

- Goseva Z., Gjorcev A., Dokik D., Arsovski Z., Gruevska S., Pejkovska S. Interleukin-5 kaj pacienti so bronhijalna astma, Zbornik na abstrakti od III Kongres na MRZ, 2003:29
- Гошева З., Ѓорчев А., Димитријевска Д., Арбутина С., Јанева Е. Маркери на инфламација и нивно значење кај бронхијалната астма. Зборник на абстракти од 4-ти Конгрес на МРЗ со меѓународно учество, сеп. 2008

Учество на научен/стручен собир со реферат/постер презентација/0,5 поени/ 23x0,5=11.5

- Goseva Z., Gavrilovski M., Kovkarova E., Busljetic K. T-cell subsets and pleural tuberculosis, Annual Meeting of EAACI 1993
- Goseva Z., Gavrilovski M., Busljetic K. The distribution of lymphocyte subsets in peripheral blood and pleural fluid Allergy and Clinical Immunology News, ICACI 1994
- Goseva Z., Gavrilovski M., Kovkarova E. Levels of Immunoglobulins (IgA, IgG, IgM) in pleural fluid and in peripheral blood, Allergy and Clinical Immunology News, ICACI 1994
- Goseva Z., Gavrilovski M., Gligorovski Lj., Bozinovska K., Boskovska M. Immunological reactivity in patients with pleural effusions, Allergy supplement No 30, Vol 50, 1995
- Goseva Z., Gjorcev A., Dimitrovski M., Zdravevska M., Jovanov S. Theophyllin in smoking and nonsmoking patients with bronchial asthma, Allergy supp No 30, Vol 51, 1996
- Goseva Z., Dimitrovski M., Zdraveska M., Bozinovska K. The level of immunoglobulin E (IgE) and skin tests in asthma patients, Allergy supplement No 31, vol 51, 1996
- Goseva Z., Dimitrovski M., Bozinovska K., T-cell subpopulations in patients with seasonal bronchial asthma, Allergy supplement No 31, vol 51, 1996
- Goseva Z., Dimitrovski M., Bozinovska K. T-cell subpopulations in asthmatic patients treated with Sodium Cromoglycate (INTAL), Allergy supp. No 37, Vol 52 1997
- Goseva Z., Dimitrovski M., Bozinovska K., Arsovski Z. Virusni infekcii i asthma bronchiale, Zbornik na trudovi od II Kongres na MRZ, 1997
- Goseva Z., Bozinovska K., Respiratory viral infections and exacerbation of difficult asthma, Interasthma 1997, Annual Meeting, Western Europe Ch

	<ul style="list-style-type: none"> • Goseva Z., Gavrilovski M., Kovkarova E., Busljetic K. T-cell subsets and pleural tuberculosis, Annual Meeting of EAACI 1993 • Goseva Z., Gavrilovski M., Busljetic K. The distribution of lymphocyte subsets in peripheral blood and pleural fluid Allergy and Clinical Immunology News, ICACI 1994 • Goseva Z., Gavrilovski M., Kovkarova E. Levels of Immunoglobulins (IgA, IgG, IgM) in pleural fluid and in peripheral blood, Allergy and Clinical Immunology News, ICACI 1994 • Goseva Z., Gavrilovski M., Gligorovski Lj., Bozinovska K., Boskovska M. Immunological reactivity in patients with pleural effusions, Allergy supplement No 30, Vol 50, 1995 • Goseva Z., Gjorcev A., Dimitrovski M., Zdravevska M., Jovanov S. Theophyllin in smoking and nonsmoking patients with bronchial asthma, Allergy supp No 30, Vol 51, 1996 • Goseva Z., Dimitrovski M., Zdraveska M., Bozinovska K. The level of immunoglobulin E (IgE) and skin tests in asthma patients, Allergy supplement No 31, vol 51, 1996 • Goseva Z., Dimitrovski M., Bozinovska K., T-cell subpopulations in patients with seasonal bronchial asthma, Allergy supplement No 31, vol 51, 1996 • Goseva Z., Dimitrovski M., Bozinovska K. T-cell subpopulations in asthmatic patients treated with Sodium Cromoglycate (INTAL), Allergy supp. No 37, Vol 52 1997 • Гошева З., Димитровски М., Божиновска К., Арсовски З. Вирусни инфекции и бронхијална астма .Зборник на трудови од II конгрес на MRZ, 1997 • Goseva Z., Bozinovska K., Respiratory viral infections and exacerbation of difficult asthma, Interasthma 1997, Annual Meeting, Western Europe Chapter • Гошева З., Здравевска М., Димитровски М. ХЛА антигени од класа HLA I и II поврзани со терапискиот план и терапискиот ефект. Allergy No 43, vol. 53-16; ECACI 1998 • Goseva Z., Dimitrovski M., Kotorcevic J., Arsovski Z., Gass-analyses in asthma monitoring, World Asthma Meeting 1998: Abstract No 321 • Goseva Z., Gjorcev A., Dimitrovski M., Boskovska M, Jovkovski O. Comparative analyses of teophyllinemia in smoking and nonsmoking patients with bronchial asthma, Allery 2000; Vol 55, Supp 63:109 • Goseva Z., Dimitrovski M., Bozinovska K., Jovanov S. Non-invasive ventilator support in respiratory health control, Eur Res J 2000; Vol 16, Supp 31: 134 • Goseva Z., Dimitrovski M., Boskovska M. Monitoring of anti-inflammatory effects of corticosteroids in asthma patients, 3-rd Mediterranean Congress-Crete 2000; Absract 27 	11. 5
--	--	----------

- Goseva Z., Bozinovska K. Relation between respiratory infections and exacerbation of asthma. Allergy 2001:Vol 56, Supp 68:21
- Goseva Z., Dokic D., Gjorcev A., Boskovska M., Busljetic K., Arsovski Z. Asthma control with inhaled corticosteroids (ICS) and beta2-agonists. Allergy 2002: Vol 57, Supp 73: 344
- Goseva Z., Dokic D., Gjorcev A., Boskovska M., Arsovski Z. Respiratory measurements in the patients with COPD, Eur Res J, Sep. 2002: Vol 20, Supp 38: 153s
- Goseva Z., Gjorcev A., Dokic D., Arsovski Z. The role of ECP, IL-4 and IL-5 in asthmatic patients, European Respiratory Journal: Sept. 2003: Vol 22, Supp 45: 292s
- Goseva Z. Values of ECP and IL-5 before and after the treatment in patients with bronchial asthma. 4 World Asthma Meeting, Feb. 2004: Abstract book: 62
- Goseva Z., Dokic D., Boskovska M., Arsovski Z., Gruevska S. Non-invasive ventilatory support in the treatment of acute and chronic respiratory failure. Eur Resp J, Sep. 2004: Abstracts: 402s
- Goseva Z., Gjorcev A., Dokic D., Arsovski Z., Redzevi A. Monitoring of the allergic inflammation in asthmatics EAACI 2007; Abstract book: Abstract No 534
- Goseva Z., Gjorcev A., Dokic D., Pejkovska S. Analysis of T-cell subsets before and after the treatment of patients with asthma, 5th Balkan Congress of Allergology and Clinical Immunology, Oct. 2008, Book of abstracts.

--	--	--

	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција</p> <p>Меѓународна конференција(71x1=71)</p>	71

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Пое ни
	<p>Завршена специјализација од областа на медицинските науки и здравството</p> <ul style="list-style-type: none"> • Специјализација по предметот интерна медицина 	2

	<p>Завршена субспецијализација во областа на медицинските науки здравството</p> <ul style="list-style-type: none"> • Субспецијализација по пулмологија и алергологија 	1
Дејности од поширок интерес		
	<p>Награда за научни постигнувања од струкова организацијаа</p> <ul style="list-style-type: none"> - Благодарница - Диплома - Плакета 	3 3 3
	Вкупно	12

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	192,62
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	189,5
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	12,0
Вкупно	394,12

Рецензентска комисија

Проф. д-р Горица Брешковска с.р

Проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска с.р

Проф. д-р Даниела Чапароска с.р

Проф. д-р Гоце Спасовски с.р

Нас.доц.д-р Андон Чибишев**Биографски податоци**

Д-р Андон Чибишев е роден на 11.11.1959 година во Чирчик, Русија, каде што неговите родители емигрирале по завршувањето на Граѓанската војна во Грција. Во 1965 година се доселил во Р.Македонија, во Скопје, каде што го завршил основното и средното образование. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирал во 1985 година. Во 1988 година се вработил во Воената болница во Скопје, а од август 1988 година е вработен ,на Универзитетската клиника за токсикологија. Специјализација по интерна медицина завршил во 1993 година, а во 2002 година бил избран во звањето примариус. Во периодот 1999-2001 година бил стручен директор на Клиниката, а од 21.8.2001 година бил член на Владата на РМ како државен секретар во Министерството за здравство. Во моментот ја извршува функција пратеник во Собранието на РМ.

Наставна активност

Во 1994 година бил избран за асистент на Медицинскиот факултет и до 2005 година учествувал во изведувањето на практични вежби по предметот интерна медицина за студентите по медицина и стоматологија. Интензивно учествувал во едукацијата на специјализанти по интерна медицина, инфектологија и неврологија. На 9.10.2012 е избран за насловен доцент по предметот интерна медицина.

Наставно-научна активност

Активно учествувал во стручната работа на Клиниката и има публикувано повеќе научни трудови од областа на интерната медицина и клиничката токсикологија. Во 2005 година одбрал јавен труд на магистериум со наслов „Тоталната и суплементарната парентерална исхрана во лекувањето на акутните корозивни труења”. Во 2008 година ја одбрал докторската дисертација „Ентералната и парентерална нутриција во контролата на нутритивниот статус и превенцијата на доцните посткорозивни

компликации”. Член е на многу домашни и меѓународни стручни организации (токсиколози, ЕСПЕН, критично болни пациенти), како и на Стручната комисија за хемикалии во Министерството за здравство. Има учествувано како експерт во изработка на многу закони и подзаконски акти, стратегии, национални извештаи, програми и сл. Раководител и учесник е во повеќе меѓународни и домашни научни проекти и студии

Оценка од самоевалуација

Кандидатот, во 2014/2015 година, не учествуваше во теоретската и практичната настава по предметот интерна медицина. Во наставата учествуваше пред воведувањето на кредит трансфер системот кога не се спроведуваше самоевалуација.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Андон Ефтим Чибишев
(име, татково име и презиме)
Институција: Медицински факултет Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **Интерна медицина**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	
1	Одржување вежби по предметот интерна медицина од јуни 1994 до јануари 2005-15 семестри 3 часа*15 недели*15 семестри*0.03 бода	20.25
2	Консултации со студенти 0.002*10 студенти*15 недели*15 семестри	0.45
3.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика 4*(3дена *7 часа)21*0.06	5.04
	Консултации со студенти во рамките на здравствена заштита 6*0,2*4сем	4,8
		Вкупно 30.54

НАУЧНО И СТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	
1.	Координатор на активности на научен проект - Меѓународен проект: Chemical risk menegement in Macedonia 2007-2010 (во соработка за Европската и Шведската агенција за хемикалии) 1x6=6	
2.	Трудови со Оригинални научни резултати во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор (x6) 107.22	107.22
	<p>1.A.Chibichev,N.Simonovska, Z.Pereska , <i>Artifitial nutrition in therapeutic approach of acute caustic poisoning, MJMS;2010 Jun 15;3(2):180-187 (80%x6=4.8)</i></p> <p>2.A.Chibishev, N.Simonovska,A.Shicole. <i>Post corrosive injuries of upper gastrointestinal tract, , Prilozi,2010.jul;31 (1):297-316.</i></p> <p>(80%x6=4.8)</p> <p>3. A.Chibishev, C.Bozinovska, D.Petrovski, Z.Nikolova-Todorova. <i>Epidemoilogy of severe poisonings caused by ingestion caustic substance; Prilozi, MANU, 171-183(2007). (80%x6=4.8)</i></p> <p>4. A.Chibishev <i>Nutritive support in the control of nutritive status in acute corrosive poisoning, a case report. MJMS.2010,Dec,Dec. 15,3(4),395-399(100%x6=6)</i></p> <p>5.A.Chibishev.<i>Esophagogastroduodenoscopy and endoscopic classification in diagnosis, treatment and prognosis of patients with acute caustic poisonings; Acta informatica medica 2010,Vol 18,3:131-135.(100%x6=6)</i></p> <p>6. A.Chibishev.<i>Post corrosive late complications in esophagus and stomach-role od the esophageal rest; MED ARH 2010;64 (6):32-323.</i></p> <p>(100%x6=6)</p> <p>7. Pereska Z, Chibisev A, Bozinovska C, Petkovska. L Plasma apo/lipoproteins distrubamces as a precondition, for metabolic syndrome in HCV seronegative herion addicts; <i>Am j Drug Alcohol Abuse, 2012 May; 37 (3): 196-292.(60%x6=3.6 +i.f.1.339=4.9)</i></p> <p>8.Chibishev A, Simonovska N, Pereska Z, Babulovska A. <i>The role of urgent esophagogastoduodenoscopy in prognosis of acute caustic poisonings; AIM 2011; 19 (2): 79-83.(60%x6=3.6)</i></p> <p>9. N.Simonovska, A.Chibishev, C. Bozinovska, L. Greevska, K. Dimitrovski, V. Neceva. <i>Evaluation of circulating immune complexes and antiphospholipid antibodies (anti beta 2 glycoprotein 1) in heroin addicts and their clinical signficance. MED ARH 2011; 65(6): 321-330. (60%x6=3.6)</i></p> <p>10. N.Simonovska, A.Chibishev, A. Babulovska, Z. Pereska, I. Jurukov, M. Glasnovic. <i>Program of the University Clinic of Toxicology, Skopje, Republic of Macedonia in Treatment of Drug Addiction (Buprenorfin Treatment Protocol);, MSM, 2011; 23(4): 192-197.(60%x6=3.6)</i></p> <p>11. Чибисhev А. <i>Влијанието на вештачката исхрана врз доцните носокорозивни компликаци кај акутните корозивни струења; Physoacta 2010, Vol.4-N 1: 105-114.(60%x6=3.6)</i></p> <p>12. Переска Ж., Божиновска Ц., Петковска Л., Чибисhev А. <i>Асоцираност на серумскиот липиден сџаитус со начинот на апликација на хероинот кај опијатината зависност, Physioacta 2010; Vol.4- N 1: 105-114.(60%x6=3.6)</i></p>	

	<p>13. Н. Симоновска, Божиновска П., Димитровски Ч., Чапароска Д, Чибисhev A., Промени на некои хоморални имунолошки показатели кај хероински зависници и нивно клиничко значење, <i>Physioacta</i> 2010, Vol.4- No 2, UDK: 616-097:613. 83-05. (60%$\times$6=3.6)</p> <p>14. Переска Ж., Божиновска П., Димитровски Ч., Чибисhev A. Нарушување на серумскиот лиганден профил под влијание на кумулативниот ефект на пушењето кај негатаивни хероински зависници; <i>Physioacta</i> 2011, Vol 5, N 1, 70- 79. (60%$\times$6=3.6)</p> <p>15. A, Chibishev, Z. Pereska, V. Chibisheva, N. Simonovska. Corrosive Poisonings in Adults, <i>Mat Soc Med.</i> 2012 Jun; 24(2): 125-130. (60%$\times$6=3.6)</p> <p>16. Pereska, Z , Bozinovska C , Dimitrovski C, Cakalarovski K, Chibishev A , Zdravkovska M , Babulovska A , Janicevic D (2012) Heroin Dependence Duration Influences the Metabolic Parameters Mechanisms and Consequences of Impaired Insulin Sensitivity in Hepatitis C Virus Seronegative Heroin Dependents. American Society of Addiction Medicine; <i>J Addict Med</i>, 6 (4). pp. 304-310. ISSN 1935 – 3227. 60%$\times$6=3.6+if1951=5.55)</p> <p>17. Chibishev A, Simonovska N, Bozinovska C, Pereska Z, Smokovski I, Glasnovic M. Respiratory complications from acute corrosive poisonings in adults. 2014 Apr;26(2):80- 33. <i>Mater Sociomed.</i> 60%$\times$6=3.6</p> <p>18. Chibishev A, Smonovska N. Acute unintentional intoxication with paraffin in a 25-year old patient - Clinical case report. <i>J Forensic Leg Med.</i> 2012 26:1-4. Epub 2014, May 10. 90%$\times$6=5.4+0.9u89=6.38</p> <p>19. A, Chibishev, C. Bozinovska, V. Chibisheva, N. Simonovska. Nutritional therapy in adult patients in postcorrosive injures of gastrointestinal trakt; <i>MSM</i>, 2011, 23(2):132-13 (60%$\times$6=3.6)</p> <p>20. Chibishev A, Glasnovic M, Miletic M., Smokovski I., Chitkushev L. Influence of age on survival and mortality rate in Acute Caustic Poisonings; <i>Mater Sociomed.</i> 2014, 26(4); 272-276. 60%$\times$6=3.6+ If 1.048=4.64</p> <p>21. A. Chibishev, A. Sikole, Z. Pereska, N. Orovchanec. Severe renal function impairment in adult patients acutely poisoned with concentrated acetic acid. <i>Archives of Industrial Hygiene and Toxicology</i>; 2013 Mar; 64(1):153-8 (60%$\times$6=3.6)</p> <p>22. Chibishev A, Simonovska N, Pereska Z, L.T Chitkushev. Conservative therapeutic approach to corrosive poisonings in adults, <i>Journal of gastrointestinal surgery</i>, 2013 jun; (6):1044-9 (60%$\times$6=3.6 if 2.391) 5.99</p> <p>23. Simonovska N, Bozinovska C, Chibishev A, Grchevska L, Dimotrovski K, Neceva V. Changes of some humoral immunologic indicators an clinical manifestations</p>	
--	--	--

	<p><i>cryoglobulinemia in heroin addicts. Georgian medical news 2012; N 11, (212) 60%x6=3.6</i></p> <p>24.A,Chibishev, Z. Pereska, V. Chibisheva, N. Simonovska. Corrosive Poisonings in Adults. Mat Soc Med. 2012 Jun; 24(2): 125-130. (60%x6=3.6)</p>	
3	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание (x4)</p>	24.8
	<p>1. Наумовски Ц., Чибисhev А., Пејковска Л., Меловска Л. Појава на хиперликемија кај акутни интоксикации со антихолинестеразни инсектициди, Мак.мед.преглед, год 53, 1999, стр. 251-387, бр.5-6 .(60%x4=2.4)</p> <p>2. Чибисhev А., Петровски Д., Божиновска Ц. Значењето на биохемиските индикатори во контролата на нутритивниот статус кај акутните каустични труења, Мак.мед. преглед, год.60, 2006, стр. 181-257, бр. 5-6 .(80%x4=3.2)</p> <p>3. Чибисhev А., Павловски Б., Пејровски Д., Божиновска Ц., Акутно суицидално труење со кардиотонични гликозиди кај две адолесцентни девојки, Македонско списание за медицина 2002, 49 (1-2); 171-175.(60%x4=2.4)</p> <p>4. Пејковска Л., Чибисhev А., Наумовски Ц., Пејровски Д. Панкреатични-рејка компликација на акутна интоксикација со карбамај; Македонско списание за медицина 2003; 49 (1-2) 171- 175 (60%x4=2.4)</p> <p>5. Чибисhev А., Божиновска Ц., Пејровски Д., Наумовски Ц. Спленоза на хранопроводот и желудникот се честа компликација кај акутните перорални труења со корозивни средства; Македонско списание за медицина 2005; 51 (1-2) 139-146 (60%x4=2.4)</p> <p>6. Чибисhev А., Божиновска Ц., Пејровски Д., Чибисheva В. Посткорозивни спленоза на езофагус и желудник се мајорна компликација кај акутните перорални корозивни труења; Acta toxicologica, Vol. 4(1) 2007: 54-58 (60%x4=2.4)</p> <p>7. Чибисhev А., Симоновска Н., Гласновиќ М. Влијанието на ентералната поспитилорична нутриција на нутритивниот статус кај акутните труења со каустични супстанции, Мак. мед. прегл. 2010; 64 (1):0 23-27 (60%x4=2.4)</p> <p>8. Чибисhev А., Пановски М, Василевски В, Божиновска Ц, Оровчанец Н; Ефектите од поспитилоричната нутриција во третманот на акутните труења со каустични супстанции; 2007; Physioacta, Vol 1. (1) : 85-98 (60%x4=2.4)</p> <p>9. Симоновска Н., Серафимовски В., Чибисhev А., Божиновска Ц. Серолошко и молекуларно испитување на вирусот на хепатитис Ц кај корисници на опијати, Physioacta 2008, Vol 1, No 2, UDK: 616.36-002 (60%x4=2.4)</p> <p>10. Симоновска Н., Божиновска Ц., Грчевска Л., Чибисhev А. Присуство на поспитивен ремајоиден фактор кај хероински зависници, Physioacta 2009; Vol. 3-No 1 UDK: 616-097:6(60%x4=2.4)</p>	

4	Учество на научен стручен собир со реферат(со меѓународно учество) (12x1=12) Устна презентација (x1)	12
	<p>1. 4 КОНГРЕС НА АНЕСТЕЗИОЛОЗИТЕ НА МАКЕДОНИЈА СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО, 2010.Охрид.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Влијанието на ентералната постпилорична нутриција на нутритивниот статус кај акутните труења со каустични супстанции <p>2. ЧЕТВРТИ КОНГРЕС ПО НЕФРОЛОГИЈА СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО, 2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нарушувања на бубрежната функција кај акутни труења со концентрирана оцетна киселина кај возрасни . <p>3. 9 конгрес на гастроентеролозите на Македонија со меѓународно учество,Охрид 2012.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Посткорозивни доцни компликации на хранопроводот и желудникот-улогата на езофагеалниот одмор • Улогата на ургентната езофагогастроскопија во прогнозата на корозивните труења <p>4. III Macedonian congress of ORL with international participation .2012.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Акутни корозивни труења - значењето на нутритивната поддршка , Чибишев А. • Nutritional therapy in adult patients with post-corrosive injuries od gastrointestinal tract. <p>5. VIII SYMPOSIUM OF THE ASSOCIATION OF TOXICOLOGIST AT MMA WITH INTERNATIONAL PARTIPATION Дојран,2010</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acute caustic poisonings- control of nutritive status; Chibishev A <p>6. IX јубилеен симпозиум на Здружението на токсиколози на Македонија со меѓународно учество</p> <ul style="list-style-type: none"> • Посткорозивни компликации кај акутни корозивни труења - значењето на возраста на пациентите, Чибишев Андон, Божиновска Цветанка, Павловски Бранимир . • Acute accidental intoxication with paraffin in a 25-year old patient, Andon Chibishev, Akleksandra Stevchevska, I.Muca, B.Pavlovski <p>7. IPA 4 PROJECT, COOPERATION WITH EMCDDA Coordinatiopn and national reporting for drugs and drugs issue, A. Cibisev .</p> <p>8.VII SYMPOSIUM OF THE ASSOCIATION OF TOXICOLOGIST AT MMA WITH INTERNATIONAL PARTIPATION, 2009, Охрид.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nutritive management in therapeutic strategy in corrosive poisonings.Chibishev A.Bozinovska C, Petrovski D, Panovski M 	

	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен стручен собир(2x2=4)	4
	<ul style="list-style-type: none"> • Атеросклероза.' 4 Битолски медицински денови, Зборник на трудови 1990. Фармакотераписки пристап кај хипертензивен болен во нашата клиничка практика. Чибишев А. Пиловски Г. Анчева Е. Пановска Т. • Значењето на рибиното масло во превенцијата на атеросклерозата. Пиловски Г, Тодоровиќ. Павловски Б, Чибишев А, Поповски Н. 	
	Секциско предавање на научен/стручен собир (6x1=6)	6

	<ol style="list-style-type: none"> 1. 7 симпозиум на Здружението на токсиколози при МЛД, 2009 <ul style="list-style-type: none"> • Нутритивен менаџмент кај корозивните интоксикации. 2. <i>СТРУЧЕН СОСТАНОК НА ЗДРУЖЕНИЕ НА ДОКТОРИ ПО МЕДИЦИНА-СПЕЦИЈАЛИСТИ ПО МЕДИЦИНСКА БИОХЕМИЈА</i> <ul style="list-style-type: none"> • Значењето на биохемиските индикатори при контрола на нутритивниот статус кај акутните каустични труења, А.Чибишев 3. Стручен состанок на македонското здружение на токсиколози на РМ, 2008. <ul style="list-style-type: none"> • Влијанието на вештачката исхрана на доцните посткорозивни компликации кај акутните каустични труења, Стручен состанок во Алкалоид, дел од КМЕ активности, А. Чибишев 4. <i>СТРУЧЕН СОСТАНОК НА ЗДРУЖЕНИЕТО ЗА ЕНТЕРАЛНА И ПАРЕНТЕРАЛНА ИСХРАНА НА РМ, Скопје 2009.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Влијание на ентералната постпилорична нутриција на нутритивниот статус кај акутни труења со каустични супстанции • Нутритивен менаџмент кај корозивните интоксикации 5. <i>Nutritive management on therapeutic strategy of corrosive poisonings. КМЕ активности, здружение на токсиколози, Алкалоид 2007.</i> 6. 5 јубилејни токсиколошки денови, со меѓународно учество. Маврово, 2007. <ul style="list-style-type: none"> • Нутритивен менаџмент во терапијска стратегија кај акутните корозивни труења. Чибишев А., Пановски М., Божиновска Ц., Чибишева В., Перевска Ж. 	
7	<p>Апстракти објавени во зборник од конференција меѓународна</p> <p>25x1=25</p>	25
	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>5th ADRIATIC DRUG ADDICTION TRETMENT CONFERENCE, 2010. Охрид.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Program of the University clinic of toxicology of drug addiction (Buprenorfin treatment protocol), N.Simonovska, A.Chibishev, Z.Pereska, D.Petrovski • Lipid peroxidation in heroin abuse and detoxication, Z.Pereska, A.Chibishev, C.Bozinovska 2. <i>IX КОНГРЕС НА ТОКСИКОЛОЗИТЕ НА СРБИЈА И ЦРНА ГОРА СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО (2006)</i> <ul style="list-style-type: none"> • Ендоскопски налаз код тровања корозивима, Д.Петровски, А.Чибишев, Ц.Божиновска, Б.Павловски • Кардиотоксичност код акутних тровања амитриптилином, Б.Павловски, А.Чибишев, Д.Петровски, Н.Поповски 3. <i>ВТОРИ КОНГРЕС ПО КЛИНИЧКА ТОКСИКОЛОГИЈА НА БУГАРИЈА (со меѓународно учество 2006)</i> <ul style="list-style-type: none"> • Post corrosive esophageal stenosis treatment with ballon dilatator (case study); D.Petrovski, A.Chibishev., C.Bozinovska, B.Pavlovski • Electrocardiographic changes as a predictor cardiovascular toxicity in acute tricyclic antidepressant (Amitriptiline) overdose, B.Pavlovski, A.Chibishev, N.Popovski, A.Babulovska 4. <i>INTERNATIONAL CONGRESS OF THE European association od poisons centers and clinical toxilogists, 2010.</i> 	

	<ul style="list-style-type: none"> Epidemiological characteristics of hospital-treated poisonings in 1988 and 2008 year at the university clinic of toxicology, Skopje; Z.Pereska, A.Chibishev, C.Bozinovska, N.Simonovska <p>5.IX SYMPOSIUM OF THE MACEDONIAN ASSOCIATION OF TOXICOLOGISTS WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION</p> <ul style="list-style-type: none"> Alcoholic cardiomyopathy in 33 year old male patient; Stavchevska A, Chibishev A, Pavlovski B, C.Bozinovska <p>6.Симпозиум на Здружението на токсиколози на Македонија со меѓународно учество</p> <ul style="list-style-type: none"> Plasmapheresis applied acute suicidal poisoning Carbamazepine (Epilex, Tegretol, Atretol), and benzodiazepine- Diazepam; Pavlovski B, Chibishev A, N.Popovski, L.Trencevska <p>7.ADRIATIC DRUG ADDICTION TREATMENT CONFERENCE; 8th SEEA net -SYMPOSIUM ON ADDICTIVE BEHAVIORS</p> <ul style="list-style-type: none"> Prolactin hormonal disorder in opiate users with sexual dysfunction, Spasovska Trajanovska A, Chibishev A, L.Ignjatova, V.Vujovic Relationship between methadone dose and sexual dysfunction in methadone maintenance patients, Spasovska Trajanovska A., Chibishev A., L. Ignjatova, V.Vujovic <p>8.IPA 4 PROJECT, COOPERATION WITH EMCDDA</p> <p>11.Деветтиот јубилеен симпозиум на Здружението на токсиколози на Македонија</p> <ul style="list-style-type: none"> Acute self-poisoning by remedies(two case reports), B.Pavlovski, A. Chibishev, N.Popovski, I.Mucha Treatment of opiate dependence at the University clinic for toxicology, N.Simonovska, A.Chibishev, Z.Pereska, A. Babulovska Methadone-Diazepam overdose at young (case reports), I.Mucha, A. Chibishev, B.Pavlovski, N.Popovski <p>9. Симпозиум на Здружението на токсиколози на Македонија со меѓународно учество</p> <ul style="list-style-type: none"> Actual trends in the field of clinical toxicology practice (Our experience): Pavlovski B, Chibishev A, D.Petrovski, A.Babulovska <p>10. 5 Јубилејни токсиколошки денови со меѓународно учество, 2007, Магрово</p> <ul style="list-style-type: none"> Nutrition therapeutic strategy of acute corrosive poisonings <p>11. Јубилејни токсиколошки денови со меѓународно учество</p> <ul style="list-style-type: none"> Rhabdomyolysis induced acute renal failure. Pavlovski, Chibishev, Petrovski, Popovski <p>12.VII Македонски конгрес по гастроентерологија и хепатологија со меѓународно учество.Охрид 2004, Зборник.</p> <ul style="list-style-type: none"> Complication of bleeding ulcer and subcutaneous emphysema. Petrovski D, Chibishev A and Pavlovski B. and cop. Parenteral enteral nutrition in patient with acute pancreatitis with chlorogenic acid. Chibishev A.Panovski M. and cop. <p>13. XXIV Congress of EAPCT. Strasbourg, France 2004. Book of abstracts.</p> <ul style="list-style-type: none"> Reversible coma after with initial response to naloxone in patients with heroin overdose. B.Pavlovski, A. Chibishev at al. <p>14. Int.Congress of EAPCT. Book of abstracts. Dubrovnik. 2011</p>	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> Coagulation test as predictive paramatars of acuteliver toxicity in phaloides syndrome:thrombin time and active partial tromboplastin time.Pereska Z.,Chibishev A. Coagulation The role of Urgentesophagogaastroduodenoscopy in prognosis of acute corrosive poisonings.Chibishev A.PereskaZ. <p>15.XXXVII Congres of the European society for artificial organs (8-11.9.2010)</p> <ul style="list-style-type: none"> Combined extracorporal methods in mushroom poisoning treatment, Z. Petronievic, A.Chibishev, A.Sikole, L.Tozija Artifitial nutrition in therapeuric approach of acute caustic poisonings; A.Chibishev, Z.Pereska, N.Simonovska.2010 ESAO Congres,Skopje. 	
	Апстракти објавени во зборник на конференција Национална 5x0.5=2.5)	2.5
	<p>1.Прв семакедонски конгрес на лекарите стоматолозите и фармацевтите, Охрид 2000</p> <ul style="list-style-type: none"> Наши првични искуства во тртман во детоксикација на пациенти корисници на хероин.Чибишев А, Пановска Т. И сор. Heroin overdose-врв на наркоманија.Чибишев А. и сор. Хоспитален третман на акутни труења со наркотици.Божинивска Ц,Чибишев А и сор. Конзервативен третман при труења со печурки.Пановска Т. Пвловски Б, Божиновска Ц. Чибишев А и сор. Вредностите на детритис индекс кај пациенти акутно интоксигирани со декаметрин.Наумовски Ц, Бекаровски Н. Чибишев А и сор. 	
	Меѓународни 16x1=16 Национални 28x0.5=14	30
	Вкупно	211.52

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	
	Поглавие на книга(коавтор) Начин на работа на тимовите во итната медицинска помош. Министерство за здравство на РМ(1x2=2)	2
	Експертски активности (евалуација, ревизија, супервизија) (3x1=3)	3
	<ul style="list-style-type: none"> Стручна ревизија на судски предмети со барање и решение на судски органи 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Ревизија на предмети во Етичка комисија • Стручна ревизија на медицински предмети со решение на министерот за здравство 	
2.	Воведување на нова клиничка лабораториска метода (2x4=8)	8
	<ul style="list-style-type: none"> • Воведување на нова клиничка метода за детоксикација со бупренорфин • Воведување на нова клиничка метода за ентерална исхрана кај корозивни труења со сонда /ентеростома 	
	Превод 1x1=1	1
	Дел од (Atlas of Metabolic diseases, WilliamL.Nyhan)	
	Предавање во институции од јавен интерес, културно-информативни центри 24x0,5=1,2	1.2
	Предавања во школи(Агенција за млади и спорт)	
	Полагање наздравствени работници со 3 год.ЈЗУ Угентен центар 1x1=1	
	Член на Комисија за изработка на закон 2x2=4	4
	1. Закон за опојни дроги и психотропни супстанции 2. Закон за хемикали	
	Претседател на универзитетски или владини тела 2x2=4	4
	1. Претседател на Комисија за изработка на измени и дополнувања на закон, изработка на подзаконски акт 2. Закон за здравствено осигурување	
	Член на Комисија за изработка на измени и дополнувања на закон, изработка на подзаконски акт 3x2=6	6
	1.Комисија за измени и дополнувања на Законот за опојни дроги и психотропни супстанции 2. Комисија за изработка на три правилници од Закон за безбедност на сообраќајот 3.Член на Комисија за усогласување на Законот за хемикалии со европската регулатива	
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	

	Подготовки на национални документи, стратегии, закони 13x2=26	25
	1. Закон за хемикалии 2. Закон за опојни дроги и психотропни супстанции 3. Закон за здравствена заштита 4. Закон за здравствено осигурување 5. Approximation on the legislation of the Republic of Macedonia of that of the European Union 6. Национална стратегија за дроги на РМ 7. Национална програма за дроги на РМ 8. Три правилници за Законот за безбедност во железничкиот сообраќај 9. Национален извештај за дефинирање на листата за услуги кои може да ги вршат интернистичките одделенија при општите болници во РМ 10. Процедури за респираторен систем(пилот-проект за упатување на осигуреници) 11. Процедури за дигестивен систем 12. Процедури за уринарен систем 13. Учество во изработка на Национална програма од одредена област-протокол за лекување на зависници од опиоиди со бупренорфин.	
	Учество во комисии и тела на државни и други органи 18x1=18	18
	1. Член на Владата на РМ како државен секретар во Министерството за здравство 2. Комисија за проценка на ризик за опасност од хемикалии 3. Комисија за отрови 4. Комисија за опојни дроги и психотропни супстанции 5. Комисија за помошни лековити средства и медицински помагала 6. Член ана советодавно тело на министерот за здравство за формирање на Ургентен центар 7. Член на стручен тим за работа на примена на спогодбата за трговија на услугите на светската трговска организација во доменот на здравството 8. Член на делегација за учество на Генерално собрание на СЗО 9. Член на Советот за добивање на државната награда Св.Климент Охридски 10. Национален комитет за храна и исхрана 11. Национален комитет кодекс алиментариус 12. Комисија за имплементација на Национална стратегија за дроги на РМ 13. Комисија за полагање на стручен испит за судски вештаци 14. Етичка комисија при Министерството за здравство 15. Работна група за проверка и ажурирање на клинички упатства за практикување 16. Комисисики надзор над стручната работа во мед.институција Чаир 17. Работа на тимови во итна медицинска помош	

	18.АТЦ лекови	
	Завршена специјализација по интерна медицина 1x2=2	
	Награда за научни постигнувања од струкова организација 2x3=6 Диплома Плакета од МЛД	6
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ стручен собир 1x3=3	3
	Вкупно	81,2

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	30,54
НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	211,52
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	81,2
Вкупно	323,26

Резензентска комисија

Проф. д-р Горица Брешковска с.р

Проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска с.р

Проф. д-р Даниела Чапароска с.р

Проф. д-р Гоце Спасовски с.р

В. н. сор. д-р. Нико Беќаровски

Биографски податоци

Роден е на 29.12.1962 година во Будимпешта, Унгарија. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишал во учебната 1982/83 година, а дипломирал на 14.4.1988 со просечна оценка 9,53.

Од 7.1 до 31.12.1999 година е вработен како општ лекар во здравствената станица во Македонска Каменица. Од 01.3.1990 година е вработен на Универзитетската клиниката за неврохирургија, а од 13.11.1990 година на Универзитетската клиниката за токсикологија, каде што работи и денес.

Специјализацијата по интерна медицина успешно ја завршил во 1996 година.

Во ноември 2005 година е избран за стручен директор на Универзитетската клиника за токсикологија, а во овој момент е раководител на Дневната болница.

Стручно усовршување; 2014, едномесечен стручен престој во клинички центар Љубљана, Словенија, на Клиниката за токсикологија, 2015 едномесечен стручен престој во Ургентниот центар при Сплешна болница Ново Место, Република Словенија.

Во периодот 1999 - 2003 година ја изработи докторската дисертација со наслов **КЛИНИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ИНТОКСИКАЦИИТЕ СО ОДДЕЛНИ БНЗД И ПОЈАВАТА НА ПОСТИНТОКСИКАЦИСКИ АПСТИНЕНЦИЈАЛЕН СИНДРОМ**, која успешно ја одбрани на 8.5.2003 година и се стекна со звањето доктор на медицински науки.

Образовни активности

Во 1993 година е избран за помлад асистент по предметот интерна медицина со што активно се вклучува во едукативниот процес.

Во 1997 година е избран за асистент по предметот интерна медицина.

Во учебната 1999/2000 година е именуван за наставник по интерна медицина во ДСУ "Д-р Панче Караџов". Во април 2001 година е именуван за член на Комисијата за полагање на стручни испити за медицински сестри и техничари.

Во април 2004 година со одлука на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет е избран за **НАУЧЕН СОРАБОТНИК** по интерна медицина. Во март 2011 година е избран за **ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК** по интерна медицина. Повеќе пати бил член на испитни комисии по специјализација по интерна медицина. Рецензент и член на комисии за одбрана на магистерски трудови и докторски дисертации.

Стручно-научни здруженија

Член е на Здружението на токсиколози на Македонија, каде што во два мандата бил член на Претседателството, а во моментот е и секретар на здружението.

Член е на: Здружението на клинички токсиколози на Бугарија, Здружението на токсиколози на Србија, Европското токсиколошко друштво (EUROTOX) и Европско-

северноамериканско здружение на клиничките токсиколози (ЕАРССТ), македонското и светското здружение на гастроентерохепатолози.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот, в. н.с.р.д-р. Нико Беќаровски, во 2015/2016 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет, и тоа: интерна медицина – 9,99, клиничко испитување – 9,82 .

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Нико Георги Беќаровски

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: интерна медицина

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Р.Б.	Назив на активност:	
1	Одржување на настава од втор циклус студии (предавање на специјализанти) $3 \cdot 8 \cdot 0.05 (21 \text{ час} \times 0,05) = 1.05$	
2	Раководител на настава во школи и работилници 3 x 1 = 3	3
3.	Одржување на вежби	
	Одржување на вежби <u>1993- 2010(18 години)</u> интерна медицина (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x 18 години) x 0.03 = 38.88 интерна пропедевтика. (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x 18 години) x 0.03 = 38.88 - Интерна медицина (стоматолози) (12 вежби x 2 семестри x 3 часа/неделно x 9 години) x 0.03) = 38.88	

	<p><u>Og (2010-2015) (6 iounu) KTC</u></p> <p>- Интерна медицина (5 вежби x 2семестри x 3часа по 5 години 0.03) = 4.5</p> <p>- клиничко исп. (3 вежби x 2семестри x 3часа по 5 години 0.03) = 2.7</p> <p>- интерна медицина стоматолози (2 вежби x 2семестри x 3часа по 5 години 0.03) = 1.8</p> <p>- ургентна медицина (1 вежба x 2семестри x 3часа по 5 години по 0.03) = 0.9</p> <p>-</p>	
	Одржување на здравствена клиничка практика (1 семестар x 4 студенти x 5 години x 0.2) = 4	
	Консултации со студенти (46 семестри x 10 студенти) x 0.002 = 0.92	
4	Консултации со студенти во рамки на здравствена клиничка практика (10 семестри x 4 x 0,2) = 8	
6	Член на комисија за одбрана на докторат 4x0.5=2	
7	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура 4x0.3=1.2	
8	Член на комисија за одбрана на специјалистички работа 4x0.=0.8	
9	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа 1*0.10 1x0.1=0.1	
	<p>Научно-популарна или наставно-историска статија во стручно-методско списание</p> <p>ТРОМБОЛИТИЧНА ТЕРАПИЈА, СОВРЕМЕН НАЧИН ЗА АКУТЕН ТРЕТМАН НА ИСХЕМИЧЕН МОЗОЧЕН УДАР. С. Радуловиќ-Беќаровска, Н.Беќаровски, М.Стојанпов. Д.Петровска</p> <p>VOX Medici. Br. 70. God. XX. Oktomvri 2011, 168-171</p> <p>1x1=1</p>	
	Вкупно	145,6 1

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	
-----------	----------------------	--

1.	Трудови со оригинални научни резултати објавени во стручно/научно списание (x4)	31.2
<p>1.Акутно труење со Диазепам (приказ на случај). Н.Беќаровски, С. Радуловиќ-Беќаровска, Д.Чапароска, Ц.Наумовски. Л. Петковска; ММП, 1999, бр.5-6, стр.320-324 60% x4=2.4</p> <p>2.Скала на безнадежност во клиничката токсикологија. Н. Беќаровски, Д.Чапароска, Ц.Наумовски, С.Радуловиќ-Беќаровска, Л.Петковска, Н.Велјановска ; ММП, 2000 бр.1-2; 51-54 60% x4=2.4</p> <p>3.Појава на хипергликемија кај акутните интоксикации со антохолинестеразни инсектициди . Ц.Наумовски, Н.Беќаровски, Д. Чапароска, Г.Пилоски, Л.Петковска. ММП 1999,бр.5-6, стр.328-332 60% x4=2.4</p> <p>4.Улогата на хемоперфузијата при акутна интоксикација со валпроична киселина .Л.Мелоска, Ц.Божиновска, Д.Чапароска Н.Беќаровски. Л.Петковска; ММП, бр.34, 2004, стр.148-150 60% x4=2.4</p> <p>5.Компликации кај зависник по интравенска злоупотреба на хероин Н.Симоновска, Ц.Божиновска, Н.Ивановски, Н.Беќаровски, ММП. бр.5-6, 2006, 217-220 60% x4=2.4</p> <p>6.Евалуација на интоксикациите на клиниката за токсикологија во периодот 1.4.2003 - 1.3.2004 Н.Симоновска, Ц.Божиновска, Н.Беќаровски, Ф.Личоска, И.Јуруков, Acta morphologica, Vol.4 (2) 2007, p 62-67</p>		

	<p>60% x4=2.4</p> <p>7.ТРУЕЊЕ СО КАРБАМАЗЕПИН СО ГЕНЕРАЛИЗИРАНИ НАПАДИ Н.Беќаровски, С.Р.Беќаровска, Н.Банева; Епилепсија бр.31/32, Јуни 2009, 43-49</p> <p>80% x4=3.2</p> <p>8.НЕОБИЧЕН СЛУЧАЈ НА ЕПИЛЕПТИЧНИ НАПАДИ ПО ПРОДОЛЖЕНА УПОТРЕБА НА КАМФОР МАСТ- Н.Беќаровски, С.Р.Беќаровска Епилепсија бр33/34 декември 2009, 37-42</p> <p>80% x4=3.2</p> <p>9.Современи смерници во третманот на акутен исхемичен цереброваскуларен инсулт, Н.Банева, С.Радуловиќ-Беќаровска, Д.Петровска-Цветковска, Н.Беќаровски, Епилепсија, декември 2010. Стр. 09-12</p> <p>60% x4=2.4</p> <p>10.TREATMENT OF CARBAMAZEPINE ET CANABIS OVERDOSE Bekjarovski N. Hungarian Toxicology News, vol. II ,June 2010, p. 20-23</p> <p>100% x4=4</p> <p>11.PARKINSONISM AFTER CARBONE MONOXIDE POISOSNING IN AN ELDER LADY Bekjarovski N. Hungarian Toxicology Nres, Vol.III, September 2010. p.34-38</p> <p>100% x4=4</p>	
2	Трудови објавени во списание со меѓународен уредувачки одбор и/или импакт фактор (x6)	28.8

	<ul style="list-style-type: none"> • Serotonine syndrome after poisoning with St Johns wort oil. N.Bekjarovski.Sch j Med Case Rep. December 2015, 3(12):1196:1198. 100% x6=6 • Корелација меѓу интрацелуларниот хематом, перихеморагичниот хематом и цистеинил леукотриените екскретирани во урина. Наталија Банева, Дијана Никодијевик, Гордана Китева Тренческа, Игор Петров, Драгана Петровска Цветковска, Снежана Лазарова, Даниела Чапароска, Нико Бекаровски.Мак Мед преглед 2014, 68(1)Ч91-95. 60% x6=3.6 • Characteristic of macedonian heroin abuser. Niko Bekjarovski. Journal of Science, vol5,Issue 12, 2015, 1239-1241. 100% x6=6 • Проценка на ризик од појава на масовни медицински инцидентисо ХБИР агенси во Република Македонија. MEDICUS, Vol20(2),2015. ИвчевЈ, Бекаровски Н, Ивчева Н, Стикова Е. 60% x6=3.6 • Lipid Rescue Therapy and High Dose Insulin Euglycemic Therapy are effectice fo Severe Refractory Calcium Channel Bloker Overdose: Case report. N.Bekjarovski; Asian PacificJournal of MedicalToxicology 2;3 September 2012; p.114-116 100% x6=6 • SEIZURES AFTER USE AND ABUSE OF TRAMADOL. Bekjarovski N, Chaparoska D, Radulovikj-Bekjarovska S; Macedonian Academy of Sciences and Arts; Contribution, Sec Bio Med Sci MASA XXXIII I. p.313-318 (2012) 60% x6=3.6 	
3	Трудови објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународно учество (x3)	13.5
	<p>1.DEMOGRAPHIC ASPECTS OF ACUTE POISONING WITH PESTICIDES IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA - N.Bećarovski, Dz.Naumovski, D.Ćaparoska, G.Pilovski, S.Radulović'Bećarovska, D.Petrovski - Arch Toxicol Kinet Xenobiot Metab , vol 5 , no 2, 215-216, 1997 60% x3=1.8</p> <p>2.THE IMPORTANCE OF THE VALUE OF CHOLINESTERASE ACTIVITY IN EVALUATION OF SEVERITY OF ACUTE POISONING WITH ORGANOPHOSPHORUS INSECTICIDES - G.Pilovski, Dz.Naumovski, D.Ćaparoska, N.Bećarovski, L.Meloska, I.Fildisevska, K.Pilovska - Arch Toxicol Kinet Xenobiot Metab , vol 2, no 2, 219-20, 1997 60% x3=1.8</p>	

	<p>3. INCREASE OF TRANSAMINASE LEVELS IN ACUTE ORGANOPHOSPHATE INSECTICIDE POISONING IN RESPECT TO SEVERITY - Dz.Naumovski, N.Bećarovski, G.Pilovski, D.Ćaparoska, Arch Toxicol Kinet Xenobiot Metab , vol 2 , no 2, 221-23, 1997 60% x3=1.8</p> <p>4. CARDIAC ARRHYTHMIA IN ORGANOPHOSPHORUS INSECTICIDES POISONING - D.Ćaparoska, Gj.Pilovski, Dz.Naumovski, N.Bećarovski, L.Meloska - Arch Toxicol Kinet Xenobiot Metab , vol 2, no 2, 221-23, 1997 60% x3=1.8</p> <p>5. SPECTRE OF PULMONARY INJURIES AFTER ACCIDENTAL INHALATION OF IRRITATIVE FUMES FROM SANITISING DISINFECTANTS - Dz.Naumovski, Gj.Pilovski, D.Ćaparoska, E.]ofkarova, N.Bećarovski, L.Meloska - Arch Toxicol Kinet Xenobiot. Metab , vol.6 , Supp.1,1-100, Autumn 1998 ,85-87 60% x3=1.8</p> <p>6. LINDAN INDUCES MUSCULAR ATROPHY. N.Bećarovski, Dz.Naumovski, D.Ćaparoska, G.Pilovski, S.Radulović'Bećarovska, D.Petrovski - Arch Toxicol Kinet Xenobiot Metab 2000; 8(3) 171-172 60% x3=1.8</p> <p>7. PARKINSONISM AFTER ACUTE ORGANOPHOSPHATE POISONING N.Bekarovski, S.Radulovic-Bekarovska. Arch Toxicol Kinet Xenobiot Metab 2000; 8(3) 232-234 90% x3=2.7</p>	
4	Трудови објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир (x2)	1.2
	<p>1. MACEDONIAN GUIDANCE FOR USE OF LRT IN ACUTE POISONINGS. Н.Беќаровски. И.Јуруков, А.Бабуловска, Ф.Личоска 8 Симпозиум на ЗТМ со меѓународно учество. Книга на трудови. 2011. Стр. 3-5 60% x2=1.2</p>	
5	Секциско предавање на научен/стручен собир (8x1)	8
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Н.Беќаровски. Општи детоксикациони техники на почетокот на новиот милениум, КМЕ Реплек, 2009. 2. Н.Беќаровски. Алкохол, дроги и епилептични напади, стручен состанок на Здружението на токсиколози на РМ, Градско, 2013. 3. Н.Беќаровски. Токсични лезии на црниот дроб .Секциски состанок на научното здружение на гастроентеролозите на Македонија, 2013. 4. Н.Беќаровски. Труења преизвикани од опојни супстанции, КМЕ, Маврово, 2006. 	

	<p>5. Н.Беќаровски. Оптимално време за хоспитален третман на зависник. 3 македонски токсиколошки денови, Дорјан 2005.</p> <p>6. Н.Беќаровски. Социјалните аспекти на хероинските зависници, КМЕ, Алкалоид 2007.</p> <p>7. Н.Беќаровски. Голема инциденца-мала токсичност при труења со бензодиазепини. КМЕ, Алкалоид 2008.</p> <p>8. Н.Беќаровски. Нови синтетички рекреативни дроги, КМЕ, Алкалоид 2008.</p>	
6	<p>Учество на научен стручен собир со реферат(со меѓународно учество) Устна презентација (21x1)</p>	21
	<p>1.Niko Bekarovski. New approaches of treatment of verapamil overdose. Fourth national congress of clinical toxicology with international participation. Sofia, 2013.</p> <p>2.N.Becarovski, S.Becarovska. When to discharge after heroin overdose.Third international emergency medicine conference. Pristina, 2009</p> <p>3.N.Becarovski, S.Becarovska. Profile of Macedonian heroin abuser. 7 th Congress of the doctors of Republic of Macedonia, 2007.</p> <p>4. N.Becarovski, S.Becarovska. Carbamazepine overdose with the seizures. Congress of the neurologist of Macedonia with international participation, 2008</p> <p>5.N Becarovski, DChaparoska. Correlation between the severity with aute poisonings with benzodiazepines and detected blood levels. 1- International anesthesiology and intensive care medicine conference. Pristina, 2006</p> <p>6. N.Becarovski, S.Becarovska. Abstinence syndrome after acute poisoning with benzodiazepines. 9-th congress of Europeon federation of neurogical societies, Athens 2005</p> <p>7. N.Becarovski. Neuroleptic malignant syndrome-presentation of a clinic case.The first congress of clinical toxicplogy. Sofia 2003</p> <p>8. N.Becarovski, S.Becarovska. Late neurological sequel after acute organophoshate poisoning.Kongres toksikologa jugoslavije, Tara, 2006</p> <p>9. N.Becarovski ,S.Becarovska. EEG varijacii I promeni pri mozocen udar. Strumica, 2004</p> <p>10. N.Becarovski, S.Becarovska. Атријална фибрилација и silence мозочен удар. Конгрес на невролозите со интернационално учество, Струмица,2004</p> <p>11.Н.Беќаровски, С.Беќаровска, Б.Павловски. Антиперспирантите како коморбиден фактор во појавата на карцином на дојка, 6</p>	

	<p>симпозиум на здружението на токсиколозите при МЛД со меѓународно учество.</p> <p>12. Н. Беќаровски, С. Беќаровска, Г. Пиловски. Glasgow coma score и бензодиазепински интоксикации. 16 конгрес на лекарите на РМ со меѓународно учество, Охрид, 2003</p> <p>13. N. Becarovski, S. Becarovska. Parkinsonism after poisoning with sistemin 40. 1-st Bosnia and Hercegovina congress of neurology, Tuzla 2002</p> <p>14. Н. Беќаровски, С. Беќаровска, Л. Мелоска. Употреба на калциум хлорид при труење со атенолол. 2 македонски конгрес по кардиологија, Охрид 2002</p> <p>16. N. Becarovski, N. Simonovska, I. Jurukov. What we know about Mephedrone? VIII-th Symposium of toxicologist of MMA with international participation. Dojran, 2010</p> <p>17. Н. Беќаровски. Презентација на WEB страницата на Клиниката за Токсикологија. 3 македонски токсиколошки денови со меѓународно учество. Дојран 2005</p> <p>18. N. Becarovski, D. Chaparoska. First case of intravenous abuse of buprenirphine in RM. VIII-th Symposium of toxicologist of MMA with international participation. Dojran, 2010</p> <p>19. N. Becarovski, S. Becarovska. Epileptic state after dermal treatment with camphor, Dojran 2010</p> <p>20. N. Becarovski. Macedonian guidance for use of lipid rescue therapy in acute poisonings. Dojran 2011</p> <p>21. Н. Беќаровски, С. Беќаровска, Б. Павловски. Злоупотреба на психоактивни габи. VII симпозиум на клинички токсиколози со меѓународно учество. Охрид, 2009</p>	
7	Апстракти објавени во зборник од конференција	26
	Меѓународна 20x1=20	
	Национална 12x0.5=6	
	Вкупно	129,7

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	
1.	Експертски активности (евалуација, ревизија, супервизија) (2x1=2)	2
	1. “Опијатно предозирање во Република Македонија” издадена од Н.О.Р.С. 2006 2. Училишна политика против насилство во училиштето (коавтор); август 2013 училишен тим за насилство	
	Водич за опијатно предозирање и за примена на НАЛОКСОН , Скопје 2015 1x1	1
3.	Завршена специјализација по интерна медицина 1x2=2	2
Дејности од поширок интерес		
	Уредник на зборник на трудови од научен собир 1x1=1	1
	Претседател на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир 1x2=2	2
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир 8x1=8	8
	Награда за научни постигнувања од струкова организација Пофалница 1x3=3 Плакета од МЛД 1x3=3	6
	Студиски престој во странство до три месеци $5 * 0.50 = 2.00$ 6x0.5=3	3
	Учество во комисији и тела на државни и други органи 4x1=4	4
	Изработка на национална програма за судски вештак по токсикологија 1x3=3	3
	Подготовки на национални документи, стратегии, закони “Медицина базирана на докази – Клиничка токсикологија” Управување со здравствен сектор” - Светска банка 2007	2
	Вкупно	34

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	145,6
НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	129,7
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	34
Вкупно	309,3

Резензентска комисија

Проф. д-р Горица Брешковска с.р

Проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска с.р

Проф. д-р Даниела Чапароска с.р

Проф. д-р Гоце Спасовски с.р

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, нас. доц. д-р Марија Вавлукис, нас. доц. д-р Магдалена Отљанска, н. сов. д-р Златица Димитријевиќ Гошева, в.н.сор. д-р. Деска Димитриевска, нас. доц. д-р Андон Чибишев и в. н. сор. д-р Нико Беќаровски, Комисијата согласно со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, го дава следниот предлог за избор:

Од Клиниката за ардиологија нас. доц. д-р Марија Вавлукис и нас. доц. д-р Магдалена Отљанска ги исполнуваат условите за избор во звањето доцент по сите основи, но Комисијата не постигна консензус за давање на предност на една од нив за избор во звањето доцент по предметот интерна медицина.

Од Клиниката за токсикологија, нас. доц. д-р Андон Чибишев не ги исполнува условите предвидени со Законот за работните односи. Имено, согласно член 151 од Законот за работните односи, на лицата кои се избрани како носители на државни или јавни функции, работниот однос им мирува. Согласно, пак, со член 133 од Законот за високото образование, лицата избрани во наставо-научно, научно звање засноваат работен однос и остваруваат права и обврски од работниот однос. Исто така согласно со член 63 од Уставот на РМ и член 7 од Законот за Собрание на Република Македонија, функцијата пратеник во Собранието е некомпатибилна со вршење на други јавни функции и професии, а в. н. сор. д-р Нико Беќаровски не ги исполнува целосно условите за избор во звањето редовен професор, односно не учествувал или раководел со научноистражувачки проект.

Од Клиниката за пулмоалергологија, в. н. сор. д-р. Деска Димитријевска не ги исполнува условите за избор во звањето редовен професор, односно нема објавени најмалку шест научноистражувачки труда во соодветната област во меѓународни научни списанија, или меѓународни научни публикации, или четири научни труда во научно списание со импакт фактор во последните пет години, а н. сов. д-р Златица Димитријевиќ Гошева ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област интерна медицина.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, н. сов. д-р Златица Димитријевиќ Гошева да биде избрана во звањето редовен професор во научната област интерна медицина.

Резензентска комисија

Проф. д-р Горица Брешковска с.р

Проф. д-р Викторија Чаловска Ивановска с.р

Проф. д-р Даниела Чапароска с.р

Проф. д-р Гоце Спасовски с.р

До

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет
при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Издвоено мислење

Во врска со избор на 3 наставника во сите звања по предметот ИНТЕРНА МЕДИЦИНА (1 наставник во сите звања за ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија), (1 наставник во сите звања за ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија), (1 наставник во сите звања за ЈЗУ Универзитетска клиника за токсикологија), а во согласност со конкурсот објавен на 2.2.2016 година и исправката објавена на 3.2.2016 година, во дневните весници “Утрински весник”, “Дневник” и “Коха”, од страна на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет, УКИМ, на својата XV редовна седница одржана на 22.2.2016 година, беше избрана Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Горица Брешковска, проф.д-р Викторија Чаловска-Иванова, проф.д-р Даниела Чапароска, проф.д-р Љубица Георгиевска-Исмаил и проф.д-р Гоце Спасовски.

Комисијата имаше задача да изготви реферат за сите пријавени кандидати: насл. доц. д-р Марија Вавлукис, насл. доц. д-р Магдалена Отљанска, в.н.сор.д-р Деска Димитриевска, н.сов.д-р Златица Димитриевиќ-Гошева, насл. доц.д-р Андон Чибишев и в.н.сор.д-р Нико Беќаровски.

И покрај укажувањата за моето оправдано службено отсуство, како и моите барања за транспарентност во презентирањето на доказите, ефикасност и одговорност во работата на Комисијата доставени по електронска пошта до секој член на Комисијата во неколку наврати (дадени во прилог), сепак, до моментот на моето заминување (16.5.2016), Комисијата не одлучуваше во полн состав и не успеа да дојде до консензуално мислење за кандидатите.

Имајќи го предвид горенаведеното, а врз основа на достапната документација за формално-правниот аспект на исполнувањето на критериумите за избор, увидот во научноистражувачката, наставно-образовната и стручно-апликативната дејност на кандидатите, како и врз основа на согледувањата за нивните значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати, способноста во изведување на високообразовна дејност и придонесот во оспособување на помлади наставници, ја користам мојата законски дадена можност за **издвоено мислење и ги предлагам за избор:** од ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија- **насл.доц.д-р Марија Вавлукис во звањето доцент**, од ЈЗУ Универзитетска клиника за пулмологија и алергологија – **н.сов.д-р Златица Димитриевиќ-Гошева во звањето редовен професор**, и од ЈЗУ Универзитетска Клиника за токсикологија- **в.н.сор.д-р Нико Беќаровски во звањето вонреден професор.**

Рецензент

Проф. д-р Љубица Георгиевска-Исмаил с.р.

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ДВА НАУЧНИ РАБОТНИКА ПО ПРЕДМЕТОТ
МЕДИЦИНА НА ТРУДОТ
НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет, објавен во весниците „Утрински весник“, „Дневник“ и „Коха“ од 4.3.2016 година, за избор на два научни работника по предметот медицина на трудот, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1337/54, донесена на 6.4.2016 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, проф. д-р Елисавета Стикова, проф. д-р Јордан Минов, проф. д-р Драган Ѓорѓев и проф. д-р Моме Спасовски.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на два научни работника по предметот медицина на трудот, во предвидениот рок се пријавија ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци и ас. д-р Сашо Столески, д-р сци.

Ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци.

5. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци., е роден на 21.5.1977 година во Прилеп. Средно образование завршил во Прилеп, на природно-математичката гимназија. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, на 29.4.2002 година. Дипломирал на 29.4.2002 година, со просечен успех 9,19.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик. Поседува Кембриџ Ц1-сертификат за познавање на англискиот јазик.

Во учебната 2002/2003 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил на 18.11.2009 година, со просечен успех 9,88. На 18.11.2009 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Професионална експозиција на хепатитис Б и хепатитис Ц вирус и биолошки маркери на вирусната инфекција кај медицинските сестри“.

Докторска дисертација пријавил на 30.12.2011 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Синдромот на согорување кај различни профили здравствени работници од хируршката дејност“ ја одбрал на 25.1.2016 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Јордан Минов, проф. д-р Мирко Спироски, проф. д-р Весна Герасова-Пејоска, проф. д-р Драган Ѓорѓев и проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на медицински науки.

На 25.5.2010 година е избран во звањето асистент на Катедрата за медицина на трудот при Медицинскиот факултет во Скопје.

Во моментот е асистент на Катедрата за медицина на трудот. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 984 од 2010 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 829/2003,

915/2007, 984/2010 и 1110/2015, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

6. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, Скопје, кандидатот ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци., изведува практична настава (вежби) на прв циклус студии на студиските програми: општа медицина, тригодишни студии за медицински сестри/техничари, физиотерапевти и логопеди и настава на втор циклус студии (специјализанти по медицина на трудот и магистерски студии по јавно здравство).

Кандидатот е автор на рецензиран учебник на Медицинскиот факултет во Скопје под наслов „Медицина на трудот“.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци., има објавено вкупно 155 научни и стручни трудови од областа на медицината, од кои 7 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 27 труда во меѓународни научни списанија и 53 труда во зборници од научни и стручни собири.

Ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци., учествува во научноистражувачките активности на Институтот за медицина на трудот и Катедрата за медицина на трудот при Медицинскиот факултет во Скопје.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци., активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Институтот за медицина на трудот на РМ, Колаборативен центар на СЗО. Раководител е на Центарот за алергија при Институтот.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Д-р Мијакоски е претседател на Македонското здружение за медицина на трудот, а член е на Европското респираторно здружение, Европската академија за алергологија и клиничка имунологија, како и на Меѓународната комисија за медицина на трудот.

Кандидатот е член на уредувачкиот одбор на списанието „Македонско медицинско електронско списание“.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци., во 2015 година - летен семестар, доби позитивна оценка (9,44) од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет во Скопје.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,

НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**Кандидат: Драган Гоце Мијакоски****Институција: Медицински факултет, Скопје****Научна област: медицина на трудот****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	<p>Настава во школи и работилници</p> <p>Учесник (1 поен)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Работилница во рамките на проектот ТРЕНВ - Chemical Pollution in the Natural and Working Environments; 2009 2. Работилница во рамките на GA2LEN-активности - Дали ринитот води кон астма? Улога на матичниот лекар; 2009 3. КМЕ-работилница - Современи алерголошки предизвици: алергија на медикаменти, храна и инсекти; 2010 4. КМЕ-работилница - ПЕФ - метрија; 2010 5. КМЕ-работилница - Актуелни новини во класификација, дијагностика и третман на ХОББ; 2012 6. Обука во рамките на EUROPAID проектот Fostering social inclusion and inclusive labor market; 2013 7. КМЕ-работилница - Улога на специјалистот по медицина на трудот во проценка на ризикот на работното место; 2013 	19

	<p>8. Работилница (МЗЗПР и ДИТ) - Правилник за минимални барања за БЗР на вработени од ризици поврзани со изложувања на канцероген, мутагени или супстанции токсични за репродуктивниот систем; 2013</p> <p>9. КМЕ-работилница - Стрес поврзан со работа и истражувања за работата на докторите во различни земји и Р. Македонија; 2014</p> <p>10. КМЕ-работилница - Стрес поврзан со работата кај здравствените работници; 2014</p> <p>11. КМЕ-работилница - ХОББ и професионална експозиција; 2014</p> <p>12. Обука за стручни лица - Професионални болести и болести во врска со работата и повреди при работа; 2015</p> <p>12. КМЕ-работилница - Третирање на респираторни инфекции и алергии - искуства од пракса; 2015</p> <p>13. КМЕ-работилница - ХОББ - дијагноза и третман; 2015</p> <p>14. Обука за стручни лица - Проценка на ризик во функција на подобрување на БЗР, професионални болести и болести во врска со работата, повреди при работа, здравјето на вработените како составен дел од Законот за БЗР; 2015</p> <p>15. КМЕ-работилница - Егзацербации на ХОББ; 2016</p> <p>16. Обука за стручни лица - Бучава и вибрации - влијанието врз човековото здравје, оценка на работната средина; 2016</p> <p>17. Обука за стручни лица - Стрес влијание во работната средина - синдром на согорување; 2016</p> <p>18. КМЕ-работилница - Мускулоскелетни заболувања поврзани со работа; 2016</p> <p>19. КМЕ-работилница - Професионални алергиски кожни болести; 2016</p> <p>19 x 1 = 19</p>	
2	<p>Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)</p> <p>(0,03 поени)</p>	20,235

<p>Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје</p> <p>Медицина (медицина на трудот)</p> <p>2003-2004; 2004-2005; 2005-2006; 2006-2007; 2007-2008; 2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>$8 \times 10 = 80$ часа</p> <p>$80 \times 0,03 = 2,4$</p> <p>Физиотерапевти (редовни и вонредни)</p> <p>2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>$6 \times (22 + 22) = 264$ часови</p> <p>$264 \times 0,03 = 7,92$</p> <p>Дипломирани мед. сестри/мед. техничари (редовни и вонредни)</p> <p>2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>$7 \times (10 + 10) = 140$ часа</p> <p>$120 \times 0,03 = 4,2$</p> <p>Логопеди (редовни и вонредни)</p> <p>2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>$6 \times (2,5 + 2,5) = 30$ часови</p> <p>$30 \times 0,03 = 0,9$</p> <p>Јавно здравство - клиничка пракса</p> <p>2003-2004; 2004-2005; 2005-2006; 2006-2007; 2007-2008; 2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>$8 \times 4 \times 4 = 128$ часа</p> <p>$128 \times 0,03 = 3,84$</p>	
--	--

	<p>Прв циклус студии – вкупно 642 часови</p> <p>$642 \times 0,03 = 19,26$</p> <p>Втор циклус студии (1 час = 0,05 поени)</p> <p>Специјализанти по медицина на трудот</p> <p>2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>$6 \times 2 = 12$ часа</p> <p>$12 \times 0,05 = 0,6$</p> <p>Постдипломци по јавно здравство</p> <p>2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2012-2013; 2014-2015</p> <p>$5 \times 1,5 = 7,5$ часови</p> <p>$7,5 \times 0,05 = 0,375$</p> <p>Втор циклус студии – вкупно 19,5 часа</p> <p>$19,5 \times 0,05 = 0,975$</p>	
3.	<p>Позитивно рецензиран универзитетски учебник</p> <p>Автор (8 поени)</p> <p>1. Ј. Караџинска-Бислимовска, Ј. Минов, С. Ристеска-Куч, Д. Мијакоски, С. Столески. Медицина на трудот. Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Медицински факултет, 2012; 1-635. (рецензиран во Билтенот на Универзитет „Св. Кирил и Методиј” бр.991 од 01.09.2010)</p> <p>$1 \times 8 = 8$</p>	8
	Вкупно	47,235

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	<p>Учесник во меѓународен научен проект (5 поени)</p> <p>1. GA²LEN Survey и Survey Follow up Study (FP 6/FOOD-CT-2004-506378) - (2007 - 2011)</p> <p>1 x 5 = 5</p> <p>2. ORCAB (Improving quality and safety in the hospital: The link between organisational culture, burnout, and quality of care) (FP7-HEALTH) (2009 - 2014)</p> <p>1 x 5 = 5</p>	10
2	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно-стручно списание со меѓународен уредувачки одбор (6 поени + и.ф.)</p> <p>1. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, Z. Nelovska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Smoking among Macedonian workers five years after the anti-smoking campaign. Arh Hig Rada Toksikol 2012; 63: 207-213.</p> <p>(6 x 60%) + 1,048 = 4,648</p> <p>2. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, V. Kendrovski, .S. Milkovska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Prevalence of the respiratory allergies among adult population in the city of Skopje in relation to climatic change and change in pollen micro flora. JEP 2012; 3: 1364-1372.</p> <p>(6 x 60%) + 0,44 = 4,04</p> <p>3. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, L. Trajceva, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Respiratory and nasal symptoms, immunological changes and lung function among petroleum refinery workers. Med Lav 2010; 101 (5): 364-374.</p> <p>(6 x 60%) + 0,321 = 3,921</p> <p>4. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc. Environmental and occupational health risks among agricultural workers living in a rural community near</p>	133,406

<p>petroleum refinery and motorway in Skopje region. Arh Hig Rada Toksikol 2010; 61: 415-424.</p> <p>$(6 \times 60\%) + 0,826 = 4,426$</p> <p>5. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski, S. Todorov, V. Basarovska, M. Kisman-Hristovska. National survey on identifying vulnerable workers and availability of occupational health services in the Republic of Macedonia. Med Lav 2010; 101 (4): 262-275.</p> <p>$(6 \times 60\%) + 0,321 = 3,921$</p> <p>6. J. Karadzinska-Bislimovska, V. Basarovska, D. Mijakoski, J. Minov, S. Stoleski, N. Angeleska, A. Atanasovska. Linkages between workplace stressors and quality of care from health professionals' perspective - Macedonian experience. British Journal of Health Psychology. 2013. Doi:10.1111/bjhp.12040.</p> <p>$(6 \times 60\%) + 2,776 = 6,376$</p> <p>7. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Exercise-Related Respiratory Symptoms and Exercise-Induced Bronchoconstriction in Industrial Bakers, Archives of Environmental & Occupational Health. 2013;68(4):235-242.</p> <p>$(6 \times 60\%) + 0,474 = 4,074$</p> <p>8. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Stikova, S. Risteska-Kuc, D. Mijakoski, J. Minov. Adverse effects in workers exposed to inorganic lead. Arh Hig Rada Toksikol 2008; 59: 19-29.</p> <p>9. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, T. Petrova, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Efficacy and tolerability of various antimicrobial regimens in the treatment of exacerbations of chronic bronchitis and chronic obstructive airways disease. Maced J Med Sci 2009; 2 (2): 115-120.</p> <p>10. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, T. Petrova, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Asthma Control Test™ in assessment of clinical asthma control. Maced J Med Sci 2009; 2 (4): 341-346.</p> <p>11. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski, S. Todorov. Brucellosis as an occupational disease in the Republic of Macedonia. Maced J Med Sci 2010; 3 (3): 251-256.</p> <p>12. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Exercise-induced</p>	
--	--

bronchoconstriction and exercise-induced respiratory symptoms in nurses. *J Allergy*: 267542 Epub 2011.

13. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. The impact of *Helicobacter pylori* infection on lung function and severity of bronchial hyperresponsiveness in subjects with allergic asthma. *Am J Immunol* 2012; 7 (4): 62-67.

14. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, D. Mijakoski, M. Marsenic, S. Risteska-Kuc, S. Milkovska. Pollen-fruit syndromes: a case with birch-apple-carrot association. *American Journal of Immunology*. 2014;10(2):88-92.

15. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Tutkun, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Never-Smoking Female Workers Exposed to Cotton Dust. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(2):320-326.

16. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Chronic Respiratory Symptoms and Lung Function in a Sample of Agricultural Workers in Skopje Region. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(2):327-334.

17. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, T. Petrova, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc. Efficacy and Tolerability of Eight Antimicrobial Regimens in the Outpatient Treatment of Exacerbations of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(3):519-524.

18. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Bronchial Hyperresponsiveness in Farmers: Severity and Work-Relatedness. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(3):536-543.

19. Stoleski S, Minov M, KaradzinskaBislimovska J, Mijakoski D. Chronic Respiratory Symptoms and Lung Function in a Sample of Agricultural Workers in Skopje Region. *OA Maced J Med Sci*. 2014; 2(2):327-334.

20. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Basarovska V, Stoleski S, Minov J. Burnout and Work Demands Predict Reduced Job Satisfaction in Health Professionals Working In a Surgery Clinic. *OA Maced J Med Sci*. 2015 Mar 15; 3(1):166-173.

21. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Basarovska V, Minov J, Stoleski S, Angeleska N, Atanasovska A. Work Demands-Burnout and Job Engagement-Job Satisfaction Relationships:

- Teamwork as a Mediator and Moderator. *OA Maced J Med Sci*. 2015 Mar 15; 3(1):176-183.
22. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Never-Smoking Dairy Farmers. *The Open Respiratory Medicine Journal*, 2015;9(Suppl 1: M5):59-66.
23. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Course of COPD Assessment Test (CAT) Scores During Bacterial Exacerbations of Chronic Obstructive Pulmonary Disease Treated in Outpatient Setting. *The Open Respiratory Medicine Journal*, 2015;9(Suppl 1: M2):39-45.
24. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Assessment of the Non-Cystic Fibrosis Bronchiectasis Severity: The FACED Score vs the Bronchiectasis Severity Index. *The Open Respiratory Medicine Journal*, 2015;9(Suppl 1: M3):46-51.
25. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Tutkun, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Chronic obstructive pulmonary disease in never-smoking male workers exposed to grain dust. *TURJOEM*, 2015;1(3):1-21.
26. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Risteska-Kuc S, Stoleski S, Mijakoski D. Distribution of Sensitizer-Induced Occupational Asthma in R. Macedonia in the Period 2005-2014 by Occupation. *Glob J Allergy*, 2015;1(1):1-5.
27. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Tutkun E, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Clinical and Functional Outcomes of Sensitizer-Induced Asthma in Bakers and Cotton Workers after Removal from Exposure. *Arch Pulmonol Respir Care*, 2016;2(1):1-6.
28. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Tutkun E, Stoleski S, Mijakoski D. Occupational Exposure and Co-Occurrence of Work-Related Skin and Respiratory Disorder in Cleaner: A Case Report. *SEE J Immunol*. 2016; 2016:20006. <http://dx.doi.org/10.3889/seejim.2016.20006>.
29. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Stikova, S. Stoleski. Occupational Sharp Injuries and Biological Markers of Hepatitis B and Hepatitis C Viral Infection in Nurses. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2011;4(4):417-427.
30. S. Stoleski, E. Stikova, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Biological monitoring Among Workers Exposed to

	<p>Inorganic Lead and Its Compounds. Macedonian Journal of Medical Sciences. 2011;4(4):428-436.</p> <p>23 x 6 x 60% = 82,8</p> <p>31. D. Mijakoski, J. Minov, S. Stoleski. Respiratory and nasal symptoms, immunological changes, and lung function in industrial bakers. Maced J Med Sci doi.org/10.3889/MJMS.</p> <p>32. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Respiratory Symptoms, Immunological Changes, Ventilatory Capacity, and Bronchial Responsiveness in Welders. Macedonian Journal of Medical Sciences. 2012;5(1):99-106.</p> <p>33. M. Danilova, S. Stoleski, D. Mijakoski. Respiratory Symptoms and Ventilatory Function in Never-Smoking Males Working in Dusty Occupations. Macedonian Journal of Medical Sciences. 2014;7(4):645-649.</p> <p>34. Daneva Markova A, Hadži-Lega M, Mijakoski D. Indicators of Moderate and Severe Preeclampsia in Correlation with Maternal IL10. OA Maced J Med Sci. 2016. http://dx.doi.org/10.3889/oamjms.2016.047.</p> <p>4 x 6 x 80% = 19,2</p>	
3	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно популарно списание (2 поена)</p> <p>1. J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, Т. Петрова, С. Столески, Д. Мијакоски. Ефикасност и подносливост на деслоратадинот во третманот на сезонскиот алергиски ринитис. Vox Medici. 2014;84:345-349.</p> <p>2. J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, К. Василевска, С. Столески, Д. Мијакоски. Ефикасност и подносливост на цефподоксимот во амбулантското лекување на егзацербациите на хроничната опструктивна белодробна болест. Vox Medici. 2014;82:304-309.</p> <p>3. J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, С. Столески, Д. Мијакоски. Карбоцистеин во амбулантското лекување на егзацербациите на хроничниот бронхитис и хроничната опструктивна белодробна болест. Vox Medici. 2015;86:387-391.</p>	6

	<p>4. J. Караџинска-Бислимовска, Д. Мијаќоски, А. Атанасовска, Л. Нелоска, Ј. Минов, С. Столески. Насилство на работното место кај докторите од Р. Македонија - актуелна состојба и идни чекори. <i>Vox Medici</i>. 2015;88:12-17.</p> <p>5. Д. Мијаќоски. Стрес поврзан со работата и синдром на согорување. <i>Vox Medici</i>. 2016;90(Прилог):20-22.</p> <p>5 x 2 x 60% = 6</p>	
4	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор (3 поени)</p> <p>1. J. Karadzinska-Bislumovska, J. Minov, V. Basarovska, T. Agai-Demjaha, D. Mijakoski, S. Stoleski. How to maintain the health and work ability of the unemployed – Experience from The Former Yugoslav Republic of Macedonia. <i>Proceedings from the OH&S Forum 2011</i>, pp. 168-170.</p> <p>2. J. Караџинска Бислимовска, Д. Мијаќоски, С. Столески, Ј. Минов. Како да се справиме со стресот на работа - време за промени. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 37-43.</p> <p>3. Д. Мијаќоски, Ј. Караџинска-Бислимовска, О. Спасовска, С. Столески, Ј. Минов. Синдром на согорување кај доктори специјалисти по офталмологија. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 180-187.</p> <p>4. Ј. Минов, Ј. Караџинска-Бислимовска, С. Столески, Д. Мијаќоски. Мобинг на работното место. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 188-191.</p> <p>5. С. Столески, Ј. Караџинска-Бислимовска, Ј. Минов, Д. Мијаќоски. Клинички аспекти на мобингот на работното место, превентивни стратегии и преглед на нашите искуства. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 298-302.</p> <p>5 x 3 x 60% = 9</p>	9

5	<p>Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество (2 поена)</p> <p>1. D. Mijakoski. Focus groups - R. Macedonia. Second ORCAB Consortium Meeting. Nottingham University, UK; 2010.</p> <p>2. D. Mijakoski. Hospital organization, burnout and patient safety: case studies across Europe. Patient safety in hospital settings: “The implications of hospital organization and physician burnout”, Dublin; 2012.</p> <p>3. D. Mijakoski. Metodologija NIR-a. Regionalni respiratorni forum “Astma i HOBP - u susret novim saznanjima”, Beograd; 2013</p> <p>4. D. Mijakoski. Group 2: Do we need different guidelines for asthma and COPD? European respiratory network of excellence, Paris; 2013</p> <p>4 x 2 = 8</p>	8
6	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат - усна презентација (1 поен)</p> <p>1. D. Mijakoski, J. Karadzinska Bislimovska, V. Basarovska, N. Angeleska, S. Stoleski, J. Minov, T. Agai Demjaha. Job satisfaction predicts lower burnout among surgery clinic health care workers. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.</p> <p>2. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Basarovska V, Stoleski S, Minov J, Milosevic M, Mustajbegovic J, Agai-Demjaha T. Burnout, organizational culture, and quality of care in Croatian and Macedonian nurses/medical technicians. In: Abstract book. 1st International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice. 2014:39.</p> <p>3. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Basarovska V, Angeleska N, Atanasovska A. Relation between job demands and job satisfaction in surgery clinic health professionals. In: Abstract book. 7th National Congress of Psychology, Sofia. 2014:14.</p> <p>3 x 1 = 3</p> <p>- постер (0,5 поени)</p>	5

	<p>1. D. Mijakoski, J. Karadzinska Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov. Transitional cell carcinoma of the bladder: a case report of occupational malignant disease. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.</p> <p>2. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Stoleski S, Marsenic, Risteska-Kuc S. Atopic dermatitis in a random children population in R. Macedonia. Allergy.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>3. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic, A. Atanasovska. Respiratory symptoms, lung function impairment, and sensitization to metals in construction workers exposed to ashes, cement and ash-cement mixtures. European Respiratory Journal. 21st ERS Annual Congress. 2011:189s.</p> <p>4. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic, A. Atanasovska. Association between nasal and respiratory symptoms in textile workers - relation to atopy, bronchial hyperresponsiveness and duration of exposure. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:48-49.</p> <p>4 x 0,5 = 2</p>	
7	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција</p> <p>- меѓународна (1 поен)</p> <p>1. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Marsenic M, Risteska-Kuc S, Milkovska S. Self-reported drug hypersensitivity among adults in the Republic of Macedonia. Allergy.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>2. Marsenic M, Mijakoski D, Stoleski S. In vivo allergy testing in patients with adverse drug reactions. Allergy.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>3. Marsenic M, Simjanovska L, Stoleski S, Mijakoski D. Allergy testing in patients suspected to local anesthetics adverse reactions. Allergy.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>4. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic, S. Risteska-Kuc. Nasal symptoms in a random population of female hairdressers and their relation to respiratory symptoms, bronchial hyperresponsiveness, and duration of exposure. European Respiratory Journal. 20th ERS Annual Congress. 2010:267s.</p>	36,5

<p>5. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, L. Trajceva, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Bronchial hyperresponsiveness in welders: Effect of duration of exposure and smoking. <i>European Respiratory Journal</i>. 20th ERS Annual Congress. 2010:272s.</p> <p>6. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, L. Trajceva, S. Stoleski, S. Risteska-Kuc, D. Mijakoski. Respiratory symptoms and lung function in waiters: Is there an interaction with workplace exposure to tobacco smoke? <i>European Respiratory Journal</i>. 20th ERS Annual Congress. 2010:273s.</p> <p>7. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, M. Marsenic, J. Minov. Nasal symptoms among female hairdressers: Relation to atopy, positive patch testing, and daily smoking. <i>European Respiratory Journal</i>. 20th ERS Annual Congress. 2010:865s.</p> <p>8. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc, L. Trajceva. Respiratory symptoms, lung function tests and bronchial hyperresponsiveness among workers in petroleum industry. <i>European Respiratory Journal</i>. 21st ERS Annual Congress. 2011:767s.</p> <p>9. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Risteska-Kuc S, Marsenic M, Milkovska S. Epidemiological survey of adult asthma in the Republic of Macedonia. <i>Allergy</i>. 2011;66(Suppl. 94):482-642.</p> <p>10. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Risteska-Kuc S, Marsenic M, Trajceva L. Respiratory symptoms and lung function among chemical workers. <i>Allergy</i>. 2011;66(Suppl. 94):482-642.</p> <p>11. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M, Atanasovska A. Nasal symptoms in textile workers: relation to respiratory symptoms, atopy, bronchial hyperresponsiveness and duration of exposure. <i>Allergy</i>. 2011;66(Suppl. 94):482-642.</p> <p>12. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M. Sublingual specific immunotherapy in intermittent and persistent allergic rhinitis: an observational case-control study. <i>Allergy</i>. 2011;66(Suppl. 94):482-642.</p> <p>13. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, S. Risteska-Kuc, Marsenic M. Survey of adult asthma and chronic rhinitis in R. Macedonia and their association with workplace exposure. <i>Allergy</i>. 2012;67(Suppl. 96):452-586.</p>	
--	--

14. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M. Respiratory and nasal symptoms, lung function changes, and sensitisation to flour in bakers. *Allergy*. 2012;67(Suppl. 96):452-586.
15. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Adverse respiratory and immunological effects in bakery: industrial vs. traditional bakers. *Allergy*. 2012;67(Suppl. 96):452-586.
16. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic. Nasal symptoms, lung function changes, and sensitization to work-related allergens in hairdressers. *European Respiratory Journal*. 22nd ERS Annual Congress. 2012:181s.
17. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Ristetska-Kuc. Prevalence of chronic respiratory symptoms, ventilatory capacity and bronchial responsiveness in welders. *European Respiratory Journal*. 22nd ERS Annual Congress. 2012:801s.
18. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic. Respiratory symptoms, lung function tests, and sensitization to work-related allergens in female cleaners. *European Respiratory Journal*. 23rd ERS Annual Congress. 2013:201s.
19. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc. Respiratory symptoms, ventilatory function and bronchial responsiveness in workers exposed to cement dust. *European Respiratory Journal*. 23rd ERS Annual Congress. 2013:202s.
20. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Clinical characteristics, pulmonary function, and response to beta2-agonist: Patients with asthma vs. patients with asthma/COPD overlap syndrome. *European Respiratory Journal*. 23rd ERS Annual Congress. 2013:426s.
21. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M. Subcutaneous-specific immunotherapy in patients with perennial allergic rhinitis induced by house dust mite: an observational case-control study. *Allergy*. 2013;68(Suppl. 97):337-497.
22. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Exercise-Related Respiratory Symptoms and Exercise-Induced Bronchoconstriction in Industrial Bakers, *Archives of Environmental & Occupational Health*. 2013;68(4):235-242.

23. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Respiratory symptoms, lung function tests and airway responsiveness among automobile spray painters. *European Respiratory Journal*. 24th ERS Annual Congress. 2014.
24. Basarovska V, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Stoleski S, Minov J, Milosevic M, Mustajbegovic J. Gender differences in work demands, patient safety culture and quality of care in Croatian and Macedonian hospital health professionals. In: Abstract book. 1st International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice. 2014:18.
25. Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Basarovska V, Angeleska N, Atanasovska A, Stojcev S, Stojanovski Z, Gigovska I. Identification of problems related to occupational safety and health: action research in general teaching hospital. In: Abstract book. 1st International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice. 2014:33.
26. Milosevic M, Mustajbegovic J, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Basarovska V. Differences in burnout, organizational culture, work demands and engagement between physicians in Croatia and Macedonia. In: Abstract book. 1st International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice. 2014:37-38.
27. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Risteska-Kuc S. Respiratory symptoms and airway responsiveness in textile workers exposed to cotton dust. In: Abstract book. 3rd Congress of Macedonian Society of Allergy and Clinical Immunology. 2014:89.
28. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Chronic obstructive pulmonary disease in never-smoking welders. *Eur Respir J*, 2015; 46: Suppl. 59, PA1172.
29. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski. Respiratory symptoms, lung function tests and airway responsiveness among crop farmers. *Eur Respir J*, 2015; 46: Suppl. 59, PA1180.
30. S. Stoleski, J. Karadzinska Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Risteska Kuc. Respiratory symptoms, lung function and bronchial hyperresponsiveness in cattle breeders. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.
31. J. Karadzinska.Bislimovska, J. Minov, S. Stoleski, D.Mijakoski. Protecting workers health of climate change impacts -

Macedonian experience. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.

32. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Adverse respiratory effects and immunological changes in herbal and fruit tea processors: a 10-years follow-up study. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.

33. J. Karadzinska Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski. How to raise awareness towards the elimination of Asbestos-Related Diseases in the community, using the WHO/ILO principles and programmes - national perspective. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.

34. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov. Occupational medicine and rural health in R. Macedonia - current perspective and future directions. In: Abstract book. International Congress on Rural Health, Lodi. 2015: 25.

35. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski. Prevalence of chronic respiratory symptoms, lung function impairment, and airway responsiveness - comparison between cow breeders and crop farmers. In: Abstract book. International Congress on Rural Health, Lodi. 2015: 59.

35 x 1 = 35

- национална (0,5 поени)

1. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D. Inert cellulose powder in the treatment of seasonal allergic rhinitis. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:51.

2. S. Risteska-Kuc, J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, E. Sejfula, K. Mancev, D. Stojanovski. Nasal respiratory function and contact sensitisation to nickel in workers in the process of ferronickel production. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:51-52.

3. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc, M. Marsenic, L. Trajceva. Prevalence of respiratory symptoms, ventilatory capacity and bronchial hyperresponsiveness among construction workers. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:53-54.

	3 x 0,5 = 1,5	
	Вкупно	207,906

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	<p>Превод</p> <p>Дел од книга (учебник)</p> <p>„Medicine“ од авторите: Mark Fishman, Andrew Hoffman, Richard Klausner, Malcolm Thaler</p> <p>1 x 1 = 1</p>	1
2	<p>Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството</p> <p>1 x 2 = 2</p>	2
3	<p>Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството</p> <p>1 x 1 = 1</p>	1
4	<p>Експертски активности:</p> <p>Рецензент на трудови во Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences</p> <p>4 x 1 = 4</p>	4
5	<p>Експертски активности:</p>	4

	Рецензент на трудови во International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health 4 x 1 = 4	
	Вкупно	12

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание Македонско медицинско електронско списание 1 x 1 = 1	1
2	Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност (ФП7, ЦОСТ, ИЦГЕБ, ИЕАЕ и сл.) Development and Implementation of European Standards on Prevention of Occupational Skin Diseases (StanDerm) (COST Action TD1206) (2012 - 2017) 1 x 2 = 2	2
	Вкупно	3

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ**Поени****НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ****47,235****НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ****207,906**

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	12
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	3
Вкупно	270,141

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 4. Проф. д-р Јованка Караџинска
Бислимовска с.р.**
- 5. Проф. д-р Елисавета Стикова с.р.**
- 6. Проф. д-р Јордан Минов с.р.**
- 7. Проф. д-р Драган Ѓорѓев с.р.**
- 8. Проф. д-р Моме Спасовски с.р.**

Ас. д-р Сашо Столески, д-р сци.

7. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., е роден на 1.1.1978 година во Прилеп. Средно образование завршил во Прилеп, на природно-математичката гимназија. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, на 27.9.2002 година. Дипломирал на 27.9.2002 година, со просечен успех 9,19.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик. Поседува Кембриџ Ц1-сертификат за познавање на англискиот јазик.

Во учебната 2003/2004 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил на 18.11.2009 година, со просечен успех 10. На 18.11.2009 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Влијание на неорганското олово во појавата на штетните ефекти врз здравјето на експонираните работници“.

Докторска дисертација пријавил на 30.12.2011 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Влијание на професионалната експозиција врз појавата на астма и хронична опструктивна белодробна болест кај различни групи земјоделски работници“ ја одбрал на 25.1.2016 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, проф. д-р Катица Зафировска, проф. д-р Ангелко Ѓорчев, проф. д-р Драган Ѓорѓев и проф. д-р Јордан Минов. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на медицински науки.

На 25.5.2010 година е избран во звањето асистент на Катедрата за медицина на трудот при Медицинскиот факултет во Скопје.

Во моментот е асистент на Катедрата за медицина на трудот. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 984 од 2010 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 829/2003, 915/2007, 984/2010 и 1110/2015, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања

на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

8. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, Скопје, кандидатот ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., изведува практична настава (вежби) на прв циклус студии на студиските програми: општа медицина, тригодишни студии за медицински сестри/техничари, физиотерапевти и логопеди и настава на втор циклус студии (специјализанти по медицина на трудот и магистерски студии по јавно здравство).

Кандидатот е автор на рецензиран учебник на Медицинскиот факултет во Скопје под наслов „Медицина на трудот“.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., има објавено вкупно 166 научни и стручни трудови од областа на медицината, од кои 7 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 27 труда во меѓународни научни списанија и 49 труда во зборници од научни и стручни собири.

Ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., учествува во научноистражувачките активности на Институтот за медицина на трудот и Катедрата за медицина на трудот при Медицинскиот факултет во Скопје.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Институтот за медицина на трудот на РМ, Колаборативен центар на СЗО. Раководител е на Центарот за функционална дијагностика на кардио-респираторниот систем при Институтот.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на Македонското здружение за медицина на трудот, а член е на Европското респираторно здружение и на Европската академија за алергологија и клиничка имунологија. Д-р Столески е национален секретар за Р. Македонија на Меѓународната комисија за медицина на трудот.

Кандидатот е заменик-уредник на списанието „Open access Macedonian Journal of Medical Sciences“.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., во 2015 година - летен семестар, доби позитивна оценка (9,75) од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет во Скопје.

ОБРАЗЕЦ

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Сашо Благоја Столески

Институција: Медицински факултет, Скопје

Научна област: медицина на трудот

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	<p>Настава во школи и работилници</p> <p>Учесник (1 поен)</p> <p>1. КМЕ-работилница - Функционални белодробни тестови; 2009</p> <p>2. Работилница во рамките на проектот ТРЕНВ - Chemical Pollution in the Natural and Working Environments; 2009</p> <p>3. Работилница во рамките на GA2LEN-активности - Дали ринитот води кон астма? Улога на матичниот лекар; 2009</p> <p>4. КМЕ-работилница - Современи алерголошки предизвици: алергија на медикаменти, храна и инсекти; 2010</p> <p>5. КМЕ-работилница - ПЕФ - метрија; 2010</p> <p>6. КМЕ-работилница - Актуелни новини во класификација, дијагностика и третман на ХОББ; 2012</p>	16

	<p>7. КМЕ-работилница - Улога на специјалистот по медицина на трудот во проценка на ризикот на работното место; 2013</p> <p>8. Работилница (МЗЗПР и ДИТ) - Правилник за минимални барања за БЗР на вработени од ризици поврзани со изложувања на канцероген, мутагени или супстанции токсични за репродуктивниот систем; 2013</p> <p>9. КМЕ-работилница - ХОББ и професионална експозиција; 2014</p> <p>10. Обука за стручни лица - Безбедност и здравје при работа, проценка на работната способност, основни принципи и критериуми; 2015</p> <p>11. КМЕ-работилница - Третирање на респираторни инфекции и алергии - искуства од пракса; 2015</p> <p>12. КМЕ-работилница - ХОББ - дијагноза и третман; 2015</p> <p>13. Проценка на ризик во функција на подобрување на БЗР, професионални болести и болести во врска со работата, повреди при работа, здравјето на вработените како составен дел од Законот за БЗР; 2015</p> <p>14. КМЕ-работилница - Егзацербации на ХОББ; 2016</p> <p>15. КМЕ-работилница - Мускулоскелетни заболувања поврзани со работа; 2016</p> <p>16. КМЕ-работилница - Професионални алергиски кожни болести; 2016</p> <p>16 x 1 = 16</p>	
2	<p>Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)</p> <p>(0,03 поени)</p> <p>Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје</p> <p>Медицина (медицина на трудот)</p> <p>2003-2004; 2004-2005; 2005-2006; 2006-2007; 2007-2008; 2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>8 x 10 = 80 часа</p>	20,235

<p>80 x 0,03 = 2,4</p> <p>Физиотерапевти (редовни и вонредни)</p> <p>2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>6 x (22 + 22) = 264 часови</p> <p>264 x 0,03 = 7,92</p> <p>Дипломирани мед. сестри/мед. техничари</p> <p>(редовни и вонредни)</p> <p>2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>7 x (10 + 10) = 140 часа</p> <p>120 x 0,03 = 4,2</p> <p>Логопеди (редовни и вонредни)</p> <p>2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>6 x (2,5 + 2,5) = 30 часови</p> <p>30 x 0,03 = 0,9</p> <p>Јавно здравство - клиничка пракса</p> <p>2003-2004; 2004-2005; 2005-2006; 2006-2007; 2007-2008; 2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p> <p>8 x 4 x 4 = 128 часа</p> <p>128 x 0,03 = 3,84</p> <p>Прв циклус студии – вкупно 642 часа</p> <p>642 x 0,03 = 19,26</p> <p>Втор циклус студии (1 час = 0,05 поени)</p> <p>Специјализанти по медицина на трудот</p> <p>2009-2010; 2010-2011; 2011-2012; 2012-2013; 2013-2014; 2014-2015</p>	
---	--

	$6 \times 2 = 12$ часа $12 \times 0,05 = 0,6$ Постдипломци по јавно здравство 2008-2009; 2009-2010; 2010-2011; 2012-2013; 2014-2015 $5 \times 1,5 = 7,5$ часови $7,5 \times 0,05 = 0,375$ Втор циклус студии – вкупно 19,5 часа $19,5 \times 0,05 = 0,975$	
3.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник Автор (8 поени) 1. Ј. Караџинска-Бислимовска, Ј. Минов, С. Ристеска-Куч, Д. Мијаќоски, С. Столески. Медицина на трудот. Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Медицински факултет, 2012; 1-635. (рецензиран во Билтенот на Универзитет „Св. Кирил и Методиј” бр.991 од 01.09.2010) $1 \times 8 = 8$	8
	Вкупно	44,235

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник во меѓународен научен проект (5 поени) 1. GA ² LEN Survey и Survey Follow up Study (FP 6/FOOD-CT-2004-506378) (2007 - 2011) $1 \times 5 = 5$	5

2	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно-стручно списание со меѓународен уредувачки одбор (6 поени + и.ф.)</p> <p>1. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, Z. Nelovska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Smoking among Macedonian workers five years after the anti-smoking campaign. Arh Hig Rada Toksikol 2012; 63: 207-213.</p> <p>(6 x 60%) + 1,048 = 4,648</p> <p>2. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, V. Kendrovski, .S. Milkovska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Prevalence of the respiratory allergies among adult population in the city of Skopje in relation to climatic change and change in pollen micro flora. JEP 2012; 3: 1364-1372.</p> <p>(6 x 60%) + 0,44 = 4,04</p> <p>3. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, L. Trajceva, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Respiratory and nasal symptoms, immunological changes and lung function among petroleum refinery workers. Med Lav 2010; 101 (5): 364-374.</p> <p>(6 x 60%) + 0,321 = 3,921</p> <p>4. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc. Environmental and occupational health risks among agricultural workers living in a rural community near petroleum refinery and motorway in Skopje region. Arh Hig Rada Toksikol 2010; 61: 415-424.</p> <p>(6 x 60%) + 0,826 = 4,426</p> <p>5. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski, S. Todorov, V. Basarovska, M. Kisman-Hristovska. National survey on identifying vulnerable workers and availability of occupational health services in the Republic of Macedonia. Med Lav 2010; 101 (4): 262-275.</p> <p>(6 x 60%) + 0,321 = 3,921</p> <p>6. J. Karadzinska-Bislimovska, V. Basarovska, D. Mijakoski, J. Minov, S. Stoleski, N. Angeleska, A. Atanasovska. Linkages between workplace stressors and quality of care from health professionals' perspective - Macedonian experience. British Journal of Health Psychology. 2013. Doi:10.1111/bjhp.12040.</p>	132,206

$$(6 \times 60\%) + 2,776 = 6,376$$

7. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Exercise-Related Respiratory Symptoms and Exercise-Induced Bronchoconstriction in Industrial Bakers, Archives of Environmental & Occupational Health. 2013;68(4):235-242.

$$(6 \times 60\%) + 0,474 = 4,074$$

8. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Stikova, S. Risteska-Kuc, D. Mijakoski, J. Minov. Adverse effects in workers exposed to inorganic lead. Arh Hig Rada Toksikol 2008; 59: 19-29.

9. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, T. Petrova, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Efficacy and tolerability of various antimicrobial regimens in the treatment of exacerbations of chronic bronchitis and chronic obstructive airways disease. Maced J Med Sci 2009; 2 (2): 115-120.

10. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, T. Petrova, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Asthma Control Test™ in assessment of clinical asthma control. Maced J Med Sci 2009; 2 (4): 341-346.

11. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski. Effects of passive smokig at work on respiratory symptoms, lung function, and bronchial hyperresponsiveness in never smoking office cleaning women, Arh Hig Rada Toksikol 2009; 60: 327-334.

12. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski, S. Todorov. Brucellosis as an occupational disease in the Republic of Macedonia. Maced J Med Sci 2010; 3 (3): 251-256.

13. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Exercise-induced bronchoconstriction and exercise-induced respiratory symptoms in nurses. J Allergy: 267542 Epub 2011.

14. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. The impact of Helicobacter pylori infection on lung function and severity of bronchial hyperresponsiveness in subjects with allergic asthma. Am J Immunol 2012; 7 (4): 62-67.

15. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, D. Mijakoski, M. Marsenic, S. Risteska-Kuc, S. Milkovska. Pollen-

- fruit syndromes: a case with birch-apple-carrot association. *American Journal of Immunology*. 2014;10(2):88-92.
16. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Tutkun, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Never-Smoking Female Workers Exposed to Cotton Dust. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(2):320-326.
17. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Chronic Respiratory Symptoms and Lung Function in a Sample of Agricultural Workers in Skopje Region. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(2):327-334.
18. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, T. Petrova, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc. Efficacy and Tolerability of Eight Antimicrobial Regimens in the Outpatient Treatment of Exacerbations of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(3):519-524.
19. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Bronchial Hyperresponsiveness in Farmers: Severity and Work-Relatedness. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2014;7(3):536-543.
20. Stoleski S, Minov M, KaradzinskaBislimovska J, Mijakoski D. Chronic Respiratory Symptoms and Lung Function in a Sample of Agricultural Workers in Skopje Region. *OA Maced J Med Sci*. 2014; 2(2):327-334.
21. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Basarovska V, Stoleski S, Minov J. Burnout and Work Demands Predict Reduced Job Satisfaction in Health Professionals Working In a Surgery Clinic. *OA Maced J Med Sci*. 2015 Mar 15; 3(1):166-173.
22. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Basarovska V, Minov J, Stoleski S, Angeleska N, Atanasovska A. Work Demands-Burnout and Job Engagement-Job Satisfaction Relationships: Teamwork as a Mediator and Moderator. *OA Maced J Med Sci*. 2015 Mar 15; 3(1):176-183.
23. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Never-Smoking Dairy Farmers. *The Open Respiratory Medicine Journal*, 2015;9(Suppl 1: M5):59-66.
24. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Course of COPD Assessment Test (CAT) Scores During Bacterial Exacerbations of Chronic Obstructive

- Pulmonary Disease Treated in Outpatient Setting. *The Open Respiratory Medicine Journal*, 2015;9(Suppl 1: M2):39-45.
25. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Assessment of the Non-Cystic Fibrosis Bronchiectasis Severity: The FACED Score vs the Bronchiectasis Severity Index. *The Open Respiratory Medicine Journal*, 2015;9(Suppl 1: M3):46-51.
26. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Tutkun, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Chronic obstructive pulmonary disease in never-smoking male workers exposed to grain dust. *TURJOEM*, 2015;1(3):1-21.
27. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Risteska-Kuc S, Stoleski S, Mijakoski D. Distribution of Sensitizer-Induced Occupational Asthma in R. Macedonia in the Period 2005-2014 by Occupation. *Glob J Allergy*, 2015;1(1):1-5.
28. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Tutkun E, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Clinical and Functional Outcomes of Sensitizer-Induced Asthma in Bakers and Cotton Workers after Removal from Exposure. *Arch Pulmonol Respir Care*, 2016;2(1):1-6.
29. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Tutkun E, Stoleski S, Mijakoski D. Occupational Exposure and Co-Occurrence of Work-Related Skin and Respiratory Disorder in Cleaner: A Case Report. *SEE J Immunol*. 2016; 2016:20006. <http://dx.doi.org/10.3889/seejim.2016.20006>.
30. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, E. Stikova, S. Stoleski. Occupational Sharp Injuries and Biological Markers of Hepatitis B and Hepatitis C Viral Infection in Nurses. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2011;4(4):417-427.
31. S. Stoleski, E. Stikova, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Biological monitoring Among Workers Exposed to Inorganic Lead and Its Compounds. *Macedonian Journal of Medical Sciences*. 2011;4(4):428-436.
- 24 x 6 x 60% = 86,4
32. D. Mijakoski, J. Minov, S. Stoleski. Respiratory and nasal symptoms, immunological changes, and lung function in industrial bakers. *Maced J Med Sci* doi.org/10.3889/MJMS.

	<p>33. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Respiratory Symptoms, Immunological Changes, Ventilatory Capacity, and Bronchial Responsiveness in Welders. <i>Macedonian Journal of Medical Sciences</i>. 2012;5(1):99-106.</p> <p>34. M. Danilova, S. Stoleski, D. Mijakoski. Respiratory Symptoms and Ventilatory Function in Never-Smoking Males Working in Dusty Occupations. <i>Macedonian Journal of Medical Sciences</i>. 2014;7(4):645-649.</p> <p>3 x 6 x 80% = 14,4</p>	
3	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно популарно списание (2 поена)</p> <p>1. J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, Т. Петрова, С. Столески, Д. Мијаќоски. Ефикасност и подносливост на деслоратадинот во третманот на сезонскиот алергиски ринитис. <i>Vox Medici</i>. 2014;84:345-349.</p> <p>2. J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, К. Василевска, С. Столески, Д. Мијаќоски. Ефикасност и подносливост на цефподоксимот во амбулантското лекување на егзацербациите на хроничната опструктивна белодробна болест. <i>Vox Medici</i>. 2014;82:304-309.</p> <p>3. J. Минов, J. Караџинска-Бислимовска, С. Столески, Д. Мијаќоски. Карбоцистеин во амбулантското лекување на егзацербациите на хроничниот бронхитис и хроничната опструктивна белодробна болест. <i>Vox Medici</i>. 2015;86:387-391.</p> <p>4. J. Караџинска-Бислимовска, Д. Мијаќоски, А. Атанасовска, Л. Нелоска, J. Минов, С. Столески. Насилство на работното место кај докторите од Р. Македонија - актуелна состојба и идни чекори. <i>Vox Medici</i>. 2015;88:12-17.</p> <p>5. С. Столески. Опструктивни болести на белите дробови кај земјоделските работници. <i>Vox Medici</i>. 2016;90(П р и л о г):23-25.</p> <p>5 x 2 x 60% = 6</p>	6
4	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор (3 поени)</p> <p>1. J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, V. Basarovska, T. Agai-Demjaha, D. Mijakoski, S. Stoleski. How to maintain the health</p>	10,8

	<p>and work ability of the unemployed – Experience from The Former Yugoslav Republic of Macedonia. Proceedings from the OH&S Forum 2011, pp. 168-170.</p> <p>2. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski. Current needs and future development in Macedonian rural health policy. Proceedings from the OH&S Forum 2011, pp. 171-173.</p> <p>3. J. Караџинска Бислимовска, Д. Мијаќоски, С. Столески, Ј. Минов. Како да се справиме со стресот на работа - време за промени. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 37-43.</p> <p>4. Д. Мијаќоски, Ј. Караџинска-Бислимовска, О. Спасовска, С. Столески, Ј. Минов. Синдром на согорување кај доктори специјалисти по офталмологија. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 180-187.</p> <p>5. Ј. Минов, Ј. Караџинска-Бислимовска, С. Столески, Д. Мијаќоски. Мобинг на работното место. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 188-191.</p> <p>6. С. Столески, Ј. Караџинска-Бислимовска, Ј. Минов, Д. Мијаќоски. Клинички аспекти на мобингот на работното место, превентивни стратегии и преглед на нашите искуства. Во: Зборник на трудови. Меѓународна конференција за регионална соработка - Бонтон во безбедност и здравје при работа, Охрид.2015: 298-302.</p> <p>6 x 3 x 60% = 10,8</p>	
5	<p>Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество (2 поена)</p> <p>1. S. Stoleski. Health promotion at the workplace - the goal and the means: National Workshop on the strengthening of the occupational health based on evidence-based indicators. The 6th Meeting of the SEE Network on Worker’s Health, Groznjan; 2010</p> <p>2. S. Stoleski. Current needs and future development in Macedonian rural health policy. International Forum on Occupational Health and Safety: Policies, Profiles and Services; 2011</p>	8

	<p>3. S. Stoleski. Group 1: Is time to scrap the stepwise approach to asthma guidelines and consider a more strategic approach to asthma management, with a focus more on risk? European respiratory network of excellence, Paris; 2013</p> <p>4. S. Stoleski. Occupational lead poisoning and biological monitoring among workers exposed to inorganic lead. 10th Jubilee Symposium with international participation. Macedonian toxicology association;2013</p> <p>4 x 2 = 8</p>	
<p>6</p>	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат</p> <p>- усна презентација (1 поен)</p> <p>1. S. Stoleski, J. Karadinska Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Risteska Kuc. Respiratory symptoms, lung function and bronchial hyperresponsiveness in cattle breeders. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.</p> <p>1 x 1 = 1</p> <p>- постер (0,5 поени)</p> <p>1. D. Mijakoski, J. Karadzinska Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov. Transitional cell carcinoma of the bladder: a case report of occupational malignant disease. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.</p> <p>2. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Marsenic M, Risteska-Kuc S, Milkovska S. Self-reported drug hypersensitivity among adults in the Republic of Macedonia. Allergy.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>3. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc, L. Trajceva. Respiratory symptoms, lung function tests and bronchial hyperresponsiveness among workers in petroleum industry. European Respiratory Journal. 21st ERS Annual Congress. 2011:767s.</p> <p>4. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc, M. Marsenic, L. Trajceva. Prevalence of respiratory symptoms, ventilatory capacity and bronchial hyperresponsiveness among construction workers. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:53-54.</p>	<p>3</p>

	4 x 0,5 = 2	
7	<p>Апстрактни објавени во зборник на конференција</p> <p>- меѓународна (1 поен)</p> <p>1. Marsenic M, Mijakoski D, Stoleski S. In vivo allergy testing in patients with adverse drug reactions. <i>Allergy</i>.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>2. Marsenic M, Simjanovska L, Stoleski S, Mijakoski D. Allergy testing in patients suspected to local anesthetics adverse reactions. <i>Allergy</i>.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>3. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Stoleski S, Marsenic, Risteska-Kuc S. Atopic dermatitis in a random children population in R. Macedonia. <i>Allergy</i>.2010;65(Suppl. 92):209-682.</p> <p>4. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic, S. Risteska-Kuc. Nasal symptoms in a random population of female hairdressers and their relation to respiratory symptoms, bronchial hyperresponsiveness, and duration of exposure. <i>European Respiratory Journal</i>. 20th ERS Annual Congress. 2010:267s.</p> <p>5. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, L. Trajceva, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Bronchial hyperresponsiveness in welders: Effect of duration of exposure and smoking. <i>European Respiratory Journal</i>. 20th ERS Annual Congress. 2010:272s.</p> <p>6. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, L. Trajceva, S. Stoleski, S. Risteska-Kuc, D. Mijakoski. Respiratory symptoms and lung function in waiters: Is there an interaction with workplace exposure to tobacco smoke? <i>European Respiratory Journal</i>. 20th ERS Annual Congress. 2010:273s.</p> <p>7. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, M. Marsenic, J. Minov. Nasal symptoms among female hairdressers: Relation to atopy, positive patch testing, and daily smoking. <i>European Respiratory Journal</i>. 20th ERS Annual Congress. 2010:865s.</p> <p>8. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic, A. Atanasovska. Respiratory symptoms, lung function impairment, and sensitization to metals in construction workers exposed to ashes, cement and ash-cement mixtures. <i>European Respiratory Journal</i>. 21st ERS Annual Congress. 2011:189s.</p>	34,5

9. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Risteska-Kuc S, Marsenic M, Milkovska S. Epidemiological survey of adult asthma in the Republic of Macedonia. *Allergy*. 2011;66(Suppl. 94):482-642.
10. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Risteska-Kuc S, Marsenic M, Trajceva L. Respiratory symptoms and lung function among chemical workers. *Allergy*. 2011;66(Suppl. 94):482-642.
11. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M, Atanasovska A. Nasal symptoms in textile workers: relation to respiratory symptoms, atopy, bronchial hyperresponsiveness and duration of exposure. *Allergy*. 2011;66(Suppl. 94):482-642.
12. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M. Sublingual specific immunotherapy in intermittent and persistent allergic rhinitis: an observational case-control study. *Allergy*. 2011;66(Suppl. 94):482-642.
13. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, S. Risteska-Kuc, Marsenic M. Survey of adult asthma and chronic rhinitis in R. Macedonia and their association with workplace exposure. *Allergy*. 2012;67(Suppl. 96):452-586.
14. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M. Respiratory and nasal symptoms, lung function changes, and sensitisation to flour in bakers. *Allergy*. 2012;67(Suppl. 96):452-586.
15. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Adverse respiratory and immunological effects in bakery: industrial vs. traditional bakers. *Allergy*. 2012;67(Suppl. 96):452-586.
16. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic. Nasal symptoms, lung function changes, and sensitization to work-related allergens in hairdressers. *European Respiratory Journal*. 22nd ERS Annual Congress. 2012:181s.
17. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Ristetska-Kuc. Prevalence of chronic respiratory symptoms, ventilatory capacity and bronchial responsiveness in welders. *European Respiratory Journal*. 22nd ERS Annual Congress. 2012:801s.
18. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic. Respiratory symptoms, lung function tests, and sensitization to work-related allergens in female cleaners.

	<p>European Respiratory Journal. 23rd ERS Annual Congress. 2013:201s.</p> <p>19. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski, S. Risteska-Kuc. Respiratory symptoms, ventilatory function and bronchial responsiveness in workers exposed to cement dust. European Respiratory Journal. 23rd ERS Annual Congress. 2013:202s.</p> <p>20. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Clinical characteristics, pulmonary function, and response to beta2-agonist: Patients with asthma vs. patients with asthma/COPD overlap syndrome. European Respiratory Journal. 23rd ERS Annual Congress. 2013:426s.</p> <p>21. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M. Subcutaneous-specific immunotherapy in patients with perennial allergic rhinitis induced by house dust mite: an observational case-control study. Allergy. 2013;68(Suppl. 97):337-497.</p> <p>22. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Exercise-Related Respiratory Symptoms and Exercise-Induced Bronchoconstriction in Industrial Bakers, Archives of Environmental & Occupational Health. 2013;68(4):235-242.</p> <p>23. S. Stoleski, J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, D. Mijakoski. Respiratory symptoms, lung function tests and airway responsiveness among automobile spray painters. European Respiratory Journal. 24th ERS Annual Congress. 2014.</p> <p>24. Basarovska V, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Stoleski S, Minov J, Milosevic M, Mustajbegovic J. Gender differences in work demands, patient safety culture and quality of care in Croatian and Macedonian hospital health professionals. In: Abstract book. 1st International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice. 2014:18.</p> <p>25. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Risteska-Kuc S. Respiratory symptoms and airway responsiveness in textile workers exposed to cotton dust. In: Abstract book. 3rd Congress of Macedonian Society of Allergy and Clinical Immunology. 2014:89.</p> <p>26. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Risteska-Kuc, S. Stoleski, D. Mijakoski. Chronic obstructive pulmonary disease in never-smoking welders. Eur Respir J, 2015; 46: Suppl. 59, PA1172.</p>	
--	--	--

27. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski. Respiratory symptoms, lung function tests and airway responsiveness among crop farmers. *Eur Respir J*, 2015; 46: Suppl. 59, PA1180.

28. D. Mijakoski, J. Karadzinska Bislimovska, V. Basarovska, N. Angeleska, S. Stoleski, J. Minov, T. Agai Demjaha. Job satisfaction predicts lower burnout among surgery clinic health care workers. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.

29. J. Karadzinska.Bislimovska, J. Minov, S. Stoleski, D.Mijakoski. Protecting workers health of climate change impacts - Macedonian experience. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.

30. J. Minov, J. Karadzinska-Bislimovska, K. Vasilevska, S. Stoleski, D. Mijakoski. Adverse respiratory effects and immunological changes in herbal and fruit tea processors: a 10-years follow-up study. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.

31. J. Karadzinska Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski, S. Stoleski. How to raise awareness towards the elimination of Asbestos-Related Diseases in the community, using the WHO/ILO principles and programmes - national perspective. In: Abstract book. ICOH 31st International Congress on Occupational Health, Seoul. 2015.

32. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov. Occupational medicine and rural health in R. Macedonia - current perspective and future directions. In: Abstract book. International Congress on Rural Health, Lodi. 2015: 25.

33. S. Stoleski, J. Karadzinska-Bislimovska, J. Minov, D. Mijakoski. Prevalence of chronic respiratory symptoms, lung function impairment, and airway responsiveness - comparison between cow breeders and crop farmers. In: Abstract book. International Congress on Rural Health, Lodi. 2015: 59.

33 x 1 = 33

- национална (0,5 поени)

1. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D. Inert cellulose powder in the treatment of seasonal allergic rhinitis. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:51.

	<p>2. S. Risteska-Kuc, J. Minov, S. Stoleski, D. Mijakoski, E. Sejfula, K. Mancev, D. Stojanovski. Nasal respiratory function and contact sensitisation to nickel in workers in the process of ferronickel production. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:51-52.</p> <p>3. D. Mijakoski, J. Karadzinska-Bislimovska, S. Stoleski, J. Minov, M. Marsenic, A. Atanasovska. Association between nasal and respiratory symptoms in textile workers - relation to atopy, bronchial hyperresponsiveness and duration of exposure. In: Book of abstracts. 5th Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. 2012:48-49.</p> <p>3 x 0,5 = 1,5</p>	
	Вкупно	199,506

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	<p>Превод</p> <p>Книга (учебник) (3 поени)</p> <p>„Medicine“ од авторите: Mark Fishman, Andrew Hoffman, Richard Klausner, Malcolm Thaler</p> <p>1 x 1 = 1</p>	1
2	<p>Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството</p> <p>- учесник</p> <p>1 x 1 = 1</p>	1

3	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството 1 x 2 = 2	2
4	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството (1 поен) 1 x 1 = 1	1
5	Експертски активности: Рецензент на трудови во Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 4 x 1 = 4	4
	Вкупно	9

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Член на уредувачки одбор (заменик-уредник) на меѓународно научно/стручно списание Open access Macedonian Journal of Medical Sciences 1 x 1 = 1	1
2	Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност (ФП7, ЦОСТ, ИЦГЕБ, ИЕАЕ и сл.) Development and Implementation of European Standards on Prevention of Occupational Skin Diseases (StanDerm) (COST Action TD1206) (2012 - 2017) 1 x 2 = 2	2

	Вкупно	3

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ	Поени
НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	44,235
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	199,506
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	9
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	3
Вкупно	255,741

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Јованка Караџинска
Бислимовска с.р.
2. Проф. д-р Елисавета Стикова с.р.
3. Проф. д-р Јордан Минов с.р.
4. Проф. д-р Драган Ѓорѓев с.р.
5. Проф. д-р Моме Спасовски с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци. и ас. д-р Сашо Столески, д-р сци.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци. и ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето научен соработник по предметот медицина на трудот.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Драган Мијакоски, д-р сци. и ас. д-р Сашо Столески, д-р сци., да бидат избрани во звањето научен соработник по предметот медицина на трудот.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Јованка Караџинска
Бислимовска с.р.**

Проф. д-р Елисавета Стикова с.р.

Проф. д-р Јордан Минов с.р.

Проф. д-р Драган Ѓорѓев с.р.

Проф. д-р Моме Спасовски с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТИ-ДОКТОРАНДИ ПО ПРЕДМЕТОТ
ПЕДИЈАТРИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 132 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија”) број 35/2008, 103/2008, 26/2009, 99/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011, 123/2012, 15/2013, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 130/2014, 10/2015, 20/2015, 98/2015 И 154/2015), а во врска со членовите 9, 42, 46 и 48 од Правилникот за критериумите и постапката во избор за наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 274/13), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата XV редовна седница одржана на 22.2.2016 година, донесе *Решение за избор на 12 асистенти-докторанди* по предметот ПЕДИЈАТРИЈА на Медицинскиот факултет во состав на „Универзитетот Св Кирил и Методиј“ во Скопје, во согласност со конкурсот објавен во дневните весници *Уштрински весник* и *Коха* од 2.2.2016, и исправката објавена на 3.2.2016 година, со формирана Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Зоран Гучев, проф. д-р Велибор Тасиќ и проф. д-р Ацо Костовски.

На конкурсот се пријавија: **д-р Наташа Чучкова Никчевска, д-р Александра Јанчевска, д-р Валентина Цвејоска Чолаковска, д-р Илија Кировски, д-р Наташа Најдановска Алулоска, д-р Орхидеја Стомнароска-Дамчевски и д-р Анет Папазовска Черепналковски.** Д-р Анет Папазовска Черепналковски писмено се повлече од конкурсот, објаснувајќи го тоа со одбранет докторат во меѓувреме. Д-р Александра Јанчевска и д-р Орхидеја Стомнароска-Дамчевски исто така ја повлекоа својата кандидатура, а д-р Валентина Цвејоска Чолаковска остана во конкурсот откажувајќи се од претходно поднесеното барање за повлекување на сопствените документи.

По разгледување на доставените документи на кандидатите, Рецензентската комисија го донесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Наташа Чучкова Никчевска

Родена е 1977 год. во Скопје, каде што завршила основно училиште со одличен успех. Средно училиште, општа гимназија има завршено во САД, Пенсилванија, во 1996 година, со одличен успех. Во учебната 1996/1997 год. се запишала на Медицинскиот факултет во Скопје и го завршила во 2003 год. со висок среден успех (9,31).

Од 2003 год. волонтира, а во 2005 год. се вработила на Клиниката за детски болести во Скопје. Во 2005 год. започнала специјализација по педијатрија, а специјалистичкиот испит го положила во 2011 год. Од тогаш до април 2012 год. работи како лекар специјалист педијатар во општата амбуланта на Клиниката за детски болести во Скопје. Од април 2012 год. е распределена на Одделот за гастроентерохепатологија при Клиниката за детски болести и е вклучена во севкупната работа на одделот.

Од запишаните магистерски студии по медицина, педијатрија, има завршени 4 семестри и положени сите испити, а потоа поради промена на Законот за образование преминала на докторски студии .

Трет циклус-докторски студии по клиничка медицина, област: педијатрија започнала во 2012 година под менторство на проф. А. Костовски од Одделот гастроентерохепатологија.

Од 2013 е избрана за соработник (асистент- докторанд) по предметот педијатрија, Катедра за педијатрија.

Стручна дејност

Кандидатката Наташа Чучкова Никчевска се одликува со трудољубивост и исполнителност како лекар. Пројавува интерес за стручна работа и усовршување од почетокот на нејзината работа.

Од 2013 година работи во специјалистичката амбуланта за гастроентерохепатологија, преку мој термин.

Наставно-научна дејност

Д-р Наташа Чучкова Никчевска е активно вклучена во наставно-научната дејност на Клиниката за детски болести преку стручни презентации. Како асистент докторанд има водено групи- вежби по медицина, стоматологија, фамилијарна медицина.

Била учесник на повеќе конгреси и семинари од областа на педијатријата во земјата и во странство.

Активно е вклучена во проектот за едукација на матичните лекари за Медицина базирана на докази – Министерство за здравство, Р Македонија , 2015 год. Го владее англискиот јазик и има TOEFL-сертификат од Cambridge English-B2.

Кандидатката е член на Здружението на педијатрите на Македонија.

Листа на објавени трудови:

Во продолжение се наведени нерецензираните трудови на кандидатката Наташа Чучкова Никчевска.

1. Дијагностиката на целијачна болест. Шести конгрес на здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество , 8-11 октомври, 2015, Струга; Македонски медицински преглед (суппл. 91), 121.

Во трудот, авторот ја обработува темата за брзите серолошки тестови за целијакија во тек на петгодишен период, од 2008 до 2012 година, кога се изведени се 417 теста. Антиткивните транслугтаминазни антитела ИГА се одредувани со имунохроматографски тестови. Примероците за анализа од дуоденална лигавица се земани во тек на езофагогастродуоденоскопија на Клиниката за детски блести. Хистолошката анализа е правена на Институтот за патологија во Скопје. Од вкупно анализирани 417 пациенти, тестот бил позитивен кај 36. Од нив само кај 20 е изведена тенкоцревна биопсија. Кај 19 од

нив е дијагностицирана целијакија. Според тоа, најдена е сензитивност на ткивните трансглутаминазни антитела од 99,74% и специфичност од 100%. Во заклучокот, авторот наведува дека ткивните трансглутаминазни антитела се веродостоен скрининг-тест пред изведување на тенкоцревна биопсија за дијагностицирање на целијакија.

2. **Никчевска Н**, Костовски А. , Бојациева С., Грујовска С., Тодоровски Г. Туфтинг ентеропатија, приказ на случај. Шести конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество , 8-11 октомври 2015, Струга; Македонски медицински преглед (суппл. 91), 122.

Во трудот, авторите даваат осврт на едно многу ретко заболување, ентеропатија во детска возраст. Се работи за дете во доенечка возраст, со тешка клиничка слика на ентеропатија. Дијагнозата на болеста е докажана со гастроскопија и хистолошка анализа на електронска микроскопија на Институтот за патологија во Скопје. Ова е досега првиот случај во Македонија које е докажан и опишан во детската популација.

3. Приказ на случаи во едно семејство со тирозинемија тип 1. Бојациева С., Костовски А. , **Никчевска Н.**, Грујовска С., Тодоровски Г. Шести конгрес на здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 8-11 октомври 2015, Струга; Македонски медицински преглед (суппл. 91), 19.

Во трудот авторите даваат осврт на едно ретко заболување, тирозинемија, нарушување на метаболизмот на аминокиселини. Се работи за три случаи во исто семејство, од кои два се потврдени со генетска анализа, како и еден случај кој рано егзитира во доенечка возраст . Тоа е автосомно рецесивно заболување каде што има дефицит на ензимот fumarylacetoacetate hydrolase.

4. Бојациева С, Костовски А, **Никчевска Н**, Грујовска С, Тодоровски Г. Инфламаторна болест на цревата кај деца по терапија со Инфликсимаб, Приказ на серија на случаи. Шести конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 8-11, Октомври 2015, Струга; Македонски медицински преглед (суппл. 91), 17.

Во трудот, авторите даваат осврт инфламаторна болест на цревата и приказ на пет случаи кои се третирани со инфликсимаб, моноклонално антитело против ТНФ- алфа. Сите пет случаи се со исклучително тешка клиничка слика на болеста, кај кои се бележи битно подобрување по давањето на терапијата.

5. **Zoran Gucev, Natasa Cuckova, Velibor Tasic.** Spondilocostal Dysostosis and Congenital Scoliosis; A Rare Disease Gives Insight in the Genetics of the Frequent One. Шести конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 8-11 октомври, 2015, Струга; Македонски медицински преглед (суппл. 91), 62.

Во трудот авторите даваат осврт на едно ретко заболување, спондило костална дизостоза и конгенитална сколиоза (SCD). Автосомно-рецесивните форми на SCD се предизвикани од мутации во DLL3, HES7, MESP2 или LFNG гените. Пробандот е 12- годишно момче со дефицит на растот (под 3 перцентила), мал труп, пектус карниатус и сколиоза, со РТГ абнормалности на средниот дел од 'рбетниот столб. Слични РТГ и клинички карактеристики имаат таткото, вујкото и дедото. Со генско секвенционирање е исклучено DLL3, HES7, MESP2, LFNG мутација кај пробандот. Функционалната анализа покажала помала ензиматска активност, докажано е дека алтерации во TBX3 генот се причина на автосомно доминантната SCD.

6. **Никчевска Н.** Абазии Н. Конгенитална левострана дијафрагмална хернија со билатерална хипоплазија- приказ на случај. Петти конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Охрид, 6-09октомври, Зборник на апстракти и трудови 2011; (суппл. 83), 90.

Во трудот се дава осврт на дијафрагмалната хернија како конгенитална малформација. Во овој случај има тешка хипоплазија на белодробното, како последица. Претставени се типовите на дијафрагмални хернии, опишана е комплетно нивната клиничка слика.

7. **Никчевска Н.** Дума Ф. Пиперкова К. Сајковски А. Софијанова А. Кимовска М. Јовановска А. Ултразвучна дијагностика на постасфиктична дифузна малација кај новородено со асфикција-приказ на случај, Први национални денови по неонатологија на Р Македонија со меѓународно учество 17-20септември 2008,Охрид, Р Македонија, Зборник на апстракти и предавања :168.

Во трудот се дава осврт на ехографското прикажување на постасфиктична дифузна малација кај новороденче. Објаснети се механизмите за поистасфиктична малација

8. Дума Ф, Саболиќ В. Ангелкова Н, **Никчевска Н.** Сериски ЕЕГ и мозочна смрт (невропедијатриски аспекти). Четврти конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество. 18-22 септември 2007. Охрид, Македонија, Зборник на апстракти и трудови; 62.

Во трудот се дава осврт на ЕЕГ и на мозочната смрт. Објаснети се механизмите, како и критериумите за декларирање на мозочна смрт.

9. Дума Ф, Саболиќ В. Ангелкова Н, **Никчевска Н.** Развојни индекси во склоп на развојно следење. Четврти конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество. 18-22 септември 2007. Охрид, Македонија, Зборник на апстракти и трудови; 309.

Во трудот се дава осврт на разојното следење. Даден е осврт на невролошките пациенти и нивниот бенефит од разојното следење

10. Дума Ф, Саболиќ В. Ангелкова Н, **Никчевска Н.** Стандарди за изведување на преглед со УЗ на ЦНС и интерпретација на наодот. Четврти конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество. 18-22 септември 2007. Охрид, Македонија. Зборник на апстракти и трудови; 310.

Во трудот се дава осврт на употребата на УЗ во прегледот на ЦНС . Објаснети се стандардите за изведување на УЗ дијагностика и нивниот бенефит.

11. Кимовска М. Софијанова А. Пиперкова К. Сајковски А. Фидановски Д. **Никчевска Н.** Примарен и секундарен дефицит на сурфактант- приказ на случај, Први национални денови по неонатологија на Р.Македонија со меѓународно учество. 17-20 септември 2008 Охрид, Р.Македонија, Зборник на апстракти и предавања , 17-20.

Во трудот, авторите даваат осврт на примарниот и секундарниот дефицит на сурфактант низ призмата на еден случај на предвремено родено дете. Изнесена е комплетната клиничка слика, како и начинот на третман на оваа состојба.

Валентина Цвејоска Чолаковска

Родена е 1971 год. во Прилеп. Завршила средно медицинско училиште во 1989 год. и се запишала на Медицинскиот факултет во Скопје, кој го завршила во 1995 год. со просечен успех 9,44. Стручниот испит го положила во 1996 год. Од 1996 год. е вработена во Институтот за белодробни заболувања кај децата во Скопје, каде што работела до 2006 год. Во 1999 год. ја започнала специјализацијата по педијатрија, која ја завршила во 2003 год. Од 2006 год. работи на Клиниката за детски болести, на одделот за пулмологија и алергологија. Во периодот 2001-2004, активно учествувала во проектот “Blatella Germanica and Pets – Cause of Developing Asthma in Children”. Има завршено два стручни семинара во Салцбург, Австрија, во 2007 и 2008 год. од областа на детската пулмологија и алергологија. Во 2013 год. има остварено тримесечен студиски престој во детската болница „Бамбино Џезу” Рим, Италија, на Одделот за алергологија. Во 2008 год. е избрана за асистент на Катедрата за педијатрија на Медицинскиот факултет во Скопје и активно е вклучена во практичната настава на студентите од Медицинскиот и Стоматолошкиот факултет. Во 2014 год. ги завршила постдипломските студии на тема „Квалитетот на животот кај децата со астма“ и се стекнала со звањето магистер на медицински науки. Активно е вклучена како едукатор и во едукација на докторите по општа медицина, како и специјализантите по педијатрија и фамилијарна медицина. Вклучена е и во наставно-научната дејност на Клиниката за детски болести со презентации на стручни состаноци. Како автор и коавтор била учесник на конгреси во земјава и во странство. Член е на: Европската академија за алергологија и клиничка имунологија, Европското респираторно здружение, Македонското респираторно здружение и Македонското педијатриско здружение. Во моментот работи на проектот „Астма и ризик- фактори во детска возраст во Скопје“. Го владее англискиот јазик и има сертификат од Cambridge English-B2

Трудовите под реден број од 1 до 5 се рецензирани во Билтенот број 939 од 1 април 2008 год.

Трудовите под реден број од 6 до 8 се рецензирани во Билтенот број 1003 од 1 март 2011 год.

Трудот под реден број 9 е рецензиран во Билтенот број 1099 од 30 април 2015 год.

Трудовите под реден број од 10 до 14 се рецензирани во Билтенот број 1109 од 15 октомври 2015 год.

За овој избор ги приложува следниве трудови:

1. Kirovski I, Sazdovski A, Spirovski Z, Vlaski E, Seckova L, **Cvejoska-Colakovska V**, Miskova S. Late diagnosis of impacted bronchial Foreign body in children. V Congress of Macedonian Respiratory Society with International Participation. Abstract book: 80-81, Ohrid, Macedonia, 2012.

Во трудот е прикажан случај на 13-годишно женско дете со анамнеза за рецидивантни пневмонии и аспирирано туѓо тело 4 години пред актуелната хоспитализација. Реализираната РТГ и КТ на бели дробови потврдуваат присуство на туѓо тело десно инфрахиларно на рачвиштето на бронхот за среден и долен лобус. Со бронхоскопија е потврдено постоење на импактирано туѓо тело во десниот интермедијарен бронх. Поради неуспешна екстракција, пристапено е кон хируршка интервенција торако-бронхотомија. Аспирираните туѓи тела во трахео-бронхијалното стебло во детска возраст мора навремено да бидат дијагностицирани поради сериозноста на симптомите, можните компликации со цел превенирање на морбидитетот и морталитетот кај овие пациенти.

2. **Цвејоска-Чолаковска В**, Влашки Е, Велиќ-Стефановска В. Квалитетот на животот кај децата со астма, како показател на клиничка стабилност. Мак. мед. преглед 2014; 68(1): 26-30.

Овој труд укажува на значењето на прашалникот за квалитет на животот кај децата со астма (PAQLQ) како маркер за клиничка стабилност. Во студијата се вклучени 64 деца со астма на возраст од 7 до 17 години. За проценка на квалитетот за животот кај децата со астма била користена македонската верзија на PAQLQ. На крајот од студијата било утврдено зголемување на просечните вредности на скоровите на PAQLQ. Подобри резултати се добиени кај децата со подобар скор на клиничката стабилност, како и кај децата кои биле поставени на инхалирачки кортикостероиди. Заклучок е дека PAQLQ може да се користи за проценка на ефектот од антивоспалителната терапија и постигнување на целосна контрола на астмата кај деца на возраст од 7 до 17 години.

3. **Cvejoska-Cholakovska V**, Vlaski E, Velik Stefanovska V. Adaptation and validation of the pediatric asthma quality of life questionnaire in Macedonian children with asthma. European Academy of Allergy and Clinical Immunology Congress, Barcelona, Spain 2015.

Во трудот е презентирана постапката на превод и адаптација на прашалникот за проценка на квалитетот на животот кај децата со астма (PAQLQ) на македонски јазик, како и неговата валидизација во студија која била спроведена на Универзитетската клиника за детски болести кај деца со астма на возраст од 7 до 17 години. Децата биле следени во 3 наврати и при тоа била проценувана клиничката стабилност, како и квалитетот на животот, кои потоа биле споредувани. Македонската верзија на PAQLQ е проценето дека е валиден инструмент за проценка на квалитетот на животот кај децата со астма и може да се користи како дополнување на клиничката проценка во водење на пациентите со астма, со цел постигнување на нивна клиничка стабилност.

4. **Цвејоска-Чолаковска В**, Влашки Е, Саздовски А, Кировски И, Сечкова Л, Мицевска В. Четири годишно момче со лобектомија по некротизирачка пневмонија – приказ на сличај. VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество. Зборник на трудови, Струга, Македонија, 2015.

Трудот е приказ на случај на четири годишно машко дете кое на Клиниката е донесено поради комплицирана плеуропневмонија. Иницијалниот третман бил двојна антибиотска терапија со третогенерациски цефалоспорин и аминоклозид. Третиот ден од третманот со влошување на состојбата и појава на знаци на респираторен дистрес, а рендгенолошки со наод за левостран пневмоторакс. СТ на градниот кош, со наод во прилог на некротизирачка пневмонија. Терапијата била заменета со vancomycin i imipenem-cilastatin. Контролниот СТ со наод за пневмоторакс со консолидација на минимално останат паренхим во горниот и долниот лобус, со бројни кавитации. Индициран е хируршки третман, лева долна лобектомија и декортикација. По 2 неделна постоперативна нега и антибиотска терапија детето и испишано во релативно добра општа состојба. Контролниот ЦТ по 6 месеци укажа на комплетна експанзија на горниот лев лобус, мал степен на фиброза и плеврално задебелување.

5. **Цвејоска- Чолаковска В**, Влашки Е, Велиќ-Стефановска В. Дали квалитетот на животот кај децата со астма зависи од полот на децата? VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество. Зборник на трудови, Струга, Македонија, 2015.

Трудот укажува на една од целите на менаџментот со астмата, а тоа е подобар квалитет на животот (QL). За проценка на квалитетот на животот кај децата со астма е користен прашалникот за квалитет на животот кај децата со астма (PAQLQ). Студијата вклучила 64 пациенти со астма на возраст од 7 до 17 години. Статистичката анализа на податоците одат во прилог на поголемо засегнување на QL кај машките деца и на поголема

корелација меѓу тежината на астмата со скоровите на QL, кај машкиот пол. Помалите дишни патишта, поголемата резистенција на дишните патишта и поголемата физичка активност кај машките деца може да ја објасни поголемата засегнатост на QL кај машките во однос на женските деца.

6. Мицевска В, Влашки Е, Сечкова Л, Саздовски А, Кировски И, **Чолаковска В**, Мишкова С. Пнеимонија – ревија на случаи. VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество. Зборник на трудови, Струга, Македонија, 2015.

Трудот е ревија на шест случаи на деца на возраст од 4 до 13 години, со атипична презентација на пневмонија, лекувани болнички во зимскиот период 2014-2015 година. Кај сите, главните симптоми се кашлица и фебрилност, најмалку 7 дена пред приемот во болница. Била присутна дискрепанца помеѓу оскудниот аускултаторен и богатиот рендгенолошки наод на белите дробови. Кај 3 бил позитивен титарот на IgM антитела за *Mycoplasma pneumoniae*, кај едно за *Chlamidia pneumoniae* и кај едно за *Legionella pneumophila*. Микробиолошките испитувања на спутум биле стерилни. Сите деца биле поставени на антибиотска терапија и биле со добра регресија на клиничките и рендгенолошките промени на белите дробови.

7. Мицевска В, Влашки Е, Сечкова Л, Саздовски А, Кировски И, **Чолаковска В**, Мичкова С, Симеонов Е, Абдиу Б. Hiatus hernia – приказ на случај. VI конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество. Зборник на трудови, Струга, Македонија, 2015.

Трудот е приказ на случај на 11-месечно доенче со hiatus hernia кај кое главниот симптом била пролонгирана кашлица. Рендгенолошките промени биле во прилог на hiatus hernia, потврдена со гастродуоденографија. Третманот е хируршки – funfoplicatio - Nissen. Успешноста на интервенцијата е потврдена со контролна гастродуоденографија. Навремената дијагноза и третман кај овие деца ги превенира можните фатални компликации, како гастричен волвулус, странгулација и перфорација.

8. Кировски И, Саздовски А, Мицевска В, Георгиев Љ, **Цвејоска-Чолаковска В**, Мишкова С, Сечкова Л. Феморален остеомиелит асоциран со интравенска употреба на дрога во детската возраст. VI конгрес на педијатри на Македонијасо меѓународно учество. Зборник на трудови, Струга, Македонија, 2015.

Во трудот е прикажан случај на 13-годишно момче со остеомиелит на долга коска како последица на интравенска употреба на дрога. Агресивната конзервативна антибиотска, антикоагулациона и хируршката терапија се неопходни и можат да бидат животоспасувачки. Успешната терапија изискува тимска работа во која се вклучени педијатар, ортопедски хирург, инфектолог и психијатар.

Асс. д-р м-р Илија Кировски

Биографски податоци

Роден е во Скопје, во 1960 година каде што има завршено основно и средно образование со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирал во 1986 година со просечна оцена 8,85. Од 1990 година е вработен на Универзитетската клиника за детски болести. Шеф е на Отсекот за алергологија при Одделот за пулмологија и алергологија. Член е European Respiratory Society, Македонското респираторно здружение, како и на Здружението на педијатрите на Македонија. Го владее англискиот јазик и има сертификат од Cambridge English-B2. Успешно ја има завршено програмата за лидерство и менаџмент во здравството.

Наставно-образовна дејност

Асистент по педијатрија е од 2008 година, во кој период активно е вклучен во практичната настава за студентите по медицина и стоматологија. Активно е вклучен како едукатор и во едукацијата на докторите по општа медицина, како и специјализантите по педијатрија и фамилијарна медицина.

Научноистражувачка дејност

Активно се едуцира во својата област преку бројни стручни престои, семинари и конгреси во Австрија, Германија, Данска, Шведска, САД, Англија, Шкотска,

Аргентина, Сингапур, Обединетите Арапски Емирати, Бугарија, Србија и Холандија. Учествовал во 2 научноистражувачки проекта од областа на пулмологијата и алергологијата. Магистер е на медицински науки. Запишан е на трет циклус студии. Има објавено 78 стручни и научни трудови.

Трудовите под реден број 1-15 се рецензирани и рефератот е објавен во билтенот бр. 774 од 12. 3. 2011.

Трудовите под реден број 16 и 17 се рецензирани при изборот на д-р Емилија Влашки за насловен доцент и рефератот е објавен во Билтенот бр. 790 од 30. 11. 2001.

Трудовите под реден број 18-23 се рецензирани при изборот на д-р Емилија Влашки во звањето научен соработник и рефераот е објавен во Билтенот бр. 847 од 15. 3. 2004.

Трудовите под реден број 24-32 се рецензирани при изборот на проф. д-р Љупчо Николовски во звањето редовен професор и рефератот е објавен во Билтенот бр. 894/5 од 29. 6. 2006.

Трудовите под реден број 33-35 се рецензирани при изборот на д-р Емилија Влашки во виш научен соработник и рефератот е објавен во Билтенот бр. 914 од 1.3. 2007.

Трудовите под реден број 36-59 се рецензирани при изборот на д-р Илија Кировски во звањето помлад асистент и рефератот е објавен во Билтенот бр. 939 од 1.4. 2008.

Трудовите под реден број 60-78 се рецензирани при изборот на д-р Илија Кировски во звањето асистент и рефератот е објавен во Билтенот бр. 1003 од 1.3. 2011.

За овои конкурс ги приложува следниве трудови за рецензија:

79. Gucev Z, Krstevska-Konstantinova M, Tasic V, Jancevska A, **Kirovski I**, Pop-Jordanova N. [Four generations in a family with neurofibromatosis 1: precocious puberty and optic nerve tumor \(OPT\)](#). Prilozi 2010; 31(2): 253-259

Трудот е приказ на случај на 6-годишно момче со неурофиброматоза тип 1 (НФ1), со знаци за предвремен пубертет и кожни промени-повеќе кафени дамки како и тврди поткожни нодули. Магнетната резонанса на мозок покажала присустви

на тумор во супраселарната регија со компресија на питуитарното стебло. Неговата мајка и неговиот дедо (од страна на мајката) исто имале НФ1. Прадедото ги имал истите кожни промени и починал од причини неповрзани со НФ1. Се наложува потребата за внимателно следење на промените на оптичките патишта, како и на карактеристиките на растењето и пубертетот.

80. Vlaski E, Stavric K, **Kirovski I**, Seckova L, Kimovska M. Risk for current asthma and rhinitis symptoms in young adolescents with ever-diagnosed eczema. 20th Annual ERS Congress, Eur Respir J 2010; 36(54): 354s

Анализирани се самореферирачки податоци од 5507 адолесценти на возраст од 12 до 16 години од 7 града од Р. Македонија добиени преку ISAAC фаза 3 прашалниците при што се детерминира ризикот за симптоми на астма и ринит кај млади адолесценти со кога било дијагностицирана егзема.

81. Vlaski E, Seckova L, Stavric K, **Kirovski I**, Kimovska M. Risk factors for current asthma symptoms in young adolescents. 20th Annual ERS Congress, Eur Respir J 2010; 36(54): 887s.

Во трудот се анализирани самореферирачки податоци од 5507 адолесценти на возраст од 12 до 16 години од 7 града од Р. Македонија добиени преку ISAAC фаза 3 прашалниците. Добиените резултати покажале дека зголеменото консумирање “брза” храна, јајца како и намалениот внес овошје и житарки во исхраната, физичката неактивност, пасивното пушење, чувањето домашни миленичиња и живеење во урбана средина, покрај генетската предиспозиција за атопија, се ризик- фактори за појава на симптоми на астма.

82. Gucev Z, Danilovski D, Tasic V, Ugrinovski J, Nastova V, Jancevska A, Krstevska-Konstantinova M, Pop-Jordanova N, **Kirovski I**. [Childhood craniopharyngioma in Macedonia: incidence and outcome after subtotal resection and cranial irradiation.](#) World J Pediatr 2011; 7(1): 74-78

Во трудот се анализирани 13 деца со краниофарингеом на возраст 9,55+/- 3,74 години; (2,90-15,11) кои биле третирани во периодот од 1989-2008 година во Универзитетската клиника за детски болести-Скопје. Пречки во видот имале 10 деца, конвулзии (1), заостанување во растот (13). Симптоми на дијабетес

инсипидус на почеток на болеста биле регистрирани кај две деца. Радио терапија била спроведена кај 12/13 деца, терапија со блеомицин примало едно дете. Body mass index пораснал од 16,93+/- 6,34 на почеток на терапија до 26,33+/-5,91 при последното следење (статистичко сигнификантно $p < 0,05$). Диабетес инсипидус бил перманентен кај 9/13 (69,2%) од децата. Сите деца 13/13 (100%) имале мултипла питуитарна дефициенција. Терапијата со хормон на раст резултирала со нормализирање на адултната висина од -1,27+/-1,52 СДС на почеток на третманот, до -0,13+/-1,39 СДС при последното следење. Конечната висина не била сигнификантно под генетската целна висина (не статистички сигнификантно $p > 0,05$). Слепило на едно или двете очи била регистрирана кај 4 (30,8%), битемпорална хемианопсија кај 4 (30,8%), останати визуелни дефекти кај 2 (15,4%) деца. Оперативниот и вкупниот морталитет бил 0%. Инциденцата на краниофарингеом во детска возраст за Македонија во периодот 1989-2008 година била 1,43 на 1 000 000 годишно.

83. Gucev Z, Koceva S, Marinaki A, Fairbanks L, **Kirovski I**, Tasic V. [Lesch-Nyhan syndrome: a novel complex mutation with severe phenotype](#). Clin Genet 2010; 78(3): 296-297.

Во трудот е прикажан случај на момче со Lesch-Nyhan синдром, нова комплексна мутација со тежок фенотип. Личната анамнеза била уредна. На 22-месечна возраст бил неспособен да седи, да стои, односно да оди самостојно, поради што е поставено сомневање за церебрална парализа. Поради самоповредување, како и прогресија на менталната и моторната ретардација реализирани биле испитувања кои покажале зголемена концентracија на мочна киселина во крв и урина, комплетно отсуство на активноста на хипоксантинска фосфорибоза-трансфераза, како и зголемена активност на аденин-фосфорибозил трансфераза во однос на контролното ниво на активност. Ехосонографија на уринарниот систем покажала билатерална медуларна хиперехогеност која имитирала нефрокалциноза. И покрај соодветната терапија со алопуринол, адекватна хидратација со слаб одговор на применетата терапија и егзитус на возраст од 10 години.

84. **Kirovski I**, Sazdovski A, Vlaski E, Nikolovski Lj, Micevska V, Seckova L. Recurrent wheezing due to late presenting congenital diaphragmatic hernia. The 8th Asia pacific congress of allergy, asthma and clinical immunology, Abstracts book 2010: 121.

Во трудот е прикажан случај на 4-годишно момче примено за хоспитален третман поради тешко дишење и кашлица. Личната анамнеза била уредна, релативно здраво дете до 3-годишна возраст. Во последната година бележи 4 епизоди на визинг. Нативна рендгенграфија на белите дробови и стомакот, а потоа и со претходно даден бариум била потврдена дијагнозата на конгенитална дијафрагмална хернија (КДХ). Доцно презентирачка КДХ мора да биде земена во предвид како една од можните причини за повторувачки визинг во детска возраст. Кога дијагнозата ќе биде поставена, третманот е хирушки со голем бенефит за пациентот. Раната дијагноза е исклучително важна во превенција на морбидитетот и морталитетот кај овие пациенти.

85. **Kirovski I**, Nikolovski Lj, Sazdovski A, Micevska V, Seckova L. Clinical profile and risk factors in hospitalized children with bronchiolitis, WAO international scientific conference, Abstracts 2010: 160.

Во трудот се детерминирани ризик-факторите и е опишан клиничкиот профил на деца болнички лекувани поради бронхиолит. Анализирани се 153 деца, доминира машкиот во однос на женскиот пол во однос 1,25:1. 66% се на возраст под 9 месеци и биле претходно здрави деца. Не е пронајдена сигнификантна асоцијација помеѓу бронхиолитот и нутритивниот статус. Кратко или отсутно доење бил еден од ризик-факторите за бронхиолит. Социоекономскиот фактор го зголемувал ризикот за прием во болница. Преваленцата на бронхиоли била поголема кај децата од руралните во однос на урбаните подрачја. Другите фактори како бронходисплазија, КДХ и прематуритет не биле сигнификантно асоцирани со хоспитализација поради бронхиолит.

86. Lozanovski V, Gucev Z, Avramoski V, **Kirovski I**, Makreski P, Tasic V. [Ceftriaxone associated urolithiasis in a child with hypercalciuria](#). Hippokratia 2011; 15(2): 181-183.

Во трудот е прикажан случај на 5-годишно момче кое седмиот ден по терапија со цефтриаксон се пожалило на лумбална болка. Ексонографија на уринарниот систем во прилог на хидронефроза на десниот бубрег. Под дејство на зголемена хидратација и аналгетска терапија настапила спонтанна евакуација на три мали калкулуси. Инфрацрвена спектроскопија покажала дека калкулусите се составени од калциум цефтриаксонат. Со метаболички иследувања била детектирана хиперкалциурија и сугерирана улогата на хиперкалциурија во цефтриаксон-асоцирана нефролитијаза.

87. **Kirovski I**, Gucev Z, Tasic V, Pop-Jordanova N. [A giant osteochondroma in a boy with multiple exostoses](#). Prilozi. 2011; 32(2): 317-321

Во трудот е прикажан случај на 6-годишно момче со невообичаено голем број егзостози (18), од кои еден од нив во пределот на десниот хумерус бил огромен (5x6 см) и предизвикувал болка. Со рендгенграфија била потврдена бенигната природа на остеохондром. Постоене голем остеохондром кај младо момче е реткост. Се наметнува потребата за редовно следење на пациентот со цел навремено да се детектира евентуална малигна трансформација.

88. **Кировски И**, Саздовски А, Влашки Е, Сечкова Л, Цвејоска-Чолакоска В, Мишкова С. Гигантски белодробни ехинококови цисти во детска возраст. 5-ти конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Зборник на абстракти и трудови 2011: 57

Во трудот се прикажани случаи на две деца со гигантски белодробни ехинококови цисти кои во детска возраст можат да достигнат големи димензии поради поголемата еластичност на белодробното ткиво. Кај овие состојби може да дојде до задоцнување во поставување на дијагнозата поради доцно јавување на симптомите. Овие состојби мора да бидат сватени како посебен клинички ентитет поради сериозноста на симптомите, почестите оперативни компликации и потребата од продолжена здравствена нега.

89. Цвејоска-Чолакоска В, Влашки Е, Саздовски А, Сечкова Л, **Кировски И**, Мицевска В. Оценување на квалитетот на животот кај децата со астма. 5. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Зборник на апстракти и трудови 2011: 319.

Во овој труд е валидиран прашалникот за оценување на квалитетот на животот на деца со астма (35 деца на возраст 7-17 години) преку прашалник со 23 прашања. Во исто време е правена и спорометрија. Резултатите покажуваат дека прашалникот е прифатлив за пациентите, брзо го пополнуваат, а дава соодветен увид во квалитетот на животот во неговите сегменти (симптоми, активности, емоции).

90. Сечкова Л, Влашки Е, Мицевска В, Мишкова С, Цвејоска В, Саздовски А, **Кировски И**. Интоксикации во детска возраст. 5. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Зборник на апстракти и трудови 2011: 357-358.

Анализирани се податоците од историите од деца лекувани заради интоксикација со различни агенси. Потврдена е поголема застапеност на машкиот пол, а во целиот период на испитување најбројни биле пациентите на возраст 1-3 години. Медикаментозните интоксикации се најзастапени (60%), а потоа корозивите (14,3%). Во анализираниот период, бројот на интоксикации покажува тенденција на намалување, но има зголемување во труењата со корозивни средства. Се препорачува широка едукација на населението за превенција на интоксикациите.

91. **Кировски И**, Саздовски А, Влашки Е, Сечкова Л, Цвејоска-Чолаковска В, Мишкова С. Доцно поставена дијагноза на туѓо тело импактирано во бронх кај деца. 5. Конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество. Книга на апстракти 2012: 83-84.

Во трудот е прикажан случај на 13-годишно женско дете со анамнеза за рецидивантни пневмонии и аспирирано туѓо тело 4 години пред актуелната хоспитализација. Реализираната РТГ и КТ на бели дробови потврдуваат присуство на туѓо тело десно инфрахиларно на рачвиштето на бронхот за среден и долен лобус. Со бронхоскопија било потврдено постоење на импактирано туѓо тело во десниот интермедијарен бронх. Поради неуспешна екстракција, пристапено е кон хируршка интервенција-торако-бронхотомија. Аспирираните туѓи тела во трахео-бронхијалното стебло во детската возраст мора навремено да бидат дијагностицирани поради сериозноста на симптомите и можните компликации со цел превенирање на морбидитетот и морталитетот кај овие пациенти.

92. Cvejaska-Colakovska, Vlaski E, Sazdovski A, Seckova L, **Kirovski I**, Micevska V. Quality of life in children with asthma as a marker of disease severity and treatment evaluation in school children. 5. Конгрес на Македонското респираторно здружение со меѓународно учество. Книга на апстракти 2012: 80-81.

Параметрите на квалитетот на животот кај деца со астма се анализирани и корелирани со клиничката и белодробната функција во текот на 3-месечен

инхалаторен третман. Анализирани се 35 деца на возраст 7-17 години. Користен е педијатриски прашалник за квалитет на животот кај астма (PAQLQ). Најдобра корелација е добиена со емоциите во доменот на фрустрации и грижи, чувството на различност и лутина, со активностите во доменот на физичка активност и игра со другари. По употребата на флутиказон, добиени се сигнификантно подобри вредности на квалитетот на животот.

93. Micevska V, Vlaski E, Seckova L, Sazdovski A, **Kirovski I**, Colakovska V, Miskova S. Pneumonia-case report review. 6. Конгрес на Здружението на педијатри на Р. Македонија со интернационално учество. Книга со трудови 2015: 102.

Трудот е ревија на шест случаи на деца на возраст од 4 до 13 години, со атипична презентација на пневмонија, лекувани болнички во зимскиот период 2014-2015 година. Кај сите, главните симптоми се кашлица и фебрилност, најмалку 7 дена пред приемот во болница. Била присутна дискрепанца помеѓу оскудниот аускултаторен и богатиот рендгенолошки наод на белите дробови. Кај 3 бил позитивен титарот на IgM антитела за *Mycoplasma pneumoniae*, кај едно за *Chlamidia pneumoniae* и кај едно за *Legionella pneumophilla*. Микробиолошките испитувања на спутум биле стерилни. Сите деца биле поставени на антибиотска терапија и биле со добра регресија на клиничките и рендгенолошките промени на белите дробови.

94. Micevska V, Vlaski E, Seckova L, Sazdovski A, **Kirovski I**, Colakovska V, Miskova S, Simeonov R, Abdiu B. Hiatus hernia-case report. 6-ти Конгрес на здружението на педијатри на Р. Македонија со интернационално учество. Книга со трудови 2015: 103.

Трудот е приказ на случај на 11-месечно доенче со hiatus hernia кај кој главниот симптом била пролонгирана кашлица. Рендгенолошките промени биле во прилог на hiatus hernia, потврдена со гастродуоденографија. Третманот е хируршки – fundoplicatio - Nissen. Успешноста на интервенцијата е потврдена со контролна гастродуоденографија. Навремената дијагноза и третман кај овие деца ги превенира можните фатални компликации како гастричен волвулус, странгулација и перфорација.

95. **Kirovski I**, Sazdovski A, Micevska V, Georgiev Lj, Cvejovska-Colakovska V, Miskova S, Seckova L. Femoral osteomyelitis associated with intravenous drug use in

childhood. 6. Конгрес на Здружението на педијатри на Р. Македонија со интернационално учество. Книга со трудови 2015: 84.

Во трудот е прикажан случај на 13-годишно момче со остеомиелит на долга коска како последица на интравенска употреба на дрога. Агресивната конзервативна антибиотска, антикоагулациона и хируршка терапија се неопходни и можат да бидат животоспасувачки. Успешната терапија изискува тимска работа во која се вклучени педијатар, ортопедски хирург, инфектолог и психијатар.

96. Miskova S, **Kirovski I**, Micevska V, Seckova L, Sazdovski A. How to improve metered dose inhaler technique outcomes for pediatric patients. 6. Конгрес на Здружението на педијатри на Р. Македонија со интернационално учество. Книга со трудови 2015: 111.

Во трудот се укажува на значењето на правилната примена на инхалативните медикаменти-кортикостероиди и бронходилататори во постигнувањето на добра контрола на астма во детска возраст. Правилната примена подразбира правилен избор на инхалер, соодветно помагало и правилна техника на инхалирање. За подобрување на резултатите од применетата инхалативна терапија од особено значење е правилната техника на инхалирање што се постигнува со добра едукација на пациентите и неговите родители.

Ас.д-р м-р Наташа Најдановска Алулоска

Биографски податоци

Д-р Наташа Најдановска Алулоска е активно вклучена во наставно-научната дејност на Клиниката за детски болести во Скопје преку многубројни стручни семинари и презентации. Студиите на Медицинскиот факултет во Скопје ги завршила во 1998 година со среден успех 9,1. Со лиценца за работа се стекнала во 1999 година. Истата година ги започнала постдипломските студии по молекуларна медицина и генетски инженеринг, организирани во склоп на Темпус Фаре-проектот во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ и Македонската академија на науки и уметностите во Скопје. На Клиниката за детски болести во Скопје е вработена од 2002 година. Во 2003 година

магистрирала на тема „Асоцијација на ангиотензиногенскиот полиморфизам M235T со есенцијална хипертензија”. Специјалист по педијатрија е од 2008 година. Во учебната 2015/2016 година ги започнала докторските студии при Медицинскиот факултет трет циклус студии на УКИМ. Член е на повеќе лекарски асоцијации како Македонската лекарска комора, Здружението на педијатри на Македонија и Здружението на неонатолози на Македонија. Учесник била со свои презентации на домашни, балкански и европски конгреси, работилници и школи. Го владее англискиот јазик и има сертификат од TOEFL.

Автор и коавтор е на повеќе стручно-научни трудови.

Наставно-образовна дејност

Во 2008 година, д-р Наташа Најдановска Алулоска е избрана во звањето помлад асистент на Медицинскиот факултет по предметот педијатрија, а во 2011 година за асистент. Вклучена е во сите активности на Катедрата за педијатрија. Активно учествува во изведувањето на практичната настава за студентите по медицина и стоматологија, по предметите: педијатрија, клиничко испитување и ургентна медицина.

Според студентската евалуација постојано е оценета со највисоки оценки по предметите педијатрија и клиничко испитување. Учествува како едукатор во едукација на специјализантите по педијатрија и како ментор и едукатор на специјализантите по семејна медицина. Во 2013 одржала предавање на Семинарот по неонатологија наменет за специјализантите по педијатрија во склоп на континуираната медицинска едукација. Избрана е за национален едукатор на Работилницата за неонатална ресусцитација, во март 2015 година.

Научноистражувачка дејност и стручно усовршување

Д-р Наташа Најдановска Алулоска активно учествувала на голем број конгреси, семинари и работилници од областа на педијатријата и неонатологијата во земјава и во странство. Во 2009 година учествувала на Источноевропската школа на ESPGHAN (Европско здружение за педијатриска гастроентерохепатологија и нутриција) во Охрид. Во 2011 активно учествувала со предавање на Симпозиум за рана интервенција и развојни нарушувања. Во 2012 година учествувала на курс за неонатален ултразвук во Фиренца, Италија. Школа за неонатална реанимација завршила во 2014 година. Во 2015 година зела активно учество на клинички семинари за неонатална ендокринологија во Атина, Грција.

Автор и коавтор е на повеќе трудови презентирани на национални и интернационални конгреси, како и на 11 *in extenso* трудови објавени во меѓународни списанија, од кои 6 се во списанија со импакт-фактор.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Наташа Најдановска Алулоска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Одделот за неонатологија при Универзитетската клиника за детски болести. Кандидатката е член во Комисијата за нострификација на специјализации и супспецијализации по предметот неонатологија.

Публицирани трудови

Трудовите 1-18 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 938 од 14.3.2008 година.

Трудовите 19-23 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1003 од 1.3.2011 година.

Во продолжение се наведени рецензиите на неречензираните трудови на д-р Наташа Најдановска Алулоска, предложени за овој избор во звањето асистент-докторанд.

In extenso трудови објавени во меѓународни списанија

24. **N. Najdanovska Aluloska, S. Palcevska Kocavska, E. Sukarova, K. Piperkova, Lj. Pota, A. Papazovska Cherepnalkovski. VACTERL-H Syndrome. Physioacta 2011, Vol. 5, No.1, p.169-173.**

Трудот претставува приказ на случај на VACTERL-H синдром кај новородено. VACTERL-асоцијацијата претставува ретка комбинација на вертебрални аномалии, анална атрезија, вродени срцеви мани, трахео-

езофагеална фистула, бубрежни абнормалности и абнормалности на екстремитетите, а во комбинација со хидроцефалус е нов ентитет наречен VACTERL-H синдром со инцидентност од 1,6/10000. Презентирано случај е новородено со мултипли малформации нотирали на раѓањето, родено по нередовно контролирана бременост со фебрилна епизода во првиот триместар и негативна фамилна анамнеза за консангвинитет и вродени малформации. Авторите ја нагласуваат потребата за соодветна пренатална дијагностика, како и свесност на клиничарите за постоењето на оваа ретка состојба, нејзината комплексност и лоша прогноза.

25. Palchevska S, **Aluloska N**, Krstevska M, Shukarova-Angelovska E, Kojik Lj, Zisovska E, Kocevski D and Kocova M. Correlation of serum adiponectin and leptin concentrations with anthropometric parameters in newborns. *Srp Arh Celok Lek.* 2012 Sep-Oct;140(9-10):595-599.

Адипокините молекули и нивните меѓусебни интерреакции можат послужат како индикатори на феталниот и неонаталниот раст. Целта на оваа студија е да се корелираат антропометриските параметри со нивоата на лептин и адипонектин кај здрави новороденчиња. За таа цел, анализирани се 110 термински новородени од уредни бремености, класифицирани според родилите параметри како SGA, AGA и LGA. Антропометриските параметри – родилна тежина, родилна должина, односот РТ/РД, индексот на телесна маса и пондералниот индекс се корелирани со нивоата на лептин и адипонектин. Сигнификантно повисоки вредности на адипонектин има во групата на AGA-новороденчиња, споредено со групата новородени родени мали за гестациска возраст. Авторите заклучуваат дека нивоата на лептин и адипонектин позитивно корелираат со родилната тежина и дека адипоцитокините може да играат улога во регулација на феталниот раст.

26. Palchevska S, Krstevska M, **Aluloska N**, and Kocova M. Dynamic changes and correlations of leptin levels with anthropometric parameters in early postnatal life. *Mak Med Pregled.* 2012; 66 (2):82-86.

Концентрацијата на адипоцитокините, нивниот сооднос и корелација со антропометриските параметри во раниот неонатален период може да се индикатори за фетален и неонатален раст. Во оваа студија, авторите анализираат група од 39 термински новородени класифицирани како SGA, AGA и LGA. Нивоата на лептин се одредувани во крв земена од папчаник на раѓањето и од серум на третиот ден од

раѓањето. Антропометриските параметри – родилна тежина, родилна должина, односот РТ/РД, индексот на телесна маса и пондералниот индекс се корелирани со нивоата на лептин. Сигнификантна разлика во нивоата на лептин е најдена во серумот земен од папочната врвца на раѓањето кај SGA во споредба со LGA новородените. Нивоата на лептин сигнификантно се намалуваат на третиот ден во однос на оние на раѓање. Нивоата на лептин на раѓање сигнификантно позитивно корелираат со родилните параметри. Авторите заклучуваат дека нивоата на лептин позитивно корелираат со антропометриските параметри на раѓање и три дена по раѓањето. Ова потврдува дека лептинот има улога во регулацијата на телесната маса и квантитетот на телесни маснотии во раниот постнатален раст.

27. Palchevska S, Krstevska M, Shukarova E, **Aluloska N**, Jakimovska M, Kocevski D nad Kocova M. Comparing preterm and term newborns serum adiponectin and leptin concentrations and their correlations with anthropometric parameters. MJMS.2012 Oct 15;5(3):317-323

Концентрацијата на адипоцитокините во серум и нивната

корелација со антропометриските параметри може да претставува индикатор за фетален и неонатален раст кај термиските и претгерминските новородени. Студијата ја проценува корелацијата на антропометриските параметри кај здрави термински и претгермински новородени. Авторите анализираше 110 новородени, од кои 36 прематурни и 74 термински новородени, класифицирани како SGA, AGA и LGA. Авторите заклучуваат дека телесниот раст и зрелост позитивно корелираат со нивоата на адипоцитокините инволвирани во регулацијата на феталниот раст.

28. Palchevska S, Krstevska M, **Aluloska N**, Delovska V, Guleva J, Jusufi S, Kocevski D and Kocova M. Cord blood and serum adiponectin concentrations and their correlations with anthropometric parameters at birth. Archives of Public Health.2012; 4:31-36.

Целта на оваа студија е да се анализираат промените на нивоата на адипонектин кај здравите новородени во тек на раниот неонатален период и нивната асоцијација со антропометриските параметри. Анализирани се 39 новородени класифицирани како SGA, AGA и LGA. Нивоата на

адипонектин се одредувани во крв земена од папчаник на раѓањето и од серум на третиот ден од раѓањето. Авторите заклучуваат дека високи вредности на адипонектин се присутни во анализата на крв од папочната врвца и во серумот на новородените земен на третиот постнатален ден, што укажува на можноста адипонектинот да е вклучен во регулација на феталниот раст.

29. Papazovska Cherepnalkovski A, Piperkova K, Palcevska Kocevaska S, **Aluloska N**, Zdraveska N, Gruev T and Krzelj V. Evaluation and management of neonatal indirect hyperbilirubinemia at the University Pediatric Clinic in Skopje, Republic of Macedonia. *Medicus*. 2015;20(2):221–9.

Цел на оваа ретроспективна студија била да се ревидира евалуацијата и третманот на неонаталната индиректна хипербилирубинемија на Одделот за неонатологија на Универзитетската клиника за детски болести. За таа цел анализирани се историите на 284 новороденчиња со индиректна хипербилирубинемија за период од две години; анализата опфатила анамнестички податоци, клиничка презентација, дијагностичка процедура и применета терапија. Најчесто застапена била жолтицата со непозната етиологија (44.37%) по што следеле неонаталната инфекција, прематуритет, хемоллиза и родилна траума. Највисокото ниво на серумскиот билирубин кај жолтицата со непозната етиологија изнесувало $333.4 \pm 91.1 \mu\text{mol/l}$. Највисокото ниво на билирубинот и ретикулоцитите кај хемолитичките жолтици се покажале сигнификантно повисоки во споредба со другите етиологии. Анализираниите групи значајно се разликувале во однос на денот кога билирубинот го достигнал највисокото ниво. Најголемиот број случаи биле третирани со фототерапија, а кај 2,11% била изведена ексангвинотрансфузија. Авторите заклучуваат дека неонаталната индиректна хипербилирубинемија е честа патологија која бара свесност и потреба од итен третман кај оние 15% хемолитички жолтици кои носат ризик за рана и висока билирубинемија.

30. Papazovska Cherepnalkovski A, Krzelj V, Zafirova Ivanovska B, Gruev T, Markic J, **Aluloska N**, Zdraveska N and Piperkova K. Evaluation of Neonatal Hemolytic Jaundice: Clinical and Laboratory Parameters. *OA Maced J Med Sci*. 2015 Dec 15; 3(4):694–8. <http://dx.doi.org/10.3889/oamjms.2015.129>

Цел на студијата била да се истражат клиничките и лабораториските параметри поврзани со хемолитичка жолтица како резултат на Rh и ABO-инкомпатибилитет и да се споредат со групата на неспецифични жолтици. Студијата опфатила 167 случаи на неонатална жолтица од кои 24,6% со ABO/Rh хемолитичка жолтица, а останатите со неспецифична жолтица. Евалуирани биле: крвна слика, ретикулоцити, серумски билирубин,

аминотрансферази, крвна група, Кумбсови тестови, ден на пик на билирубинот, траење на хипербилирубинемијата и повторени мерења на билирубинот. Покажани се значајно пониски средни вредности на хемоглобин, еритроцити и хематокрит, а повисоки вредности на ретикулоцити во групата на АВО/Rh инкомпатибилија во споредба со групата на неспецифични жолтици, исто така порана клиничка експресија и повисоко ниво на жолтицата во оваа група. Авторите заклучуваат дека хематолошките параметри и крвно-групното тестирање се едноставни дијагностички методи кои ја помагаат етиолошката дијагностика на неонаталната хипербилирубинемија.

Трудови презентирани на национални и интернационални конгреси:

31. Arijeta Hasani, Katica Piperkova, Ljiljana Pota, Snezana Palcevska Kocevska, **Anet Papazovska Cherepnalkovski**, Natasa Najdanovska Aluloska, Gabriela Tavcioska, Vedran Stojanovic. Uncommon anomaly in newborns- Aplasio cutis congenita, a raport of two cases. 2nd International Congress of UENPS 2010, Istanbul, Turkey. Early Human Development 2010, Vol 86, Supplement: S141.

Презентирани се два случаја на термински новороденчиња со аплазија на кожа и со позитивен клинички тек и исход. Првиот случај се манифестирал со мултипли кожни дефекти (скалп, абдомен, десно колено, лубална и глутеална регија), покачени инфламаторни маркери и позитивен изолат од рана. Вториот случај се состоел од дефект во парието-окципиталната регија со негативен наод на имиџинг-студиите за постоење на структурни коскени дефекти. Третманот кај двата случаја се состоел од локални и системски антибиотици и супституција на течности.

32. K. Piperkova, **A. Papazovska Cherepnalkovski**, Lj. Pota, S. Palcevska Kocevska, N. Aluloska, S. Grujovska, J. Joseva, V. Cadikovski, V. Tasic. Neonatal Cholestasis, a raport of four cases and approach to the early diagnosis of neonatal cholestatic jaundice. Global Neonatology and perinatology, Union of European Neonatal and Perinatal Societies, 3rd International Congress 2012, Porto, Portugal. Acta Medica Portugesa 2012, Vol.25(S2): p167

Во трудот се прикажани четири случаи на неонатална холестаза кои претставувале дијагностички предизвик. Дискутиран е пристапот за рана дијагноза на неонатална холестатска жолтица. Дискутирани се клиничките специфичности на секој од случаите, позитивните и негативните дијагностички тестови и разликите во однос на типот на холестатска жолтица. Кај случаите 1, 3 и 4 во клиничката слика

доминирале презентациите на прематуритет и сепса, а кај случајот број 2 присутен бил патохистолошки наод на неонатален хепатит.

33. Papazovska-Cherepnalkovski A, Piperkova K, Pota Lj, Palcevska-Kocevska S, **Najdanovska- Aluloska N**, Zdraveska N. Evaluation of neonatal hyperbilirubinemia at the University Pediatric Clinic in Skopje, Republic of Macedonia over the period of two years. *Early Hum Dev.* 2010 Nov; 86 Suppl 1: S138.

Студијата е ретроспективна и анализира 202 новороденчиња со хипербилирубинемија, хоспитализирани на Одделот за неонатологија во периодот од две години (2007-2008). Авторите нашле висока преваленца на жолтица со недетерминирана етиологија (60,4%). Анализирани се вредностите на билирубинот, возраста кога е највисок билирубинот и хематолошкиот профил кај различните етиологии на хипербилирубинемија и правена е компарација меѓу групите.

34. Anet Papazovska Cherepnalkovski, Katica Piperkova, Snezana Palcevska Kocevska, **Natasa Aluloska**, Nikolina Zdravevska, Todor Gruev and Vjekoslav Krzelj. Evaluation and Treatment of Neonatal Indirect Hyperbilirubinemia. Medical Professional Meeting organized by the Association of Albanian Medical Doctors in Macedonia, November 25-26, 2014, Struga, Republic of Macedonia. Book of Abstracts p.42

Студијата опфаќа евалуација на истории на 284 пациенти со неонатална жолтица. Највисока превалентност покажала жолтицата со недефинирана етиологија 44,37%, по што следат неонаталната инфекција 19,37%, прематуритетот 15,85%, АВО инкомпатибилијата 8,45%, Rh инкомпатибилијата 5,63%, кефалхематомот и модринките (2,82%) и други. Правени се споредби меѓу групите во однос на највисоките серумски нивоа на билирубинот и денот кога билирубинот го достигнува својот врв и најдени се статистички значајни разлики. Авторите заклучуваат дека третманот на жолтица на неонаталното одделение се одвива според современи протоколи и дека најголемиот процент на случаи се третирали поради жолтица со нејасна етиологија.

35. **Aluloska N**, Palcevska S, Papazovska A, Zdraveska N, Tasic V, Peter M. Sy Zellweger- un unusual presentation. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија. 2015;89(1):4.

Пероксизмалните заболувања се генетски хетерогена група метаболички заболувања кои во основа имаат дисфункција на пероксизомите. Синдромот на Zellweger е најчесто пероксизмално заболување кое се

манифестира во доенечкиот период. Авторите презентираат случај на две недели старо машко новородено со атипична презентација на Zellweger-синдром, со пренатално видени големи полицистични бубрези, тешка хипотонија и дизморфични стигмати. Дијагнозата е потврдена со биохемиско/метаболичка обработка.

- 36. Aluloska N, Palchevska S, Papazovska A, Zdraveska N, Piperkova K, Tasic V, Ezgu F. Neonatal hyperlipidemia. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија. 2015;89(1):3.**

Неонаталната хиперлипидемија е ретка наследна болест која најчесто се манифестира по неонаталниот период и најчесто се должи на генетска дислипидемија. Авторите презентираат две недели старо новородено со млечно бел серум нотирани при рутинска лабораториска анализа за фебрилна состојба. Новороденото е прво дете од турско семејството со консангвинитетен брак. Раниот адекватен третман со исхрана со специјална млечна формула со намален процент на масти, но зголемена концентрација на средно ланчани триглицериди е ефикасен режим со кој нивото на триглицеридите во плазмата се одржуваат во границите на референтните вредности.

- 37. Kanevce-Paskali B, Papazovska A, Aluloska N, Paskali F. Vitamin K1 Deficiency. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија. 2015;89(1).**

Презентиран е случај на новороденче од ризична бременост со предвремено раѓање во 37 г.н. и клиничка презентација со енетрорагија на возраст од 12 часа. Реализирана била хемостаза со наод за хеморагична болест на новородено и аплицирана терапија со витамин К и плазма со добар клинички одговор. Авторите заклучуваат дека е неопходна рана апликација на витамин К по раѓањето за спречување на манифестациите на дефицит на овој витамин кај деца на доење.

- 38. Papazovska Cherepnalkovski A, Krzelj V, Glamocanin S, Piperkova K, Zemunik T, Kocheva S, Coneska Jovanova B, Aluloska N, Zdraveska N. Molecular analysis of glucose-6-phosphate dehydrogenase deficiency in families from the Republic of Macedonia and correlation with phenotype. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија. 2015;89(1).**

Студијата претставува приказ на молекуларна анализа на G6PD-дефицит кај фамилии од Р Македонија и корелација со клиничките презентации. Шест пациенти и седум члена на нивните семејства биле селектирани за генетски анализи преку процес кој опфатил клиничка проценка и квантитативно одредување на G6PD. Сите пациенти прво биле скринирани за мутацијата Mediteran, а потоа за мутацијата Seattle со користење на методите на PCR-амплификација и сечење со соодветна

рестрикциска ендонуклеаза. Детектирани се четири хемизиготи и три хетерозиготни носители на G6PD Mediteran, а ниту еден не се покажал позитивен за мутацијата Seattle. Сите покажале клинички знаци на хемолиза, а кај 66,6% била детектирана неонатална жолтица. Авторите истакнуваат дека оваа студија е прв чекор кон посеопфатна генетска евалуација на дефицитот во нашата популација.

39. Zdraveska N, Papazovska-Cherepnalkovski A, **Aluloska N**, Palcevska S. Brain abscess – a rare complication of neonatal meningitis. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија. 2015;89(1).

Трудот претставува приказ на случај на терминско новороденче кое развило мозочен апсцес после менингит предизвикан со *Klebsiella pneumoniae* и лош одговор на применетата антибиотска терапија. Конечното разрешување било хируршко со аспирација на апсцесот и поставување на вентрикуло-перитонеален шант, како и пролонгиран антибиотски режим. Авторите заклучуваат дека треба да се има предвид оваа ретка компликација на неонаталниот менингитис.

40. Zdraveska N, Piperkova K, Palcevska-Kocevska S, Papazovska-Cherepnalkovski A, **Aluloska N**. Collodion baby – a rare form of congenital ichthyosis: presentation of a case with good outcome. *J Pediatr Neonat Individual Med.* 2015;4(1):S55.

Конгениталните ихтиози претставуваат хетерогена група на генодерматози карактеризирани со нарушување во кератинизацијата. Во трудот е опишано новороденче со изглед на “collodion baby”, со поволен исход, кој се јавува само кај 10% од случаите. Collodion baby претставува ретка кондиција во неонатологијата, а исходот зависи од иницијалното згрижување, дијагностицирање и адекватен третман.

41. Papazovska Cherepnalkovski A, Piperkova K, Palcevska Kocevska S, **Najdanovska Aluloska N**, Zdraveska N, Gruev T, Krzelj V. Hematological profile of neonatal hemolytic jaundice. *J Pediatr Neonat Individual Med.* 2015;4(1):S64.

Целта на трудот е одредување на хематолошкиот профил на неонатална хемолитична жолтица како резултат на АБО и Rh- инкомпатибилија и споредување со друга етиологија на неонатална хипербилирубинемија. Анализирани се 284 пациенти. Утврдени се статистички значајни пониски вредности на хемоглобинот кај хемолитична жолтица во споредба со жолтица како резултат на неонатална инфекција ($p = 0,01$). Средната вредност на пик билирубинот била статистички сигнификантно повисока кај хемолитичните жолтици, компарирано со други етиологии. Најдена е

статистичка сигнификантна разлика и за периодот кога е постигната највисока вредност на билирубинот помеѓу анализираниите групи.

42. Zdraveska N, Papazovska-Cherepnalkovski A, **Aluloska N**, Palcevaska S. *Listeria monocytogenes* – well known but rare pathogen in neonates. Шести конгрес на Здружението на педијатри на Македонија. 2015;89(1).

Во овој труд се презентирани два случаја на новороденчиња третирани заради сепса и менингит предизвикани од *Listeria monocytogenes* во период на епидемија со оваа бактерија. Двете новороденчиња манифестирале симптоми во првите 24 часа, а инфекцијата била потврдена со хемокултура по што следела промена на антибиотскиот режим. Во заклучокот, авторите наведуваат дека е потребно да се мисли на овој патоген во етиолошката дијагностика на неонатална сепса и менингитис затоа што во овие случаи не се очекува поволен исход при третман со најчесто употребуваните цефалоспорински антибиотици.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Комисијата детално ги разгледа доставените документи. Врз основа на направениот увид, како и врз основа на бодирањето, Комисијата заклучи дека сите 7 кандидати ги исполнуваат условите за избор во звањето асистент-докторанд. Д-р Анет Папазовска-Черепналковски писмено се повлече од конкурсот, објаснувајќи го тоа со одбранет докторат во меѓувреме. Д-р Александра Јанчевска и д-р Орхидеја Стомнароска-Дамчевски исто така ја повлекоа својата кандидатура, а д-р Валентина Цвејоска Чолаковска остана во конкурсот откажувајќи се од претходно поднесеното барање за повлекување на сопствените документи.

Почитувајќи ги овие правила, бодовните листи, како и врз основа на познавањето на развојниот пат на сите кандидати, Комисијата има особена чест, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, за избор во звањето асистент-докторанд по предметот педијатрија да ги предложи: **д-р Наташа Чучкова Никчевска, д-р Валентина Цвејоска Чолаковска, д-р Илија Кировски и д-р Наташа Најдановска Алулоска**

Рецензентска комисија

Проф. д-р Зоран Гучев, с.р

Проф. д-р Велибор Тасиќ, с.р

Проф. д-р Ацо Костовски, с-р

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ-ДОКТОРАНД ПО ПРЕДМЕТОТ
ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 132 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија број 35/08, 103/08, 26/09, 99/09, 115/10, 17/11, 51/11, 123/12, 15/13, 24/13, 41/14, 116/14, 130/14, 10/15, 20/15, 98/15, 154/15 и 30/16), а во врска со членовите 9, 42, 46 и 48 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр.274/13), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата **XVI** редовна седница одржана на **6.4.2016** година, согласно со конкурсот објавен на 4.3.2016 година, во дневните весници „Утрински весник“, „Дневник“, „Коха“ и согласно одлуката на Наставно-научниот совет бр.02-1337/57, формира рецензентска комисија за избор на 1 асистент-докторанд по предметот ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА, во состав: проф.д-р Марина Давчева-Чакар, редовен професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет -Скопје, проф.д-р Никола Николовски, вонреден професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет - Скопје и проф.д-р Јане Нетковски, вонреден професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет - Скопје.

По разгледувањето на доставената документација, Рецензентската комисија го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент–докторанд по предметот ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА, во предвидениот рок се пријави:

1.д-р Марија Докоска.

1.Д-р Марија Докоска**Биографски податоци**

Родена е во Струга, на 29.9.1981 година. Основно и средно образование завршила во Струга со континуиран одличен успех. Во 2006 дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје со просечна оценка 9,0. Стручен испит за лекари положила во 2007 година, кога и се стекнала со лиценца за работа. Во периодот 2008-2012 година ја реализирала приватната специјализација по оториноларингологија на Клиниката за уво, нос и грло при Медицинскиот факултет во Скопје. Специјализацијата ја завршила со одличен успех и во 2012 година се здобила со звањето специјалист по

оториноларингологија. Во 2013 година започнала да волонтира во Градската општа болница „8-ми Септември“ во Скопје, а од 2014 година до денес е во редовен работен однос на Клиниката за уво, нос и грло – Скопје. Во учебната 2015/2016 се запишала на трет циклус докторски студии - клиничка медицина, потесна област: оториноларингологија на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје.

Стручна активност

Со извонредно висок интерес кон работата, ентузијазам и ангажираност, како лекар специјалист оториноларинголог активно е вклучена во редовните, како поликлинички така и хируршки, дневни работни активности на Клиниката за уво, нос и грло - Скопје. Д-р Докоска покажува посебен интерес од областа на отологија како и од областа на педијатриската оториноларингологија, во која насока планира да го продолжи своето понатамошно стручно усовршување и ангажирање.

Како дел од нејзината континуирана медицинска едукација земала учество на бројни курсеви и остварила повеќемесечни едукативни престои во реномирани медицински установи во регионот и пошироко:

-2012, студиски престој - OMI Observership in Otolaryngology - Department of ENT, Krankenhaus Hietzing Vienna, Austria;

-2013, студиски престој – OMI Observership in Functional Endoscopic Sinus Surgery- Department of ENT, Krankenhaus Hietzing Vienna, Austria;

-2014, активно учество на 11th International Course In Advanced Sinus Surgery Techniques, Department of Otorhinolaryngology, Head and Neck Surgery, Academic Medical Center – Amsterdam, Netherlands;

-2014, студиски престој- Education for Functional Endoscopic Sinus Surgery - Department of Otorhinolaryngology Head and Neck Surgery, Istanbul University, Cerrahpasa Faculty of Medicine, Istanbul, Turkey;

-2014, активно учество на Едукативниот курс „Дисекција темпоралне кости“- Медицински факултет - Нови Сад, Р Србија;

-2015, активно учество на Едукативниот курс „Дисекција темпоралне кости“ - Медицински факултет - Нови Сад, Р Србија;

-2015, студиски престој - Observership in Otology and Neurootology - Department of Head and Neck Surgery, Ronald Reagan Medical Center, UCLA, Los Angeles, USA;

-2016, активно учество на „28th Course on microsurgery of the Middle Ear“-University Department of Otorhinolaryngology, Plastic, Aesthetic and Reconstructive Head and Neck Surgery, Wurzburg, Germany.

Апстракт објавен во зборник на конференција на Европска академија:

1. Приказ на случај - Three different histopatological findings at patient with inverted papilloma NikicaAtanasova MD, DobriStojmenov MD, MarijaDokoska MD, GorazdPejcinovski MD, -2nd Meeting of European Academy of ORL-HNS and CE ORL-HNS OTORHINOLARYNGOLOGY HEAND AND NECK SURGERY- E-poster presentation PR69

Општествени активности и членство во здруженија и асоцијации:

- Македонско лекарско друштво;
- Лекарска комора на Македонија;
- Здружение на лекари по оториноларингологија на Р Македонија;

-Европско ринолошко здружение (ERS- European Rhinological Society- junior member since 2010).

Активно го користи англискиот јазик –поседува Cambridge Certificate of Preliminary English) –(B1), како и можностите на персоналните компјутери.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на извршениот увид во доставената документација на конкурсот за избор на еден асистент докторанд по предметот оториноларингологија, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката со одговорност и голем интерес ги завршува работните задачи и преку бројните стручни престои настојува да се усоврши во област на оториноларингологијата за која покажува посебен интерес.

Рецензентската комисија цени дека кандидатката Марија Докоска ги исполнува условите предвидени за избор и му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје, да ја избере во звањето асистент - докторанд по предметот оториноларингологија.

Рецензентска комисија

1. Проф д-р Марина Давчева Чакар с.р
2. Проф.д-р Никола Николовски с.р
3. Проф. д-р Јане Нетковски с.р

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА
ПЕДАГОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ “ ВО СКОПЈЕ**

1. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Олцај Исмаили	„Третманот на интелектуалното воспитание во првиот циклус од основното образование (2007-2015)“	“The treatment of the Intellectual Education in the First Cycle of Primary Education (2007-2015)“.	проф. д-р Розалина Попова Коскарова	Донесена одлука на ННС на 18.05.2016 г.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „NE BIS IN IDEM VO
КАЗНЕНОТО ПРАВО“ ОД М-Р ОЉА КРСТИЌЕСКА, ПРИЈАВЕНА НА
ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 22.4.2016 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот **м-р Оља Крстиќеска** со наслов „**Ne bis in idem во казненото право**“, во состав: академик проф. д-р Владо Камбовски (претседател), проф. д-р Гордан Калајџиев (ментор), проф. д-р Гордана Бужаровска Лажетиќ (член), проф. д-р Никола Тупанчески (член) и проф. д-р Александра Груевска Дракулевски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Оља Крстиќеска, со наслов „Ne bis in idem во казненото право“, содржи 419 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 774 фусноти, 518 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти, судска практика на домашни, странски и меѓународни судови и интернет-ресурси.

Предмет на истражување во овој труд претставува утврдување на принципот ne bis in idem во домашното, меѓународното и европското кривично право. Ова подразбира, особено, темелно проучување на одредбите за забраната за двојно казнено гонење и забраната за двојно казнување во меѓународните и европските документи, заземените релевантни ставови на европските и меѓународните судови, утврдување на карактерот на принципот, како и издвојување на соодветните одредби во домашното кривично законодавство на Република Македонија, со цел утврдување на степенот на нивна усогласеност со меѓународните и европските стандарди во оваа насока со препораки за нивно натамошно унапредување.

Трудот е структуриран во 4 глави, вовед, заклучни согледувања со препораки и користена литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Како основни цели на трудот, кандидатката ги подвлекува особено: темелно проучување на одредбите за забраната за двојно казнено гонење и забраната за двојно казнување во меѓународните и европските документи, заземените релевантни ставови на европските и меѓународните судови, утврдување на карактерот на принципот, како и издвојување на соодветните одредби во домашното кривично законодавство на Република Македонија, со цел утврдување на степенот на нивна усогласеност со меѓународните и европските стандарди во оваа насока со препораки за нивно натамошно унапредување.

Првата глава од докторската дисертација е насловена **Поимот на принципот ne bis in idem**. Како што посочува и самиот наслов, во неа кандидатката најпрво прави поимно

определување на принципот *ne bis in idem*, утврдувајќи ја неговата содржина во однос на забраната за двојно казнено гонење и забраната за двојно казнување. Во продолжение на оваа глава, кандидатката дава исцрпен осврт на историскиот развој на принципот *ne bis in idem* во континенталното право, како и на принципот *double jeopardy* во англосаксонското право.

Во **втората глава** под наслов **Извори на принципот *ne bis in idem***, кандидатката дава интегрален приказ на одредбите во меѓународните и европските документи кои се однесуваат на овој принцип, со цел да се утврди карактерот на принципот *ne bis in idem*. Во оваа смисла, изворите на принципот во јавното меѓународно право кандидатката ги дели во три големи групи: одредбите во конвенциите за човекови права, одредбите во статутите на меѓународните кривични судови и одредбите во билатералните и мултилатералните договори за меѓународна соработка во кривична материја. Од конвенциите за човекови права посебно ги издвојува Меѓународниот пакт за граѓански и политички права, Американската конвенција за човекови права и Протоколот 7 на Европската конвенција за човекови права, во однос на кои, како општ заклучок, извлекува дека ниту конвенциите, ниту судската практика на соодветните судови не му признаваат интернационално или трансационално дејство на принципот, туку обемот на негова примена како човеково право го ограничуваат само на внатрешниот правен систем на самата држава потписничка на соодветната конвенција. Од анализата на статутите на меѓународните трибунали со кои се регулира т.н. „вертикален“ судир на надлежностите помеѓу националните и меѓународните судови, кандидатот извлекува заклучок дека постојат големи разлики помеѓу одредбите во овие основачки акти по однос на обемот на примена на принципот, и тоа како во поглед на делата на кои се однесува, предвидените исклучоци, така и во поглед на тоа дали се работи за релација „одоздола нагоре“ или „одгоре надолу“. Во рамките на третата група извори, кандидатката анализира поголем број конвенции на Советот на Европа кои содржат одредби за меѓународна соработка во кривична материја, како и бројни инструменти на Европската унија кои предвидуваат заемно признавање на странски пресуди. Анализата и на едните и на другите документи доведуваат до заклучок дека принципот *ne bis in idem* се предвидува само како основа за одбивање на соодветно барање од страна на замолената држава, односно како основа за неизвршување на налогот од страна на државата на извршување, но не и како основно човеково право. Со други зборови, принципот не му дава право на засегнатото лице на заштита од повторно судење или казнување, туку само се јавува како пречка за соработка помеѓу засегнатите држави. На крајот на оваа глава, кандидатката дава подетална анализа и на развојот на принципот *ne bis in idem* во процесот на европската интеграција, утврдувајќи го неговото место во рамките на конкурентското право, во рамките на областа на правдата и внатрешните работи, односно подоцна сферата на слобода, безбедност и правда, со посебен акцент на новите тенденции за надминување на судирот на јурисдикциите помеѓу државите членки на Европската унија.

Суштината на принципот *ne bis in idem* и неговите посебни елементи определени во меѓународните и европските документи претставуваат предмет на проучување во **третата глава** под наслов **Причини, обем на примена и елементи на принципот *ne bis in idem* и нивното определување во меѓународните инструменти**. Како посебно важни за овој труд се издвоени Меѓународниот пакт за граѓански и политички права и Европската конвенција за човекови права, како инструменти кои го предвидуваат принципот како човеково право и кои се обврзувачки за Република Македонија, потоа Конвенцијата за имплементација на Шенгенската спогодба и Повелбата за фундаменталните права на Европската унија, кои се дел од правниот поредок на Европската унија, чиј член претендира да стане Република Македонија, како и Европската конвенција за екстрадиција, која ја обврзува Република Македонија во односите со другите држави потписнички. Неминовно, анализата во оваа глава ја опфаќа и судската практика на Европскиот суд за човекови права и Европскиот суд на правдата. Оваа глава посветува внимание на неколку важни прашања: утврдување на основите причини за уважување на принципот *ne bis in idem*, начинот на дефинирање на принципот во меѓународните инструменти во однос на забраната за двојно казнено гонење и забраната за двојно казнување, обемот на

примена на принципот и тоа во субјективна и во материјална смисла, временско важење на принципот согласно со меѓународните документи, утврдување на елементот *bis* и елементот *idem*.

Сличен редослед на проучување на одделните аспекти на принципот *ne bis in idem* како во претходната глава е задржан и во **четвртата глава** под наслов **Уредување на принципот *ne bis in idem* во кривичното законодавство на Република Македонија**. Така, кандидатката во оваа глава ја проучува суштината на принципот *ne bis in idem* и неговите посебни елементи низ призмата на одредбите во домашното законодавство. Проблемите на дефинирањето на принципот, обемот на негова примена во субјективна и материјална смисла, утврдувањето на елементите *bis* и *idem*, важењето на принципот во смисла на просторното важење на домашното законодавство и меѓународната соработка, кандидатката ги воочува анализирајќи ги особено релевантните одредби од Уставот на Република Македонија, Законот за кривичната постапка, Кривичниот законик, Законот за прекршоците, Законот за меѓународна соработка во кривична материја и сл.

Сумарен преглед на заклучоците до кои доаѓа во секоја од наведените глави, кандидатката дава во последниот дел од трудот **Заклучоци и препораки**. Посебно место во овој дел имаат конкретните предлози за измени и дополнување на соодветни одредби од анализираните законски текстови во домашниот кривичноправен систем, со цел надминување на воочените пропусти или недоследности, а особено во смисла на нивно унапредување и усогласување со најновите меѓународни и европски стандарди во оваа насока, истакнати во заземените ставови на Европскиот суд за човекови права и Европскиот суд на правдата.

Тргувајќи од предметот на проучување во овој труд и утврдените цели, при неговото изготвување користен е теоретски и емпириски пристап. Во рамките на теоретскиот пристап, користени се повеќе научноистражувачки методи, од кои поважни се: историскиот метод, преку кој се осознаваат причините за појава на принципот *ne bis in idem*, неговиот развој, трансформација и сл.; компаративниот метод, преку кој е вршено споредување на релевантните одредби во домашните и меѓународните документи. Во рамките на емпирискиот пристап, користени се следниве методи, техники и инструменти: методот на анализа на содржина, со кој преку анализа на содржината на бројни документи се анализира природата и карактерот на принципот *ne bis in idem*, неговата национална и меѓународна примена; методот на анализа на случај, со кој се анализираат голем број случаи на домашните и меѓународните судови, заради утврдување на суштината и природата на принципот *ne bis in idem*; синтетичкиот метод, кој е користен за извлекување на конкретни заклучоци од направените анализи; логичкиот метод, со кој се констатирани моментните состојби и се предложени конкретни решенија за нивно унапредување; методот на дедукција, со кој се извлекувани конкретни заклучоци од општи ставови и сознанија утврдени со спроведените анализи; методот на индукција, со кој се утврдени општи заклучоци од поединечните опсервации и анализи.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката **м-р Оља Крстиќеска**, со наслов ***Ne bis in idem* во казненото право**, претставува самостојно и корисно истражување во казненото право и постапка. Изработката на темата на овој труд е плод на повеќегодишна научна работа и несомнено претставува значаен научен придонес, очекуван од една докторска дисертација.

Работата на овој труд е започната во периодот кој следува веднаш по донесувањето на одлуката на Големиот совет на Европскиот суд за човекови права во случајот Золотукхин против Русија, во која конечно се искристализираа ставовите на овој суд по бројни прашања поврзани со значењето и примената на принципот *ne bis in idem* во кривичното право, заради што го добива и карактерот на референтна најцитирана одлука во оваа смисла. Нејзиното значење особено се

нагласува со фактот што ставовите заземени во неа ги цитира и Европскиот суд на правдата во своите подоцнежни одлуки.

По оваа одлука следат и низа одлуки на Европскиот суд за човекови права во случаи против држави од регионот кои имаат ист, односно заеднички историски развоток со Република Македонија, па оттаму имаат исти или многу слични дефиниции за правните поими и стандарди. Такви пресуди се особено Марести против Хрватска, Томасовиќ против Хрватска, Маргуш против Хрватска, Муслија против Босна и Херцеговина, Миленковиќ против Србија и други, во кои Судот утврди повреда на принципот *ne bis in idem*. Поради тоа, овие одлуки покренала бројни јавни стручни и научни расправи во соседните држави заради изнаоѓање на соодветни решенија за надминување на состојбата на натамошно повредување на принципот и спречување на натамошно казнување на државите за повредите. Наспроти ова, Република Македонија остана пасивна во оваа смисла, можеби поради фактот што сè уште не е покренат случај пред Европскиот суд за човекови права за повреда на принципот *ne bis in idem*, но тоа не е доволна причина да се тврди дека во домашното законодавство не се прават повреди на овој принцип. Токму оваа празнина на еден академски начин ја пополнува овој докторски труд и со тоа македоската наука за казненото право ја приклучува кон некои од актуелните правни проблеми на денешницата. Во таа смисла, трудот не само што е значаен придонес кон домашната правна литература, туку со квалитетот на дадената анализа и конзистентноста на предложените решенија претставува предизвик за пошироката научна мисла и судската практика во регионот.

Кандидатката во овој труд дава детален приказ на природата, обемот на примена и содржината на принципот *ne bis in idem*, и тоа како во домашното законодавство, така и во меѓународните документи и инструментите на Европската унија. Анализирајќи ги и споредувајќи ги ваквите согледувања, кандидатката ги воочува оние сегменти кои се добро усогласени и јасно ги разграничува од деловите кои не се докрај доследни на поновите ставови во меѓународното право. Во оваа смисла, кандидатката дава конкретни предлози на решенија за дополнување и изменување на одделни законски одредби во функција на надминување на ваквите состојби и унапредување на домашното законодавство.

Трудот е пишуван со користење на солидна научна методологија, а текстот е презентираан на јасен и разбирлив начин, што е особено значајно заради неговата потенцијална примена во судската практика на домашните и меѓународните судови. Во таа насока, сакаме да посочиме и на обемната користена особено странска литература, коректно цитирана, со што трудот уште повеќе добива вредност како на академски, така и на практичен план.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација на кандидатката **м-р Оља Крстиќеска**, со наслов **„Ne bis in idem во казненото право**, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд. Трудот несомнено претставува значаен придонес во домашната казненоправна литература и ќе претставува солидна основа за натамошни истражувања во оваа сфера не само на кандидатката, туку и на сите други кои натаму ќе се занимаваат со оваа област.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ да ја прифати позитивната оцена и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Оља Крстиќеска** со наслов **„Ne bis in idem во казненото право**.

КОМИСИЈА ЗА ОЦЕНКА И ОДБРАНА:

1. **Акад. д-р Владо Камбовски с.р.
претседател**
2. **Проф. д-р Гордан Калајџиев с.р.
ментор**
3. **Проф. д-р Гордана Бужаровска
Лажетик с.р. член**
4. **Проф. д-р Никола Тупанчевски с.р.
член**
5. **Проф. д-р Александра Груевска
Дракулевски с.р. член**

ПРЕГЛЕД

на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет „Јустинијан
Први,, во Скопје Н.Н.С од 27-05-2016

Кандидат	Тема	Ментор	Датум	Одлука број
Софија Ристова	Правото на вистина, правото на правда и транзиционата правда (The Rights to Truth and Justice and Transitional Justice)	доц. Елена Михајлова	27.05.2016	02-585 /179
Оливер Алексов	Процесот на помирување и транзиционата правда во Република Македонија (The Process of Reconciliation and Transitional Justice in the Republic of Macedonia)	доц. Елена Михајлова	27.05.2016	02-585 /134
Христина Стојаноска	Бегалското право и правата на непридружуваните малолетници-бегалци (Refugee law and the Rights of Unaccompanied Refugees-Minors)	доц. Елена Михајлова	27.05.2016	02-585 /135
Ана Шуманска	Механизми со кои се служи транзиционата правда со цел да се воспостави стабилизација во пост-конфликтните општества (The Mechanisms of Transitional Justice Aimed at Stabilizing Post-Conflict Societies)	проф. д-р Љубомир Фрчкоски	27.05.2016	02-585 /136
Ненад Ивановски	Правното дејство на одлуките на уставните судови (The legal effect of the decisions of the constitutional courts)	доц.д-р Јелена Трајковска Христовска	27.05.2016	02-585 /137
Дени Трајков	Геостратегија на Република Македонија и Коридорот 8 (Via Egnatia) (The Geostrategic Position of Republic of Macedonia and Coridor 8 (Via Egnatia)	проф.д-р Љубомир Фрчкоски	27.05.2016	02-585 /138
Иван Менкиноски	Европскиот принцип “земја на потеклото“ и аудио-визуелните услуги (European Principle “country of origin” and Audio-Visual services)	проф.д-р Татјана Петрушевска	27.05.2016	02-585 /139

Илија Илиевски	Њујоршка берза – правила и уредување (New York Stock Exchange – Rules and Regulations)	доц.д-р Спасевски	Дарко	27.05.2016	02-585 /140
Александра Живковиќ	Високо-образовните институции – Анализа на правните акти со посебен осврт на работата на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ (Institutions of Higher Education – Analysis of Rules and Regulations, especially in respect of University “Ss. Cyril and Methodius”)	доц.д-р Спасевски	Дарко	27.05.2016	02-585 /141
Милена Петровска	Органи на стечајната постапка (Insolvency Proceedings’s Bodies)	проф.д-р Коевски	Горан	27.05.2016	02-585 /142
Царка Милошевска	Управни постапки за добивање дозвола за вршење на комунални дејности - со посебен осврт на издавање лиценци за вршење организиран локален јавен превоз на патници (Administrative Procedure For Obtainment of Permits For Provision of Communal Activities – Special Review of Permit Provision for Organized Local Public Transport of Passengers)	проф.д-р Давитковски	Борче	27.05.2016	02-585 /143
Златко Спировски	The expected benefits of the 2016 EU trademark reform (Очекуваните придобивки од реформите на ЕУ од 2016 година во врска со трговските марки)	доц.д-р Рашковски	Драги	27.05.2016	02-585 /144
Соња Солевска	Улогата на државниот пазарен инспекторат во ефективната и ефикасната заштита на правата од индустриска сопственост во Република Македонија (The role of the State Market Inspectorate in efficient and effective protection of intellectual property rights in the Republic of Macedonia)	проф.д-р Наумовски	Гоце	27.05.2016	02-585 /145
Јорген Грен	Авторското право во ЕУ и предизвиците на дигиталната економија (EU Copyright Law and Challenges of the Digital Economy)	проф.д-р Наумовски	Гоце	27.05.2016	02-585 /146

Љупка Мишкоска	Договорите за лизинг – правно уредување и значење (Leasing Contracts – Legal Regulation and Practical Importance)	проф.д-р Горан Коевски	27.05.2016	02-585 /147
Андреа Петрова	Кривични дела против службената должност со посебен осврт кон кривичните дела примање и давање поткуп (Crimes Against the Official Duty with Specific Attention to the Crimes of Giving and Receveing Bribe)	проф.д-р Никола Тупанчески	27.05.2016	02-585 /148
Тони Кузмановски	Влијанието на социјалните медиуми врз порастот на криминалот (Social Media’s Impact to the Increasment of the Crime)	проф.д-р Гордана Бужаровска	27.05.2016	02-585 /149
Дарко Дејаноски	Мерката притвор на подрачјето на Апелсациониот суд Гостивар во периодот од 2011-2016 (Implementation of the Detention within the Area of the Appellate Court in Gostivar in the Period of 2011-2016)	доц. д-р Бобан Мисоски	27.05.2016	02-585 /150
Гоце Светковски	Влијанието на училиштето во превенцијата на малолетничката делинквенција (School’s Impact to the Prevention of the Juvenile Delinquency)	доц. д-р Бобан Мисоски	27.05.2016	02-585 /151
Елена Димкоска	Анализа на судската практика на Основниот суд во Охрид и на Основниот суд во Струга по однос на кривичното дело назакономит риболов (Analysis of the Basic Court’s Ohrid and Basic Court’s Struga Practice Regarding the Crime of Illegal Fishery)	доц. д-р Бобан Мисоски	27.05.2016	02-585 /152
Андријана Митковска	Правата на жртвата во кривичната постапка (Victim’s Rights in the Criminal Procedure)	доц. д-р Дивна Илиќ Димоски	27.05.2016	02-585 /153
Дејан Костадинов-Петров	Влијанието на физиономијата на управувачката структура во банките врз процесите на корпоративно управување (The Effects of the Features	проф.д-р Александар Климовски	27.05.2016	02-585 /154

	of the Management Structure on Corporate Governance)			
Кристина Додевска	Правен режим на оданочување на приходите од самостојна дејност во Република Македонија и Европската унија (Legal Framework for Taxation of Self Business Activities in Republic of Macedonia and European Union)	проф.д-р Весна Пендовска	27.05.2016	02-585 /155
Ивана Серафимоска	Оданочување на приходи од капитал на граѓаните во правото на Република Македонија (The Taxation of Income form Capital in the Republic of Macedonia)	проф.д-р Весна Пендовска	27.05.2016	02-585 /156
Александар Илковски	Даночен третман на капиталната добивка во националното даночно право и билатералните договори за избегнување на двојното оданочување на доходот потпишани од Република Македонија (Tax Treatment of the Income from Capital in the Macedonian National law)	проф.д-р Весна Пендовска	27.05.2016	02-585 /157
Драгиња Апостолова	Имплементација на јавната внатрешна финансиска контрола во Република Македонија (The Implementation of the Public Internal Financial Control in the Republic of Macedonia)	проф.д-р Александра Максимовска	27.05.2016	02-585 /158
Петар Манчевски	Ревизија и контрола на финансиското работење на општините во Република Македонија (Audit and Control of the Financial Activities of the Municipalities in the Republic of Macedonia)	проф.д-р Александра Максимовска	27.05.2016	02-585 /159
Марина Трајчева	Поим за реосигурување и договори за реосигурување (Reinsurance and reinsurance contracts)	проф.д-р Горан Коевски	27.05.2016	02-585 /160
Ивица Вангеловски	Појава и функционирање на акционерското друштво (Occurrence and Functioning of Share Companies Limited by Shares)	проф.д-р Горан Коевски	27.05.2016	02-585 /161

Соња Камбовска	Финансиско-правни аспекти на оствраувањето на јавната здравствена заштита (Financial and Legal Aspects of the Public Health Care Protection)	проф.д-р Александар Стојков	27.05.2016	02-585 /162
Меритон Арслани	Суштествените повреди на одредбите на парничната постапка како причина за жалба (Quintessential Violation of the Provisions of Civil Procedure as a Reason for Appeal)	проф.д-р Арсен Јаневски	27.05.2016	02-585 /163
Марина Стоева	Заштитата на правото на сопственост во Република Македонија и во Европската Унија (The Protection of the Right of Ownership in the Republic of Macedonia and European Union)	проф.д-р Тина Пржеска	27.05.2016	02-585 /164
Јулијана Тодева	Вонбрачната заедница во македонското право и потребата од промени во нејзиното уредување (The Consequences of Divorce on the Children)	доц.д-р Ангел Ристов	27.05.2016	02-585 /165
Росана Кочова	Последици од разводот на бракот врз децата (Non-marital Union in the Macedonian Law: The necessity for the Changes in its Regulation)	доц.д-р Ангел Ристов	27.05.2016	02-585 /166
Орце Милошевски	Семејното насилство и употребата на службено оружје во неговото извршување (Domestic Violence and the Use of Official Weapon)	доц.д-р Ангел Ристов	27.05.2016	02-585 /167
Драгана Крчаноска	Договорот за наследувањето како дел од реформите во сферата на наследното право (Contract of Inheritance as a Part of the Reforms in the Law of Succession)	доц.д-р Елена Игновска	27.05.2016	02-585 /168
Елена Ристеска	Надлежноста на судовите, нотарите и адвокатите во спроведување на оставинската постапка (Courts', Notaries', and Lawyers' Competences in Inheritance Proceedings)	доц.д-р Елена Игновска	27.05.2016	02-585 /169
Глигорчо Џаков	Криумчарење на мигранти (Migrants Smuggling)	доц. д-р Дивна Илиќ Димоски	27.05.2016	02-585 /170

Габриела Папеш	New trends in EU institutional framework concerning enforcement of IPR: Perspectives for national and the EU institutions	проф.д-р Гоце Наумовски	27.05.2016	02-585 /181
Атанас Чавдаров	Ограничениот пристап до судски постапки за утврдување и оспорување на татковството (Restricted Access to Paternity Disputes)	доц.д-р Елена Игновска	27.05.2016	02-585 /180

ПРЕГЛЕД

**на одобрена тема за изработка на докторска дисертација на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Природно-математички факултет – Скопје, на седницата на
Наставно-научниот совет на Факултетот,
одржана на 12.05.2016 година.**

2. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Марија Љакоска, магистер на географски науки	„ДЕМОГЕОГРАФСКИ РАЗВИТОК НА БРАЧНОСТА И ФЕРТИЛИТЕТОТ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА “.	„DEMOGEOGRAPHIC DEVELOPMENT OF MARRIAGE AND FERTILITY IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA“	д-р Мирјанка Мацевиќ, редовен професор на ПМФ – Скопје	02-462/12 од 30.05.2016 г.

ПРЕГЛЕД

на одобрена тема за изработка на магистерски труд на
 Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
 Природно-математички факултет – Скопје, на седницата на
 Наставно-научниот совет на Факултетот,
 одржана на 12.05.2016 година.

3. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата	
		на македонски јазик	на англиски јазик			
1.	Билјана Шуминоска, дипломиран професор по математика	„МАТЕМАТИЧКО МОДЕЛИРАЊЕ НАСТАВАТА МАТЕМАТИКА РЕШАВАЊЕ РЕАЛИСТИЧНИ ЗАДАЧИ“.	ВО ПО ПРИ НА	„MATHEMATICAL MODELING IN MATHEMATICS EDUCATION THROUGH SOLVING REALISTIC PROBLEMS“	д-р Ирена Стојковска, вонреден професор на ПМФ – Скопје	02-598/3 од 27.05.2016 г.

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ/ИНСТИТУТ**

1. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Жаклина Менчева	Хируршки методи на третирање на мекоткивни дефекти во оралната хирургија	Surgical treatment methods of soft tissue defects in oral surgery	Проф.д-р Оливер Димитровски	08.06.2016 02-599/3
2.	Ана Белазелковска Грежловска	Асоцијација помеѓу пародонталната болест и хроничната бубрежна болест	Association between chronic kidney disease and periodontal disease	Проф.д-р Марија Накова	08.06.2016 02-711/3

ПРЕГЛЕД

На тема за изработка на магистерски труд прифатен од
 Наставно-нучниот совет на Стоматолошки факултет во Скопје
 на седницата одржана на 07.06.2016 година

Кандидат	Тема	Ментор	Одлука од Научен совет
Д-р Шаќири Салајдин	<p>Наслов на прифатени теми на македонски јазик: Анализа на одредени ризик фактори за фрактура на керамиката кај металкерамички надоместоци.</p> <p>Наслов на прифатени теми на англиски јазик: Analysis of certain risk factors for fracture of the ceramic in metal-ceramic fixed prosthodontics</p>	<p>Проф. д-р Билјана Капушевска</p> <p>Коментор: Проф. д-р Лидија Кануркова</p>	Бр. 09-750/2 од 07.06.2016

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ТЕХНОЛОГИЈА НА ОБЛЕКА, АНАЛИЗА И МЕРЕЊЕ НА РАБОТАТА И ВРЕМЕТО, СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ ВО КОНТРОЛА НА КВАЛИТЕТ И ИСПИТУВАЊЕ НА ТЕКСТИЛОТ НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха Ре“ од 25.2.2016 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: технологија на облека, анализа и мерење на работата и времето, статистички методи во контрола на квалитет и испитување на текстилот, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, бр. 02-514/1, донесена на 24.03.2016 година формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Христо Петров, редовен професор, Технички факултет, Софија, д-р Костадинка Љапчева, редовен професор во пензија и д-р Василије Петровиќ, редовен професор Технички факултет, Зрењанин, Универзитет во Нови Сад.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: технологија на облека, анализа и мерење на работата и времето, статистички методи во контрола на квалитет и испитување на текстилот, во предвидениот рок се пријави еден кандидат д-р Соња Кортошева, дипл.инж.технолог, редовен професор, вработена на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Родена:	18.10.1952, Скопје, Македонија
Дипломирала:	1977, Технолошко-металуршки факултет, Скопје
Магистрирала:	1989, Технолошко-металуршки факултет, Скопје
Докторирала:	2000, Технолошко-металуршки факултет, Скопје
Вработување:	1979, помлад асистент на Технолошко-металуршкиот Факултет во Скопје
	1989, асистент на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје
	2001, доцент на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје
	2006, вонреден професор на Технолошко-металуршкиот Факултет во Скопје
	2011, редовен професор на Технолошко-металуршкиот Факултет во Скопје

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на поднесената документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Технолошко-металуршки факултет, кандидатката д-р Соња Ќортошева изведува настава на првиот циклус студии по предметите: конструкција на облека I и II, менаџмент на квалитет, испитување на текстилот, студија на работа, моделирање и градирање на облеката и статистичка контрола на квалитет.

На предметите: студија на работа, менаџмент на квалитет, статистичка контрола на квалитет и моделирање и градирање на облеката, Ќортошева изведува и вежби.

Во овој период, Ќортошева е ментор на 21 дипломска работа, како и член на комисија за одбрана на дипломска работа на 16 кандидати.

За студентите од првиот циклус студии Ќортошева подготвила и интерни скрипти за предавања и вежби по предметот моделирање и градирање на облеката.

Ќортошева била раководител на повеќе специјализирани обуки за индустриски сектор ангажирана од страна на Министерство за економија на РМ и Кластерот на текстилната индустрија.

На постдипломските студии на Технолошко-металуршкиот факултет, Ќортошева е ангажирана на насоките:

- менаџмент на квалитет, со предметите: тотален менаџмент на квалитет, контрола на квалитет и статистичка процесна контрола и предмет поврзан со магистерскиот труд;

- менаџмент на конфекциски процеси, со предметот: развој на конфекциски производ и проектирање на систем за квалитет по TQM и ISO 9001;

- текстилна хемиска технологија и екологија, со предметот: проектирање систем за квалитет

- инженерство на животна средина, со предметот: применета статистика

На докторските студии (трет циклус студии) на Технолошко-металуршкиот факултет, д-р Ќортошева ги предава предметите: современи методи на конструкција на облека, методи и техники за бездефектно производство и научно статистички методи.

Во 2016 година, Ќортошева е вклучена во студиите од третиот циклус на Факултетот за електротехника и информациски технологии при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма метрологија со предметот менаџмент на квалитет во процесот на испитување.

Научноистражувачка дејност

Д-р Соња Ќортошева има објавено вкупно 23 научни трудови од научните области: технологија на облека, анализа и мерење на работата и времето, статистички методи во контрола на квалитет и испитување на текстилот, од кои 1 научен труд во научно списание со импакт-фактор (фактор на влијание), 3 труда во меѓународни научни списанија, 7 труда во меѓународни научни публикации и 12 труда во зборници од научни собири.

Ќортошева учествувала како истражувач во национален проект (УКИМ): "Влијание на типот на шевот, повеќекратното перење и природата на детергентот врз собирањето на шевовите и својствата на машката кошула", (2014-2015), како и во 3 национални проекти во соработка со индустријата, текстилниот кластер и Министерството за економија.

Кандидатката била ментор на 10 магистерски трудови.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ќортошева има значителен придонес во промотивните активности на Факултетот и Институтот за текстилно инженерство со организација на модните ревији.

Како експерт изведувала повеќе вештачења од областа на текстилот.

Една од значајните придонеси е акредитација на текстилната лабораторија на ТМФ, каде што д-р Ќортошева како менаџер за квалитет воведува систем за квалитет и заедно со раководителот на лабораторијата изработуваат Прирачник за квалитет на лабораториски испитувања за Текстилната лабораторија на ТМФ.

Во овој период д-р Ќортошева обавува повеќе раководни функции, и тоа: раководител на наставно–научен колегиум за II циклус на студиската програма менаџмент на квалитет и претседател на Комисија за самоеволуација на ТМФ, како и член во поголем број на комисији на Факултетот.

Д-р Ќортошева е претседател на Техничкиот комитет за текстил и кожа и производи од текстил и кожа при Институтот за стандардизација на Република Македонија (втор мандат).

Во 2012 година била член на организациониот одбор на Регионална текстилна конференција, а веќе неколку години е член на научниот одбор на научната конференција *“Textile science and economy”* во Зрењанин.

Била член на работни групи за изработка на наставна програма за средно образование во Центарот за стручно образование и обука при МОН на Р. Македонија и Центарот за стручно образование и обука на Р.Словенија.

Оценка од самоевалуација

Д-р Ќортошева во своите предавања користи современи методи на организација на наставата (тимска работа и групни проекти, предавања на тематски единици од страна на студентите, современо опремена лабораторија). Потврда за вака позитивниот пристап во наставата се и оценките од спроведените анонимни анкети помеѓу студентите каде што проф. Ќортошева редовно е оценета со највисоки оценки.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Имајќи го предвид целокупниот ангажман на ред.проф. д-р Соња Ќортошева, дипл.инж.технолог, презентираниите податоци за наставно–образовната, научно-истражувачката и стручно–апликативната дејност, како и дејностите од поширок интерес, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката во периодот од изборот за редовен професор покажува континуиран стручен и научен напредок во доменот на областа во која се избира.

Земајќи го предвид погоре изнесеното, како и освоените поени од наставно–образовната дејност (190,95 поени), научноистражувачката дејност (74,57 поени), стручно-апликативната дејност и дејностите од поширок интерес (39,6 поени), т.е вкупно 305,3 поени, според Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно–научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Рецензентската комисија има чест да му предложи на Наставно – научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје да утврди предлог–одлука за избор на д-р Соња Ќортошева, дипл.инж.технолог, во наставно –научното звање редовен професор (втор пат) во наставно–научните области: технологија на облека, анализа и мерење на работата и времето, статистички методи во контрола на квалитет и испитување на текстилот.

Истовремено, му предлагаме на Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје да ја избере кандидатката д-р Соња Ќортошева, за наставник во наставно–научните области: технологија на облека, анализа и мерење на работата и времето, статистички

методи во контрола на квалитет и испитување на текстилот во звањето редовен професор по втор пат.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. **Д-р Христо Петров, ред.проф., Технички универзитет - Софија с.р**

2. **Д-р Костадинка Љапчева, ред. проф. во пензија с.р**

3. **Д-р Василије Петровиќ, ред.проф., Универзитет во Нови Сад, Технички факултет, Михајло Пупин, Зрењанин с.р**

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕКандидат: **Соња Милан Кртошева**Институција: **Технолошко-металуршки факултет/ Скопје****Институт за текстилно инженерство**Научна област: **технологија на облека, анализа и мерење на работата и време,
статистички методи во контрола на квалитет, испитување на текстилот**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава – прв циклус студии	
1.1	Конструкција на облека I (2+3), 2011/12, 2012/2013	2,4
1.2	Конструкција на облеката II (3+2), 2011/12, 2012/13	3,6
1.3	Менаџмент на квалитет (I год) (2+0), 2011/2012-2015/16	6,0
1.4	Менаџмент на квалитет (IV год) (2+1) 2011/12 -2015/2016	6,0
1.5	Модна креација 1 (3+3) 2010/2011, 2011/2012	3,6
1.6	Модна креација 2 (2+3) 2010/2011, 2011/2012	2,4
1.7	Дизајн на облека (2+2) 2010/2011, 2011/2012	2,4
1.8	Историја на облека (2+2), 2010/2011, 2011/2012	2,4
1.9	Испитување на текстилот (3+3) 2011/12 -2015/2016	9,0
1.10	Студија на работа (2+2) 2011/12 - 2015/2016	6,0
1.11	Моделирање и градирање на облеката (2+2) 2011/12 -2015/2016	6,0
1.12	Статистичка контрола на квалитет (2+2) 2015/2016	1,2
2.	Одржување на настава – втор циклус студии	
2.1	Развој на конфекциски производ (45 пр +30 вежби) 2011/12 - 2015/2016	11,25+4,5= 15,75
2.2	Тотален менаџмент на квалитет (45 пр+30 вежби) 2011/12 - 2015/2016	11,25+4,5= 15,75
2.3	Контрола на квалитет и статистичка процесна контрола (30 пр +30 вежби) 2011/12 -2015/2016	7,50+4,5= 12,0
2.4	Применета статистика 1/3 (30 пр +30 вежби) 2011/12 -2015/2016	2,50+1,5 4,0
2.5	Предмет поврзан со магистерски труд (30 пр +30 вежби) 2010/11-2013/2014	4,50+2,7= 7,2
3	Одржување на настава – трет циклус студии	
3.1	Современи методи на конструкција на облека (30 пр+60 вежби) 2011/12-2015/16	9,0+9,0= 18,0
3.2	Методи и техники за бездефектно производство 1/2 (60 пр +50 вежби) 2011/12-2015/16	9,0+3,75= 12,75

3.3	Научно статистички методи $\frac{1}{2}$ (60 пр +30 вежби) 2011/12-2015/16	9,0+2,25= 11,25
3.4	Менаџмент на квалитет во процесот на испитување (ФЕИТ) (30 пр+30 вежби) 2016/17	1,8 +0,9= 2,7
4.0	Подготовка на нав предмет	
4.1	Менаџмент на квалитет (I година)	1,5
4.2	Статистичка процесна контрола (III година)	1,5
4.3.	Моделирање и градирање на облеката (предавања и вежби)	1,5
5.0	Настава во училишта и работилници	
5.1	Специјализирана обука во индустриски сектор – Моделирање кроеви за женска облека (напредно ниво) (Министерство за економија, РМ), раководител (20 часа)	1,5
5.2	Моделирање кроеви за женска облека (основно ниво) (Кластер на текстилна индустрија) (20 часа)	1,5
5.3	Моделирање кроеви за женска облека (Кластер на текстилна индустрија) (20 часа)	1,5
6.0	Одржување на вежби – прв циклус студии	
6.1	Студија на работа (2+2) 2011/12 - 2015/2016	4,5
6.2	Менаџмент на квалитет (IV год) (2+1) 2011/12 – 2015/16	2,25
6.3	Статистичка контрола на квалитет (2+2), 2015/2016	0,9
6.4	Моделирање и градирање на облеката (2+2), 2015-16	0,9
7.0	Консултации со студенти, 2011-2016	0,3
7.0	Ментор на дипломски работи – 21	4,2
8.0	Член на комисија за оцена и одбрана на докторат -2	1,0
9.0	Член на комисија за оцена и одбрана на магистерски труд -2	0,6
10.0	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа -19	1,9
11.1.	Интерна скрипта за предавања – Моделирање и градирање на облеката	4,0
11.2	Интерна скрипта за вежби – Моделирање и градирање на облеката	3,0
12.0	Изработка и промоција на мултимедијален CD за конфекциско инженерство за средни училишта	4,0
	Вкупно	190,95

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.0	Ментор на магистерска работа -10	10,0
2.0	Учесник во национален научен проект	
2.1	"Влијание на типот на шевот, повеќекратното перење и природата на детергент врз собирањето на шевовите и својствата на машката кошула", МОН (2014-2015), истражувач, раководител: проф. д-р Игор Јорданов	3,0

2.2	PPP project of the companies Kubler and Seqca Bonn, 2013-2015	3,0
2.3	PPP project between GIZ, Oehmingen Eshborn and Seqca, 2015-2017	3,0
2.4	Проект “Конфекциско инженерство – предизвик за младата генерација”, ТТА – Текстилен кластер и Министерство за економија, 2014	3,0
3.0	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
3.1	B.Gjorgjevska, S.Kjortosheva, V.Chepujnoska, Statistical process control model in the design and the development of fabrics, <i>Journal of Engineering & Processing Management</i> , vol.2, No1 (2010) 77-91	4,80
3.2	M. Nofitoska, G. Demboski & S. Ćortoševa, Utjecaj varijacije strukturnih parametara tkanina na propusnost vodene pare i zraka, <i>Tekstil</i> , Vol. 60 (8), 2011, str. 376-383 (IF=0.17)	4.97
3.3	S. Cortoseva, S.Jordeva, N.Kalojanov, Termo-fizoloski komfor dvoslojnih pletenina, <i>Tekstilna industrija VX</i> , br.4 (2012) 11-19	3,20
3.4	N. Šanevska, B. Angelova, S.Kortoševa, A. Dimitrov, Methodology for determining organization’s development stage, <i>Economic Development</i> , 14, No2-3 (2012) 112-120	2,4
4.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
4.1	A.Grozdanov, S.Kortoseva, G Angelovski, Integrated model for eco-sustainability of biodiesel production, 7 th Conference on Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems –SDEWES (SDWS2012.0436/p.241), Ohrid, July 1-7, 2012 (oral presentation)	3.4
4.2	S.Golomeova, G.Demboski, S.Kortosheva, Maximizing fusible interlinings bonding strength by optimizing the fusing conditions, 3 rd scientific –professional conference “Textile science and economy”, November 10-11, 2011, Zrenjanin, Serbia, pp. 126-130	2.4
4.3	S.Jordeva, S.Kjortosheva, N. Kaloyanov, Research of thermo-physiological comfort of single jersey knitted structures with method of thermo-vision analysis , 4 rd scientific –professional conference “Textile science and economy”, November 6-7, 2012, Zrenjanin, Serbia, pp. 161-169	2.4
4.4	S. Chortosheva, A statistical model for developing body size charts for women’s garment, 5 th International Scientific-Professional Conference, <i>Textile Science and Economy</i> November 05-06.2013. Zrenjanin, Serbia, 167-174	3.0

4.5	E.Tomovska, S.Kortoseva, Influence of unstandardized workstations on operator performance, <i>6rd scientific – professional conference “Textile science and economy”</i> , November 6-7, 2014, Zrenjanin, Serbia, p.p 117-120	2,4
4.6	N.Šanevska, S.Ćortoševa, A.Dimitrov, Importance of determination the organization developmental stage and top management characteristics in processing industry management, <i>7th scientific –professional conference “Textile science and economy”</i> , May 25-31, 2015, Zrenjanin, Serbia, pp. 135-141	2.4
4.7	S.Chortosheva, Mechanical properties of 1x1 rib knitted fabrics, <i>8th scientific –professional conference “Textile science and economy”</i> , May 16-19. 2016, Zrenjanin, Serbia, pp. 135-141	3,0
5.0	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	
5.1	Jordeva S, Kortoseva S, The influence of structural properties and raw material content of interlock double layered knitted fabrics on the physical – mechanical properties, <i>X Simpozium “Savremene tehnologije i privredni razvoj</i> , Leskovac, October 22-23, 2013, pp.154-161	1.8
5.2	M.Nedeva, S.Kortoseva, Statistical process control in the wheat storage in terms of TQM, II International Conference “Quality and Competence 2015”, 17-18. Septemvri.2015, Охрид, (CD p.1-10) (oral presentation)	2.8
5.3	M.Nedeva, S.Kortoseva, Wheat Quality Maintaining strategy in the process of longterm storage, II International Conference “Quality and Competence 2015”, 17-18. Septemvri.2015, Охрид, (CD,p.1-14) (oral presentaion)	2.8
5.4	D.Gorgieva, S.Kortoseva, Research Uniformity of dosage units of tablets using mass variation method, II International Conference “Quality and Competence 2015”, 17-18. (CD,p.1-11) (oral presentation)	2.8
6.0	Учество на научен /стручен собир со реферат	
6.1	S.Kjortosheva, K. Ljapcheva, S.Jordeva, N.Kaloyanov, The influence of structural properties and raw material content of single jersey knitted structures on the physical –mechanical properties and thermo-physiological comfort, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2010, Book of Abstracts TXE-6,p.166	0.5
6.2	V.Сepujnoska, S.Cortosheva, G.Demboski, V.Risteska, Correlation between the quality, defects and costs in clothing production, XXI Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid.2010, Abstract Book p 167	0.5
6.3	G.Angelovski, S.Kortoseva, A.Grozdanov, Evaluation of biodiesel environmental impact by green quality function deployment and eco – indicators, XXII Congress of Chemists	1.0

	and Technologists of Macedonia, Ohrid, 2012 (oral presentation), pp.201	
6.4	N.Sanevska, S.Kortoseva, A.Dimitrov, B.Angelova, Defining factors of employee motivation and demotivation: Case study in mill-baking industry, XXII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid.2012, Abstract Book p 359	0.5
6.5	С.Кортошева, Стандардите и стандардизацијата во текстилните претпријатија, Текстилен кластер на РМ, Стопанска комора, Скопје, 2012, усна презентација	1,0
6.6	V. Rafajlovska, R. Slaveska-Raicki, J. Simonovska, S. Chortosheva, The use of design of experiments and response surface analysis in chlorophylls extraction from stinging nettle, XXII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid.2012, Abstract Book p 317	0.5
6.7	Н.Шаневска, А.Димитров, С.Кортошева, Б.Ангелова, Методологија за одредување на развојна фаза на организација, Научна конференција, Економски институт, 30.05.2012, Скопје	0.5
6.8	Garvanska – Nechev E, Chortoseva S, Measuring service quality using SERVQUAL model, 10 th Macedonia's students Congress On pure and applied chemistry, Society of Chemists and Technologists of Macedonia, Skopje, 2013 (орална презентација)	1.0
6.9	D.Gorgieva, S.Kortoseva, Research uniformity of dosage units of tablets, XXIII конгрес на хемичарите и технолозите, Ohrid, 2014, Abstract Book p.175	0.5
6.10	S.Tomic-Dukoska, S.Kortoseva, Integrated model for process management in the Pharmaceutical industry from TQM, XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid.2014, Abstract Book p 184	0.5
6.11	E.Tomovska, S.Kortoseva, Analysis of handling time deviation between trained and untrained operators, XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid.2014, Abstract Book p 317	0,5
6.12	G.Demboski, V.Srebrenkova, S.Zezova, S.Kortoseva Utilization of garment industry textile waste, GREDIT 2016, Skopje, Abstract Book p 276	1,0
	Вкупно	74,57

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. Број	Назив на активност:	Поени
1.	Учество на промотивни активности на факултетот/институтот	
1.1	Модна ревија 2011-2016	5.0
2.	Експертски активности	

2.1	Стручен наод и мислење за оштетување на текстилна стока, Друштво за животно осигурување Кроација осигурување, Скопје, 2015	1,0
2.2	Технолошко –текстилно вештачење, Адвокатско друштво Чукиќ и Марков, 2015	1,0
2.3	Стручен наод и мислење за оштетување на текстилна стока, Основен суд, Скопје, 2015	1,0
	Акредитација на текстилна лабораторија за испитување на ТМФ	6,0
3.1	Менаџер за квалитет во акредитирана лабораторија	3,0
3.2.	Изработка на Прирачник за квалитет на лабораториски испитувања во Текстилна лабораторија на ТМФ	4,0
Дејности од поширок интерес		
1.0	Претседател на Комисија за дипломски работи, 2011	0,5
2.0	Член на комисија за избор – 8	1,6
3.0	Раководител на наставно–научен колегиум за II циклус за студиска програма менаџмент на квалитет, 2011-2015	2,0
4.0	Претседател на Комисија за самоеволуација на ТМФ, 2011-2016	1,0
4.1	Извештај за самоеволуација на ТМФ, 2011-2015	4,0
5.0	Член на на наставно–научен колегиум за II циклус за студиска програма инженерство на животна средина	0,5
6.0	Член на на наставно–научен колегиум за II циклус за студиска програма текстилна хемиска технологија и екологија	0,5
7.0	Член на на наставно–научен колегиум за II циклус за студиска програма менаџмент на конфекциски процеси	0,5
8.0	Член на наставно научен колегиум за III циклус за студиска насока -технологија	0,5
9.0	Член на Комисија за ЕКТС, 2011-2016	0,5
	Член на Комисија за еквиваленција	0,5
10.0	Претседател на Технички комитет за текстил и кожа и производи од текстил и кожа при Институтот за стандардизација на Република Македонија	1,0
11.0	Член на Комисија за полагање на стручен испит за вештак од областа на технолошко инженерство	0,5
12.0	Член на организационен одбор на Регионална текстилна конференција , 4-5 октомври 2012, Скопје	1,0
13.1	Член на Работна група за изработка на наставна програма: Естетско обликување на облеката и Основи на конструкција на облека за образовниот профил-конфекциски компјутерски оператор, Центар за стручно образование и обука при МОН на Р. Македонија 2013	1,0
13.2	Член на Работна група за изработка на стандарди за стручни квалификација – конфекционер на текстил и обувки, Центар за стручно образование и обука при МОН на Р. Македонија и Центар за стручно образование и обука на Р.Словенија, 2013	1,0
	Надворешен соработник на Центарот за стручно образование и обука при МОБ на Р.Македонија, 2014	1,0

14.0	Член на Уредувачкиот одбор на научната конференција <i>“Textile science and economy”</i> , Зрењанин	1.0
	Вкупно	39,60

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	190,95
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	74,57
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	39,6
Вкупно	305,30

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Христо Петров, ред.проф, Технички
универзитет – Софија с.р.

Д-р Костадинка Љапчева, ред. проф во
пензија с.р.

Д-р Василије Петровиќ, ред.проф.,
Универзитет во Нови Сад, Технички
факултет, „Михајло Пупин“, Зрењанин с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ТЕХНОЛОГИЈА НА ОБЛЕКА, ТЕХНОЛОГИЈА НА КОНФЕКЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕСИ, НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Технолошко-металуршки факултет - Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Koha Re“ од 25.2.2016 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научните области: технологија на облека, технологија на конфекција и организација на технолошки процеси, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-514/1, донесена на 25.2.2016, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Христо Петров, редовен професор на Техничкиот универзитет Софија, д-р Костадинка Љапчева редовен професор во пензија и д-р Василије Петровиќ, редовен професор на Универзитет во Нови Сад, Технички факултет „Михајло Пупин“ Зрењанин.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научните области: технологија на облека, технологија на конфекција и организација на технолошки процеси, во предвидениот рок се пријави д-р Горан Дембоски, за повторен избор во звањето редовен професор.

9. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Горан Дембоски е роден на 20.7.1959 год. во Скопје.

Образование:

- доктор на технички науки, ТМФ-Скопје, 2000;
- магистер на технички науки (VII/2 степен), ТМФ - Скопје, 1993;
- дипломиран инженер технолог (VII/1 степен), ТМФ - Скопје, 1984.

Работно искуство:

- 2011-2016, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет, по предметите: технологија на облеката I, технологија на облеката II, проектирање во конфекциско производство, машини во конфекциско производство и CAD/CAM во конфекциско производство;
- 2006-2011, вонреден професор на Технолошко-металуршкиот факултет, по предметите: технологија на облеката I, технологија на облеката II, проектирање во конфекциско производство, машини во конфекциско производство и CAD/CAM во конфекциско производство;
- 2001-2006, Технолошко-металуршки факултет - Скопје, доцент по предметите: технологија на изработка на облеката I, технологија на изработка на облеката II, проектирање во конфекциско производство и машини и уреди во конфекциско производство;

- 1989-2001, Технолошко-металуршки факултет - Скопје, асистент по предметите: технологија на плетење, технологија на ткаење, проектирање и конструкција на ткаенини, технологија на конфекција;
- 1984-1989, АД Тетекс Тетово- фабрика за модна конфекција, инженер во произведен сектор и сектор за производно планирање и контрола.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

10. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Технолошко - металуршки факултет Скопје, кандидатот д-р Горан Дембоски изведува настава, вежби и теренска настава на прв циклус студии на студиската програма дизајн и инженеринг на облеката, на втор циклус студии на програмата менаџмент на конфекциски процеси, како и на трет циклус студии на програмата технологија.

Во овој мандатен период, Горан Дембоски изведува настава на прв циклус студии на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип по предметот машини во конфекциското производство.

Од учебната 2013/2014, д-р Горан Дембоски е избран за визитинг - професор за изведување на сите облици на настава на Универзитетот во Ниш, на Технолошкиот факултет во Лесковац, во потесната научна област механичка технологија на текстил, на прв циклус студии по предметите: проектирање на облека, технологија на изработка на облека и конструкција на облека и на втор циклус студии на предметот техники на спојување на текстилот.

Во периодот по изборот за редовен професор, д-р Горан Дембоски учествува како раководител и учесник во настава на поголем број школи, стручни обуки и работилници во земјата и во странство.

Научноистражувачка дејност

Во изборниот период д-р Горан Дембоски има објавено 4 научни труда во научни списанија со импакт-фактор, 4 научни труда во стручни списанија, 16 труда во меѓународни научни публикации, 10 апстракти на меѓународни конференции и 1 секциско предавање на научен меѓународен собир.

Д-р Горан Дембоски учествува во повеќе меѓународни проекти и национални научни проекти. Од 2008 година учествува во меѓународниот СІР – проект: European Information and Innovation Centre for Macedonia, а во рамките на интегративните функции на УКИМ, учествува во проектот “Влијание на типот на шевот, повеќекратното перење и природата на детергентот врз набирање на шевовите и својствата на машини кошули“. Активноста на проф. Дембоски во оваа област вклучува два ИПА - проекта за меѓугранична соработка, проектот на Fair Wear - фондацијата и два проекта преку приватно јавно партнерство.

Во овој мандатен период, кандидатот бил ментор на 17 дипломски работи и 2 докторски труда.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во изминатиот период, кандидатот реализира интензивна стручно - апликативна дејност изразена во поголем број различни активности.

Како посебно важен елемент во делот на стручно - апликативната активност на д-р Горан Дембоски е формирањето на Текстилната лабораторија на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Работата на формирање на Текстилната лабораторија вклучува повеќегодишна активност на кандидатот, од апликација и набавка на инструменти до реализација на промотивни активности. По формирањето на Лабораторијата, како нејзин раководител, д-р Дембоски учествува во постапката за акредитација на Текстилната лабораторија, што успешно завршува со акредитирање на Лабораторијата според ISO 17025 стандардот.

Интензивната стручно - апликативна активност на кандидатот се, реализира преку членство во уредувачки одбори на меѓународни советувања и стручни списанија, членство во раководни тела на стручни асоцијации, членство во стручни комисии и поголем број експертски активности.

Дејноста на кандидатот од поширок интерес ги опфаќа функциите на раководител на внатрешна организациона единица, член на Универзитетскиот сенат, раководител на колегиум на постдипломски студии и раководител на лабораторија.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Горан Дембоски, во периодот по изборот за редовен професор, од 2011 до 2015 година, добива позитивни оценки од анонимно спроведената анкета на студентите на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Горан Дембоски. Активностите на кандидатот и постигањата, квантифицирани според Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје изнесуваат: 128,8 поени за наставно - образовна, 113,7 поени за научноистражувачка и 62,1 поен за стручно-апликативна и дејност од поширок интерес, односно вкупно 304,6 поени.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Горан Дембоски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти - докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде повторно избран во звањето редовен професор во научните области: технологија на облека, технологија на конфекција и организација на технолошки процеси.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, да утврди предлог-одлука д-р Горан Дембоски да биде повторно избран во звањето редовен професор во научните области: технологија на облека, технологија на конфекција и организација на технолошки процеси.

Истовремено предлагаме Универзитетскиот сенат на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, да го избере кандидатот д-р Горан Дембоски, за наставник во наставно -

научните области: технологија на облека, технологија на конфекција и организација на технолошки процеси, во звањето редовен професор по втор пат.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. Христо Петров, Технички
универзитет – Софија с.р.**

**Проф. Костадинка Љапчева, ТМФ,
Скопје с.р.**

**Проф. Василије Петровиќ,
Универзитет во Нови Сад с.р.**

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Горан, Душко, Дембоски
Институција: Технолошко-металуршки факултет - Скопје
Научна област: ТЕХНОЛОГИЈА НА ОБЛЕКА, ТЕХНОЛОГИЈА НА КОНФЕКЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ТЕХНОЛОШКИ ПРОЦЕСИ

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa (наставно-образовна):	Поени
	Прв циклус студии	
1	Технологија на облека 1 (3+3), 2011/12-2015/16	9.0
2	Технологија на облека 2 (3+3), 2011/12-2015/16	9.0
3	Машини во конфекциско производство (2+0), 2011/12-2015/16	6.0
4	Проектирање во конфекциско производство (2+2), 2011/12-2014/15	4.8
5	CAD/CAM во конфекциско производство (2+2), 2011/12-2012/13	2.4
6	Производен инженеринг и менаџмент во конфекциска индустрија (2+2), летен 2015/16	1.2
7	Машини во конфекциско производство, (2+2), УГД Штип, зимски 2011/12	1.2
	Подготовка на нов предмет	
23	Производен инженеринг и менаџмент во конфекциска индустрија (предавања и вежби)	1.5
	Втор циклус студии	
24	Производен менаџмент во конфекциско производство (3+3) 2011/12	11.25+6.75 =18.0
25	Компјутерски апликации во производство на облека (2+2) 2011/12	7.5+4.5 =12.0
	Трет циклус студии	
34	Избрани поглавја од конфекциски инженеринг и менаџмент (2+2) (2012/13)	9+4.5 =13.5

Ред. број	Назив на активнoста (наставно-образовна):	Поени
35	Современи технологии и методи на евалуација на облеката (2+2) (2012/13)	9+4.5 =13.5
	Подготовка на нов предмет	
44	Компјутерски апликации во производство на облека (III циклус)	1.5
45	Современи технологии и методи на евалуација на облеката (III циклус)	1.5
	Одржување вежби-прв циклус студии	
	Технологија на облека 1 (3+3), 2013/2014	1.35
	Проектирање во конфекциско производство (2+2), 2013/14, 2014/15	2.70
	Производен инженеринг и менаџмент во конфекциска индустрија (2+2) 2015/16	0.9
	Машини во конфекциско производство (2+2), УГД Штип, 2011/12	0.9
	Ментор на дипломска работа (17)	3.4
	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (30)	3.0
	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат	
	М. Нофитоска, Проектирање естетско-функционални својства на облеката	0.5
	Т. Шарац, Анализа параметара драпирања у зависности од структуре и конструкције тканих текстилних материјала	0.5
	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура	
	С. Голомеова, Селекција на добавувач и квалитет на помошни материјали во конфекциско производство,	0.3
	С. Крстева, Оптимизација на технолошкиот процес на кроење за ефикасно искористување на материјалите	0.3
	А. Ивановска, Влијание на омекнувачите врз својствата на плетенините	0.3
	Интерна скрипта од предавања	

Ред. број	Назив на активностa (наставно-образовна):	Поени
	Производен инженеринг и менаџмент во конфекциска индустрија, 2016, ТМФ	4
	Рецензија на универзитетски учебник	
	Д. Димески, В. Сребренкоска, Механички својства на текстилни материјали, Универзитет „Гоце Делчев“	1
	Е. Митрева, С. Голомеова, Системи за квалитет и стандарди, Универзитет „Гоце Делчев“	1
	Е. Митрева, С. Голомеова, Менаџмент на конфекциско претпријатие, Универзитет „Гоце Делчев“	1
	Настава во школи и работилници	
	Г. Дембоски, Европски иновативен и информативен центар во Македонија, Советот на водство на ТТА Кластер за текстил, 27.05.2013, Скопје	1
	Г. Дембоски, Истражување на продуктивност во 6 FWF компании, Living Wage in Macedonia, Fear Wear Foundation project, Final Conference, 07.06.2013, Скопје	1
	Г. Дембоски, Моделовање основних кројева и израда кројних слика применом CAD система, Development of Research and Creative Centre for Development for Support of Business and Educational Initiatives, Bulgaria-Serbia, IPA Cross Border Programme, 7-8.5.2014, Leskovac, Serbia	1
	Г. Дембоски, Н. Сивевска, Општествена одговорност во индустријата за облека: што претставува BSCI, важност и процес на ревизија согласно барањата на стандардот, Принципи на етичко работење и нивна стандардизација, ТТА-Кластер за текстил, Скопје 9.12.2015	1
	Г. Дембоски, Н. Сивевска, Фонд за иновации и технолошки развој: Технологии за секторски подобрувања, Технома-Макинова 2015, Форум за иновации и технологии, Скопје, 15.10.2015	1
	Менаџирање трошоци и планирање на производството во конфекциски компании, Специјализирана длабинска обука, Минстерство за економија на РМ, 3.7.2015, Скопје	1.5
	Планирање производство и контрола, 7.2.2015, Босут, Куманово	1
	Г. Дембоски, Студија на времето во конфекциско производство, Специјализирана длабинска обука, Минстерство за економија на РМ, 29-31.10.2014, Скопје	1.5

Ред. број	Назив на активност (наставно-образовна):	Поени
	Г. Дембоски, Тренинг за работа и методи, 14.11.2014, Ф-ка Босут, Куманово	1
	Г. Дембоски, Студија на времето во конфекциско производство, ТТА-КТ, МГИ, 6-9 мај 2016, Скопје	1.5
	Г. Дембоски, Зголемување на квалитетот и продуктивноста на работната сила во конфекциски компании, IPA Cross Border Programme, Штип, 2012	1
	Вкупно	128.8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност (научноистражувачка):	Поени
	Ментор на докторска дисертација	
	С. Голомеова, Придонес кон подобрување на својствата на шевот во производство на облека	3
	М. Нофитоска, Проектирање естетско функционални својства на облеката	3
	Учество во проекти	
	European Information and Innovation Centre for Macedonia part III, CIP project, 2012-	5
	“Влијание на типот на шевот, повеќекратното перење и природата на детергентот врз набирање на шевовите и својствата на машински кошули“, 2015, финансиран од УКИМ	3
	Living Wages in RM, Fair Wear Foundation project, 2012-2013,	3
	PPP project GIZ, Oehmingen, Eshborn, Sequa, 2015-2017	3
	PPP project Kübler und Sequa 2012-2014	3
	Strengthening textile industry capacities in the cross border region through learning best practices and implementation of promotional activities, IPA CBC Programme Bulgaria-Macedonia, 2014/16	3
	The cross-border region Bulgaria-Macedonia a good manufacturing - today and tomorrow, IPA CBC Programme Bulgaria-Macedonia, 2011/12	3

Ред. број	Назив на активнoста (научноистражувачка):	Поени
	Научни списанија со импакт - фактор	
	E. Toshikj, G. Demboski, I. Jordanov, B. Mangovska, Influence of Seam Type and Laundering on Seam Puckering and Functional Properties of Cotton/Polyester Shirt Fabrics, <i>AATCC Review</i> , Vol. 15, March/April 2015, No 2, 41-49	3.6+ 0.254
	M. Nofitoska, G. Demboski, M. Carvalho, Effect of Fabric Structure Variation on Garment Aesthetic Properties, <i>Tekstil ve Konfeksiyon</i> , Vol.22, No.2, April-June 2012, 132-136	4.8+0.297
	M. Nofitoska, G. Demboski, S. Ćortoševa, Utjecaj varijacije strukturnih parametara tkanina na propusnost vodene pare i zraka, <i>Tekstil</i> , Vol. 60, No.8, 2011, 376-383	4.8+ 0.086
	B. Mangovska, G. Demboski, I. Jordanov, Utejcay oplemenjivanja na svojstva odjece od pamuka i njegovih mešavina sa elastanskim vlaknom, <i>Tekstil</i> , Vol. 59 No. 4, 2010, 136-143	4.8+ 0.05
	Трудови објавени во стручни списанија	
	B. Mangovska, I. Jordanov, G. Demboski, Influence of Wet Finishing on Appearing and Number of Deffects, as well as on Structural Mechanical and Hygienic Properties, <i>Tekstilna industrija</i> , Vol. 60, 2, 2012, 11-21,	3.2
	S. Zhezhova, G. Demboski, V. Panov, Optimization of Technological Process of Cutting by Use of Software Applications for Cut Order Planning, , <i>Текстил и облекло</i> , 3/2013, 71-76	3.2
	T. Šarac, J. Stepanović, G. Demboski, V. Petrović, Fabric draping and cotton fabric structure relation analysis, <i>Advanced technologies</i> , No.1, 2015, 84-88	2.4
	С. Голомеова, Г. Дембоски, Примена на претпроизводни тестови за испитување квалитет на термопластични меѓупостави во конфекциска индустрија, <i>Природни ресурси и технологији</i> , Ноември 2011, No 5, 175-183	3.6
	Трудови објавени во зборници со меѓународен уредувачки одбор	
	G. Demboski, M. Jankoska, Influence of fabric structural parameters on wrinkle resistance and fabric drape, <i>Textile Science and Economy VIII, 7th International Scientific-Professional Conference May 16-19st, 2016, Zrenjanin, Serbia</i> ,pp. 130-135	2.7
	G. Demboski, Inventory in process time in apparel manufacturing, "Tendencije razvoja i inovativni pristup u tekstilnoj industriji Dizajn,	3

Ред. број	Назив на активност (научноистражувачка):	Поени
	Tehnologija i Menadzment", Zbornik radova, Beograd, 06-07.06.2014, 171-176	
	A. Ivanovska, B. Mangovska, G. Demboski, The Influence of Cationic Softeners on the Structural and Mechanical Properties of Differently Pretreated Cotton/Elastane Single Jersey Knitted Fabrics, "Tendencije razvoja i inovativni pristup u tekstilnoj industriji Dizajn, Tehnologija i Menadzment", Zbornik radova, Beograd, 06-07.06.2014, 88-93	2.4
	Tatjana Sarac, Jovan Stepanovic, Goran Demboski, Vasilije Petrovic, Nenad Cirkovic: Analysis of drape parameters depending on the structure and construction of woven textile materials, International scientific conference Unitech 2014 Gabrovo, Bulgaria, 21-22 November 2014, Proceedings Volume III (218-222)	1.8
	T. Sarac, J. Stepanovic, V. Petrovic, G. Demboski: The influence of the structure and construction parameters on the draping of cotton fabrics, 6 th TEXTEH International conference, Bucharest, Romania, 17.-18. 10, 2013 , Proceedings 188-194	1.8
	M. Jankoska, G. Demboski, MA Carvalho, Influence of Sewing Speed on Presser Foot Displacement, Textile Science and Economy VII, Zrenjanin, May, 25-31, 2015, Serbia, 91-98	2.4
	G. Demboski, M. Jankoska, Efficiency of Markers for Checked Fabric, Textile Science and Economy VII, Zrenjanin, May, 25-31, 2015, Serbia, 99-104	2.7
	M.A. Carvalho, G. Demboski, M. Jankoska, Study of needle thread consumption in a lockstitch sewing machine, Textile Science and Economy VI, Zrenjanin, October, 28-30, 2014, Serbia, 131-136	2.4
	M. Nofitoska, G. Demboski, Effect of oil repellent and water repellent finishing in garment comfort properties, Textile Science and Economy VI, Zrenjanin, October, 28-30, 2014, Serbia. 127-130	2.7
	G. Demboski, M. Nofitoska, Influencing tailorability and mechanical properties of wool fabrics for tailored garments, Textile Science and Economy V, Zrenjanin, November, 5-6, 2013, Serbia, 171-176	2.7
	M.A. Carvalho, G. Demboski, M. Jankoska, Study of the presser foot displacement in a lockstitch sewing machine, Textile Science and Economy V, Zrenjanin, November, 5-6, 2013, Serbia, 144-148	2.4
	G. Demboski, M. Nofitoska, Influencing tailorability and mechanical properties of wool fabrics for tailored garments, Textile Science and Economy V, Zrenjanin, November, 5-6, 2013, Serbia, 149-156	2.7

Ред. број	Назив на активност (научноистражувачка):	Поени
	МА. Carvalho, G. Demboski, M. Nofitoska, Investigation of Seam Pucker for Tailored Garments, Textile Science and Economy IV, Zrenjanin, November, 6-7, 2012, Serbia, 116-121	2.7
	M. Nofitoska, G. Demboski, МА. Carvalho, Monitoring stitch forming parameters on lockstitch sewing machine, 3rd Scientific-professional conference textile science and economy, November 10-11th, 2011, Zrenjanin, Serbia, 36-42	2.4
	S. Golomeova, G. Demboski, S. Cortosheva, Maximizing fusible interlinings bonding strength by optimizing the fusing conditions, 3rd Scientific-professional conference textile science and economy, November 10-11th, 2011, Zrenjanin, Serbia, 126-130	2.4
	S. Krsteva, G. Demboski, Determination of generated textile waste in clothing companies of different technological level, 3rd Scientific-professional conference textile science and economy, November 10-11th, 2011, Zrenjanin, Serbia, 203-208	2.7
	Апстракти објавени на конференција	
	G. Demboski, V. Srebrenkoska, S. Zezova, S. Cortoseva, Utilization of Garment Industry Textile Waste, GREDIT 2016 International Conference, 30 March-2 April 2016, Skopje, R. Macedonia	1
	M. Nedanovska-Boceva, G. Demboski, Time Study in Macedonian Garment Industry: Perception, Adaptation and Perspective, XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 8-11.10. 2014. Book of abstract, 274	1
	A. Ivanovska, B. Mangovska, G. Demboski, The Influence of Cationic Softener on the Properties of Cotton and Cotton/Elastane Single Jersey Fabrics, XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 8-11.10. 2014. Book of abstract, 276	1
	Tatjana Sarac, Jovan Stepanovic, Goran Demboski, Dusan Trajkovic, Natasa Radmanovac, Analysis of the relation between structure and draping parameters of cotton polyester blended fabrics, XXIII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, 8-11.10. 2014. Book of abstract, 281	1
	Tatjana Šarac, Jovan Stepanović, Goran Demboski, Dušan trajković, Nataša Radmanovac, Draping parameters analysis of cotton fabrics , Technologists and environmentalists of Republic of Srpska“, 15-16. 11. 2013, The book of abstracts	1
	M. Nofitoska, G. Demboski, Sewing Machine Stitch Forming Parameters: Influence of Speed and Fabric Structure Variations, 22 nd Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 05-09 September 2012, Ohrid, R. Macedonia, 349	1

Ред. број	Назив на активност (научноистражувачка):	Поени
	E. Toshikj, I. Jordanov, G. Demboski, B. Mangovska, Influence of Multiple Laundering on Cotton Shirts Properties, 6 th International Conference of Textile, 20 November 2014, Tirana, Albania	1
	G. Demboski, M. Jankoska, The Effect of the Woven Fabric Structure Variation on the Fabric Hand, Proceedings, 10th Symposium Novel Technologies and Economic Development, Leskovac, 22-23 October, 2013	1
	G. Demboski, M. Jankoska, The Influence of Sewing Parameters Variation on the Needle Thread Consumption, Proceedings, 10th Symposium Novel Technologies and Economic Development, Leskovac, 22-23 October, 2013	1
	V. Srebrenkoska, G. Demboski, G. Bogoeva-Gaceva, S. Krsteva, Preparation and characterization of composites based on textile waste, 8 th International Conference of the Chemical Societes of the South-East European Countries, June 27-29, 2013 Belgrade, Serbia	1
	Секциско предавање на научен стручен собир со меѓународно учество	
	G. Demboski, M. Nofitoska, Influencing Clothing Performance and Sewability by Fabric Strucutre Variation, 9th Symposium Novel Technologies and Economic Development, Leskovac, 21-22 October, 2011, Sectional Lecture	1.8
	Учество на научен/стручен собир со реферат	
	Г. Дембоски, Високо образование за текстилниот сектор, TEX WEB Project, ТГА-Кластер за текстил, Скопје, Ноември 2011, Скопје	1
	Г. Дембоски, Образованието во областа на текстилот во РМ, Регионална текстилна конференција „Одржлив развој на текстилната индустрија во Република Македонија“, Скопје 2012	1
	Вкупно	113.7

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност (стручно-апликативна):	Поени
	Рецензент на учебник за средно образование	
	Б. Муратовска, О. Вељковиќ, Технологија на конфекционирање	0.5

Ред. број	Назив на активност (стручно-апликативна):	Поени
	Експертски активности	
	Рецензент на Journal of Engineering & Processing Management	1
	Надворешен соработник за стручна работа на Центарот за стручно образование и обука при МОН за изработка стандарди на квалификација за образовен профил конфекциски компјутерски оператор	1
	Надворешен соработник за стручна обука на Центарот за стручно образование и обука при МОН за изготвување наставни програми по предмето технологија на облека за средно стручно образование.	1
	Рецензија на техничко решение, Универзитет во Ниш, Минстерство за просвета наука и технолошки развој, Србија (3)	3
	Г. Дембоски, Б. Манговска, С. Кортошева, И. Јорданов, Модна индустрија технологија и креативност, мултимедијална брошура, Конфекциско инженерство – предизвик за младата генерација“, ТТА Кластер за текстил, 2014	1.8
	G. Demboski, Report on Productivity assessment factory Kuli Prilep, Living Wages in RM, Fair Wear Foundation project, February 2013	1
	G. Demboski, Report on Productivity assessment factory NE-FI Delcevo, Living Wages in RM, Fair Wear Foundation project, April 2013	1
	G. Demboski, Report on Productivity assessment factory Stenjeteks Stenje, Living Wages in RM, Fair Wear Foundation project, February 2013	1
	G. Demboski, Report on Productivity assessment factory Suntov Valandovo, Living Wages in RM, Fair Wear Foundation project, April 2013	1
	G. Demboski, Report on Productivity assessment factory Hatex Resen, Living Wages in RM, Fair Wear Foundation project, March 2013	1
	G. Demboski, Report on Productivity assessment factory Cotton Textil Valandovo, Living Wages in RM, Fair Wear Foundation project, May 2013	1
	Формирање и опремување на нова Текстилна лабораторија	8
	Раководител на Текстилна лабораторија	1
	Акредитација на Лабораторија за испитување според ISO 17025	6
	Изработка на прирачник за квалитет на Текстилна лабораторија	4
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	Член на советот на водство на Трговско - текстилната асоцијација - Кластер за текстил	1
	Член на научен одбор на стручно списание: „Текстилна индустрија“ Белград, Србија	1
	Член на научен одбор на стручно списание: Современа технологија, Лесковац, Р. Србија	1
	Член на научен одбор на стручно списание: ЕМИТ, Белград, Р. Србија	1
	Член на научен одбор на советување: Tendencije razvoja u tekstilnoj indutriji, Dizajn Tehnologija, Menadzment - DTM 2010, Beograd, 4-5 Јуни 2012, 6-7 Јуни 2014, 2-3 Јуни 2016	3
	Член на Уредувачки одбор, IX Simpozijum Savremene tehnologije i privredni razvoj , Лесковац, Србија, 2011, 2013 и 2015	3
	Член на уредивачки одбор, Textile Science and Economy VII, Zrenjanin, Serbia, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 и 2016,	6
	Претседател на Организационен одбор на Регионална текстилна конференција: Одржлив развој на текстилната индустрија во Република Македонија Скопје, 2012	2
	Раководител на Колегиум на постдипломски студии Менаџмент на конфекциски процеси	2
	Член на универзитетскиот сенат УКИМ	2
	Раководител на Институт за текстилно инженерство	3
	Член на комисија за еквиваленција на ТМФ	0.5
	Член на комисија за избор во звање (9)	1.8
	Промотивни активности	
	Г. Дембоски, Научноистражувачка текстилна лабораторија, промоција на Текстилната лабораторија пред текстилната индустрија, СО Штип, октомври 2014	0.5
	Г. Дембоски, Научноистражувачка текстилна лабораторија, промоција на Текстилната лабораторија пред компании од Стопанската комора, Технолошко - металуршки факултет Скопје, септември 2013	0.5

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	Г. Дембоски, Научноистражувачка текстилна лабораторија, промоција на Текстилната лабораторија, Технолошко – металуршки факултет Скопје, октомври 2012	0.5
	Вкупно	62.1

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	128,8
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	113,7
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	62,1
Вкупно	304,6

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА

Проф. Христо Петров, Технички универзитет – Софија с.р.

Проф. Костадинка Љапчева, ТМФ, Скопје с.р.

Проф. Василије Петровиќ, Универзитет во Нови Сад с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ
ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПРОЕКТИРАЊЕ НА
МЕБЕЛ И ЕНТЕРИЕР ВО ПОЛЕТО ПРЕРАБОТКА НА ДРВОТО НА
ФАКУЛТЕТОТ ЗА ДИЗАЈН И ТЕХНОЛОГИИ НА МЕБЕЛ И
ЕНТЕРИЕР ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот објавен од страна на ректорот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 2.4.2016 и 4.4.2016 година, кој се однесува на избор на наставник во сите наставно-научни звања на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје на наставно-научната област проектирање на мебел и ентериер, во полето преработка на дрвото, како и врз основа на Одлуката бр. 0202-223/2-IV-2, донесена од страна на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, на седницата одржана на 19.5.2016 година, формирана е Комисија за избор. Комисијата е во состав: м-р Цветанка Симоновска, редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје (во пензија), д-р Бранко Трпковски, редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје (во пензија) и д-р Нацко Симакоски, редовен професор на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје во сите наставно-научни звања во научната област проектирање на мебел и ентериер, во полето преработка на дрвото, во предвидениот рок се пријави вонр. проф. д-р Владимир Каранаков.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот е роден на 23. 6. 1967 година во Скопје, каде што завршил основно и средно образование. Дипломирал на Архитектонскиот факултет во Скопје во 1993 година со среден успех 8,93. По завршувањето на студиите во 1994 година се запишал на постдипломски студии на Архитектонскиот факултет во Скопје. На Шумарскиот факултет во Скопје се вработил на 1.11. 1993 година и е избран во соработничко звање – помлад асистент по предметите: внатрешна архитектура со проектирање и нацртна геометрија со техничко цртање во Одделението за финална обработка на дрвото (Билтен на Универзитетот бр. 678).

Во 1996 година, Наставно–научниот совет на Архитектонскиот факултет ја одобрил изработката на магистерската тема под наслов „Архитектурата на старата куќа во Лазарополе“, под менторство на проф. д-р Јасмина Хаџиева Алексијевска. На 5. 11. 1999 година успешно го одбранил магистерскиот труд и се стекнал со право на академски степен-магистер по архитектура и урбанизам.

Во април 2000 година е избран во соработничко звање – асистент при Катедрата за проектирање на мебел и ентериер на насоката за проектирање и технологии на мебел и ентериер по предметите: нацртна геометрија со техничко цртање, елементи на проектирање на мебел и ентериер и проектирање на мебел и

ентериер (Билтен на Универзитетот бр. 754) и реизбран е во истото звање во 2003 година (Билтен на Универзитетот бр. 828).

На 20.12. 2004 година пријавил тема за докторска дисертација под наслов, „Методологија на проектирање кујни – категоризација на елементи и организација на кујни за лица со посебни потреби“, под менторство на проф. м-р Цветанка Симоновска (редовен професор на Архитектонскиот факултет во Скопје), на Шумарскиот факултет во Скопје. Докторската дисертација успешно ја одбранил на 15.2. 2006 година на Шумарскиот факултет во Скопје, со што се стекнал со звањето доктор на дрвноиндустриски науки. Согласно со рефератот објавен во Билтен бр. 903 на 4. 10. 2006 година, избран е во наставно-научно звање доцент по група наставни програми – проектирање на мебел и ентериер. Во 2011 година е избран во наставно-научното звање вонреден професор на група наставна програма – проектирање на мебел и ентериер (Билтен бр. 1009 од 1.6.2011).

Од 2006 до 2014 година бил раководител на Катедрата за проектирање на мебел и ентериер, а во периодот од 2007 до 2010 бил избран за заменик-раководител на Институтот за дрвна индустрија при Шумарскиот факултет во Скопје.

Во наставниот процес редовно ги изведува предавањата и вежбите по предметите: нацртна геометрија, перспектива, елементи на проектирање на мебел и ентериер, проектирање на мебел и ентериер на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер. Покрај тоа, тој е раководител на постдипломските студии за проектирање на мебел и ентериер. Во 2012 година е избран за член на Универзитетскиот сенат од ФДТМЕ. Од 2014 година ја извршува функцијата продекан за наука и меѓународна соработка. Учествовал во повеќе комисии и тела на ФДТМЕ, како и во комисии и тела на други институции. Активно ги владее англискиот јазик и се користи со компјутерската техника.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 678 од 1993 година, бр. 754 од 2001 година, бр. 828 од 2006 година и бр. 1009 од 2011 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, по изборот во звањето вонреден професор (од учебната 2011/2012 година), кандидатот вонр. проф. д-р Владимир Каранаков ја изведувал наставата на следниве предмети:

ПРЕДМЕТИ ВО ПРВ ЦИКЛУС СТУДИИ

Нацртна геометрија со техничко цртање (3+4), до 2013 г.

Нацртна геометрија (3+2)

Елементи на проектирање на мебел и ентериер (2+2)

Перспектива (2+2)

Проектирање на мебел и ентериер (4+3), до 2013г.

Проектирање на мебел и ентериер (2+2)

Проектирање на мебел и градежна столарија (4+3), до 2013г.

ПРЕДМЕТИ ВО ВТОР ЦИКЛУС НА СТУДИИ

Методологија на проектирање (3+3)

Дизајн во традиционалната македонска архитектура (3+3)

Дизајн за специјализирани намени (3+3)

Универзален дизајн (3+3)

Компјутерско поддржано проектирање на мебел и ентериер (3+3)

Применети графички методи при конструирањето на алат за обработка на дрво (3+3)

Современи тенденции во дизајнот (3+3)

Во периодот по изборот во звањето вонреден професор, кандидатот учествувал како ментор на 9 дипломски работи, а бил и член на комисија за оцена и одбрана на 34 дипломски работи.

Научноистражувачка дејност

Во периодот по неговиот избор во звањето вонреден професор, кандидатот д-р Владимир Каранаков бил ментор на 8 магистерски труда и член на комисија за оцена и одбрана на 15 магистерски труда. Има објавено вкупно 9 научни трудови, од кои 4 во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор и 5 труда во зборници на трудови од научни собири.

- Interior design decorations of the macedonian traditional house, A. Micevska, V. Karanakov, , 2012, journal of wood science, design and technology Wood, Design & Technology, стр. 29 – 41; Историското културно наследство е корен на секој народ. Во таа смисла, истражувањето кореспондира со дефинирањето на традиционалниот дизајн во македонскиот традиционален ентериер. Целта е да се презентира автентична естетика со

спецификите на нашите стари објекти. Во трудот се користени 17 библиографски единици.

- The Anomalously designed children`s furniture as a reason for curvature of the spine column, B. Pliev, V. Karanakov, 2012, journal of wood science, design and technology Wood Design & Technology, стр. 6 – 12; Порастот на деформитети на кичмениот столб кај децата во предучилишна возраст како резултат на лошо проектирани и несоодветно употребени столчиња и работни маси, предизвика потреба од истражување, како да се подобри постојната ситуација. Во трудот се користени 7 библиографски извори на податоци.
- Portals and doors in traditional Ohrid architecture, , E. Nikoljski Panevski, V. Karanakov 2013, journal of wood science, design and technology Wood, Design & Technology, стр. 16 – 28; Во трудот се анализирани врати и порти од профани и сакрални објекти од традиционални охридски објекти, со цел да се валоризира генијот на старите мајстори кои деталот и пропорцијата на овие елементи ја довеле до перфекција. Користени се 13 библиографски единици.
- Analysis of the impact of tradition and traditional skills of production on the historical development of the scandinavian design , B. Pliev , V. Karanakov, E. Nikoljski Panevski, 2013, journal of wood science, design and technology Wood, Design & Technology, стр. 73 – 82; Специфичните социолошко – историски, културно - антрополошки и економски услови во Скандинавија, го детерминирале нивниот дизајн на мебел како уникатен. Врската помеѓу традицијата, употребата на материјалите од поднебјето и современиот дизајн, се предизвикот кој треба да го осознаеме и да го преточиме во современото проектирање. Во трудот се користени материјали од 11 библиографски единици.
- Typological analysis of macedonian traditional house in strushki Drimkol - Vevcani region since late 19-th and early 20-th century V. Karanakov, E. Nikoljski Panevski, J. Juzmeska, 2013, Ohrid, international scientific conference Wood Technology& Product Design, стр. 210 – 220; Анализирани се архитектонските достигнувања на неимарите од реонот на струшки Дримкол, поточно селото Вевчани, од крајот на 19 и почеток на 20 век , со сите специфики кои ги содржи. Во трудот се користени 13 библиографски единици.
- Universal kitchen interior design V. Karanakov, , E. Nikoljski Panevski, A. Micevska 2013, Ohrid, international scientific conference Wood, Technology& Product Design, стр. 163 – 174; Универзалниот дизајн не подразбира само дизајнирање на финален производ употреблив за широк круг на корисници, туку комплексен пристап во проектирањето како процес. Проектирањето на кујни кои ќе може да ги користат и лица со посебни потреби е предизвикот. Во трудот се користени материјали од 12 библиографски единици.
- Impact of ergonomics in design of workspace, E. Nikoljski Panevski, V. Karanakov, 2013, Ohrid, international scientific conference Wood, Technology& Product Design, стр. 182 – 194; Користењето на антропометриските и ергономските фактори како влезни податоци при проектирањето на работните места се нешто што во голема мера може да ја зголеми ефективноста и квалитетот на работата. Целта е да се добие квалитетен работен простор каде што хуманиот фактор е на прво место. Во трудот се користени материјали од 50 библиографски единици.
- Built in and freestanding furniture in a traditional Macedonian house from the 19th century E. Nikoljski Panevski, V. Karanakov, 2013, Ohrid, international scientific conference Wood, Technology& Product Design, стр.303 – 310; Во трудот се истражувани двовековните трансформации и развојот на дизајнот во традиционалната македонска куќа и локалните приспособувања со модерните трендови, увезени од Медитеранот. Во трудот се користени материјали од 14 библиографски единици.
- Research on kerf number influence on cutting power during wood processing on circular saw Kiril Paralidov , Vladimir Koljozov , Zoran Trposki , Vladimir Karanakov, 2nd International scientific conference Wood Technology & Product design, 2015, Ohrid, стр. 221 – 226, Истражувањето е извршено со користење на кружна пила со идентичен дијаметар од 250м, дебелина од 3,2 mm и различен број лежиште (40/60/80). Пробите се изведени на MDF плочи со дебелина од 16 милиметри. Во трудот се користени материјали од 4 библиографски единици.

Кандидатот има остварено и 4 секциски предавања на научни/стручни собири.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Владимир Каранаков е активно вклучен и во стручно-апликативната работа.

Кандидатот покажува активност и во дејности од поширок интерес. Бил вклучен во работата на следниве стручни комисији и работни групи при Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје:

- продекан за наука и меѓународна соработка на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје за периодот од 1.12.2014–30.11.2018;
- член на Универзитетскиот сенат, во мандатниот период 2011–2012 година;
- член на Организациониот одбор на Меѓународната научна конференција „Wood Technology & Product Design“, Охрид, 2015;
- раководител на Катедра за проектирање на мебел и ентериер на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, 2011, член на комисија за докторски студии на ФДТМЕ, 2011, член на конкурсна комисија за запишување на студенти во рамките на “Проект 45” на ФДТМЕ, 2012/13, член на комисија за запишување на студенти на прв циклус студии на ФДТМЕ 2013/14 и 2015/16, член на Комисија за дисциплинска одговорност на студенти на ФДТМЕ, 2012, двапати претседател на комисија за избор на кандидат во наставно научно звање, член на Комисија за докторски студии, претседател на поткомисија за самоевалуација, претседател на пописна комисија, член на организационен одбор за средба Факултет – индустрија, член на Организациониот одбор на меѓународната научна конференција: Wood technology and product design, координатор на меѓународен проект Innovation school Sprungbrett.

(Поконкретни податоци за овие активности се наведени во анексот на овој извештај).

Оценки од самоевалуација на институцијата и студиските програми на УКИМ – Факултет за дизајн и технологии на мебел и ентериер – Скопје за периодот 2010 – 2013 година за вонр. проф. д-р Владимир Каранаков

шифра	Име на предмет	оцена
Шд103	Нацртна геометрија со техничко цртање	9,63
Шд109	Елементи на проектирање на мебел и ентериер	8,58
Шд206	Проектирање на мебел и градежна столарија	8,25
Шд601	Перспектива	9,31

ШД306	Проектирање на мебел и ентериер	9,75
	Средна оценка	9,10

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Владимир Каранаков.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Владимир Каранаков поседува научни и стручни квалитети и, согласно со Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето редовен професор на научната област проектирање на мебел и ентериер во полето преработка на дрвото.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, д-р Владимир Каранаков да биде избран во звањето редовен професор во научната област проектирање на мебел и ентериер, во полето преработка на дрвото.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. м-р Цветанка Симоновска, претседател   **с.р.**

Проф. д-р Бранко Трпковски, член   **с.р.**

Проф. д-р Нацко Симакоски, член   **с.р.**

О Б Р А З Е Ц
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Владимир Југослав Каранаков

Институција: Факултет за дизајн и технологии на мебел и ентериер

Научна област: проектирање на мебел и ентериер во полето преработка на дрвото

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
1.	Одржување на настава	
1.1	<p>Прв циклус студии</p> <p>Учебна година 2011/12 = 15 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,04 (поени) = вкупно 9 поени;</p> <p>Учебна година 2012/13 = 15 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,04 (поени) = вкупно 9 поени;</p> <p>Учебна година 2013/14 = 9 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,04 (поени) = вкупно 5,4 поени;</p> <p>Учебна година 2014/15 = 9 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,04 (поени) = вкупно 5,4 поени;</p> <p>Учебна година 2015/16 = 9 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,04 (поени) = вкупно 5,4 поени;</p>	34,2
1.2	<p>Втор циклус студии</p> <p>Учебна година 2011/12 = 9 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,05 (поени) = вкупно 6,75 поени;</p> <p>Учебна година 2012/13 = 9 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,05 (поени) = вкупно 6,75 поени;</p>	27

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
	<p>Учебна година 2013/14 = 6 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,05 (поени) = вкупно 4,5 поени;</p> <p>Учебна година 2014/15 = 6 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,05 (поени) = вкупно 4,5 поени;</p> <p>Учебна година 2015/16 = 6 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,05 (поени) = вкупно 4,5 поени;</p>	
2.	<p>Одржување на вежби</p> <p>Учебна година 2011/12 = 14 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,03 (поени) = вкупно 6,3 поени;</p> <p>Учебна година 2012/13 = 14 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,03 (поени) = вкупно 6,3 поени;</p> <p>Учебна година 2013/14 = 8 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,03 (поени) = вкупно 3,6 поени;</p> <p>Учебна година 2014/15 = 8 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,03 (поени) = вкупно 3,6 поени;</p> <p>Учебна година 2015/16 = 8 (часа неделно) x 15 (недели) x 0,03 (поени) = вкупно 3,6 поени;</p>	23,4
3.	<p>Консултации со студенти</p> <p>Учебна година 2011/2012 = 286(студенти) x 0,002 (поени)= вкупно 0,57 поени</p>	2,23

Ред. број	Назив на активноста (наставно-образовна):	Поени
	<p>Учебна година 2012/2013 = 330(студенти) x 0,002 (поени)= вкупно 0,66 поени</p> <p>Учебна година 2013/2014 = 170(студенти) x 0,002 (поени) = вкупно 0,34 поени</p> <p>Учебна година 2014/2015 = 151(студенти) x 0,002 (поени) = вкупно 0,30 поени</p> <p>Учебна година 2015/2016 = 180(студенти) x 0,002 (поени) = вкупно 0,36 поени</p>	
4.	Ментор на дипломска работа	1,8
5.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат	0,5
6.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура	3,9
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа	4,4
	Вкупно	97,43

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
1.	Ментор на магистерска работа	8
2.	Раководител на национален научен проект - Потенцијал за развој на рурален туризам низ призмата на архитектурата на селата во Република Македонија, научно-истражувачки проект финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, главен истражувач: проф. д-р Владимир Каранаков,	6
3.	Национален координатор на меѓународен научен проект	6

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	<ul style="list-style-type: none"> - координатор на меѓународен проект: “Иновативно училиште отскочна штица“, 2015 – 2018 	
4.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interior design decorations of the macedonian traditional house, A. Micevska, V. Karanakov, , 2012, journal of wood science, design and technology Wood, Design & Technology, стр. 29 – 41, вкупно 3,6 поени - The Anomalously designed children`s furniture as a reason for curvature of the spine column, B. Iliev, V. Karanakov, 2012, journal of wood science, design and technology Wood Design & Technology, стр. 6 – 12, вкупно 3,6 поени - Portals and doors in traditional Ohrid architecture, , E. Nikoljski Panevski, V. Karanakov 2013, journal of wood science, design and technology Wood, Design & Technology, стр. 16 – 28, вкупно 3,6 поени - Analysis of the impact of tradition and traditional skills of production on the historical development of the scandinavian design , B. Iliev , V. Karanakov, E. Nikoljski Panevski, 2013, journal of wood science, design and technology Wood, Design & Technology, стр. 73 – 82, вкупно 3,2 поени 	14
5.	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор</p> <ul style="list-style-type: none"> - Typological analysis of macedonian traditional house in strushki Drimkol - Vevcani region since late 19-th and early 20-th century V. Karanakov, E. Nikoljski Panevski, J. Juzmeska, 2013, Ohrid, international scientific conference Wood Technology& Product Design, стр. 210 – 220, вкупно 2,4 поени - Universal kitchen interior design V. Karanakov, , E. Nikoljski Panevski, A. Micevska 2013, Ohrid, international scientific conference Wood, Technology& Product Design, стр. 163 – 174, вкупно 2,4 поени - Impact of ergonomics in design of workspace, E. Nikoljski Panevski, V. Karanakov, 2013, Ohrid, international scientific conference Wood, Technology& Product Design, стр. 182 – 194, вкупно 2,7 поени - Built in and freestanding furniture in a traditional Macedonian house from the 19th century E. Nikoljski Panevski, V. Karanakov, 2013, Ohrid, international scientific conference Wood, Technology& Product Design, стр.303 – 310, вкупно 2,7 поени - Research on kerf number influence on cutting power during wood processing on circular saw Kiril Paralidov , Vladimir Koljozov , Zoran Trposki , Vladimir Karanakov, 2nd 	12

Ред. број	Назив на активноста (научноистражувачка):	Поени
	International scientific conference Wood Technology & Product design, 2015, Ohrid, стр. 221 – 226, вкупно 1,8 поени	
6.	Труд со оригинални резултати, објавен во стручно/научно популарно списание - Универзален дизајн, Владимир Каранаков, “Хендикеп – сложувалка што недостасува“, приказ на состојбите на лицата со хендикеп во Македонија, Полио плус – движење против хендикеп, 2012, стр. 105 – 107	2
7.	Учество на научен/стручен собир со реферат - усна презентација, вкупно 4 поени - постер, вкупно 1 поен	5
8.	Идејно архитектонско решение - Проект за обезбедување на пристапност за лица со оштетен вид на објект ЕТУЦ „Михајло Пупин“ – Скопје, инвеститор: Собрание на град Скопје, проф д-р Владимир Каранаков, доц. д-р Бојан Каранаков, Скопје, 2015	4
	Вкупно	57

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
1.	Рецензент на учебник за средно образование - „Проектирање на мебел и ентериер“ за 3-та и 4-та година за ДСУ “Горѓи Димитров“ – Скопје	1
Ред. број	Дејности од поширок интерес	Поени
1.	Продекан за наука и меѓународна соработка на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, 2014–2018 година	4
2.	Раководител на Катедра за проектирање на мебел и ентериер, 2011–2014	3
3.	Член на Универзитетски сенат, 2011 – 2012	2

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
4.	Раководител на постдипломски студии за проектирање на мебел и ентериер	2
5.	<p>Член на факултетска комисија</p> <ul style="list-style-type: none"> - член на Комисија за докторски студии на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-286/1-XI-2 од 12.10.2011 година, вкупно 0,5 поени - член на Конкурсна комисија за реализација на конкурсот за запишување на студенти на прв циклус студии и за запишување на студенти во рамките на реализацијата на „Проект 45“ на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје во учебната 2012/13 година, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-225/2-V-7 од 12.06.2012 година. Вкупно 0,5 поени - член на Конкурсна комисија за реализација на конкурсот за запишување на студенти на прв циклус студии на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје во учебната 2013/14 година, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-354/2-VII-5 од 20.06.2013 година. Вкупно 0,5 поени - член на Конкурсна комисија за реализација на конкурсот за запишување на студенти на прв циклус студии на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје во учебната 2015/16 година, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер - Скопје бр.0202-232/2-V-7 од 16.6.2015 година. Вкупно 0,5 поени - член на Комисија за дисциплинска одговорност на студентите на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер – Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-235/2-VI-4 од 18.6.2012 година. Вкупно 0,5 поени - претседател на Рецензентска комисија за оцена на пријавен кандидат д-р Катерина Деспот, за избор во сите наставно – научни звања на група наставна програма – проектирање на мебел и ентериер на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-431/2-XI-4 од 10.12.2012 година. Вкупно 0,2 поени - претседател на поткомисија за самоевалуација на студиска програма проектирање и технологија на мебел и ентериер на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на 	7,9

Ред. број	Назив на активноста (стручно-апликативна):	Поени
	<p>мебел и ентериер во Скопје бр.0201-59/2-I-9-1 од 11.2.2013 година. Вкупно 0,5 поени</p> <ul style="list-style-type: none"> - член на Организационен одбор за одржување на средба Факултет – индустрија 2013, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-473/2-IX-6 од 26.9.2013 година. Вкупно 1 поен - претседател на пописна комисија на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-384/1-XIV-7 од 14.12.2011 година. Вкупно 0,5 поени - претседател на пописна комисија на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-431/2-XI-5 од 10.12.2012 година. Вкупно 0,5 поени - претседател на пописна комисија на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-609/2-XII-8 од 10.12.2013 година. Вкупно 0,5 поени - член на Организационен одбор за Меѓународна научна конференција “Wood technology & product design”, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0201-96/2-III-4 од 25.2.2013 година. Вкупно 1 поен - член на Организационен одбор за Меѓународна научна конференција “Wood technology & product design”, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0202-189/2-IV-5 од 6.5.2015 година. Вкупно 1 поен - претседател на Рецензентска комисија за оцена на пријавен кандидат на д-р Елена Николски Паневски на конкурс за избор на наставник во сите наставно – научни звања на група предмети во областа проектирање на мебел и ентериер на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје, Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за дизајн и технологии на мебел и ентериер во Скопје бр.0202-100/2-II-4 од 4.3.2015 година. Вкупно 0,2 поени 	
	Вкупно	19,9

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	97,3
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	57
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	19,9
Вкупно	174,2

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА

- 1. Проф. м-р Цветанка Симоновска, претседател** **с.р**
- 2. Проф д-р Бранко Трпковски, член** **с.р.**
- 3. Проф д-р Нацко Симакоски, член** **с.р.**

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „МЕХАНИЗМИ ЗА КВАЛИТЕТ НА СЕРВИСОТ И ВЕРТИКАЛЕН MULTI-HOMING ЗА 5G МОБИЛНИ И БЕЗЖИЧНИ МРЕЖИ“ ОД М-Р ТОМИСЛАВ ШУМИНОСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, на седницата одржана на 18.5.2016 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Томислав Шуминоски со наслов „Механизми за квалитет на сервисот и вертикален multi-homing за 5G мобилни и безжични мрежи“, во состав: проф. д-р Лилјана Гавриловска (претседател), проф. д-р Тони Јаневски (ментор), проф. д-р Борислав Поповски (член), проф. д-р Александар Ристески (член) и вонр. проф. д-р Митко Богданоски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Томислав Шуминоски, со наслов „Механизми за квалитет на сервисот и вертикален multi-homing за 5G мобилни и безжични мрежи“, содржи 172 страници компјутерски обработен текст во фронт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 127 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во седум глави, заклучно со воведот и заклучните согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Воведната глава го дефинира проблемот кој е предмет на обработка во докторската дисертација, како и главната хипотеза и двете посебни хипотези на докторската дисертација.

Втората глава од докторската дисертација дава детален осврт на 5G-развој, 5G-концептите и носечките столбови и постулати врз кои почиваат идните 5G мобилни и безжични мрежи. Воедно, оваа глава дава основа за понатамошниот тек на докторската дисертација, поставувајќи едно сеопсежно запознавање со 5G-парадигмата.

Третата глава дава основни дефиниции за квалитетно на сервис (на англ. Quality of Service (QoS)), како и преглед на QoS-механизмите во денешните и дел од идните мобилни и безжични мрежи, начинот на функционирање и карактеристиките. Во таа насока, во оваа глава се прикажани QoS-механизмите со кои се обезбедува задоволително ниво на понудените сервиси во WLAN (IEEE 802.11), 3G мрежите (UMTS), WiMAX (IEEE 802.16 WMAN), LTE/LTE-Advanced, како и во безжичните мобилни ад-хок мрежи (MANET).

Четвртата глава предлага нов напреден QoS-базиран корисничко-центриран модел за 5G, кој користи радиомрежна агрегациска техника за максимизирање на

средниот битски проток и води кон високи перформанси на мрежите, голема мрежна искористеност, и високо ниво на QoS за кој било даден мултимедиски сервис. Воедно, претставени се и напредни QoS-рутирачки алгоритми за оптимизација во multi-RAT мобилни уреди (во кои има повеќе радиомрежни интерфејси) со вертикален multi-homing и multi-streaming способности, кои можат да се користат во која било постојна и идна хетерогена мобилна и безжична IP мрежа. На почетокот од главата е даден преглед на слични QoS-механизми и концепти, па потоа е претставен системски модел со напредни QoS- механизми за 5G мрежи, поставен во Advanced QoS-based User-centric (RAT-) Aggregation (AQUA) модулот на мрежно (IP) ниво. Потоа, следуваат симулациските резултати и анализи за четири различни типови на сценарија, со различни мрежни околности и сервиси, при што се покажани перформансите (особено QoS) можности на предложениот 5G мобилен уред со вклучен AQUA модул во себе. Имено, покажано е дека предложениот системски модел за 5G мобилен и фиксен уред обезбедува највисоко ниво на пристапна веројатност до кој било мултимедиски сервис, широкопојасни битски брзини, најголем процент на задоволни корисници, поддршка на мобилност, минимална цена на чинење по сервис и оптимално искористување на ресурсите од сите достапни RAT, заради интелигентното рутирање и опслужување на сообраќајот. Исто така, предложениот 5G уред може лесно да биде генерализиран и употребен во multi-RAT хетерогени 5G мобилни и безжични мрежи, вклучувајќи било која постоечка или идна RAT (Radio Access Technology).

Петтата глава предлага и анализира нов надграден AQUA модул за 5G јазлите кои користат Љапунова drift-plus-penalty (ток-плус-казна) оптимизациска техника за разрешување на оптимизацискиот проблем и постигнување стабилност според Љапунов, при што тој обезбедува методологија за дизајнирање на алгоритам кој го максимизира средниот временски проток, го минимизира средното доцнење и средната големина на редовите на чекање во 5G јазлите. Резултатите од анализата на перформансите јасно покажуваат дека предложениот нов системски модул за 5G (мобилни и фиксни) јазли постигнува задоволителни перформанси. Покрај тоа, резултатите покажуваат дека предложената Љапунова drift-plus-penalty оптимизација имплементирана во корисничките мобилни уреди и во серверите во јадрото на мобилната мрежа, врши оптимален избор на RAT/RAT-и за даден мултимедиски извор на сервис и значително придонесува за постигнување на високо ниво на QoS (максимален просечен проток по корисник и севкупен проток на мрежата, минимални големини на редовите на чекање, а со тоа и минимални доцнења, при ограничувања на моќноста на одредени средни дозволени вредности) и висока стабилност на целиот систем од крај до крај.

Шестата глава предлага некои примени на 5G мобилниот уред со AQUA и multi-homing карактеристики во себе, во следната генерација на мобилни широкопојасни мрежи и сервиси. Поконкретно, предложениот 5G мобилен уред со AQUA алгоритам во себе е применет во Next Generation Mobile Broadband (скратено NGMB, Следна генерација на мобилни широкопојасни мрежи) мрежи кои користат Capacity Building преку овие високо перформансни мобилни широкопојасни мрежи и гарантираат QoS обезбедување за учење на далечина со користење на мултимедиски сервиси (кои вклучуваат пренос на аудио, видео и податоци преку Интернет). Анализата на перформансите покажува дека предложената рамка за 5G мобилен уред со AQUA-модул во себе, постигнува највисоко ниво на пристапна мултимедиска веројатност, највисока агрегирана битска брзина, а со тоа и највисок процент на задоволни корисници во дадените симулациски примени. Затоа, предложениот 5G мобилен уред има голема примена во multi-RAT хетерогени мобилни широкопојасни мрежи, и без сомнеж може да се употребува во мрежни хетерогени сценарија со постојни и идни RAT-и, за различни постојни и идни Capacity Building сервиси на глобално ниво.

Во **последната глава** од оваа докторска дисертација се дадени заклучните согледувања, и се резимирани заклучокот и главните придонесите од докторската дисертација.

Докторската дисертација е проверена и преку порталот plagijati.mon.gov.mk и врз основа на добиениот извештај, таа е во целост оригинален труд.

Предмет на истражување

Предмет на докторската дисертација е влијанието на напредните интелегентни QoS механизми (кратко нарекувани AQUA (Advanced QoS User-centric (RAT-) Aggregation) механизми и модули) и вертикални multi-homing и multi-streaming во хетерогените мобилни и безжични сегашни и идни 5G мрежи, во процесот на подобрување на квалитетот на услуга (QoS) и квалитетот на искуство (QoE) параметрите. Воедно, е истражувано комбинирањето и едновременото користење на агрегираниот проток од повеќе радио пристапни технологии од различните мултимедиски сервиси кои ги вклучува корисникот на својот мобилен телефон, користејќи еден ваков AQUA-модул со вертикални multi-homing и multi-streaming поддршки и повеќе интерфејси (до сите присутни радиопристапни технологии).

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Досега, развојот во полето на телекомуникациите, и воопшто на комуникациско-информациската наука, бележи екстреман прогрес, при што она што било незамисливо пред само 20-тина години, денес станува реалност, преку самата телекомуникациска технологија. На пример: користење на разни услуги (сервиси) кои бараат Gb/s проток од мобилни уреди додека корисниците се движат со воз, автомобил или просто пешачат; потоа, достапност до интернет-сервисите од кое било место, во кое било време, од кој било мобилен или статичен уред, плаќање на сметки од домашен компјутер или мобилен телефон, постоење на холограмски (3-димензионални) сервиси и уреди, користење на разни сензори кои мерат температура, влажност на воздухот, интензитет на светлина во разни околности, пренос на информациите со брзина на светлина до кое било место на земјата (што пред стотина години за истото било потребно месеци, па и години да се пренесе од еден крај на земјината сфера до друг) и многу други примери кои ги носат современите телекомуникации. Сегашните 3G и 4G безжични мрежи обезбедуваат IP поврзаност за сервиси во реално време и вон реално време со задоволителен квалитет на услуга, при што постојат низа нови хетерогени можности со 3G и 4G безжичните мрежи 802.11 (WLAN), LTE, LTE-Advanced, IEEE 802.16 Wireless Metropolitan Area Network, безжичните мрежи за пренос на дигитална TV (со висока резолуција), а исто така во последните години се покажуваат особено важни не само во научната средина туку и за индустриски цели, самите PAN (персоналните ad-hoc мрежи) и MANET (мобилните ad-hoc мрежи) мрежи. Во сите нив се посветува особено внимание на QoS, некаде тоа е одлично дефинирано (на пример во Mobile WiMAX, во UMTS, LTE/LTE-Advanced итн.), некаде предизвикува особен предизвик истото да се имплементира на задоволително ниво (како во сензорските Ad-Hoc мрежи), но секако неопходноста за добивање на различен квалитет на услугата за различни корисници и на задоволително ниво претставува приоритет во било која телекомуникациска мрежа, особено за услугите во реално време. Според најновите истражувања и трудови во денешните телекомуникации се наоѓаме во време кога се имплементираат 4G стандардите (кои се сервисно-ориентиран), а 5G е сè уште во развојна фаза, во врвот на научноистражувачката фаза и од него постојат само главните концепти, предлози и појава на некои стандарди кои со голема веројатност можат да влезат во овој стандард (како IEEE 802.11ac, IEEE 802.11ad и IEEE 802.11af). Добро е познато дека во самиот 4G стандард влегуваат, покрај стандардите IEEE 802.11, 802.16 и 802.21 и повеќе стандарди слични на 3G и 3,5 G (UMTS, WiMAX), LTE, LTE-Advanced, поконкретно кажано, според ITU-T во IMT-Advanced мрежите ќе влезат: LTE-Advanced (LTE Release 10 и поновите Release 11 и 12) и Mobile WiMAX 2.0 (IEEE 802.16m). На последната средба на World Radiocommunication Conference (WRC), во

Женева, Швајцарија (2-27 Ноември 2015), ITU-R ги разгледа и ги ревидира радиорегулациите, поставувајќи ги насоките, можностите и целите спецификации за идните IMT-2020 системи, во кои спецификациски рамки треба да влезе 5G. Сепак гледајќи ја мрежната имплементација и новите напредоци во ова поле, транзицијата на мобилната индустрија од 4G во 5G би побарувала појава на поинтелигентни уреди, кои се способни да обезбедат широк опсег на мултимедиски сервиси до мобилните корисници, со проширена мобилност, поддршка на широкопојасни конекции, огромни процесирачки моќи на мобилниот уред, поддршка на комуникации машина-до-машина, напредни мрежни технологии, подобра искористеност на безжичниот медиум, балансирање на товарот, напредна QoS поддршка на било кој сервис (намалена веројатност за испад, намалена пакетска веројатност за грешка, минимално доцнење (од неколку мили секунди), високи битски брзини по корисник, multi-homing, multi-streaming, итн), како и подолго траење на батеријата, поголема мемориска моќ, кои ќе обезбедат доволно слободен капацитет за контролни информации и голем број на други напредни способности. Воедно, 5G е дефинитивно корисничко-ориентиран стандард, каде што интелигенцијата на мрежата се спушта до корисничките уреди, така што мобилните уреди ќе може да се поврзе на една или повеќе достапни безжична мобилна мрежа, во исто време, и ќе може да комбинира различни потоци од различни технологии. Сепак, се разбира дека интелигенцијата и целата пресметковна и процесирачка работа не треба да се остави на мобилниот уред, туку потребно ќе биде да се унапреди и надгради и останатиот дел од мрежата со дополнителна интелигенција за контрола и дополнителни јазли кои би ги поддржале погоре споменатите способности на 5G мобилните уреди. Во таа насока, решенијата предложени во оваа докторска дисертација може лесно да најдат примена како основни градбени единици во множество на QoS-механизми во 5G безжични и мобилни мрежи, што е од суштински интерес и придонес при реализацијата и имплементацијата на наведените способности и перформанси на 5G мрежите и 5G уредите, како и при формирањето на конечниот изглед на 5G стандардот.

Краток опис на применетите методи

Како општ метод на истражувањето, во докторската дисертација се користи симулациски и теоретски пристап во кој се развиени затворени аналитички релации, кои го отсликуваат поведението на предложениот 5G уред со напреден QoS-механизам во него, обезбедувајќи рамка за развој на предложените QoS-оптимизирачки техники и механизми за 5G мобилен и безжични мрежи со вертикален multi-homing и multi-streaming својства. Придобивката од предложените техники и механизми се евалуира со употреба на нумеричка и симулациска анализа за проверка на хипотезите. Во процесот на научното истражување се следени двете главни методски постапки на: индукција и дедукција, а исто така особено се употребуваат анализата, синтезата и компарацијата (во чии основи, несомнено се втемелени дедукцијата и индукцијата). Освен тоа, несомнено преовладуваат и методите на апстракција, генерализација и специјализација. Дадените перформанси се анализираат изолирано, но и се споредуваат и со некои типови на конвенционални базирани техники и механизми, со што јасно се прикажуваат добивките од користењето на предложените новитети и QoS механизми, оправдувајќи ја нивната употреба. Симулациската и нумеричката анализа се базира на користење на MATLAB и се фокусира на анализирање на предложените нови QoS-механизми и 5G модели на фиксен и мобилен уред, во насока на постигнување широкопојасни комуникации, оптимално искористување на ресурсите од сите достапни RAT, максимална пристапна веројатност до сервисите, минимални големини на редовите на чекање, минимални доцнења, при ограничувања на моќноста на одредени средни дозволени вредности итн.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Главните резултати и научни исчекори од докторската дисертација се претставени во четвртата, петтата и шестата глава. Резултатите во *четвртата глава* ја докажуваат валидноста на предложениот 5G аналитички модел со QoS-механизам и вертикален multi-homing multi-streaming во себе, преку споредба со симулациски резултати без употреба на еден ваков модел и без можност за multi-RAT интерфејси. Исто така, тие резултати покажуваат дека предложениот 5G уред со вклучени напредни QoS-механизми во себе, постигнува врвни резултати за клучните QoS-параметри, како просечниот агрегиран проток од сите корисници по клетка и мултимедиската сервисна пристапна веројатност (рата), во повеќе различни сценарија, со повеќе различни мрежни услови и хетерогени безжични и мобилни средини со различен број на радио пристапни точки. Резултатите во *петтата глава*, јасно покажуваат дека предложениот напреден 5G јазел со Љапунова drift-plus-penalty техника имплементирана во него, која врши оптимален избор на RAT/RAT-и за даден мултимедиски извор на сервис, постигнува високо ниво на QoS, максимален просечен проток по корисник и севкупен проток на мрежата, стабилност на системот, минимални големини на редовите на чекање, а со тоа и минимални доцнења, при ограничувања на моќноста на одредени средни дозволени вредности. Презентирираниот концепт на 5G јазел во петтата глава води кон практични контроли со користење на полиси и контролни алгоритми кои резултираат во оптимални и стабилни мрежи и системи, со високо ниво на QoS-поддршка за кој било мултимедиски сервис. Резултатите во *шестата глава*, докажуваат дека предложениот 5G уред со вклучени напредни QoS-механизми во себе, може да се примени во следна генерација на широкопојасни мобилни и безжични мрежи, бидејќи тој постигнува највисоко ниво на пристапна мултимедиска веројатност, највисока агрегирана битска брзина по клетка, а со тоа и највисок процент на задоволни корисници и оптимално користење на радиоресурсите во безжичните и мобилни системи.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Томислав Шуминоски, со наслов „Механизми за квалитет на сервисот и вертикален multi-homing за 5G мобилни и безжични мрежи“, претставува значајно истражување во доменот на безжичните и мобилни комуникации. Во докторската дисертација е даден значаен научен придонес во областа на квалитетот на сервис во идните 5G мрежи, поконкретно во развојот на нови QoS-механизми и техники на IP-нивото. Оваа докторска дисертација се фокусира на напредни QoS техники и механизми и вертикални multi-homing и multi-streaming во постојните и идните (5G) хетерогените мобилни и безжични мрежи, кои би постигнале најдобри цена-перформанси, би одбрале најдобра/и мрежа/и (т.е. комбинација од радио пристапни мрежи) за даден мултимедиски сервис да има максимално задоволени параметри кои се однесуваат на квалитетот на услуга (QoS) и квалитетот на искуство (QoE).

Докторската дисертација на кандидатот м-р Томислав Шуминоски, со наслов „Механизми за квалитет на сервисот и вертикален multi-homing за 5G мобилни и безжични мрежи“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. **T. Shuminoski**; T. Janevski, "Lyapunov Optimization Framework for 5G Mobile Nodes with Multi-Homing," in IEEE Communications Letters, in Press. doi: 10.1109/LCOMM.2016.2540622, **Impact Factor: 1.268**; URL: <http://ieeexplore.ieee.org/stamp/stamp.jsp?tp=&arnumber=7430261&isnumber=5534602>
- [2]. **Shuminoski, Tomislav** and Janevski, Toni, "Advanced QoS-Based User-Centric Aggregation (AQUA) for 5G Mobile Terminals in Heterogeneous Wireless and Mobile Networks", book title: "Future Access Enablers for Ubiquitous and Intelligent Infrastructures" editors: Atanasovski, Vladimir and Leon-Garcia, Alberto, Springer International Publishing, pp(s): 299-306, isbn 978-3-319-27072-2, doi 10.1007/978-3-319-27072-2_39, 30 December 2015.
- [3]. **Tomislav Shuminoski**, Toni Janevski, "5G Mobile Terminals and Networks with QoS provisioning and Vertical Multi-Homing", XII International Conference ETAI 2015, Ohrid, Macedonia, September 24-26, 2015.
- [4]. **Tomislav Shuminoski**, Toni Janevski, "5G mobile terminals with advanced QoS-based user-centric aggregation (AQUA) for heterogeneous wireless and mobile networks", Wireless Networks, (DOI) 10.1007/s11276-015-1047-4, published online: 25 August 2015. **Impact Factor: 0.961**.
- [5]. **Tomislav Shuminoski** and Toni Janevski, "Advanced Mobile Terminal for Heterogeneous Wireless Networks", International Journal of Grid and Distributed Computing (IJGDC), Vol.7, No.6 (2014), pp. 111-128.
- [6]. **Tomislav Shuminoski**, Toni Janevski. "Radio Network Aggregation for 5G Mobile Terminals in Heterogeneous Wireless and Mobile Networks", Wireless Personal Communications: Volume 78, Issue 2 (2014), (DOI) 10.1007/s11277-014-1813-0, Page 1211-1229, published online: 01 May 2014. **Impact Factor: 0.653**.
- [7]. **Tomislav Shuminoski**, Toni Janevski, "Advanced Mobile Terminals with Radio Network Aggregation for Heterogeneous Wireless Networks", XI International Conference ETAI 2013, Ohrid, Macedonia, September 26-28, 2013.
- [8]. **Tomislav Shuminoski**, Toni Janevski, "Radio Network Aggregation for 5G Mobile Terminals in Heterogeneous Wireless Networks", XI International Conference on Telecommunications in Modern Satellite, Cable and Broadcasting Services - TELSIKS 2013, Nish, Serbia, October 16 - 19, 2013.
- [9]. **Tomislav Shuminoski**, Toni Janevski, "Novel Adaptive QoS Framework for Integrated UMTS/WLAN Environment", TELFOR Journal, Vol. 5, No.1, pp: 14-19, Belgrade, Serbia, 2013.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот се:

- развој на нова рамка водилка за корисничко-ориентирана мрежа и корисничко-ориентирани уреди, каде што интелигенцијата на мрежата е спуштена на ниво на мобилен уред, при што централно место има корисникот;
- воведување на multi-RAT мобилен уред со агрегација на радио пристапни мрежи, каде мобилниот уред може да ја користи било која мрежна технологија или да ги користи сите достапни мрежи наеднаш, добивајќи врвна широкопојасна битска брзина и врвен квалитет на која било мултимедиска услуга;

- воведувањето на напредни механизми и модули за квалитет на услугата (QoS) во постојни и идни 5G мобилни безжични мрежи, кои лесно се имплементираат, оптимално работаат и придонесуваат кон високо задоволително ниво на сите QoS-параметри за сите корисници и добивање врвни оценки за QoE-параметрите за кои било мултимедиски сервис;
- понуда на отворено решение кон сите можни постојни и идни мобилни и безжични мрежни технологии, дефинирано на мрежно ниво, независно од која било радио пристапна технологија, решение кое е скалабилно и флексибилно (т.е. лесно може да се имплементира кој било нов 5G радио интерфејс и нова 5G радиопристапна технологија);
- предложување на нов 5G мобилен уред со вграден QoS-модул со оптимизациски алгоритми базирани на генетски алгоритми и линеарно програмирање, со воведени вертикален multi-homing и вертикален multi-streaming можности и својства, кој постигнува високи сервисни и мрежни перформанси во поглед на QoS;
- воведување за прв пат (барем според нашите сознанија) аналитички модел за 5G јазел со Љапунова drift-plus-penalty оптимизациска техника во себе. Оваа оптимизациска техника може да биде имплементирана во мобилните уреди и во серверите во јадрото на 5G мобилната мрежа;
- постигнување на врвни перформансни можности со предложените 5G уреди, во поглед на врвната QoS-поддршка, преку постигнување на широкопојасни битски протоци, минимално доцнење од-крај-до-крај, високо ниво на искористување на ресурсите кај достапните мобилните мрежи, максимална пристапна рата до мултимедиските сервис, стабилност на системите и мрежите, минимална просечна големина на редовите на чекање и минимално доцнење за нив.

Со постигнатите резултати, кандидатот м-р Томислав Шуминоски покажал длабоко познавање на проблематиката на дисертацијата и истражувачки дух и иницијатива, што резултира во значителен научен придонес во обезбедувањето на врвен квалитет на сервис и вертикален multi-streaming и multi-homing во 5G мобилните и безжични мрежи.

Подрачјето на примена и ограничувањата се:

Очекуваните резултати и можности на предложениот QoS-модул за 5G уреди, би имале широка научна примена, и би влијаеле токму во тоа, овој модул да влезе во рамките на финалните стандарди за 5G мрежите, или во најмала мера би учествувал во креирањето на логиката, парадигмата и архитектурата на истите. При ова се дава значаен придонес во додефинирањето на дополнителни нови и модифицирани нивоа, меѓу-нивоа и модули во идните 5 G мобилни мрежи (кои не постојат до сега) за да може беспрекорно да функционира самиот QoS-концепт, заедно со останатите концепти на напредните мобилни безжични IP-мрежи. На крај, многу е важно да се изберат и дефинираат процесите и модулите кои ќе изберат најдобри QoS и QoE, со истовремено најевтина цена на дадена услуга користејќи една или повеќе безжични мобилни мрежи во исто време (што е основна способност на идните генерации на мобилни уреди). Се разбира дека истражувањето дава и идни насоки кон можни продлабочувања, усовршувања и подобрувања на QoS механизми и оптимизациските алгоритми, за да може истите да допринесат во уште поголем прогрес во полето на мобилните и безжични системи, како суштинска област од телекомуникациите. Несомнено, како и кај повеќето напредни истражувања основен недостаток би била техничката поддршка, т.е. денешните мобилни уреди не се во состојба да ги изведуваат сложените алгоритми, да чуваат големи бази со податоци и низа други барања кои се наведени погоре. Но, ако се следи Муравиот закон, како и Кумеиовиот закон (Koomey's law) за експоненцијалниот развој на процесорската и мемориската можност на мобилните и фиксните терминали, тогаш неминовно е дека во

иднина (барем до 2020 год., до кога е планирана имплементацијата на 5G мрежите) тие ќе бидат со многу поголеми можности и перформанси, па не би постоела никаков проблем или пречка, иновациите постигнати и предложени во оваа дисертација да се имплементираат во идните 5G мрежи и мрежни уреди.

Можните понатамошни истражувања се:

1. екстензивна анализа на оптималниот избор на радиопристапни технологии со примена на Љапунова оптимизациска технологија на ниво на цела 5G хетерогена мобилна и безжична мрежа;
2. практична примена и имплементација на 5G мобилен и фиксен уред со вклучен AQUA модул кој има вертикални multi-homing и multi-streaming својства и multi-RAT интерфејси и анализа на поведението и перформансите во реални сценарија;
3. анализа на перформансите граници на Љапуновата drift-plus-penalty оптимизациска техника во 5G уредите, преку проширување и усложнување на условите и QoS-побарувањата во нив, за различни шеми и модели, како и евалуација на перформансите во реални сценарија.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Томислав Шуминоски со наслов „Механизми за квалитет на сервисот и вертикален multi-homing за 5G мобилни и безжични мрежи“.

Комисија

Проф. д-р Лилјана Гавриловска,
претседател, с.р.

Проф. д-р Тони Јаневски , ментор,
с.р.

Проф. д-р Борислав Поповски, член,
с.р.

Проф. д-р Александар Ристески,
член, с.р.

Вонр. проф. д-р Митко Богданоски,
член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ
ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ХЕМИЈА
НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО
СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје/Факултет за земјоделски науки и храна, објавен во весниците „Коха“ на 5.4.2016 година и во „Нова Македонија“ на 6.4.2016 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област хемија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-786/2/2, донесена на 20.4.2016, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Олга Бауер, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во пензија, д-р Лидија Шоптрајанова, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, во пензија и д-р Татјана Миткова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област хемија, во предвидениот рок се пријави проф. д-р Биљана Петановска-Илиевска.

Биографски податоци и образование

Д-р Биљана Петановска-Илиевска е родена на 25.10.1957 година, во Охрид. Средно образование завршила во Скопје во 1976 година. Со високо образование се стекнала на Природно математичкиот факултет (ПМФ) во Скопје на насоката применета хемија, во 1985. Во учебната 1987/88 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Природно-математичкиот факултет во Скопје на насоката хемија, во групата аналитичка хемија. Студиите ги завршила во 1993 година, со просечен успех 9,5. На 18.11.1993 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Идентификација и квантитативно определување на некои поважни хемиски состојки во карфиолот, произведен во различни реони во Македонија“.

Докторска дисертација пријавила на 23.12.1999 година на ПМФ. Дисертацијата на тема: „Разработка на HPLC - методи за квантитативно определување на активните компоненти пиримикарб и дазомет во пестицидни формулации“ ја одбрала на 25.12.2001 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Олга Бауер, Земјоделски факултет - Скопје, ментор, проф. д-р Лидија Шоптрајанова, ПМФ - Скопје, коментор, проф. д-р Илинка Спиревска ПМФ - Скопје, член, проф. д-р Симка Петровска-Јовановиќ, ПМФ - Скопје, член, и проф. д-р Зоран Здравковски, ПМФ - Скопје, член.

Во периодот од 1992 до 2014 год. посетувала курсеви од областа на хроматографијата и нејзината практична примена, како и други од областа на безбедноста на храната, од кои како најзначајни ги издвојуваме следниве:

- „Radiotracer, Chromatographic and Immunochemical Techniques for the Analysis of Pesticides in Food Samples“, под покровителство на IAEA/FAO of the United Nation, Sajbersdorf, Austria, 1996 (9 септември - 18 октомври);

- „Screening and Confirmatory Metodologies for Veterinary Drug Residues Introductory Trening Course“ FAO/IAEA Agriculture and Biotechnology Laboratory, Seibersdorf, Austria, 2003 (16 – 27. VI);

- „Advanced International Training Programme on World Trade and Conformity Assessment, Quality Infrastructure and Development“ (Sida/SWEDAC), Stockholm, Sweden, 2005 (13. II - 11 III);

- „Regional Training Course on Standardizing Methods for Antioxidants Analysis in Solanaceous Food Crops“, FAO/IAEA Budapest, Hungary.2009 (16 – 27. XI);

- Principles and Applications of Metrology in Chemistry, Training in Metrology in Chemistry, Skopje 2014 (19 09);

- Семинар за EUREPGAP со сертификат за обука на јавен обучувач согласно со EUREPGAP - регулативите за овошје и зеленчук 2006 (30 - 31. I).

Курс за обука „ISO 22000:2005 Food Safety Auditor/Lead Auditor Training“ акредитиран курс со регистрациски број: A17189, Скопје, Македонија, 2006.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

На 29.09.2011 година е избрана во звањето редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во областа хемија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1012 од 15.07.2011 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр.547, 615, 705, 796,908,1012, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата.

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, ФЗНХ, кандидатката д-р Биљана Петановска-Илиевска во периодот од 2011 до 2013 година изведувала настава на прв циклус студии на сите студиски програми на ФЗНХ. Од 2014 година до денес, изведува настава на студиските програми: квалитет и безбедност на храна, заштита на растенијата-фитомедицина, лозарство и винарство, овоштарство со лозарство, поледелство, и преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи -модул растителни преработки, како и на втор циклус студии на студиската програма квалитет и безбедност на храна.

Кандидатката била ментор на 2 дипломски труда.

Д-р Биљана Петановска-Илиевска учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на 12 дипломски, 5 магистерски труда и на 4 докторски дисертации.

Научноистражувачка дејност

Од изборот во звањето редовен професор до денес, д-р Биљана Петановска-Илиевска има објавено вкупно 19 научни трудови од научната област хемија, од кои 3 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 6 труда, во меѓународни научни списанија и 10 труда во зборник.

Д-р Биљана Петановска-Илиевска учествува како член во 1 национален научен проект.

Кандидатката била ментор на 5 магистерски и 1 докторски труд.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Биљана Петановска-Илиевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Институтот за храна.

Кандидатката остварила експертски активности во рамките на:

- Програмата за фитосанитарна политика во 2013 година „Основи на лабораториска практика и методи за утврдување на болести и штетници кај растенијата, активни компоненти на производи за заштита на растенијата, составни делови на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата“ со изготвено упатство;

- Мониторинг - програма за производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба, сообразност на производите за заштита на растенијата, како и нивни резидуи во производите во примарно земјоделско производство, како претседател на работната група;

- Работна група за изработка на Стратегија за фитосанитарна политика за периодот 2013-2018 година, како координатор за поглавјето „Фитомедицина“;

Стручно усовршување во странство со студиски престој во Tubitak-JRC Joint Workshop on “Food Safety” 11 october 2012 Istanbul, Reference materials for Food safety and Microbiology; Food safety and Quality Control.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при ФЗНХ и Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство (МЗШВ):

- Комисија за наука;
- Комисија за стекнување статус на истакнат стручњак од практиката на ФЗНХ;
- Комисија за самоевалуација на ФЗНХ-УКИМ;
- Совет на студиска програма за трет циклус на студии;
- Совет на студиска програма за втор циклус на студии;
- Член на Стручната комисија за одобрување на производи за заштита на растенијата при МЗШВ;
- Член на стручен совет од областа на производите за заштита на растенијата при МЗШВ.

Раководител е на Институтот за храна на ФЗНХ - УКИМ од 2012 до денес.

Била член на 2 рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање.

Во изборниот период, д-р Биљана Петановска-Илиевска учествувала во изготвување и пријавување на меѓународен научен проект: “METROFOOD - Infrastructure for promoting Metrology in food and nutrition” coordinated by ENEA - Italian National Agency for new Technologies, Energy and Sustainable Economic Development 2016 ESFRI Roadmap.

Член е на меѓународен програмски одбор на Меѓународниот симпозиум за земјоделство и храна организиран од Факултетот за земјоделски науки и храна при УКИМ, во 2012 и 2015 година.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Биљана Петановска-Илиевска, во 2014/2015 година, доби позитивна оценка 9,15 од анонимно спроведената анкета на студентите на ФЗНХ.

Заклучок и предлог

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Биљана Петановска-Илиевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Биљана Петановска-Илиевска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде повторно избрана во звањето редовен професор во научната област хемија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на ФЗНХ во Скопје, д-р Биљана Петановска-Илиевска да биде повторно избрана во звањето редовен професор во научната област хемија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Д-р Олга Бауер, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во пензија с.р.
2. Д-р Лидија Шоптрајанова, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, во пензија с.р.
3. Д-р Татјана Миткова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје с.р.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Биљана Ристо Петановска-Илиевска

(име, татково име и презиме)

Институција: ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА - Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: хемија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
	Одржување на настава од прв циклус студии	
1	Одржување на настава од прв циклус студии: Хемија 2(3+2), студиски програми агрономика, анимална биотехнологија, екоземјоделство, заштита на растенијата-фитомедицина, лозарство и винарство, овоштарство со лозарство, поледелство, преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи - модул растителни преработки, зимски семестар (I) 2011/12 (ФЗНХ)	6
2	Одржување на настава од прв циклус студии: Хемија 2(4+2), студиски програми, квалитет и безбедност на храна, агрономика, анимална биотехнологија, екоземјоделство, заштита на растенијата-фитомедицина, лозарство и винарство, овоштарство со лозарство, поледелство, преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи -модул растителни преработки, зимски семестар (I) 2012/13 (ФЗНХ)	7,2
3	Одржување на настава од прв циклус студии: Хемија (4+2), студиски програми, квалитет и безбедност на храна, агрономика, анимална биотехнологија, екоземјоделство, заштита на растенијата-фитомедицина, лозарство и винарство, овоштарство со лозарство, поледелство, преработка на земјоделски производи-модул анимални	3,6

	преработки, преработка на земјоделски производи -модул растителни преработки, зимски семестар (I) 2013/14 (ФЗНХ)	
4	Одржување на настава од прв циклус студии: Хемија (4+2), студиски програми, заштита на растенијата-фитомедицина, лозарство и винарство, овоштарство со лозарство, поделство,зимски семестар (I) 2014/15 (ФЗНХ)Одржување на настава од прв циклус студии: Хемија (4+2), студиски програми, заштита на растенијата-фитомедицина, лозарство и винарство, овоштарство со лозарство, поделство,зимски семестар (I) 2014/15 (ФЗНХ)	3,6
5	Одржување на настава од прв циклус студии: Хемија (4+2), студиски програми, заштита на растенијата-фитомедицина, лозарство и винарство, овоштарство со лозарство, поделство,зимски семестар (I) 2015/16 (ФЗНХ)	3,6
6	Одржување на настава од прв циклус студии:Неорганска хемија (3+2), студиска програма квалитет и безбедност на храна, зимски семестар (I) 2011/12 (ФЗНХ)	3
7	Одржување на настава од прв циклус студии:Органска хемија (3+2), студиска програма квалитет и безбедност на храна, летен семестар (II) 2011/12 (ФЗНХ)	3
8	Одржување на настава од прв циклус студии: Аналитичка хемија (3+2) на студиските програми, квалитет и безбедност на храна, преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи -модул растителни преработки, зимски семестар (IV) 2011/12 (ФЗНХ)	3
9	Одржување на настава од прв циклус студии: Аналитичка хемија (3+2) на студиските програми, квалитет и безбедност на храна, преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи -модул растителни преработки, зимски семестар (IV) 2012/13 (ФЗНХ)	3
10	Одржување на настава од прв циклус студии: Аналитичка хемија (3+2) на студиските програми, квалитет и безбедност на храна, преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи -модул растителни преработки, зимски семестар (IV) 2013/14 (ФЗНХ)	3
11	Одржување на настава од прв циклус студии: Аналитичка хемија (3+2) на студиските програми, квалитет и безбедност на храна, преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи -модул растителни преработки, зимски семестар (IV) 2014/15 (ФЗНХ)	3

12	Одржување на настава од прв циклус студии: Аналитичка хемија (3+2) на студиските програми, квалитет и безбедност на храна, преработка на земјоделски производи-модул анимални преработки, преработка на земјоделски производи - модул растителни преработки, зимски семестар (IV) 2015/16 (ФЗНХ)	3
13	Одржување на настава од прв циклус студии: Адитиви во тутунски производи (2+1), студиска програма ППТ-Прилеп, летен семестар (VI) 2011/12 (ФЗНХ)	1,8
14	Одржување на настава од прв циклус студии: Адитиви во тутунски производи (2+1), студиска програма ППТ-Прилеп, летен семестар (VI) 2012/13 (ФЗНХ)	1,8
15	Одржување на настава од прв циклус студии: хемиско-физички опасности во храна (3+2), студиска програма квалитет и безбедност на храна, зимски семестар (VII) 2013/14 (ФЗНХ)	3
16	Одржување на настава од прв циклус студии: хемиско-физички опасности во храна (3+2), студиска програма квалитет и безбедност на храна, зимски семестар (VII) 2014/15 (ФЗНХ)	3
17	Одржување на настава од прв циклус студии: хемиско-физички опасности во храна (3+2), студиска програма квалитет и безбедност на храна, екоземјоделство, лозарство и винарство, преработка на земјоделски производи летен семестар (VIII) 2015/16 (ФЗНХ)	3
	Одржување на настава од втор циклус студии	
1	Одржување на настава од втор циклус студии: Хемија (75) – одбрани поглавја студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2011/2012 зимски (I) ФЗНХ	3,75
2	Одржување на настава од втор циклус студии: Хемија (75) – одбрани поглавја студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2012/2013 зимски (I) ФЗНХ	3,75
3	Одржување на настава од втор циклус студии: Хемија (75) – одбрани поглавја студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2013/2014 зимски (I) ФЗНХ	3,75
4	Одржување на настава од втор циклус студии: Хемија (75) – одбрани поглавја студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2014/2015 зимски (I) ФЗНХ	3,75
5	Одржување на настава од втор циклус студии: Хемија (75) – одбрани поглавја студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2015/2016 зимски (I) ФЗНХ	3,75

6	Одржување на настава од втор циклус студии: Аналитичка хемија – одбрани поглавја (75), студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2011/2012 летен (II) ФЗНХ	3,75
7	Одржување на настава од втор циклус студии: Аналитичка хемија – одбрани поглавја (75), студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2012/2013 летен (II) ФЗНХ	3,75
8	Одржување на настава од втор циклус студии: Аналитичка хемија – одбрани поглавја (75), студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2013/2014 летен (II) ФЗНХ	3,75
9	Одржување на настава од втор циклус студии: Аналитичка хемија – одбрани поглавја (75), студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2014/2015 летен (II) ФЗНХ	3,75
10	Одржување на настава од втор циклус студии: Аналитичка хемија – одбрани поглавја (75), студиска програма: квалитет и безбедност на храна 2015/2016 летен (II) ФЗНХ	3,75
11	Одржување на настава од втор циклус студии: Физичко-хемиски опасности на храна– напредни поглавја (60), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2011/2012 зимски (I и III) ФЗНХ	3
12	Одржување на настава од втор циклус студии: Физичко-хемиски опасности на храна– напредни поглавја (60), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2012/2013 зимски (I и III) ФЗНХ	3
13	Одржување на настава од втор циклус студии: Физичко-хемиски опасности на храна– напредни поглавја (60), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2013/2014 зимски (I и III) ФЗНХ	3
14	Одржување на настава од втор циклус студии: Физичко-хемиски опасности на храна– напредни поглавја (60), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2014/2015 зимски (I и III) ФЗНХ	3
15	Одржување на настава од втор циклус студии: Физичко-хемиски опасности на храна– напредни поглавја (60), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2015/2016 зимски (I и III) ФЗНХ	3
16	Одржување на настава од втор циклус студии: Системи за квалитет и безбедност на храна (30), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2011/2012 зимски (I и III) ФЗНХ	1,5
17	Одржување на настава од втор циклус студии: Системи за квалитет и безбедност на храна (30), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2012/2013 зимски (I и III) ФЗНХ	1,5

29	Одржување на настава од втор циклус студии: Додатоци во храната (60), студиска програма: квалитет и безбедност на храна двогодишни и едногодишни студии 2014/2015 зимски (I и III) ФЗНХ	3
	Настава во школи и работилници	
1	Хемиски опасности во храна. Дали храната што ја конзумираме е безбедна? Предавање за ученици од средни школи во организација на Дом на градежници (2015)	1
2	Управување со отпад од празна амбалажа од средствата за заштита на растенијата, во рамките на проектот „Управување со биоразградлив отпад во Преспанскиот реон“, Ресен во организација на ОХО (2012)	1
	Подготовка на нов предмет (предавања)	
1	Адитиви во тутунски производи	1
2	Хемиско-физички опасности во храна	1
	Консултации со студенти на прв циклус студии во учебна година	
1	Консултации со студенти, 2011/2012 (297 студенти)	0,594
2	Консултации со студенти, 2012/2013 (168 студенти)	0,336
3	Консултации со студенти, 2013/2014 (174 студенти)	0,348
4	Консултации со студенти, 2014/2015 (199 студенти)	0,398
5	Консултации со студенти, 2015/2016 (217 студенти)	0,434
6	Консултации со студенти на втор циклус студии во учебна година: 2011/12, 2012/13, 2013/14, 2014/15 и 2015/16 (70)	0,14
	Ментор на дипломска работа	
1	Ментор на 2 дипломски работи	0,4
2	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломска работа 12	1,2
	Член на Комисија за оцена или одбрана на магистратура	
1	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд (м-р Маја Марковска)	0,3
2	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд (м-р Зоран Јосифовски)	0,3
3	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд (м-р Петар Лазаров)	0,3

4	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд (м-р Наташа Велковска-Кардула)	0,3
5	Член на Комисија за одбрана на магистерски труд (м-р Игор Десподовски)	0,3
	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат	
1	Член на Комисија за одбрана на докторат (д-р Маја Шишовска) ПМФ	0,5
2	Член на Комисија за одбрана на докторат (д-р Викторија Стаматовска)	0,5
3	Член на Комисија за одбрана на докторат (д-р Фросина Бабанова-Милевска)	0,5
4	Член на Комисија за одбрана на докторат (д-р Намик Дурмиши)	0,5
	Интерна скрипта од вежби	
1	Дневник за лабораториски вежби по хемија за студентите од Факултетот за земјоделски науки и храна (2014), Скопје	3
2	Хемиско-физички опасности во храна, Дневник за лабораториски вежби за студентите од Факултетот за земјоделски науки и храна (2014), Скопје	3
	Рецензент на универзитетски учебник	
1	Преработка на овошје и зеленчук, Љубица Каракашова, Фросина Бабановска-Миленковска, ФЗНХ, УКИМ, 2012	1
	Пакет материјали за одреден предмет	
1	Пакет материјали за предметот хемиско-физички опасности во храна	1
	Вкупно	163,95

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
	Ментор на магистерски работи	
1	„Разработка на брз HPLC метод за определување на сорбати и бензоати во безалкохолни пијалаци“, м-р Силвија Трпковска, ФЗНХ (2012).	1
2	Разработка на HPLC методи за квантитативно определување на бисфенол А во безалкохолни пијалаци“, м-р Јасмина Спасовска, ФЗНХ (2012).	1

3	„Разработка на HPLC методи за квантитативно определување на остатоци од метомил, метидатион и пропиконазол во сокови од јаболко“, м-р Ирена Стојановска, ФЗНХ (2012).	1
4	Разработка на HPLC методи за определување на прехранбени бои во безалкохолни пијалаци“- м-р Анита Најденоска, ФЗНХ (2012).	1
5	„Најчести несообразности при постапката за акредитација на лабораториите за тестирање на храна во Р. Македонија“) м-р Теодора Ташеска, ФЗНХ (2014).	1
	Ментор на докторска дисертација	
1	Разработка на HPLC методи за квантитативно определување на некои хербициди и органо фосфорни инсектициди во различни матрици“ д-р Ленче Велкоска-Марковска, Природно математичкиот факултет (2013).	3
	Учесник во национален научен проект	
1	Промена на содржина на каротениди кај пиперка (<i>Capsicum annuum</i>) индустриска (<i>куртовска капија</i>) и зачинска (<i>хоргош</i>) при сушење, УКИМ (2015).	3
	Трудови со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
1	Velkoska-Markovska Lence, Petanovska-Ilievska Biljana , Optimization and development of a SPE-HPLC-DAD method for the determination of atrazine, malathion, fenitrothion, and parathion pesticide residues in apple juice, Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering, 32(2)299–308, (2013). JCR IF ₍₂₀₁₂₎ = 0,821	6,22
2	Velkoska-Markovska Lence, Petanovska-Ilievska Biljana , Vodeb Lila. RP-HPLC Method for Simultaneous Determination of Desmedipham, Phenmedipham, and Ethofumesate in Pesticide Formulation Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering, 31(1), 39-46, (2012). JCR IF(2011) = 1.079	5,88
3	Л. Велкоска-Марковска, Б. Петановска-Илиевска , Разработка на RP-HPLC метод за квантитативно определување на 2,4-D во пестицидни формулации, Заштита на растенија, Скопје, 26/27 (XXIV), 145-151(2013).	5,4
4	Petanovska-Ilievska B. , Velkoska-Markovska L., Stojanovska I, Jankulovska S. M., Development of high speed RRLC method for quantitative determination of some pesticide residues in apple juice, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 67, 26-32 (2016).	3,6
5	Velkoska-Markovska L., Petanovska-Ilievska B. , Stojanovska I., Jankulovska S.M., SPE-RRLC determination of some pesticide	3,6

	residues in apple juice, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 67, 11-17 (2016).	
6	Jankulovska M. S., Velkoska-Markovska L., Petanovska-Ilievska B. , Trpkovska S., High-performance liquid chromatography method for determination of preservatives in beverages, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 67, 18-25 (2016).	3,6
7	T. Eftimova - Tashevska, B. Petanovska - Ilievska , E. Dimitrieska - Stojkovik, L. Velkoska – Markovska, Common nonconformities during procedure for accreditation of the food testing laboratories in the R. Macedonia, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 67, 1-10 (2016).	3,6
8	Velkoska-Markovska L., Petanovska-Ilievska B. , Quantitative determination of 2,4-d in pesticides Monosan herbi and DMA-6, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 67, 62-67 (2016).	5,4
9	Petanovska-Ilievska B. , Velkoska-Markovska L., Jankulovska S. M., Development of reversed - phase high performance liquid chromatography method for simultaneous determination of sodium benzoate and potassium sorbate in beverages, Acta Chromatographica, (2016). in print IF(2014) = 0,577	5,377
	Труд објавен во зборник на трудови на в.о. институција	
1	Биљана Петановска – Илиевска , HPLC методи за квантитативно определување на активната компонента дазомет во пестицидната формулација Basamid Granulat, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 59, 79-87 (2012).	2
2	Биљана Петановска – Илиевска , RP-HPLC методи за квантитативно определување на активната компонента пиримикарб во пестицидната формулација Pirimor 25 WG, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 60, 39-47 (2013).	2
3	Биљана Петановска – Илиевска , Горан Јанев, Ленче Велкоска-Марковска, Мирјана С. Јанкуловска, Методи за определување на аспартам во храна, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 61, 38-44 (2014).	1,2
4	Биљана Петановска – Илиевска , Владимир Арсов, Ленче Велкоска-Марковска, Мирјана С. Јанкуловска, Методи за определување на бензоати и сорбати во храна, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 61,1-12 (2014).	1,2
5	Викторија Соколовска, Ленче Велкоска-Марковска, Биљана Петановска-Илиевска , Мирјана С. Јанкуловска, Можности и примена на полиетилен терефталат (pet) како амбалажа за пакување на пијалаци и храна, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 65,11-18 (2015).	1,2

6	Даниела Димовска, Мирјана С. Јанкуловска, Ленче Велкоска – Марковска, Биљана Петановска – Илиевска , Влијание на амбалажата врз рокот на траење на прехранбените производи, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 61,29-37 (2014).	1,2
7	Тања Силјановска, Мирјана С. Јанкуловска, Ленче Велкоска – Марковска, Биљана Петановска – Илиевска , Влијание на амбалажниот материјал врз квалитетот и безбедноста на прехранбените производи, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 61, 22-28 (2014).	1,2
8	Дијана Милосављева, Ленче Велкоска-Марковска, Биљана Петановска-Илиевска , Мирјана С. Јанкуловска, Карактеристики на амбалажните филмови и обвивки коишто може да се јадат за пакување на храна, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 65, 19-27 (2015).	1,2
9	Теодор Јакимоски, Биљана Петановска-Илиевска , Мирјана С. Јанкуловска, Ленче Велкоска-Марковска, RRLC метод за определување на хлорогена киселина во производот Cirkon, Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 65,1-10 (2015).	1,2
10	Велкоска-Марковска Ленче, Петановска-Илиевска Биљана , Примена на реверзно-фазна високоефикасна течна хроматографија за определување на активните компоненти во препаратот Inter OF Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 13-21 (2014).	1,8
	Учество на научен/стручен собир со реферат	
1	Petanovska-Ilievska Biljana , Velkoska-Markovska Lenche, Jankulovska S. Mirjana, Development of RP-HPLC method for simultaneous determination of benzoates and sorbates in beverages, international symposium for agriculture and food XXXVII Faculty-economy meeting IV Macedonian symposium for viticulture and wine production VII Simposium for vegetable and flower production, Skopje, R. of Macedonia (2013) орална презентација.	1
2	Л. Велкоска-Марковска, Б. Петановска-Илиевска , Оптимизација на RP-HPLC метод за квантитативно определување на 2,4-D во пестицидни формулации, XXXVII традиционално советување за заштита на растенијата на Република Македонија, Охрид, Р. Македонија (2012) орална презентација.	1
3	Mirjana S. Jankulovska, Lenche Velkoska-Markovska, Ugrin Ilievski, Biljana Petanovska-Ilievska , Simultaneous determination of azoxystrobin, acetamiprid and metalaxyl pesticide residues in tomato by solid-phase extraction and rapid resolution liquid chromatography EFSA's 2nd Scientific Conference	0,5

	SHAPING THE FUTURE OF FOOD SAFETY, TOGETHER (2015) постер.	
4	Petanovska-Ilievska B. , Velkoska-Markovska L., Stojanovska I, Jankulovska S. M., Development of high speed RRLC method for quantitative determination of some pesticide residues in apple juice, 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD - ISAF (2015) орална презентација.	1
5	Velkoska-Markovska L., Petanovska-Ilievska B., Stojanovska I., Jankulovska S.M, SPE-RRLC determination of some pesticide residues in apple juice 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD – ISAF (2015) орална презентација.	1
6	Jankulovska M. S., Velkoska-Markovska L. , Petanovska-Ilievska B. , Trpkovska S., (2015) High-performance liquid chromatography method for determination of preservatives in beverages 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD - ISAF (2015) орална презентација.	1
7	T. Eftimova - Tashevska, B. Petanovska - Ilievska , E. Dimitrieska - Stojkovik, L. Velkoska – Markovska, Common nonconformities during procedure for accreditation of the food testing laboratories in the r.macedonia 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD - ISAF (2015) постер.	0,5
8	Velkoska-Markovska L., Petanovska-Ilievska B. , Quantitative determination of 2,4-d in pesticides Monosan herbi and DMA-6, 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD – ISAF (2015) постер.	0,5
9	Lenche Velkoska-Markovska, Biljana Petanovska-Ilievska , RP-HPLC method development for determination of pesticide residues in apple juice Workshop on approaches for risk assessment of emerging contaminants, with Rounde Table „How to use EU funds“, Book of abstracts 17, University of Novi Sad, Faculty of Technology Novi Sad (2015) орална презентација.	1
	Апстракти објавени во зборник на конференција	
1	Najdenkovska A, Pedanovska-Ilievska B. , Dvelopment of HPLC methods for determination of synthetic dyes in beverages, 6th Central European Congress on Food (CEFood) (2012).	1
2	Petanovska-Ilievska Biljana , Velkoska-Markovska Lenche, Jankulovska S. Mirjana, Development of RP-HPLC method for simultaneous determination of benzoates and sorbates in beverages, international symposium for agriculture and food XXXVII Faculty-economy meeting IV Macedonian symposium for viticulture and wine production VII Simposium for vegetable and flower production, Skopje, R. of Macedonia (2013).	1

3	Л. Велкоска-Марковска, Б. Петановска-Илиевска , Оптимизација на RP-HPLC метод за квантитативно определување на 2,4-D во пестицидни формулации, XXXVII традиционално советување за заштита на растенијата на Република Македонија, Охрид, Р. Македонија (2012).	1
4	Mirjana S. Jankulovska*, Lenche Velkoska-Markovska, Ugrin Ilievski, Biljana Petanovska-Ilievska , Simultaneous determination of azoxystrobin, acetamiprid and metalaxyl pesticide residues in tomato by solid-phase extraction and rapid resolution liquid chromatography EFSA's 2nd Scientific Conference SHAPING THE FUTURE OF FOOD SAFETY, TOGETHER (2015).	1
5	Petanovska-Ilievska B. , Velkoska-Markovska L., Stojanovska I, Jankulovska S. M., Development of high speed RRLC method for quantitative determination of some pesticide residues in apple juice, 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD – ISAF (2015).	1
6	Velkoska-Markovska L., Petanovska-Ilievska B., Stojanovska I., Jankulovska S.M., SPE-RRLC determination of some pesticide residues in apple juice 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD - ISAF (2015).	1
7	Jankulovska M. S., Velkoska-Markovska L. , Petanovska-Ilievska B., Trpkovska S., High-performance liquid chromatography method for determination of preservatives in beverages 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD - ISAF (2015).	1
8	T. Eftimova - Tashevska, B. Petanovska - Ilievska , E. Dimitrieska - Stojkovik, L. Velkoska – Markovska, Common nonconformities during procedure for accreditation of the food testing laboratories in the r.macedonia 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD - ISAF (2015).	1
9	Velkoska-Markovska L., Petanovska-Ilievska B., Quantitative determination of 2,4-d in pesticides Monosan herbi and DMA-6, 2nd INTERNATIONAL SYMPOSIUM FOR AGRICULTURE AND FOOD – ISAF (2015).	1
10	Lenche Velkoska-Markovska, Biljana Petanovska-Ilievska , RP-HPLC method development for determination of pesticide residues in apple juice Workshop on approaches for risk assessment of emerging contaminants, with Rounde Table „How to use EU funds“, Book of abstracts 17, University of Novi Sad, Faculty of Technology Novi Sad, 16-17 (2015).	1
	ВКУПНО	84,377

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
	Координатор во подготовката на елаборат за нова студиска програма	
1	Студиски програми од прв циклус студии - квалитет и безбедност на храна	1
	Раководител на лабораторија	1
1	Хемиската лабораторија за контрола на безбедност на примарни земјоделски производи и нивни преработки	1
	Член на комисија за изработка на закон	
1	Член на работна група за подготвување Предлог - закон за фитофармацевтски производи Решение бр 116/1 05 03 2013	4
	ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен / стручен собир	
1	Член на меѓународен програмски одбор на Меѓународниот симпозиум за земјоделство и храна организиран од Факултетот за земјоделски науки и храна при УКИМ, 12-16 декември 2012.	1
2	Член на меѓународен програмски одбор на Меѓународниот симпозиум за земјоделство и храна организиран од Факултет за земјоделски науки и храна при УКИМ, 7-9 октомври 2015.	1
3	Член на меѓународен научен одбор на CEFSEER WORKSHOP ON APPROACHES FOR RISK ASSESSMENT OF EMERGING CONTAMINANTS with ROUNDE TABLE „How to use EU funds“.	1
	Студиски престој во странство	
1	Tubitak-JRC Joint Workshop on “Food Safety” Istanbul, Reference materials for Food safety and Microbiology; Food safety and Quality Control; 11 october 2012.	0,5
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	
1	Промена на содржина на каротениди кај пиперка (<i>Capsicum annuum</i>) индустриска (<i>куртовска капија</i>) и зачинска (<i>хоргош</i>) при сушење (2015).	0,5
	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	

1	“METROFOOD - Infrastructure for promoting Metrology in food and nutrition” coordinated by ENEA - Italian National Agency for new Technologies, Energy and Sustainable Economic Development 2016 ESFRI Roadmap.	1
	Раководител на внатрешна организациона единица	
1	Раководител на Институтот за храна на ФЗНХ – УКИМ, 2012-2013	3
2	Раководител на Институтот за храна на ФЗНХ – УКИМ, 2013-2016	3
	Член на комисија за избор во звање	
1	Член на комисија за избор во звање на д-р Ленче Велкоска Марковска	0,2
2	Член на комисија за избор во звање на д-р Мирјана С. Јанкуловска	0,2
	Член на факултетска комисија	
1	Комисија за наука 2010-2013	0,5
2	Комисија за наука 2013-2016	0,5
3	Комисија за стекнување на статус на истакнат стручњак од практиката на ФЗНХ во состав на УКИМ во Скопје, 2013-2016 .	0,5
4	Комисија за самоевалуација на ФЗНХ-УКИМ	0,5
5	Совет на студиска програма за трет циклус студии	0,5
6	Совет на студиска програма за втор циклус студии	0,5
	Подготовка на национални документи	
1	Координатор за поглавје „Фитомедицина“ - Работна група за изработка на Стратегија за фитосанитарна политика за периодот 2013-2018 година, Решение бр 17-609/1 од 1.8.2012.	2
2	Член на Стручен совет од областа на производите за заштита на растенијата, Решение бр 719-/1 од 5.11.2012.	1
3	Член на Стручната комисија за одобрување на производи за заштита на растенијата, Решение бр.17-176/1 од 29.10.2014.	1
4	Член на стручен совет од областа на производите за заштита на растенијата, Решение бр. 17-26/1 од 27.1.2015.	1
	Учество во изработка на национална програма од одредена област	
1	Претседател на Работна група за подготовка на Мониторинг - програма за производство, преработка, складирање,	3

	дистрибуција, употреба, сообразност на производите за заштита на растенијата, како и нивни резидуи во производите во примарно земјоделско производство, Решение бр. 17-717/1, 5.11.2012.	
2	„Основи на лабораториска практика и методи за утврдување на болести и штетници кај растенијата, активни компоненти на производи за заштита на растенијата, составни делови на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата“ со изготвено упатство, во рамките на П Р О Г Р А М А - Т А ЗА ФИТОСАНИТАРНА ПОЛИТИКА ВО 2013 ГОДИНА (Службен весник на РМ бр.4/2013).	3
	Вкупно	32,4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ ЗА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	163,95
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	84,377
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	-
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	32,4
Вкупно	280,727

Рецензентска комисија

1. Д-р Олга Бауер, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, во пензија с.р.
2. Д-р Лидија Шоптрајанова, редовен професор на ПМФ во Скопје, во пензија с.р.
3. Д-р Татијана Миткова, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ИСПИТУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНАТА СПОСОБНОСТ ВО ПРОИЗВОДСТВОТО НА КРАВЈО МЛЕКО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“, ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р ВАСКО ХАЦИЕВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Одлуката бр. 02-481/12 од 17.3. 2016 година, донесена на XXXI-а седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, формирана е Комисија за преглед и оцена на докторската дисертација под наслов: ИСПИТУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНАТА СПОСОБНОСТ ВО ПРОИЗВОДСТВОТО НА КРАВЈО МЛЕКО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, пријавена и изработена од м-р Васко Хаџиевски од Скопје, Република Македонија.

Комисијата во состав: д-р Јован Аждерски, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, д-р Драги Димитриевски, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, д-р Ненад Георгиев, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, д-р Соња Србиновска, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, и д-р Ѓоко Буневски, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, ја прегледа докторската дисертација и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација под наслов „Испитување на конкурентната способност во производството на кравјо млеко во Република Македонија“, изработена од м-р Васко Хаџиевски, опфаќа вкупно 123 страници компјутерски обработен текст, во кои се вклучени 42 табели, 15 графикони, 1 слика и 1 прилог. Материјалот е презентираан во 7 поглавја: 1. Вовед, 2. Цел на истражувањето, 3. Материјал и метод на работа, 4. Преглед на литература, 5. Резултати и дискусија, 6. Заклучоци и 7. Користена литература. На почетокот на докторската дисертација е дадена кратка содржина на македонски и англиски јазик.

Во **воведниот** дел на докторската дисертација, кандидатот укажува на тоа дека Република Македонија, како и останатите земји во транзиција, е соочена со сериозна задача да ја зголеми конкурентската способност на националната економија, како предуслов за рамноправен третман на светските пазари, а во интерес и на побрзо интегрирање во ЕУ. Глобализацијата на светската економија подразбира обезбедување на конкурентност на светско ниво, што претпоставува утврдување на национална стратегија и политика за нејзино спроведување по одделни стопански гранки. Во таа смисла, особено треба да се обрне внимание на земјоделството како еден од носечките сектори на развој на македонската економија.

Македонските млекопроизводители се соочуваат со голем наплив на конкуренција. Високата цена на чинење е причина за намалување на нивната конкурентска моќ, а со потпишувањето на државата на договори за слободна трговија, тие стануваат сè помалку конкурентни и на домашниот пазар. Неколку големи преработувачки капацитети се во сопственост на поголеми регионални корпорации кои, покрај откупот и преработката на домашното млеко, ја користат позицијата да пласираат на македонскиот пазар сè поголеми количини на финални млечни производи од нивните домицилни капацитети. Остварениот доход кај македонските производители е многу мал за да покрие високи вложувања во генетика или технологија неопходна за добивање на конкурентен производ - сурово млеко.

Развојот и перспективите на млекарството во Република Македонија треба да се градат интегрирано, со еден систематски приод за решавање на состојбите во млекопроизводството, притоа посветувајќи подеднакво внимание на сите нивоа на вертикално интегрираниот синџир на млекопроизводството (примарното производство: земјоделци, откуп, преработка на млеко и пазар на млеко).

Идентификувањето и спроведувањето на стратешките определби за млечниот сектор се значаен дел од реформите на аграрната политика каде што моделите мора да се приспособени на моделите на заедничката земјоделска политика во ЕУ.

Во поглавјето **Цел на истражувањето**, докторандот наведува дека целта на истражувањето на оваа дисертација е да се процени конкурентната способност на потсекторот кравјо млеко во планските региони и во Република Македонија. Во рамките на остварувањето на главната цел, остварени се следниве потцели:

- утврдување на состојбата на потсекторот кравјо млеко во Република Македонија;
- оценување на моменталната конкурентска способност на потсекторот кравјо млеко во Република Македонија преку споредба на некои параметри со држави членки на ЕУ;
- оценување на компаративните предности на регионите во Република Македонија за производство на кравјо млеко и нивно рангирање;
- препораки за можностите за зголемување на конкурентноста на потсекторот кравјо млеко.

Во врска со наведените цели и потцели, истражувањето опфаќа утврдување на цената на чинење на кравјо млеко преку моделирање на анкетни листови и спроведување на анкети во 40 (четириесет) краварски фарми во Република Македонија.

За развивање на ваквиот модел, се јавува потребата од насочување на истражувањето кон следниве активности:

- анализа на цената на чинење на кравјото млеко кај истражуваните краварски фарми;
- анализа на пазарните цени;
- споредливост на цената на чинење со пазарните цени во Република Македонија со некои европски земји.

Со темелна анализа понатаму во трудот се детектираат слабите точки во производството на сурово млеко, и како тоа влијае врз конкурентската способност во производноста на секторот кравјо млеко.

Во поглавјето **Материјал и метод на работа**, кандидатот наведува дека на производителите на кравјо млеко или поточно на сопствениците на краварски фарми не им останува многу простор за манипулирање во вредносниот синџир за подигнување на конкурентноста, освен да работат во насока на што пониски вкупни трошоци на ниво на нивната фарма. Тоа значи дека тие се во фокусот за добивање материјал за најголем дел од истражувањето, т.е. конкурентноста на производство на сурово кравјо млеко.

За да се оствари главната цел и потцелите на истражувањето користени се податоци од теренското истражување, материјали од Државниот завод за статистика, Агенцијата за храна и ветеринарство, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој, Агенцијата за поддршка и развој на земјоделството, како и други податоци наведени во користената литература.

Производната цена на млекото е во фокусот на овој труд иако не е земена како единствен параметар за одредување на конкурентноста. Како инструмент за истражувањето на терен преку спроведени анкети со земјоделците е користен структуриран прашалник кој вклучува листа на прашања за добивање детални податоци за одредување на трошоците на производство и приходите, колку што е тоа можно од малите производители. Анкетирани се по пет фармери одгледувачи на крави од секој од осумте плански региони во Република Македонија според НУТСЗ, а при тоа секој фармер да има најмалку пет молзни крави. За таа цел беа избрани 40 краварски фарми со големина од 5 до 68 молзни крави или вкупно 548 грла, со просечна големина од 13,7 молзни крави по една фарма. За податоци од погорните алки на вредносниот синџир, детални интервјуа беа спроведени и со преработувачки капацитети како следна алка во синџирот насочени за откривање на односите помеѓу нив и мелкопроизводителите.

Трудот се базира на дедуктивниот истражувачки пристап со употреба на квалитативна и квантитативна анализа. При анализата на резултатите користени се стандардните методи на дескриптивната статистика, и тоа: проста и пондерирана аритметичка средна вредност на податоците на сите инпути, минимални и максимални вредности, стандардна девијација, коефициент на варијација за одредување на групирање на податоците околу средната вредност. Пресметани се и трошоците на единица мера, т.е. нивната цена на чинење преку аналитичка калкулација со цел одредување на цената на чинење на главниот производ. Покрај спомнатите методи, како замена на класичната SWOT-анализа, извршен е и преглед (квалитативна анализа) на конкурентноста на производството на кравјо млеко во Република Македонија преку моделот на петте сили на Мајкл Портер.

Во четвртото поглавје, **Преглед на литературата**, кандидатот на дваесет и четири страници ги парафразира добиените резултати од истражувањата на над 50 домашни и странски автори од светот кои на различен начин работеле на проучување на конкурентноста во земјоделскиот сектор и од повеќе гледни точки. Прегледот на литература опфаќа многубројни теории на конкурентноста, дава осврт на макро-микро ниво преку опфаќање на инструментите на државата, но и релевантните фактори на конкурентноста на ниво на производство како природните, технолошките, техничките, организациските и еколошките фактори така и маркетингот и ценовните и неценовните фактори на конкурентноста. Исто така, прегледот го опфаќа целиот вредносен синџир

на млекото од нива до трпеза, но и хоризонтално земајќи ја предвид конкурентноста на локално, регионално и меѓународно ниво. Обработената литература на докторандот му дава генерално и специфично насочување на истражувањето, соодветно толкување и презентација на резултатите.

Во **петтото поглавје**, изнесени се резултатите од истражувањето во четири главни точки и во повеќе потточки, преработени со спомнатите статистички методи и претставени во табели и графикони со соодветна текстуална интерпретација и толкување.

Преку канцелариското истражување на расположливите податоци добиена е општа слика за состојбите со краварските фарми како што се структурата и други карактеристики на одгледувањето на крави во Република Македонија и во некои земји во Европската унија. Семејните земјоделските стопанства во Република Македонија, се ситни и хетерогени во нивната структура. Просечниот број на условни грла на стопанство за време на пописот во 2007 година се движи околу 6, со што е далеку под европскиот просек кој во таа година се движел околу 25 условни грла. Ситната структура и релативно малиот број на грла во семејните фарми се значајни причини за ниската продуктивност и ефикасност.

Според истиот извор, над 50 илјади земјоделски стопанства поседуваат говеда. Повеќето стопанства се семејни и само 30 се регистрирани како деловни субјекти. Дополнително, 5,5% од македонските фарми се главно со мешано добиточно производство и 19,0% од фармите имаат мешано растително и добиточно производство.

Во однос на структурата на грла на фармите, највисока концентрација се јавува на фармите со расположива земјоделска површина од 1 до 3 хектари. Со кумулативна пресметка може да се констатира дека 78% од земјоделските стопанства кои поседуваат говеда обработуваат земјоделска површина помала од 3 хектари. Гледано според региони, говедата во најголем број се застапени во Пелагонија и Полог.

Според оперативните податоци во 2014 година, во Република Македонија се регистрирани околу 40797 одгледувалишта на говеда со вкупно 251273 грла во сите категории, односно просечната големина на фарма изнесува 6,1 грла на фарма земајќи ги предвид сите возрасни категории говеда. Податоците укажуваат на тоа дека просечната големина на фарма во Република Македонија се разликува од просечната големина на говедарските фарми во некои ЕУ-членки, Грција (14 грла на фарма) и Австрија (86 грла на фарма), но е двојно поголема од просечна големина на говедарска фарма во Црна Гора.

Според податоците од Стратегијата за подобрување и следење на квалитетот на млекото 2013-2020, во Република Македонија преовладуваат фармите со големина до пет грла (74,6%). Исто така, доста низок е процентот на фарми со големина од 6 до 20 грла и тој изнесува (21,1%). Од вкупниот број на фарми, околу 4 проценти се со повеќе од 20 високопродуктивни крави и нешто повисока годишна продукција на млеко, а само 1% од фармите кои треба да бидат носители на млекопроизводството, но и на квалитетен генетски материјал се со големина преку 50 грла.

Најголем удел во вкупното производство на млеко во Република Македонија има производството на кравјо млеко, односно во периодот од 2010 до 2014 година во просек опфаќа околу 88,48% од вкупното

производство. Најголем процент од млекото се произведува во мали индивидуални земјоделски стопанства.

Во моментот функционираат 65 капацитети за преработка на млеко, од кои 40% во целост ги исполнуваат барањата за безбедност на храна. Во млечната индустрија се забележува учество на странскиот капитал, и тоа главно кај поголемите капацитети за преработка на млеко.

Просечното количество откупено сурово кравјо млеко изнесува 95.232.000 литри, а просечниот износ на официјално откупено во однос на произведено млеко е многу мало и изнесува само 30,4%, што укажува на неорганизираност на откупот или состојба каде што производителите наоѓаат канали за пласирање и дел сами си го преработуваат во млечни производи.

Анализата на податоците покажува дека просечниот годишен извоз на млеко и млечни производи од Република Македонија изнесува 5.214.000 евра, и тоа од максимум 6.356.000 евра постигнат во 2014 година, до 4.283.000 евра како минимум во 2010 година. Просечниот годишен увоз на млеко и млечни производи од Република Македонија изнесува 34.403.000 евра, со варијација од 27.424.000 евра остварен минимум во 2010 година до 39.266.000 евра постигнат максимум во 2013 година. За сите наведени години има негативен биланској во просек изнесува -29.189.000 евра, со варијација од -23.141.000 евра остварен минимум во 2010 година, до -34.483.000 евра постигнат максимум во 2013 година. Покриеноста на увозот со извоз е многу мала и изнесува само 15,15%. Просечната увозна цена на млекото за анализираниот период изнесува 0,52 евра/kg, а просечната извозна цена преку финалните млечни производи изнесува 0,60 евра/литар.

Теренското истражување на конкурентната способност на производството на сурово кравјо млеко е извршено преку анализа на собраните податоци во врска со приносот, вредноста на производството, трошоците, финансискиот резултат и цената на чинење на кравјо млеко во Република Македонија.

Просечниот принос кај испитаниците изнесува 5.404,07 литри/крава, со варијација од 4.639,00 до 6.201,45 л/крава. Финансиски резултат на еден литар млеко се движи од 0,074 ден./литар (добивка), до 6,94 ден./литар, или во просек 2,56 ден./литар. Просечната цена на чинење на еден литар млеко, врз основа на варијабилните трошоци е 11,76 ден./литар, а врз база на вкупните трошоци таа изнесува 17,47 ден./литар. Од анкетираниите фармери најголем просечен принос на млеко е забележан во Пелагонија и изнесува 6.201,45 литри/крава, а варира од најмалку 5.480 до 6.930 литри/крава, стандардното отстапување изнесува 667,23 со коефициент на варијација од 10,75%. Просечната стапка на рентабилност изнесува 10,30%, што покажува дека производството во просек е рентабилно.

Висината на остварениот принос на млеко во литри на приплодна крава како главен производ, е значаен елемент кој има влијание на финансискиот резултат, но исто така, значајни се и продадените телиња, шкартираните (излачени) грла и арското ѓубре. Секако дека висината на приносот зависи од расата на кравите, лактацијата (староста на грлата), исхраната (обемот и квалитетот на добиточната храна), негата и чувањето на грлата, здравствената заштита и друго. Расовиот состав на крави кај испитаниците е следниот: црно белата раса е со 53,1%, црвено белата со

7,3%, сименталската раса со 20%, брауншвиц со 7,7%, монтафонска со 8,9%, и расата џерзеј со 3%.

Што се однесува за производната цена на кравјото млеко во Република Македонија, од анализите произлегува дека таа е прилично конкурентна во споредба со европските земји. Треба да се има предвид дека податоците собрани од терен не содржат ставки за амортизација на опрема и објекти, бидејќи индивидуалните земјоделски производители не водат такви податоци. На тој начин немаме сеопфатна слика за конкурентноста на производната цена на млекото. Доколку постои таква евиденција, конкурентноста на македонското млеко би била далеку пониска.

Високата или неконкурентна цена на инпутите во исхраната е директна последица на малите парцели, како и на ниската способност на стопанството да усвојува и да користи технички, технолошки и организациски предности за смалување на трошоците на производство.

Аналитичката калкулација направена од теренските истражувања укажува на тренд во насока на специјализација во производство на млеко во зависност од присуство на компаративни предности во регионите.

Наместо рангирање на регионите за конкурентност спрема крајниот исход, т.е. остварената маржа при продажба на суровото млеко, што би дало само привремен резултат, регионите се рангирани спрема повеќе параметри кои претставуваат потенцијал за компаративни предности на подолг рок. Тие параметри се: вредност на производството по грло; учество на млекото во вкупниот приход на фарма; вкупни трошоци по грло; учество на храната во вкупните трошоци, учество на купената и сопствената храна во вкупната; финансиски резултат по грло; принос на млеко по крава годишно; цена на чинење на литар млеко; откупна цена на млекото; застапеност на Холштајн-Фризиската раса во регионот. Пелагонискиот регион по неколку од наведените параметри има просечно најголемо позитивно отстапување од просекот во државата. За истакнување се највисокиот процент на сопствена храна (64%) и највисоката млечност по грло (6.201 л/крава/година).

Во поглавјето **Заклучоци** се изнесени заклучните согледувања, кои се проследени со дискусија врз чијашто основа се изнесени и идните препораки.

Природните и историските компаративни предности во денешно време не се пресудни за предноста имајќи ги предвид новите состојби со сопственоста на млекарниците, т.е. преземање од странски фирми, помасовно користење на млеко во прав и други заменители во преработките, отвореноста на пазарот и др. Подобрата организираност на фармерите и другите фактори во вредносниот синџир ќе придонесе да се пребродат турбуленциите и да се искористат карактеристиките на регионите како основа за фокусирање и подобрување на млекопроизводството.

Институционалната поддршка треба да биде базирана на темелни анализи на ефектите од неа и примена на научените лекции на подолг рок со што нема да се праќаат погрешни краткорочни сигнали на земјоделците преку ад-хок политики на популизам кои се пласираат без анализи и не даваат резултат.

Во поглавјето **Литература** се наведени 58 библиографски единици кои докторандот ги консултирал при изработката на дисертацијата.

ЗАКЛУЧОК И МИСЛЕЊЕ

Докторската дисертација со наслов ИСПИТУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНАТА СПОСОБНОСТ ВО ПРОИЗВОДСТВОТО НА КРАВЈО МЛЕКО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, пријавена и изработена од м-р Васко Хаџиевски, според содржината, целите и методите на истражување, резултатите и начинот на нивната интерпретација и заклучоците претставува самостоен оригинален научен труд кој ги исполнува критериумите за докторска дисертација. Презентираните резултати претставуваат значаен придонес во областа на агроекономиката.

Врз основа на горенаведеното, Комисијата позитивно ја оценува докторската дисертација и има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје да ја прифати докторската дисертација и да овозможи нејзина јавна одбрана.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Јован Аждерски, ментор с.р.
Проф. д-р Драги Димитриевски, член с.р.
Проф. д-р Ненад Георгиев, член с.р.
Проф. д-р Соња Србиновска, член с.р.
Проф. д-р Ѓоко Буневски, член с.р.

ПРЕГЛЕД

НА ПРИФАТЕНИ НАСЛОВИ НА МАГИСТЕРСКИ РАБОТИ НА
ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ ВО СКОПЈЕ

Бр.	Име на кандидатот	Наслов на темата	Име на менторот
1.	Жикица Тасевски	<p>Разлики во определени базично-моторички и специфично-моторички тестови кај различни соматотипови на млади категории фудбалери</p> <p>Differences in certain motor and specific-motor tests with different somatotypes of soccer youth categories</p>	Проф. д-р Небојша Марковски
2.	Виктор Бацуков	<p>Компарирање на некои антропометриски и моторни показатели кај учениците од 11 до 14 годишна возраст кои се школуваат во урбана и рурална средина</p> <p>Comparing some antropometric and motoric pointers atthe students from 11 to 14 years of age which are studying in an urban and rural anvironment</p>	Проф. д-р Милан Наумовски

ВТОР ЦИКЛУС МАГИСТЕРСКИ СТУДИИ ПО СПОРТСКИ МЕНАЏМЕНТ

Бр.	Име на кандидатот	Наслов на темата	Име на менторот
1.	Ивана Анастасовска	Стратегиски менаџмент во национални спортски организации Strategic Management in National Sport Organisations	Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска
2.	Златко Димановски	Менаџирање на развојот на тени-сери од почетно до професионално ниво Managing Tennis Player Development from Beginners' through Professional Level	Проф. д-р Ленче Алексовска Величковска

ПРЕГЛЕД

НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

4. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	м-р Виолета Дамчевска	„Зборовните состави во годишните деловни извештаи на англиски и на македонски јазик“	"Lexical Bundles in Annual Business Reports in English and Macedonian "	проф. д-р Анжела Николовска	7.6. 2016г. 10-80/9
2.	м-р Феиме Лапаштица-Липскомб	„Јазикот на „Канонот на Леке Дукаѓини“ од Штјефен Ѓекови (1933)“	The language in the text of „Canon of Leke Dukagjini“ by Shtjefen Gjecovi(1933)	проф. д-р Аслан Хамити	7.6. 2016г. 10-572/7
3.	м-р Хоу Лици	„Филозофијата на животот во најзначајните романи на Томас Харди и Џозеф Конрад“	„The philosophy of life in the major novels of Thomas Hardy and Joseph Conrad “	Проф. д-р Соња Витанова - Стрезова	7.6. 2016г. 10-794/2
4.	м-р Јосифа Силјаноска	„Книжевната типологија во интерепохалната споредба-Моќните злосторници во делата на Фридрих Шилер и Бертоло Брехт“	„Literary Tipology in interepochal comparison-powerful criminals in the works of Friedrich Schiller and Bertolt Brecht“	Проф. д-р Зорица Николовска	7.6. 2016г. 10-174/7
5.	м-р Анита Димитријовска -Јанкуловска	„Другоста во постколонијалната проза на Ханиф Куреиши, Казуо Ишигуро и Салман Ружди“	„The Otherness in the Postcolonial Fiction of Hanif Kureishi, Kazuo Ishiguro and Salman Rushdie “	Проф. д-р Соња Витанова - Стрезова	7.6. 2016г. 10-295/8

Р Е Ц Е Н З И Ј А

ЗА ОЦЕНКА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА ПОД НАСЛОВ „МОЖНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЧНОСТА ВО РАБОТЕЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД СЕКТОРОТ ХОТЕЛИ И РЕСТОРАНИ”

ОД КАНДИДАТКАТА М-Р СНЕЖАНА БАРДАРЕВА,

ПОДНЕСЕНА ДО ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 241 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а во врска со поднесената докторска дисертација од кандидатката м-р **Снежана Бардарева** под наслов: **МОЖНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЧНОСТА ВО РАБОТЕЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД СЕКТОРОТ ХОТЕЛИ И РЕСТОРАНИ**, Научниот совет на Економскиот институт во Скопје, на својата 121 седница одржана на 25.9.2015 година, донесе Одлука бр. 02-1441/1 од 28.9.2015 година, за формирање на Комисија за оцена на докторската дисертација, во состав:

1. д-р Марија Ацковска
2. д-р Неда Петроска Ангеловска
3. д-р Нако Ташков
4. д-р Биљана Ангелова
5. д-р Дејан Методијевски.

Членовите на Комисијата со потребното внимание ја прочитаа поднесената докторска дисертација **МОЖНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЧНОСТА ВО РАБОТЕЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД СЕКТОРОТ ХОТЕЛИ И РЕСТОРАНИ** од кандидатката м-р **Снежана Бардарева** и на Научниот совет на Економскиот институт во Скопје му го доставуваат следниов

И З В Е Ш Т А Ј

1. Општи напомени

Докторската дисертација на тема: **МОЖНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЧНОСТА ВО РАБОТЕЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД СЕКТОРОТ ХОТЕЛИ И РЕСТОРАНИ** од кандидатката м-р **Снежана Бардарева**,

обработува интересна и мошне актуелна проблематика од областа на економиката на претпријатија, каде што во фокусот на вниманието се претпријатијата од секторот хотели и ресторани.

Научното истражување во докторската дисертација тргнува од фактот дека успешното функционирање и развој на претпријатието е поврзано со рационалното организирање и искористување на сите елементи на производството во претпријатието. Максималната економија на елементите на производство се манифестира преку настојувањето за нивно минимално трошење при едновремено остварување на поголеми резултати, односно учиноци. Трошоците имаат значајна улога во определувањето на економичноста на работењето на претпријатието. Оттука, најефикасната трошочна комбинација или оптималната комбинација на инпутите овозможува таков квалитет на работењето што има позитивно влијание врз економичноста на работењето. Меѓутоа, оптималните величини тешко се достигнуваат во реалното работење, па затоа секоја заштеда што не влијае врз квалитетот на резултатите е позитивна за успешноста на работењето на претпријатијата.

Посебно внимание во трудот е посветено на идентификувањето на активностите во рамките на претпријатијата, насочени кон интензивирање на резултатите од работењето кои треба да бидат балансираани меѓу објективните можности и добрите принципи на работењето. Во фокусот на вниманието е анализата на економичноста на работењето во претпријатијата од македонското стопанство, со посебен осврт на секторот хотели и ресторани. Докторската дисертација се заокружува со посочување на мерките и активностите кои треба да бидат преземени во контекст на подобрување на економските перформанси на претпријатијата, особено во поглед на унапредување на нивната трошкова ефикасност.

При изработката на докторската дисертација, согласно со природата на истражувањето, користена е соодветна методологија заснована на повеќе научни методи и понудени се релевантни аргументи за докажување на научната хипотеза и исполнување на научните цели на истражувањето.

2. Содржина на дисертацијата

Докторската дисертација под наслов **МОЖНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЧНОСТА ВО РАБОТЕЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД СЕКТОРОТ ХОТЕЛИ И РЕСТОРАНИ**, поднесена од кандидатката м-р Снежана Бардарева, е конципирана во воведен дел, четири глави и заклучни согледувања. Прегледот на користената литература содржи релевантни и актуелни библиографски единици.

Воведниот дел од трудот се однесува на актуелноста на проблематиката која е предмет на истражување. Во него е презентирани и кратка содржина на материјата која се обработува и се елаборираат целите и предметот на истражувањето. Во овој дел, кандидатката посебно ги акцентира методите на

научноистражувачката работа кои се користат во насока на добивање на очекуваните резултати и постигнување на целите на истражувањето.

Во *првата глава* од трудот што носи наслов: „Теоретски кон siderации за економичноста како основен принцип на работењето во претпријатијата“, детално внимание се посветува на материјата поврзана со теоретските аспекти на економичноста на претпријатијата, при што се дефинираат основните принципи на работењето и се прикажува концептот на квалитетот на економијата на претпријатијата. Посебно внимание се посветува на економичноста како основен принцип на работењето и неговото влијание врз вкупниот квалитет на економијата на претпријатијата. Во тој контекст, во рамките на оваа глава се разгледуваат и факторите кои ја детерминираат економичноста на претпријатието и детално се елаборирани нивните повеќекратни влијанија и опфатени се изворите на економичноста, при што одделно се анализираат интерните и екстерните извори на економичноста. Оваа глава се заокружува со материјата поврзана со посебните методологии за мерење на економичноста, при што се земаат предвид двата начина за мерење на економичноста, натуралниот и вредносниот.

Во *втората глава* од овој труд носи наслов „Трошоците и резултатите од работењето како основа во анализата на економичноста“. Во оваа глава се дава детален приказ на трошоците и резултатите од работењето како економски категории кои ја детерминираат економичноста. Особено внимание се посветува на трошоците и нивниот однос со обемот на производството како основни детерминанти во одредувањето на економичноста, при што се разгледуваат краткорочните трошоци и обемот на производството. Во рамките на оваа глава се дава објаснување за кривата на краткорочните трошоци која покажува како се менуваат трошоците во однос на промената на обемот на производство, а која се користи за да се одреди најекономичниот обем на производство. Покрај краткорочните, во оваа глава се дава објаснување и за долгорочните трошоци што се однесуваат на големината на капацитетот и економијата на обемот и големината на претпријатијата и зголемувањето на капацитетот. Трошковната конкурентност на претпријатијата се оценува преку споредување на трошоците на одделно претпријатие со трошоците на други конкурентски претпријатија. Целта на споредувањето на трошоците е да се идентификуваат разликите во трошоците меѓу претпријатието и неговите конкуренти, да се утврдат предностите на едното претпријатие во однос на другото, да се идентификуваат областите во кои претпријатието заостанува зад неговите конкуренти и тоа да се отстрани. Компарацијата на трошоците на претпријатието и неговите конкуренти се врши на основа на синџир на вредности или т.н. производно - трошоковен синџир и претставува основа за унапредување на економичноста.

Во *третата глава* е со наслов „Економичност на претпријатијата во Република Македонија“. Во рамките на оваа глава, дадени се некои општи согледувања за стопанството на Република Македонија. Притоа, се дава преглед на структурата на претпријатијата во македонското стопанство, а со цел да бидат разгледани и развојните трендови во глобалните процеси и нивното влијание врз формирањето на деловната политика на претпријатијата, особено во

областите кои се од голема важност за економичноста на претпријатијата. Исто така, се прави анализа на економичноста на претпријатијата од различни сектори на економијата. Притоа, се потенцира важноста економичноста на претпријатијата за националната економија и конечно, на крајот од главата се дава и преглед на чекорите кои можат да бидат преземени од страна на претпријатијата, но и други препораки за унапредување на економичноста во работењето на претпријатијата во македонското стопанство.

Во *четвртата глава*, насловена како „Економичност на претпријатијата од секторот хотели и ресторани во Република Македонија“. Во рамките на оваа глава се идентификуваат спецификите во работењето на претпријатијата во секторот, како што се сезонскиот карактер на работењето, големото учество на фиксните трошоци, трудоинтензивниот карактер на производството и претежно нематеријализираниот аутпут од работењето. Анализата на економичноста на претпријатијата укажува на низа можности за унапредување на работењето во претпријатијата, што ќе придонесе кон рационално користење на елементите на производство и поголема ефикасност при нивното ангажирање во процесот на репродукција. На крајот во оваа глава, а врз основа на сознанијата што произлегуваат од анализата на економичноста, понудени се конкретни препораки за унапредување на работењето на претпријатијата од секторот хотели и ресторани во функција на зголемување на економичноста на нивното работење.

Во *заклучните соопредувања* сумирани се најзначајните констатации, видувања, ставови и оценки на кандидатката, презентирани во овој докторски труд.

ОЦЕНА И ПРЕДЛОГ

Членовите на Комисијата внимателно ја прочитаа и ја проучија докторската дисертација на кандидатката м-р Снежана Бардарева со наслов **МОЖНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЧНОСТА ВО РАБОТЕЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД СЕКТОРОТ ХОТЕЛИ И РЕСТОРАНИ** и заедно е мислењето дека таа претставува комплексен и содржаен труд во областа на економиката на претпријатијата каде што во фокусот на вниманието се претпријатијата од секторот хотели и ресторани. Трудот се одликува со адекватен пристап кон третиралиот проблем, солидна теоретска основа и соодветна методолошка рамка.

Предмет на научна елаборација во трудот е комплексната проблематика поврзана со економичноста на претпријатијата, при што се опфатени сите релевантни аспекти. Ваквиот пристап овозможува реално и сеопфатно согледување на слабостите, предностите и предизвиците на македонските претпријатија во контекст на унапредување на нивната трошкова ефикасност, при што акцентот е ставен на претпријатијата од туристичкиот сектор со сите нивни специфики. Значајна димензија на трудот му дава солидната теоретска

рамка и спроведеното емпириско истражување кое дава одговор на најзначајните прашањата од доменот на економичноста на работењето на претпријатијата. Ваквиот пристап во истражувањето е надополнет со методолошка рамка која во целост одговара на академските стандарди, а кандидатката користи современа научна и стручна, домашна и странска литература од потесната и пошироката област, што е солидна основа за критичко размислување по клучни прашања од истражуваната проблематика.

Докторската дисертација, концептуално, претставува логички заокружена целина и се одликува со јасен и експлицитен стил на пишување. Елаборираната материја е коректно аргументирана и илустрирана со релевантни податоци, слики и графикони. Понудената дискусија за актуелни прашања поврзани со економичноста на претпријатијата и критичкото размислување резултираат во соодветни конструктивни и апликативни решенија во функција на нејзино унапредување.

Комплексноста на материјата и сеопфатноста во разработката на теоретските аспекти во трудот, надополнети со методолошки коректен пристап во истражувањето на предметната проблематика, даваат солидна основа за позитивна оценка на Комисијата. Општа е констатацијата дека приложениот докторски труд ги задоволува академските стандарди и дека кандидатката успеала да се справи со поставениот предизвик и воедно понудила соодветни мислења и заклучоци во однос на поставената хипотеза на истражувањето.

Врз основа на претходно изнесеното, Комисијата му предлага на Советот на Економскиот институт во Скопје:

1. да го прифати извештајот со позитивна оценка на докторската дисертација на тема: **МОЖНОСТИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЧНОСТА ВО РАБОТЕЊЕТО НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, СО ПОСЕБЕН ОСВРТ НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА ОД СЕКТОРОТ ХОТЕЛИ И РЕСТОРАНИ,** и

2. да формира комисија за одбрана на докторската дисертација на кандидатката **м-р Снежана Бардарева** и да дозволи јавна одбрана на докторската дисертација.

КОМИСИЈА ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА
ДИСЕРТАЦИЈА

1. _____ с.р.

/ Д-р Марија Ацковска /

2. _____ с.р.

/ Д-р Неда Петроска-Ангеловска /

3. _____ с.р.

/Д-р Нако Ташков/

4. _____ с.р.

/ Д-р Биљана Ангелова/

5. _____ с.р.

/Дејан Методиевски /

ПРЕГЛЕД**НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ ВО
ЕКОНОМСКИОТ ИНСТИТУТ**

Рег. бр.	Име на кандидатот	Наслов на темата	Ментор	Одлука од Научен совет
1.	Марија Смилкоска	„Профитабилноста на комерцијалните банки во Република Македонија “ “Profitability of Commercial banks in the Republic of Macedonia”	Д-р Биљана Ангелова	бр. 02-810/2 од 31.5.2016 год.
2.	Зоран Мицоски	„Фактори кои влијаат врз нерамнотежата на платниот биланс на Република Македонија” “Factors that affect the imbalance of payments of the Republic of Macedonia“	Д-р Биљана Ангелова	бр. 02-832/2 од 31.5.2016 год.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ДЕТЕКТИРАЊЕ НА ОШТЕТУВАЊА НА КОНСТРУКЦИИ ОД ВИСОКОГРАДБАТА ПРЕКУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ЕДЕН СЕТ МОДАЛНИ ПАРАМЕТРИ“ ОД М-Р ГОРАН ЈЕКИЌ, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА (ИЗИИС) ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) во Скопје, на седницата одржана на 9.5.2016 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Горан Јекиќ со наслов „Детектирање на оштетувања на конструкции од високоградбата преку експериментална идентификација на еден сет модални параметри“, во состав: проф. д-р Вероника Шендова (претседател), проф. д-р Михаил Гаревски (ментор), проф. д-р Зоран Милутиновиќ (член), проф. д-р Виктор Христовски (член) и доц. д-р Игор Ѓорѓиев (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Горан Јекиќ, со наслов „Детектирање на оштетувања на конструкции од високоградбата преку експериментална идентификација на еден сет модални параметри“ опфаќа дел од научната област мониторинг на состојбата на конструкциите. Конкретна цел на истражувањето претставува развивање на практична методологија за идентификација на оштетувања на конструкциите во високоградбата, каде што за прв пат воведен е **„индекс на меѓукатна оштетеност, базиран на идентификација на катна псевдокрутоост од прв ред“ (pSDI)**. Во рамките на истражувањето, развивањето на елаборираната методологија и изработката на докторската дисертација, кандидатот изработил мултифункционален софтверски програм со графички интерфејс во MATLAB-околина, во кој е имплементирана методологијата, предложена во неговата докторска дисертација.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Горан Јекиќ, со наслов „Детектирање на оштетувања на конструкции од високоградбата преку експериментална идентификација на еден сет модални параметри“, содржи 192 страници компјутерски обработен текст во фонт Arial, со 1.5 проред и големина на букви 12 pt, со 98 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, меѓународни акти и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 9 глави и два додатака. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во воведот на трудот (**прва глава**) изложени се дефиницијата и целите на научната област мониторинг на состојбата на конструкциите, мотивацијата за

истражувањето, предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатот укажува на искуствата на инженерските заедници во светот кои потврдуваат дека годишните трошоци за имплементација на стратегии за мониторинг на состојбата на конструкциите се повеќекратно пониски од инвестицијата за санација на оштетените објекти и дека инвестицијата во стратегии за мониторинг на состојбата на конструкциите помага во одржувањето на приближно константно ниво на безбедност во експлоатацијата на објектите. Според кандидатот целта на мониторингот на состојбата на конструкциите е целосно и ефективно следење на однесувањето на конструкциите во услови на експлоатација, за време и по сеизмички влијанија, навремено препознавање и идентификување на оштетувања во конструкциите и определување на актуелната состојба на конструкциите, како и условите за понатамошна експлоатација и потребата за санирање на оштетувањата.

Втората глава од докторската дисертација е насловена „Техники и пристапи за детектирање на оштетувања“. Во неа се наведени имплементацијата на сознанијата од областа на мониторингот на состојбата на конструкциите, базирани на анализа и обработка на дигитални сигнали од амбиент вибрации, како и техничките ограничувања и предизвици на системите за мониторинг на состојбата на конструкциите.

Третата глава е насловена „Теоретски основи на системска идентификација со анализа и обработка на дигитални сигнали“ и ги опфаќа теоретските математички основи и законитости од областа на идентификацијата на системи преку методите за анализа и обработка на дигитални сигнали. Даден е теоретски осврт на видовите трансформација на сигналите меѓу временски и фреквентен домен, како и теоретски осврт на прочистување на спектарот на дигиталните сигнали со методи на филтрирање и урамување.

Четвртата глава, насловена „Примена на системска идентификација за модална анализа на конструкции“, опфаќа осврт на практичната примена на методите за анализа и обработка на сигнали во оперативна модална анализа и системска идентификација на конструкции во високоградбата. Дадени се опис и образложение на анализите на дигитални сигнали во временски и фреквентен домен, непараметарска и параметарска системска идентификација, теоретски осврт на применетите методи на параметарска системска идентификација ARX и ARMAX, како и идентификација на модалните карактеристики на конструкциите во високоградбата преку идентификуваните параметри на применетите модели на системска идентификација.

Петтата глава, насловена „Методи на детекција на оштетувања на конструкции по пат на експериментална динамичка анализа“, опфаќа осврт на досегашни применувани методи за идентификација на оштетувања на конструкции по пат на оперативна модална анализа. Образложени се претходни сознанија и методи за детекција на оштетувања по пат на констатирање на промени во идентификуваните динамички параметри на конструкциите – сопствени фреквенции на осцилирање, коефициенти на пригушување, тонови форми, закривеност на тонови форми, модална дилатациона енергија, како и методи за детекција на губиток на локална крутост (оштетувања) чија точност конвергира со бројот на идентификувани сетови на динамички параметри.

Во **шестата глава** од докторската дисертација, насловена како „Детекција на оштетувања со методи на комбинации на еден сет сопствени фреквенции и тонови форми“, сконцентрирани се научниот и инженерскиот придонес на сознанијата, произлезени од истражувањето на кандидатот, како и оригиналноста на докторската дисертација. Поглавието опфаќа теоретска математичка евалуација на индекс на меѓукатна оштетеност преку идентификација на псевдокрутост од прв ред (pSDI). Вака дефинираниот индекс pSDI оригинално е воведен како индикатор на оштетувања во

конструкции од високоградбата и предложен како методологија за мониторинг на состојбата на конструкциите во докторската дисертација на кандидатот.

Седмата глава од докторската дисертација е посветена на елаборација на софтверското решение SHMART_2D за регистрација, анализа и обработка на сигнали од амбиентални вибрации и оперативна модална анализа на конструкции од високоградбата, изработено од кандидатот за потребите на неговото истражување, како и за практична примена на истото во апликативни проекти. Програмот SHMART_2D, изработен во програмскиот јазик MATLAB, претставува систем од програмски функции кои се активираат преку графички интерфејс. Покрај можноста за оперативна модална анализа, софтверското решение во својата функционалност опфаќа и идентификација на оштетувања во конструкции од високоградбата преку пресметка на rSDI-индексот, елабориран во шестата глава од докторската дисертација на кандидатот.

Осмата глава, насловена „Нумеричка и експериментална верификација на индексот на оштетеност преку идентификација на катната псевдокрутост од прв ред“, опфаќа верификација на точноста и прецизноста на rSDI-индексот на катни оштетувања на конструкции од високоградбата. Главата ја сочинуваат вкупно 3 поодделни целини (точки). Во првата точка верификацијата на rSDI-индексот е извршена на два нумерички динамички модела на четирикатна зграда со симулација на оштетувања. Верификацијата е извршена со споредба на пресметаната вредност на rSDI-индексот со однапред позната и утврдена деградација на меѓукатната крутост на нумеричките модели. Втората точка опфаќа експериментална верификација на rSDI-индексот на конструкцијата на 8-катна зграда во која е сместен Истражувачкиот центар за превенција на катастрофи во урбани средини (UDPRC) во Цукуба, Јапонија, која претрпела тешки оштетувања на конструктивниот систем како резултат на изложеноста на дејството на Големиот Источно-Јапонски земјотрес, кој ја погодил северната област на јапонскиот остров Хоншу на 11 март, 2011 год. Третата точка опфаќа експериментална верификација на rSDI-индексот на лабораториски модел на традиционална сидана конструкција кој е подложен на тестирања на вибро-платформа во лабораторијата на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (ИЗИИС) во Скопје. Експерименталната верификација на rSDI-индексот е извршена со споредба на пресметаните вредности на индексот со вредности, пресметани со претходно верификуван и прифатен метод за идентификација на меѓукатни оштетувања на конструкции.

Во заклучните согледувања (**деветта глава**) систематизирани се заклучните согледувања од истражувањето преку дискусијата на добиените резултати и научниот придонес, како и согледаните предности и евентуални недостатоци на предложениот метод за идентификацијата на меѓукатните оштетувања. Покрај заклучоците, наведени се генерални насоки и препораки за понатамошни истражувања во областа.

Предмет на истражување

Предмет на истражувањето е динамичкото однесување на објекти од високоградбата во услови на оштетеност на конструктивните елементи и идентификувањето на оштетувањата, нивната местоположба и детериорацијата на крутоста која го предизвикала таквото динамичко однесување.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Кај голем број на објекти од високоградбата и инженерски објекти во Република Македонија се јавува потреба за санација и зајакнување, најмногу заради нивната дотраеност, изложеност на различни временски услови, атмосферски влијанија и сеизмички влијанија. Со учество на дел од домашната и меѓународна експертска јавност

некои од овие конструкции се оценети како ризични за експлоатација. Финансиските потреби за санација на оштетени конструкции во Република Македонија често пати го надминуваат планираниот буџет. Перманентен мониторинг на состојбата на конструкциите би имал голем удел во надминувањето на споменатите тешкотии со навремено откривање на оштетувања во рана фаза и избегнување на потребата за скапи зафати за санации по евентуално прогресивно ширење на оштетувањата.

Во Република Македонија постојат извесни иницијативи за изградба на висококатници над 25 ката. Ваквите објекти, според домашните и светските прописи и регулативи, се категоризирани како објекти за чија реализација се потребни детални испитувања на сеизмичноста на локацијата и одредување на проектен и максимален земјотрес на кој би биле изложени, на основа на истражување на сеизмичкиот ризик. Заради чувствителноста на високите објекти на метеоролошки, хидрометеоролошки и сеизмички влијанија, корисно е имплементирање на систем за континуирано следење на нивните перформанси.

Краток опис на применетите методи

Во истражувањето, методологијата за мониторинг на состојбата на конструкциите од високоградбата се базира на регистрирање на податоци (сигнали) од амбиент вибрации, пренос, анализа и обработка на сигналите. Регистрирањето и преносот на сигналите се остварува со помош на сензори-акцелерометри, поставени на утврдени точки и мултиканален интегриран електронски и софтверски систем за регистрирање, пренос и обработка на податоци. Сигналите кои се предмет на анализа и обработка во докторската дисертација, во основа претставуваат временски истории на забрзувања на одбрани контролни точки на конструкцијата во определен временски интервал. Анализата и обработката на временските истории на забрзувањата во временски и фреквентен домен се применети за идентификација и мониторинг на динамичките параметри на конструкцијата (сопствени фреквенции, тонови форми и модални придружувања) во дадениот временски интервал.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултат на истражувањето на кандидатот е развиена и верификувана практична методологија за идентификација на оштетувања на конструкциите во високоградбата со воведување на индекс на меѓукатна оштетеност, базиран на идентификација на катна псевдокрутоост од прв ред (pSDI). Со предложената метода за детекција на оштетувања, потребата од конвергентните пристапи е избегната бидејќи точноста и прецизноста не зависат од бројот на идентификувани сетови на модални параметри. Индексот pSDI е развиен за употреба во најгенералните случаи со ограничен број на резултати од оперативната модална анализа – кога само еден сет на модални параметри (една сопствена фреквенција на осцилирање и една идентификувана тонова форма по правец). Исто така, индексот pSDI обезбедува коректна евалуација на катните оштетувања на конструкции од високоградбата во случај кога тој е базиран на идентификацијата на првите трансляторни сетови на модални параметри (прва тонова форма во трансляторен правец и соодветната сопствена фреквенција на осцилирање). Експериментално е утврдено дека е можно незначително отстапување на вредноста на предложениот индекс од реалната вредност, која може да биде занемарена. Разликата се должи на фактот што псевдоинверзијата на векторите на тоновите форми не претставува точно решение, туку претставува оптимално статистичко решение кое е пресметано со примена на методот на најмали квадрати, и како такви претставуваат приближно точно решение.

Индексот на оштетеност базиран на идентификација и споредба на сетови на модални параметри на повисоките тонови покажува значително повисок степен на сензитивност на варијации во дистрибуцијата на концентрирани маси по катови и не

поседува доволна точност, освен во случај кога концентрираните маси се рамномерно распределени по степените наслобода (катовите на конструкцијата).

Индексот на оштетеност $rSDI$ во својата финална математичка форма е зависен само од параметрите на катот од интерес и последниот (највисокиот) кат, избегнувајќи ја зависноста од параметрите на останатите катови, со што тој е погоден за брза и едноставна контрола на оштетеност на конструкции од високоградба, како и за програмирање и изработка на компјутерски софтвер за автоматизиран процес на мониторинг на состојбата на конструкциите.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Горан Јекиќ, со наслов „Детектирање на оштетувања на конструкции од високоградбата преку експериментална идентификација на еден сет модални параметри“, претставува истражување во актуелната област на мониторингот на состојбата на конструкциите. Со изработката на темата на оваа докторска дисертација, целта на истражувањето на кандидатот е постигната со развивање на практична методологија за идентификација на оштетувања на конструкциите во високоградбата. Дисертацијата, со примена на напредни методи за системска идентификација, е значаен научен придонес во дијагностиката на конструкциите од високоградбата.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Горан Јекиќ, со наслов „Детектирање на оштетувања на конструкции од високоградбата преку експериментална идентификација на еден сет модални параметри“, ги исполнува условите и стандардите за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [10]. **Goran Jekić**. Главни пројект челичне конструкције једнобродне индустриске хале са анексима. I интернационален научно-стручен собир „Градежно инженерство – наука и пракса“. Зборник на трудови, Книга 1, стр. 141-146. Жабљак, Црна Гора, 2006.
- [11]. Danilo Ristić, Marija Jovanović, **Goran Jekić**. SEISMICALLY SAFE CITIES OF THE FUTURE. II интернационален научно-стручен собир „Градежно инженерство – наука и пракса“. Зборник на трудови, Книга 1, стр. 457-462. Жабљак, Црна Гора, 2008.
- [12]. V. Sendova & **G. Jekic**. Effectiveness of Seismic Strengthening of Monuments for Blast Resistance. International Symposium within the COST Action C26 “Urban Habitat Constructions under Catastrophic Events”. Зборник на трудови, стр. 310-314. Малта, 2008.
- [13]. Вероника Шендова, **Горан Јекиќ**, Благојче Стојаноски. КВАЗИСТАТИЧКИ ИСПИТУВАЊА НА СИДНИ ЕЛЕМЕНТИ ИЗГРАДЕНИ ЗА ВРЕМЕ НА РЕКОНСТРУКЦИЈАТА НА ЦРКВАТА Св. АТАНАСИЕ ВО ЛЕШОК. XIII меѓународен симпозиум на ДГКМ (Друштво на градежните конструктори на Македонија), Зборник на трудови, Книга 2, стр. 577-582, Охрид, Република Македонија, 2009.
- [14]. P. Gavrilovic, **G. Jekic**., B. Ceko, M Ackay. Structural consolidation and seismic strengthening of Fatih (Prishtina) and Pasha (Prizren) Mosques - Kosovo. PRONITECH

09. Protection of Historical Buildings. International Conference on Protection of Historical Buildings. Зборник на трудови, Книга 2, стр. 1281-1286. Рим, Италија, 2009.
- [15]. Veronika Šendova, Predrag Gavrilović, Blagojče Stojanoski, **Goran Jekić**. INTEGRATED APPROACH TO REPAIR AND SEISMIC STRENGTHENING OF MUSTAFA PASHA MOSQUE IN SKOPJE. International Conference on Earthquake Engineering. Planning, Design, Construction and Rehabilitation of Buildings and other Engineering Facilities in Seismically active regions. Зборник на трудови, стр. 233-243. Бања Лука, Босна и Херцеговина, 2009.
- [16]. **Goran Jekic**. APPROACH TO DIAGNOSIS OF BRIDGE STRUCTURES AND ANALYSIS METHODS USED BY THE INSTITUTE OF EARTHQUAKE ENGINEERING AND ENGINEERING SEISMOLOGY – SKOPJE. 21st European Earthquake Engineering Seminar, “Seismic Assessment and Retrofit of Bridges”, Book of Abstracts. Işık University, Şile Campus. Истанбул, Турција, 2010.
- [17]. **G. Jekic**, V. Shendova, L. Tashkov. EFFECTIVENESS OF SEISMIC STRENGTHENING OF MONUMENTS FOR THEIR BLAST RESISTANCE. 14. Европска конференција за земјотресно инженерство. Статија бр. 1853. Охрид, Република Македонија, 2010.
- [18]. V.Micov, LJ.Tashkov & L.Krstevska R.Salic & **G.Jekic**. DIAGNOSIS OF EXISTING STATE AND STRENGTHENING SOLUTION FOR 180 M HIGH REINFORCED CONCRETE CHIMNEY. 14. Европска конференција за земјотресно инженерство. Статија бр. 1857. Охрид, Република Македонија, 2010.
- [19]. V. Sendova, **G. Jekic**, L. Tashkov. Effectiveness of seismic strengthening of monuments for their blast resistance. COST ACTION C26 “Urban Habitat Constructions under Catastrophic Events”, Final Conference. Зборник на трудови, стр. 961-966. Неапол, Италија, 2010.
- [20]. **G. Jekic**, V. Sendova & L. Tashkov. CONTRIBUTION OF SEISMIC STRENGTHENING OF MONUMENTS FOR THEIR BLAST RESISTANCE. „Градежен Конструктор“, списание на Друштвото на градежните конструктори на Македонија бр. 9/2010, стр. 576-583.
- [21]. Живко БОЖИНОВСКИ, Вероника ШЕНДОВА, Благојче СТОЈАНОСКИ, Голубка НЕЧЕВСКА ЦВЕТАНОВСКА, Роберта АПОСТОЛСКА, Елена ЃОРЃИЈЕВСКА, **Горан ЈЕКИЌ**. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КОНСТРУКЦИЈАТА НА ОБЈЕКТОТ СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА – ТЕХНИЧКО РЕШЕНИЕ И ИЗВЕДБА. XIV меѓународен симпозиум на ДГКМ (Друштво на градежните конструктори на Македонија), Зборник на трудови, Книга 2, стр. 291-298, Струга, Република Македонија, 2011.
- [22]. Z. Bozinovski, V. Shendova, G. Neevska Cvetnovska, R. Apostolska, E. Gjorgjievska & **G. Jekic**. Seismic Strengthening of the Parliament Building of Republic of Macedonia: Necessity, Solution and Construction. 15. Светска конференција за земјотресно инженерство, Зборник на трудови. Лисабон, Португалија, 2012.
- [23]. Mihail Garevski, Zoran Milutinovic, **Goran Jekic** (2013), "Definition of Dynamic Characteristics of Reinforced Concrete Building in Vinja Del Mar, Chile, Using Low Intensity Ground Shaking Records". Earthquakes and Health Monitoring of Civil Structures. DOI 10.1007/978-94-007-5182-8. © Springer Environmental Science and Engineering. Поглавие 9, стр.. 217-240.

- [24]. **Goran Jekikj**, Koichi Morita, Mihail Garevski. SYSTEM IDENTIFICATION, STRUCTURAL HEALTH MONITORING AND DAMAGE DETECTION OF A STEEL REINFORCED CONCRETE STRUCTURE OF URBAN DISASTER PREVENTION RESEARCH CENTER IN TSUKUBA, JAPAN. 10th International Conference on Urban Earthquake Engineering, 10CUEE Зборник на трудови, Статија бр.: 19-206, Стр. 1703-1711. Tokyo Institute of Technology. Токио, Јапонија, 2013
- [25]. **Горан ЈЕКИЌ**, Михаил ГАРЕВСКИ, Коичи МОРИТА. ДЕТЕКТИРАЊЕ НА ОШТЕТУВАЊА НА ОБЈЕКТОТ НА ИСТРАЖУВАЧКИОТ ЦЕНТАР ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА КАТАСТРОФИ ВО УРБАНИ СРЕДИНИ ВО ЦУКУБА, ЈАПОНИЈА. 15ти меѓународен симпозијум на ДГКМ (Друштво на градежни конструктори на Македонија). Зборник на трудови, Статија бр. СИ-15. Струга, Република Македонија, 2013.
- [26]. Вероника ШЕНДОВА, Голубка Н. Цветановска, Живко БОЖИНОВСКИ, **Горан ЈЕКИЌ**, Елена ЃОРЃИЕВСКА. Благојче СТОЈАНОСКИ, Александар ЗЛАТЕСКИ. АНАЛИТИЧКА И ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ВЕРИФИКАЦИЈА НА СЕИЗМИЧКАТА СТАБИЛНОСТ НА НАДГРАДЕН СТАНБЕН ОБЈЕКТ. 15ти меѓународен симпозијум на ДГКМ (Друштво на градежни конструктори на Македонија). Зборник на трудови, Статија бр. СИ-28. Струга, Република Македонија, 2013.
- [27]. Mihail Garevski, Vančo Čifliganec, **Goran Jekić**, Igor Đorđijev, Nikola Naumovski, Aleksandar Žurovski. određivanje dinamičkih parametara DEVETSPRATNE ZGRADE PRIMENOM PRINUDIHN VIBRACIJA. 5 Интернационален научно-стручен собир. Зборник на трудови, Статија бр. 252. Жабљак, Црна Гора, 2014.
- [28]. Mihail Garevski, Vančo Čifliganec, **Goran Jekikj**, Igor Gjorgjiev, Nikola Naumovski, Aleksandar Zurovski. EXPERIMENTAL IN-SITU TESTING OF NINE STOREY BUILDING BY FORCED AND AMBIENT VIBRATION METHODS. 2. Европска конференција за земјотресно инженерство и сеизмологија, Зборник на трудови. Статија бр. 2126. Истанбул, Турција, 2014.
- [29]. Veronika SHENDOVA, Zivko BOZINOVSKI, Roberta APOSTOLSKA, Aleksandar ZLATESKI, **Goran JEKIKJ**. SEISMIC SAFETY AND STABILITY OF EXISTING STRUCTURE OF ST. MARY PERIBLEPTOS CHURCH IN OHRID. 2. Европска конференција за земјотресно инженерство и сеизмологија, Зборник на трудови. Истанбул, Турција, 2014.
- [30]. M. Garevski, **G. Jekikj**, I. Gjorgjiev, A. Zurovski and N. Naumovski. FORCED AND AMBIENT VIBRATION IN-SITU TESTING OF TEN STOREY RESIDENTIAL BUILDING. Меѓународна конференција за земјотресно инженерство и сеизмологија IZIS-50. Зборник на трудови, Статија бр. 379. Балтичко Море, 2105.
- [31]. V. Shendova, P. Gavrilovic, B. Stojanoski, R. Apostolska, **G. Jekikj**. EARTHQUAKE PROTECTION OF CULTURAL HERITAGE. 50 YEARS OF IZIS' CONTRIBUTION. Меѓународна конференција за земјотресно инженерство и сеизмологија IZIS-50. Зборник на трудови, Статија бр. 395. Балтичко Море, 2015.
- [32]. **Goran Jekikj** and Mihail Garevski. Damage evaluation in high-rise buildings using one modal eigenpair. Advances in Structural Engineering, International Journal. Sage Publications, 2016. Стр. 1-13. DOI: 10.1177/1369433216648433

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот се:

- предложената методологија на одредување на меѓукатна оштетеност на конструкциите го исполнува критериумот и барањата на ниво 3 на мониторинг на состојбата на конструкциите (детекција, лоцирање и квантификација на меѓукатно оштетување), што во презентираното истражување аналитички е докажано и експериментално верификувано;
- предложениот индекс на меѓукатни оштетувања $rSDI$ има значителен потенцијал за широка практична примена бидејќи за пресметка на истиот неопходна е идентификација на само еден сет на модални параметри, што претставува теренска операција која е релативно едноставна за изведба врз реални конструкции. Со предложената метода за детекција на оштетувања, потребата од конвергентни пристапи е надмината бидејќи точноста и прецизноста не зависат од бројот на идентификувани сетови на модални параметри;
- за потребите на истражувањето, изработен е мултифункционален компјутерски програм со можност за широка практична примена за регистрација и обработка на дигитални записи од амбиент вибрации, автоматизирана оперативна модална анализа на конструкции од високоградбата, како и автоматизирана идентификација на меѓукатни оштетувања на конструкции од високоградбата по пат на методологијата, елаборирана во докторската дисертација.

Подрачјето на примена се конструкции од високоградбата.

Ограничувањето на предложената методологија е фактот дека индексот на меѓукатна оштетеност $rSDI$ поседува задоволителна точност само доколку е пресметан по пат на споредба на првиот (најнискиот) сет на модални параметри. За време на истражувањето на кандидатот, евидентирана е недоволна точност на индексот $rSDI$ доколку тој е пресметан по пат на споредба на повисоките сетови на модални параметри на конструкциите од високоградбата, освен во случај кога концентрираните маси се рамномерно распределени по степените на слобода.

Можните понатамошни истражувања можат да се извршуваат во функција на:

- развивање на методологија на одредување на корекциони фактори со кои ќе може да се пресмета точната вредност на катните крутости на конструкции од високоградба, особено кај конструкции со големи варијации во распределбата на маси по катови;
- развивање на методологија на одредување на корекциони фактори со кои презентираната методологија на одредување на меѓукатни оштетувања би била употребувана за идентификација на оштетувања, базирана на идентификација и споредба на сетови на модални параметри на повисоките тонови.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ-ИЗИИС) да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Горан Јекиќ** со наслов **Детектирање на оштетувања на конструкции од високоградбата преку експериментална идентификација на еден сет модални параметри.**

КОМИСИЈА:

**Проф. д-р Вероника Шендова,
претседател, с.р.**

Проф. д-р Михаил Гаревски, ментор, с.р.

Проф. д-р Зоран Милутиновиќ, член, с.р.

Проф. д-р Виктор Христовски, член, с.р.

Доц. д-р Игор Ѓорѓиев, член, с.р.

ПРЕГЛЕД

на прифатена тема за изработка на магистерски труд на
 ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје
 Студиска програма *Македонистика со комуникологија*

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата на македонски јазик и на англиски јазик	Име и презиме на менторот	Датум и бр. на одлуката на Научниот совет за прифаќање на темата
1.	Ивана Блажевска-Ристовска	Боите во македонската фразеологија Colors in Macedonian phraseology	Проф. д-р Снежана Велковска	бр. 10-40/1 од 20. 5. 2016 г.

ПРЕГЛЕД

**НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА Институтот за социолошки и политичко -правни
истражувања, Скопје во состав на Универзитет Св. Кирил и Методиј Скопје
Магистерски трудови**

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Емилија Митевска	Влијанието на алатките на односите со јавност врз успехот и конкуретноста на копаниите	The impact of the public relations tools on the success and competitiveness of companies	проф.д-р Емилија Симоска	02-650/13 од 18.05.2016
2.	Мила Аритонска	Влијанието на работењето во смени врз продуктивноста на вработените	The impact of shift work on employee productivity	Доц.д-р Марија Топузовска Латковиќ	02-650/14 од 18.05.2016
3.	Марија Таушанова	Политичката идеологија и популизмот кај политичките партии во Република Македонија	The political ideology and populism of political parties in the Republic of Macedonia	доц. д-р Бојана Наумовска	02-650/9 од 18.05.2016
4.	Арбереша Влаши	Комисијата за односи меѓу заедниците како инструмент за соодветна застапеност на етничките заедници на локално ниво	The Commission on Interethnic Relations as a tool for equitable representation of ethnic communities at local level	доц. д-р Бојана Наумовска	02-650/10 од 18.05.2016